

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΣΣΑΣ
2013 – 2014**

**ΦΑΣΗ Α'
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**

**ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΣΣΑΣ**

**ΕΛΕΣΣΑ
ΔΕΚ 2012**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	12
Φυσικός Πλούτος, Γεωμορφολογία, Το Νερό.....	12
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΉ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΉΜΟΥ ΈΔΕΣΣΑΣ.....	16
Οικιστική οργάνωση & διάρθρωση.....	16
Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Έδεσσας – ΣΧΟΟΑΠ Βεγορίτιδας.....	19
Χώροι Αναψυχής - Χώροι Πρασίνου	23
Χώροι Ελεύθεροι από Αυτοκίνητα - Κυκλοφοριακό	24
Δίκτυα Υποδομών.....	25
Χωροταξικό Σχέδιο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.....	31
ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΈΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΆ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΆ.....	34
Πληθυσμός.....	34
Ισότητα Φύλων & Ευκαιριών, Δίκτυα Αλληλεγγύης.....	36
Εκπαίδευση.....	36
Υγεία-Πρόνοια.....	37
Πολιτισμός.....	38
Αθλητισμός.....	40
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΌ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	42
Τομείς παραγωγής τοπικής οικονομίας, Δίκτυα Υποδομών.....	42
Πρωτογενής τομέας – Αγροτική παραγωγή.....	42
Δευτερογενής τομέας – Μεταποίηση.....	44
Τριτογενής τομέας – Εμπόριο, Υπηρεσίες, Τουρισμός.....	46
Ανεργία, Μετεκπαίδευση, Επανάταξη, Απασχόληση.....	49
Αγορές, Τάσεις, Προβλήματα για την Βιώσιμη Ανάπτυξη.....	50
Η θέση του Δήμου Έδεσσας στην Ελλάδα, την Ν.Α.Ευρώπη & τον Κόσμο.....	51
Β. Ο ΔΗΜΟΣ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ.....	52
Η Εφαρμογή του Καλλικράτη στο Δήμο Έδεσσας.....	52

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΔΕΣΣΑΣ.....	54
<i>Α. Οργανωτικά χαρακτηριστικά.....</i>	<i>54</i>
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ.....	63
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΗΪΑΡΧΕΙΟΥ.....	64
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΥ -ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ.....	66
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ	68
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	70
Τμήμα Προγραμματισμού.....	70
Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.....	72
Ηλεκτρονική διακυβέρνηση.....	74
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ.....	75
Τμήμα Συγκοινωνιακών Υδραυλικών, Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Πολιτικής Προστασίας.....	75
Τμήμα Κτιριακών Έργων, Υπαιθρίων Χώρων, Συγκοινωνιών & Κυκλοφορίας	76
Τμήμα ηλεκτρομηχανολογικών έργων	79
Τμήματα έκδοσης οικοδομικών αδειών, πολεοδομικών εφαρμογών, ελέγχου κατασκευών.....	82
Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	84
Τμήμα καθαριότητας	84
ΤΜΗΜΑ Περιβάλλοντος και Πρασίνου	86
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	98
Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Και Τμήμα Αστυνόμευσης.....	98
ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ.....	101
Ν.Π.Δ.Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ “ΕΥ ΖΗΝ».....	103
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΈΔΕΣΣΑΣ (Δ.Ε.Υ.Α.Ε.).....	115
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΈΔΕΣΣΑΣ (ΔΗΚΕΛΕ).....	117
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΔΕΣΣΑΣ Α.Ε. Ο.Τ.Α.....	133
SWOT ANALYSIS	137
(ΔΥΝΑΜΕΙΣ-ΑΔΥΝΑΜΪΕΣ ΕΣΩΤ.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΥΚΑΙΡΪΕΣ-ΑΠΕΙΛΈΣ ΕΞΩΤ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ).....	137
ΤΟ ΌΡΑΜΑ	149

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΉ ΤΟΥ ΔΉΜΟΥ.....	151
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΞΌΝΩΝ	156
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΈΤΡΩΝ.....	157

Εισαγωγή

Με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), θεσπίστηκε η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α και με τον Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ») άρθρο 266 ορίζεται ότι για τον μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των δήμων εκπονείται το Πενταετές Τεχνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Τ.Ε.Π.) το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (Ε.Π.Δ.) και ετήσιο Προϋπολογισμό.

Η θεσμική υποχρέωση σύνταξης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ.

Σκοπός των πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Δήμων είναι η προώθηση της Δημοτικής και της εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και τις νέες αρμοδιότητες που ορίζει το Πρόγραμμα Καλλικράτης.

Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι, οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου και οι δράσεις που πρόκειται να υλοποιήσει την επόμενη χρονική περίοδο σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του (περιβάλλον, υποδομές, κοινωνική μέριμνα κ.ο.κ.). Επίσης, περιλαμβάνονται στόχοι και δράσεις για τη βελτίωση της εσωτερικής του οργάνωσης και λειτουργίας. Τέλος, συμπεριλαμβάνονται όλες οι δράσεις των Νομικών Προσώπων και Δημοτικών Επιχειρήσεων που εποπτεύει ο Δήμος.

Την κατάρτιση του παρόντος ανέλαβε όπως προβλέπεται το τμήμα προγραμματισμού του Δήμου Έδεσσας. Χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια τα οποία στάλθηκαν σε όλους τους προϊστάμενους των τμημάτων και των Δ/σεων του Δήμου, των Νομικών Προσώπων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων. Παράλληλα πραγματοποιήθηκε συνάντηση την οποία προκάλεσε το τμήμα προγραμματισμού όλων των εμπλεκομένων προκειμένου να γίνει σαφής η σοβαρότητα και το επείγον του θέματος. Τα ερωτηματολόγια αφού συμπληρώθηκαν επέστρεψαν στο τμήμα προγραμματισμού και η επεξεργασία τους οδήγησε στην ολοκλήρωση της Α' Φάσης δηλ του Στρατηγικού Σχεδιασμού για τα έτη 2013 – 2014 όπου σηματοδοτείται η ολοκλήρωση της παρούσας δημοτικής περιόδου. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος.

Η ομάδα εργασίας αποτελείται από:

Ελένη Ψυχογιού, Προϊσταμένη Τμήματος Προγραμματισμού και Οργάνωσης

Ευάγγελο Κυριακού, Προϊστάμενο Πολιτιστικού Τουρισμού, Περιβάλλοντος και Πληροφορικής

ΔΗ.Κ.Ε. Δήμου Έδεσσας

Την εποπτεία του όλου εγχειρήματος είχε η Ευθυμία Ουρούμη, Προϊσταμένη Δ/σης

Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Α. ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΔΗΜΟΥ ΕΔΕΣΣΑΣ

Βασικά Χαρακτηριστικά

Ο δήμος Έδεσσας βρίσκεται στο κέντρο του Νομού Πέλλας και γειτνιάζει με τον Δήμο Αλμωπίας, τον δήμο Σκύδρας, τον Δήμο Αμυνταίου και τον Δήμο Νάουσας. Βορειοδυτικέ συνορεύει με τον Δήμο του Prilep της ΠΓΔΜ χωρίς να υπάρχει συνοριακή διάβαση.

Ο δήμος Έδεσσας είναι η πρωτεύουσα του Νομού Πέλλας (πληθυσμός νομού 139.600 κάτοικοι)¹ και ένας από τους 4 δήμους του Νομού Πέλλας. Ο νομός Πέλλας μαζί με τους νομούς Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Πιερίας, Ημαθίας, Σερρών & Κιλκίς αποτελούν την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με πληθυσμό 1.874.590 κατοίκους με μητροπολιτικό κέντρο το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης.

Ο δήμος Έδεσσας διαμορφώθηκε με τον Ν.3852/2010 (ΦΕΚ87 Τευχ. Α' 07/06/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης και αποτελείται από τον πρώην δήμο Έδεσσας και τον πρώην Δήμο Βεγορίτιδας ο οποίος συνενώθηκε με τον Δήμο της Έδεσσας. Έδρα του Δήμου είναι η πόλη της Έδεσσας πρωτεύουσα του Ν.Πέλλας και ένα από τα αστικά κέντρα της Κεντρικής Μακεδονίας.

Ο δήμος Έδεσσας είναι χαρακτηρισμένος «Τουριστικός δήμος» με το ΒΔ (1958) για την συνεχή και σταθερή της επαφή με το τουριστικό γίνεσθαι που συνδέεται ισχυρά με το προφίλ της πόλης ως η πόλη των νερών και των καταρρακτών ενώ παράλληλα διαθέτει το σύμπλεγμα Βόρα GR1240001, Βεγορίτιδα GR1340004, Υγρότοπος Αγρα-Βρυτών-Νησιού GR 1240006 με ισχυρό τουριστικό κέντρο τον παραδοσιακό οικισμό του Αγ.Αθανασίου

Οι οδικοί δρόμοι σύνδεσης αποτελούνται από τον κύριο άξονα την Εθνική Οδό Ε86 Θεσσαλονίκη – Έδεσσα – Φλώρινα, η οποία βρίσκεται υπό κατασκευή, και παράλληλα είναι έξω από τον άξονα της νέας Εγνατίας οδού χωρίς άμεση και λειτουργική πρόσβαση σε κανένα σημείο της. Αυτό σημαίνει ότι η πρόσβαση στο Δήμο Έδεσσας από την Θεσσαλονίκη, την Κοζάνη-Ιωάννινα όσο και από την Αθήνα παραμένει προβληματική καθιστώντας προβληματική την μετακίνηση αγροτικών προϊόντων και τουριστών από την Ελλάδα και τις βαλκανικές πρωτεύουσες. Δυστυχώς ο άξονας της Αρχαίας Εγνατίας οδού παραμένει πλήρως αναξιοποίητος

¹ Αποτελέσματα προσωρινής Απογραφής 2011

βάζοντας παραγωγικές (αγροτικά, μεταποιητικά και τουριστικά) περιοχές του Δήμου Έδεσσας & όμορων Δήμων σε συγκοινωνιακό αποκλεισμό.

Αν και η Έδεσσα με ευρωπαϊκούς όρους αποτελεί προάστιο της Θεσσαλονίκης και υποστηρίζεται από τα δίκτυα του Μητροπολιτικού Κέντρου στην πράξη ο μοχλός αυτός ανάπτυξης δεν λειτουργεί λόγω της προβληματικής οδικής σύνδεσης. Η απόσταση από το

αεροδρόμιο Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη) είναι 110 km και από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης 90km. Λόγω της προβληματικής σύνδεσης οι αντίστοιχες χρονοαποστάσεις είναι 2/1,45 ώρες (60km/h μέση ωριαία ταχύτητα) αντίστοιχα που δίνουν την αληθινή διάσταση στο πρόβλημα της σύνδεσης με τους κύριους άξονες.

Παρά την κατασκευή της Εγνατίας οδού ο Δήμος Έδεσσας και ο Νομός Πέλλας δεν συνδέονται με αυτή και είναι σε ιδιότυπο συγκοινωνιακό αποκλεισμό. Επιπλέον ο Δήμος Έδεσσας δεν διαθέτει συνοριακή πρόσβαση προς Βορρά την στιγμή που όλοι οι παραμεθόριοι νομοί στην Β.Ελλάδα διαθέτουν 1-2 συνοριακές διαβάσεις.

Η σιδηροδρομική σύνδεση είναι οριακά επαρκής κυρίως με την Θεσσαλονίκη (Αξονας Σκύδρα, Νάουσα, Βέροια, Πλατύ, ΒΙ.ΠΕ. Σίνδος) μιας και με τον υπόλοιπο άξονα (Φλώρινα, Αμύνταιο, Άρνισσα) οι συνδέσεις είναι ελάχιστες κάτι που επιδρά αρνητικά στην Δημοτική Ενότητα Βεγορίτιδας (Άρνισσα). Το σιδηροδρομικό δίκτυο δυστυχώς δεν συνδέει την περιοχή και την χώρα με τις πρωτεύουσες και τις γειτονικές χώρες των Βαλκανίων.

Παράλληλα οι ελλιπής δικτύωση των υπηρεσιών μέσων μεταφοράς κοινής ωφέλειας ώστε να λειτουργούν συμπληρωματικά (ΚΤΕΛ, Σιδηρόδρομος, Μετακίνηση Από/Προς Αεροδρόμιο, TAXI) επιτείνουν τα συγκοινωνιακά προβλήματα στο δήμο της Έδεσσας και τους όμορους Δήμους.

Το τοπικό δίκτυο σύνδεσης των οικισμών παραμένει προβληματικό δυσχεραίνοντας περαιτέρω τις μετακινήσεις αγροτικών προϊόντων και αποτρέπει την κινητικότητα των επισκεπτών των οικισμών στους προορισμούς τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Η συνολική έκταση του Δήμου Έδεσσας είναι 605.500 στρέμματα και ο συνολικός του πληθυσμός 29.799 κάτοικοι.

Η Δημοτική Κοινότητα Έδεσσας καλύπτει έκταση 321.200 στρεμμάτων. Ο πληθυσμός της ανέρχεται σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής του 2001 σε 25.619 κατοίκους και η πληθυσμιακή πυκνότητα σε 78 κατ./τ.χλμ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (max 483, min 8) έναντι 55 κατ./τ.χλμ του Ν.Πέλλας.

Το οικιστικό δίκτυο διαρθρώνεται από 27 οικισμούς οι οποίοι εντάσσονται σε 14 τοπικές κοινότητες (συγχωνεύτηκαν σε δημοτικά διαμερίσματα με το σχέδιο Καποδίστριας και μετεξελίχθηκαν σε τοπικές κοινότητες με το σχέδιο Καλλικράτης)² και μεταξύ αυτών διακρίνονται σύμφωνα με την τελευταία απογραφή πληθυσμού (2001) της ΕΣΥΕ:

- μία (1) ΤΚ με πληθυσμό μεγαλύτερο των 15.000 κατοίκων (Έδεσσας)
- μία (1) ΤΚ με πληθυσμό μεταξύ 1000-2000 κατοίκων (Ριζάρι)
- έξι (6) ΤΚ με πληθυσμό μεταξύ 500-1000 κατοίκων (Άγρα, Βρυτά, Καρυδιά, Σωτήρας Φλαμουριά)
- δύο (2) ΤΚ με πληθυσμό μικρότερο των 500 κατοίκων (Νησί, Πλατάνη).

Η Δημοτική Ενότητα Βεγορίτιδας καλύπτει έκταση 289.987 στρεμμάτων έχει συνολικό πληθυσμό 4.180 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001 και η πληθυσμιακή του πυκνότητα 14 κάτοικοι / τ.χλμ (max 28, min 5)

- Δύο (2) ΤΚ με πληθυσμό μεταξύ 1000-2000 κατοίκων (Άρνισσα, Παναγίτσα)
- Μία (1) ΤΚ με πληθυσμό μεταξύ 500-1000 κατοίκων (Άγιος Αθανάσιος)
- Δύο (2) ΤΚ με πληθυσμό μικρότερο των 500 κατοίκων (Περαία, Γραμματικό).

Οι εκτάσεις που περιλαμβάνει ο Δήμος αποτελούν την κοιλάδα που διαμορφώνει η λίμνη Βεγορίτιδα, ο υγρότοπος Άγρα-Βρυτών-Νησίου και ο Έδεσσαίος(Βόδας) ποταμός ο οποίος ευθύνεται και για την διαμόρφωση του ανάγλυφου της περιοχής με κυριότερο το μοναδικό παγκόσμια γεωλογικό σύμπλεγμα των καταρρακτών της Έδεσσας μέσα στο κέντρο της πόλης της Έδεσσας. Βορειοδυτικά ο Δήμος Έδεσσας αναπτύσσεται στις παρυφές του όρους Βόρας – Καϊμάκτσαλάν το τρίτο ψηλότερο βουνό της Ελλάδας από όπου πηγάζουν οι βασικότεροι χείμαρροι και ρέματα που συνθέτουν το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής ενώ νοτιοδυτικά αναπτύσσεται στο όρος Βέρμιο εξίσου σημαντική οροσειρά στην Κεντρική Μακεδονία.

² Απόφαση 45892 του Υπ. Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης - ΦΕΚ Β1292 της 11/08/2010

Ο δήμος Έδεσσας διαθέτει περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000 και την περιοχή του όρους Βόρας που εντάσσεται στο δίκτυο CORINE. Ωστόσο η ελλιπής εθνική νομοθεσία προστασίας θέτει την διεθνή αναγνώριση των παραπάνω δικτύων ως ανενεργή με αποτέλεσμα την ελλιπή προστασία και τους κινδύνους υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής στις περιοχές αυτές, πραγματικούς

Ο Δήμος Έδεσσας λόγω της πλούσιας γεωμορφολογίας παράγει ανάλογες μεταβολές και στο καιρό. Ωστόσο το κλίμα παραμένει το τυπικό ορεινό μεσογειακό με ήπιους 'σχετικά' χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια. Ο ορεινός όγκος του Βόρα και δευτερευόντως του Βερμίου συμβάλλουν σημαντικά στην διαφοροποίηση των μετεωρολογικών και κλιματικών στοιχείων

της περιοχής διαμορφώνοντας με ορεινή-ημιορεινή ζώνη υγρασίας και μια μικρή πεδινή ζώνη με μεγαλύτερη περίοδο ξηρασίας.

Η μέση μέγιστη θερμοκρασία τους χειμερινούς μήνες είναι 8-10C και η μέση ελάχιστη -1-0,5C. Τους θερινούς μήνες η μέση μέγιστη θερμοκρασία είναι 28C και η μέση ελάχιστη 10-

13C. Η μέγιστη θερμοκρασία ξεπερνά τους 32C μόνο για 15 ημέρες το χρόνο ενώ η ελάχιστη (μικρότερη ή ίση με το 0) 78 ημέρες το χρόνο. Πολύ σπάνια η θερμοκρασία πέφτει κάτω από τους -18C και οι άνεμοι έχουν τον προσανατολισμό της κοιλάδας του Εδεσσαίου (Βόδα) ποταμού N-NW. Μέσος όρος για την βροχή είναι γύρω στα 500mm στις ορεινές περιοχές είναι μεγαλύτερο από 750mm κάτι όμως που ποικίλλει ανάλογα με την τοποθεσία³. Οι υψηλότερες τιμές μέσης υγρασίας παρατηρούνται τους χειμερινούς μήνες με μέσο όρο 78%. Οι ώρες ηλιοφάνειας κυμαίνονται από 160-200ώρες / μήνα την περίοδο της άνοιξης.

Η λειτουργία στην δυτική πλευρά του δήμου Έδεσσας των θερμοηλεκτρικών σταθμών και των λιγνιτωρυχείων στην κοιλάδα της Εορδαίας έχουν επιφέρει αλλαγές στο μικροκλίμα της περιοχής και παράλληλα σε συνδυασμό με την υδρομάστευση των χιλιάδων γεωτρήσεων και την ατμοσφαιρική επιβάρυνση από την λειτουργία των ανοικτού τύπου ορυχείων και εργοστασίων έχει παρατηρηθεί αύξηση της μέσης μέγιστης θερμοκρασίας όπως και της μέσης ελάχιστης με άμεσο αντίκτυπο στην υγρασία του ορεινού περιβάλλοντος χώρου και στην μείωση των χιονοπτώσεων και του χρόνου χιονοκάλυψης.

³ www.meteo.gr station vegoritis

Φυσικό Περιβάλλον

Φυσικός Πλούτος, Γεωμορφολογία, Το Νερό

Η συνολική έκταση του Δήμου Έδεσσας είναι 605.500 στρέμματα και χαρακτηρίζεται από πλούσιο υδάτινο δυναμικό, καθώς και αξιόλογη χλωρίδα και πανίδα του δασικού οικοσυστήματος και ορνιθοπανίδα & ιχθυοπανίδα των λιμνιαίων οικοσυστημάτων. Ωστόσο αυτές είναι συνδεδεμένες τόσο με την παραγωγή προϊόντων από το δασικό & λιμναίο οικοσύστημα (ξυλεία, βοσκήσιμη ύλη, θηράματα, αλιεία) όσο και με την παροχή υπηρεσιών (αναψυχή, τουρισμός, προστασία κ.λ.π).

Στην περιοχή του Δήμου Έδεσσας, το ορεινό ανάγλυφο κυριαρχεί ως αποτέλεσμα της παρουσίας στο βόρειο μέρος του ορεινού όγκου Βόρα (2524 m), Βέρμιου (2027 m) & Πάικου (1650 m). Το μεγάλο υψομετρικό εύρος χαρακτηρίζεται από ποικιλία κλίσεων με εδάφη με ήπιες κλίσεις έως απόκρημνα. Στους ορεινούς όγκους της περιοχής παρατηρούνται κατά θέσεις έντονες κλίσεις οι οποίες σε συνδυασμό με τις κλιματεδαφικές συνθήκες που επικρατούν, ευνοούν τη δημιουργία και εμφάνιση φαινομένων διάβρωσης. Η πόλη της Έδεσσας οριοθετείται σε μια θέση με απότομη κατάπτωση του ανάγλυφου της τάξης των 100 m.

Οι ορεινοί όγκοι του Βερμίου και του Βόρα παρουσιάζουν δημιουργούν μια ιδιαίτερη γεωμορφολογία η οποία σε συνδυασμό με την μεσογειακή ζώνη παράγει ένα ιδιαίτερο μικροκλίμα και συγκεντρώνει ένα μεγάλο αριθμό ενδιαιτημάτων και βιοποικιλότητας σε μια εκτεταμένη συνολικά έκταση πράγμα που δημιουργεί ιδανικές συνθήκες παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών αναψυχής. Η σημασία αυτή του φυσικού περιβάλλοντος αποτυπώνεται στο γεγονός ότι τα 2 ευρωπαϊκά περιβαλλοντικά μονοπάτια E4 & E6 που ακολουθούν φυσικές διαδρομές (Βορράς-Νότος & Ανατολή-Δύση) διασταυρώνονται σε περιοχή του όρους Βόρα εντός του Δήμου Έδεσσας.

Τα παραπάνω δεδομένα έχουν δημιουργήσει πλήθος φυσικών αξιοθεάτων τα οποία έχουν μοναδικά σε παγκόσμιο επίπεδο χαρακτηριστικά και αξίζει να αναγνωριστούν ως μνημεία φυσικής κληρονομιάς. Οι καταρράκτες της Έδεσσας, το γεωπάрко καταρρακτών με την κοιλάδα του Εδεσσαίου και τους παλιούς καταρράκτες του Άγρα, ο υδροβιότοπος Άγρα, Βρυτών, Νησίου στο κέντρο του Εδεσσαϊκού Κερασεώνα, η Λίμνη Βεγορίτιδα με το νησί της, και το

όρος Βόρας με το Μαύρο Δάσος αποτελούν τα σημαντικότερα σημεία όπου ο φυσικός πλούτος αποδεικνύεται ότι αποτελεί σημαντικό απόθεμα κεφαλαίου της περιοχής για την αειφόρο ανάπτυξή της.

Οι προστατευόμενες περιοχές στο Δήμο Έδεσσας είναι περιορισμένες και αφορούν το εθνικό και το κοινοτικό νομικό πλαίσιο.

1. Προστασία σε εθνικό επίπεδο

Καταφύγια Θηραμάτων

- Δ.Δ. Σωτήρας / Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων Σωτήρας. Έκταση 10.500 στρ. (171602/3050/19.6.1978 Υπ. Γεωργίας)
- Λίμνη Άγρα-Νησίου-Βρυττών / Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων. Έκταση 11.800 στρ. (3328/5.4.2001 Π.Κ.Μ.)

2. Προστασία σε κοινοτικό επίπεδο

Οδηγία 79/409/ΕΟΚ

Έχουν προταθεί για ένταξη σε εφαρμογή του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για τη διατήρηση της άγριας πανίδας, οι περιοχές Βόρας και Λίμνη Άγρα όπως παρουσιάζονται, οι οποίες και χαρακτηρίζονται ως Περιοχές Ειδικής Προστασίας (SPAs).

Οδηγία 92/43/ΕΟΚ

Οι περιοχές που έχουν συμπεριληφθεί στον εθνικό κατάλογο στο δίκτυο «Natura 2000» είναι οι Κορυφές όρους Βόρας (GR1240001) και η Λίμνη & Φράγμα του Άγρα (GR 1240006), Μεταξύ των ενταγμένων περιοχών στο δίκτυο Natura 2000 είναι και οι περιοχές του δήμου Έδεσσας, ΠΕΛΛΑ Κορυφές όρους Βόρα 40.435,09 εκτάρια, ΠΕΛΛΑ Λίμνη Άγρα 1.249,75 εκτάρια, ΠΕΛΛΑ Λίμνη και φράγμα Άγρα 1.385,76 εκτάρια, ΠΕΛΛΑ Όρος Βόρας 79.453,65 εκτάρια.

Ωστόσο η έλλειψη σαφούς πολιτικής και καθορισμού χρήσεων γης έχει δημιουργήσει πρόβλημα στο δασικό κεφάλαιο με συνεχώς αυξανόμενες παράνομες λαθρούλοτομίες, εκχερσώσεις, καταπατήσεις ενώ παράλληλα με την λαθροθηρία δημιουργούν απειλή στην βιοποικιλότητα και το φυσικό χώρο των ενδιατημάτων. Ακόμα η έλλειψη πολιτικής βούλησης για τις χρήσεις γης έχει επιτρέψει την δημιουργία παράνομων χώρων απόληψης και απόθεσης αδρανών υλικών η οποία σε συνδυασμό με την έλλειψη θέσπισης ειδικών περιοχών προστασίας δημιουργεί ένα δυσεπίλυτο συνδυασμό προβλημάτων σε γη, αέρα και νερό.

Η διαχείριση του υδάτινου πλούτου γίνεται σε μεγάλο βαθμό από την ΔΕΗ με σκοπό την παραγωγή ενέργειας χωρίς ωστόσο να λαμβάνονται σοβαρά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις⁴ οι οποίες σε συνδυασμό με την μη ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού άρδευσης (γεωτρήσεις, επίγεια αρδευτικά συστήματα) έχουν ως αποτέλεσμα την σταδιακή υποβάθμιση του υδάτινου αποθέματος. Αν ληφθεί υπόψη ότι τα υδάτινα αυτά οικοσυστήματα αποτελούν και τις βασικές πηγές για την τροφοδοσία των συστημάτων ύδρευσης οι επιπτώσεις δημιουργούν σειρά προβλημάτων στην υγεία του πληθυσμού και την ποιότητα των καλλιεργειών και βοσκοτόπων. Η σταδιακή υποβάθμιση υγροτόπου Άγρα – Βρυτών – Νησίου από επιχωματώσεις και μπαζώματα περιμετρικά, η ανεξέλεγκτη ροή των οικιστικών λυμάτων και φυτοφαρμάκων και η ρίψη απορριμμάτων εντός του υγροτόπου (το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις πηγές) δημιουργεί κινδύνους πτώσης της στάθμης στους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες (μεγάλος βάθος άντλησης νερού) καθώς και γεωργική ρύπανση του νερού (εφαρμογή ανεξέλεγκτων ποσοτήτων λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων στο έδαφος κ.λπ.) στον υδροφόρο ορίζοντα και στην ποιότητα του νερού που προορίζεται για ύδρευση και άρδευση.

Οι ίδιες περιγραφές σχετίζονται και με την σταδιακή υποβάθμιση της λίμνης Βεγορίτιδας η οποία έχει ήδη περιορίσει και την αλιεία ως αποτέλεσμα της μείωσης της ποιότητας του νερού.

Η αστική ρύπανση νερού (έλλειψη μονάδων επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς, έλλειψη δικτύου αποχέτευσης σε αρκετούς οικισμούς –ιδίως Παλαιού Αγ. Αθανασίου) και η βιομηχανική ρύπανση νερού λόγω έλλειψης μονάδων επεξεργασίας λυμάτων ή μη λειτουργίας αυτών που υφίστανται, αποδεικνύει την ανυπαρξία ουσιαστικής νομοθεσίας για την προστασία του υδάτινου πλούτου της περιοχής.

Παράλληλα η κατανάλωση μεγάλων ποσοτήτων νερού από δραστηριότητες (γεωργία, τουρισμός, οικιακή κατανάλωση) απαιτεί υιοθέτηση πολιτικών ορθολογικής χρήσης με εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και παράλληλη υιοθέτηση και παρακολούθηση σύγχρονων και βιώσιμων συστημάτων για τη διαχείριση των υδάτινων αποθεμάτων.

Επιπλέον η έλλειψη πολιτικής ολοκληρωμένης αντιμετώπισης της διαχείρισης απορριμμάτων και η έλλειψη εφαρμογής ολοκληρωμένου προγράμματος ανακύκλωσης σε συνδυασμό με τις

⁴ Ενδεικτικά αναφέρεται η ανεξέλεγκτη πλημμύρα του 1979

παράνομες παρεμβάσεις στο τοπίο, δημιουργεί κινδύνους στο φυσικό περιβάλλον να χάσει τα μοναδικά του χαρακτηριστικά.

Όσον αφορά το κλίμα της περιοχής θερμότερος μήνας είναι ο Ιούλιος και ο ψυχρότερος ο Ιανουάριος. Βροχοπτώσεις σημειώνονται ολόκληρο το χρόνο αλλά οι σημαντικότερες από αυτές επικεντρώνονται στους μήνες από Οκτώβριο έως Μάιο. Οι επικρατούντες άνεμοι είναι βόρειοι σε ολόκληρη τη διάρκεια του έτους και ακολουθούν βορειοδυτικοί. Γενικά μπορεί να ειπωθεί ότι το κλίμα της περιοχής είναι ευνοϊκό καθώς οι δυτικοί και βόρειοι άνεμοι φέρνουν άφθονα κατακρημνίσματα ιδίως κατά τη θερινή περίοδο και καθιστούν το καλοκαίρι ιδιαίτερα δροσερό. Τα τελευταία όμως χρόνια λόγω της κλιματικής αλλαγής τα φαινόμενα είναι αρκετές φορές ιδιαίτερα έντονα με αρνητικές επιπτώσεις στα ευαίσθητα οικοσυστήματα.

Συμπερασματικά απαιτούνται μέτρα και δράσεις για την προστασία φυσικού περιβάλλοντος, ειδικά μέτρα για την ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος, πολιτικές για την ορθολογική διαχείριση υδάτινου δυναμικού καθώς και ολοκληρωμένα μέτρα δράσεων και καταγραφής που θα επιτρέψουν σταδιακά την βελτίωση ποιότητας ατμόσφαιρας και μικροκλίματος.

Χωροταξική Οργάνωση Δήμου Έδεσσας

Οικιστική οργάνωση & διάρθρωση

Ο δήμος Έδεσσας διαιρείται σε 2 «δημοτικές ενότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στους 2 συνενωμένους δήμους. Κάθε δημοτική ενότητα διαιρείται σε «τοπικές κοινότητες», οι οποίες αντιστοιχούν στα διαμερίσματα των καταργηθέντων ΟΤΑ. Οι σημερινές τοπικές κοινότητες του Δήμου, ήταν αυτόνομες κοινότητες και δήμοι πριν την εφαρμογή του προγράμματος Καποδίστρια.

Η δημοτική ενότητα Έδεσσας από την οποία αποτελούνταν ο δήμος πριν την επέκταση έχει (πραγματικό) πληθυσμό 25.619 κατοίκους (απογραφή του 2001): Περιλαμβάνει τις παρακάτω δημοτικές κοινότητες και οικισμούς

Δημοτική Κοινότητα Εδέσσης [18.832]

η Έδεσσα [18.253] υψ.330μ

το Εκκλησιοχώρι [415] υψ.381μ

τα Καισαριανά [116] υψ.154μ

το Προάστιο [48] υψ.135μ

Τ.Κοινότητα Άγρα -- ο Άγρας [883] υψ.475μ

Τ.Κοινότητα Βρυτών -- τα Βρυτά [506] υψ.493μ

Τ.Κοινότητα Καρυδιάς [893]

η Καρυδιά [438] υψ.578μ

οι Κερασιές [455] υψ.703μ

Τ.Κοινότητα Μεσημερίου -- το Μεσημέρι [930] υψ.434μ

Τ.Κοινότητα Νησίου -- το Νησί [415] υψ.522μ

Τ.Κοινότητα Πλατάνης -- η Πλατάνη [465] υψ.184μ

Τ.Κοινότητα Ριζαρίου -- το Ριζάριον [1.129]

Τ.Κοινότητα Σωτήρας [592]

η Σωτήρα [226] υψ.441μ

οι Λύκοι [64]

η Μαργαρίτα [209] υψ.395μ

η Παλαιά Σωτήρα [2] υψ.476μ

το Σαμάρι [91] υψ.290μ

Τ.Κοινότητα Φλαμουριάς [974]

η Φλαμουριά [675] υψ.318μ

η Αγία Φωτεινή [299] υψ.665μ

Η δημοτική ενότητα Βεγορίτιδας (πρώην δήμος την περίοδο 1999-2010) έχει συνολικό πληθυσμό 4.180 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Έδρα του πρώην δήμου ήταν η Άρνισσα. Περιλαμβάνει τις παρακάτω δημοτικές κοινότητες και οικισμούς (σε αγκύλες ο πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή του 2001):

Τ.Κοινότητα Άρνισσης [1.797]

η Άρνισσα [1.550] υψ.550μ

ο Άγιος Δημήτριος [63] υψ.776μ

η Δροσιά [68] υψ.579μ

τα Νέα Ξανθόγεια [114] υψ.571μ

τα Ξανθόγεια [2] υψ.586μ

Τ.Κοινότητα Αγίου Αθανασίου [644]

ο Άγιος Αθανάσιος [184] υψ.1204μ

ο Νέος Άγιος Αθανάσιος [460] υψ.706μ

Τ.Κοινότητα Γραμματικού [308]

το Κάτω Γραμματικό [230] υψ.826μ

το Άνω Γραμματικό [78] υψ.1140μ

Τ.Κοινότητα Παναγίτσας [1.079]

η Παναγίτσα [730] υψ.726μ

η Ζέρβη [349] υψ.761μ

Τ.Κοινότητα Περαίας -- η Περαία [352] υψ.615μ

Ο δήμος Έδεσσας έχει ως αστικό κέντρο την Έδεσσα η οποία αποτελεί και την πρωτεύουσα του Νομού Πέλλας. Η Έδεσσα βρίσκεται πάνω στον άξονα της Αρχαίας Εγνατίας οδού και συνδέεται με τα γειτονικά αστικά κέντρα κύρια με τα Γιαννιτσά, την Πτολεμαίδα και την Βέροια-Νάουσα. Οι διασυνδέσεις με τα αστικά αυτά κέντρα παραμένουν προβληματικές κυρίως λόγω των προβληματικών οδικών συνδέσεων.

Όλοι οι οικισμοί έχουν κατοίκους καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου με καθορισμένους όρους δόμησης αλλά δεν έχουν όλοι εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

Οι οικισμοί διαθέτουν συνδέσεις μεταξύ τους, ωστόσο προβληματική παραμένει η σύνδεση με τον κύριο κορμό του άξονα Θεσσαλονίκη – Έδεσσα – Φλώρινα όπως και ο ίδιος ο άξονας με αποτέλεσμα την προβληματική και μεγάλου κόστους μεταφορά των αγροτικών προϊόντων στα κέντρα μεταποίησης (ΒΙ.ΠΕ. Δροσιάς, ΒΙ.ΠΕ Σκύδρας)

1 οικισμός (Παλιός Άγιος Αθανάσιος) έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός και ισχύουν ειδικοί αρχιτεκτονικοί όροι και υπάρχουν οικισμοί που έχουν χαρακτηριστεί ενδιαφέροντες & αξιόλογοι.

Παρά την αρχιτεκτονική ιδιαιτερότητα των οικισμών δεν έχει γίνει αναγνώριση της λαϊκής αρχιτεκτονικής και οι όροι δόμησης που εφαρμόζονται αντιστοιχούν με αυτούς των πόλεων μεταφέροντας ουσιαστικά τα προβλήματα των πόλεων στους οικισμούς. Η λαϊκή αρχιτεκτονική της υπαίθρου λάμβανε πάντα υπόψη της την βιοκλιματική κατασκευή του κτιρίου στα θέματα παθητικής εξοικονόμησης ενέργειας. Δυστυχώς οι ενιαίοι όροι δόμησης καταργούν στην πράξη την αισθητική που σχετίζεται με την τοπική ταυτότητα και τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής που ακολουθούσαν για αιώνες την παραδοσιακή αρχιτεκτονική.

Για το αστικό κέντρο της Έδεσσας υπάρχουν καθορισμένοι όροι δόμησης κατά τομέα. Ορισμένοι οικισμοί έχουν εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και όλοι οι οικισμοί είναι οριοθετημένοι με καθορισμένους όρους δόμησης με αντίστοιχες αποφάσεις Νομάρχη Πέλλας.

Όλοι οι οικισμοί διαθέτουν δίκτυο ύδρευσης όχι όμως και σύστημα υδρομέτρησης. Κάποιοι οικισμοί διαθέτουν μικτό δίκτυο αποχέτευσης (μικτό) το οποίο θα πρέπει να ξεχωρίσει ενώ λειτουργεί και μεγάλος αριθμός βόθρων.

Οι οικισμοί (Πλατάνη, Καισαριανά, Προάστειο, Φλαμουριά, Αγρας) και η πόλη της Έδεσσας είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο βιολογικού καθαρισμού, το οποίο λειτουργεί με ευθύνη της ΔΕΥΑΕ. Με υποδομή σύνδεσης είναι οι οικισμοί Κλησοχώρι, Ριζάρι και Μεσημέρι. Για την δημοτική ενότητα Βεγορίτιδα υπάρχει εγκεκριμένη χρηματοδότηση για μονάδα επεξεργασίας λυμάτων και συλλεκτήριους αγωγούς στην Αρνισσα.

Η αποκομιδή των απορριμμάτων των οικισμών γίνεται από την υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου της Έδεσσας. Η ανακύκλωση βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο περιοριζόμενη σε χαρτιά & υαλικά, μπαταρίες, πλαστικό καθώς και συλλογή για ανακύκλωση ογκωδών αντικειμένων, ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Έδεσσας – ΣΧΟΟΑΠ Βεγορίτιδας

Το νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Έδεσσας εγκρίθηκε με την απόφαση (ΦΕΚ 967/15-10-1986) εγκρίθηκε και ο καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου κατώτατου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου περιοχή και εκτός ορίων οικισμών υφισταμένων προ του 1923.

Το Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης του Δήμου Έδεσσας περιλαμβάνει αναλυτικά:

Α) Την πολεοδομική οργάνωση της πόλης της Έδεσσας για την επόμενη περίοδο της τάξεως των 18.000 κατοίκων με:

α) την επέκταση του σχεδίου πόλης σε εκτάσεις πυκνοδομημένες και αραιοδομημένες και την δημιουργία πέντε (5) πολεοδομικών ενοτήτων

β) τον προσδιορισμό των χρήσεων γης και ειδικότερα:

- Διατήρηση της σημερινής θέσης της κεντρικής περιοχής της πόλης και επέκτασή της
- Ανάπτυξη τοπιών κέντρων στις πολεοδομικές ενότητες
- Διατήρηση της σημερινής μορφής γενικής κατοικίας της πόλης
- Οργάνωση των εγκαταστάσεων εκπαίδευσης σε κάθε πολεοδομική ενότητα είτε με χρησιμοποίηση των υπάρχοντων διδακτηρίων είτε με χωροθέτηση νέων
- Διατήρηση της θέσης του κατασκευαζόμενου Νοσοκομείου νότια της πόλης και λειτουργία του υπάρχοντος Νοσοκομείου σε κέντρο ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)
- Χωροθέτηση τριών αθλητικών πυρήνων
- Διατήρηση της θέσης των υπαρχουσών λειτουργιών πρόνοιας(οικοτροφείο άσυλο του παιδιού, μαθητική εστία, παιδικός σταθμός) και χωροθέτηση έντεκα (11) ακόμη παιδικών σταθμών κατανεμημένων στις πολεοδομικές ενότητες
- Δημιουργία Πολιτιστικού Πάρκου στο χώρο του σημερινού γηπέδου με την εγκατάσταση αίθουσας θεαμάτων, μικρού δημοτικού εμπορικού κέντρου, χώρων εκθέσεων,

αναψυκτηρίων-εστιατορίων και δημοτικού ξενώνα, Ανάδειξη, σε συνδυασμό με το Πολιτιστικό Πάρκο της παραδοσιακής περιοχής του Βαροσίου με τη χωροθέτηση σε παραδοσιακά κτίρια κέντρου νεότητας, λαογραφικού μουσείου και κέντρου ψυχικής υγείας. Αξιοποίηση του «Καναβουργείου» σαν μουσείου βιομηχανίας και μετατροπής της Άνω και Κάτω Εστίας σε εργαστήριο παραδοσιακής υφαντουργίας-ταπητουργίας. Διατήρηση της θέσης του υπαίθριου Θεάτρου βορειοανατολικά της πόλης

- Δημιουργία ζώνης χονδρεμπορίου και ζώνης βιοτεχνίας χαμηλής όχλησης στην περιοχή επέκτασης δυτικά των σφαγείων για την μετεγκατάσταση από τις περιοχές κατοικίας της πόλης των οχλουσών χρήσεων και την εγκατάσταση νέων ένταξη σε ζώνη βιομηχανίας χαμηλής όχλησης του εργοστασίου «Σεφέκο» νότια της πόλης
- Δημιουργία συνεχούς συστήματος αστικού πράσινου-πεζόδρομων- πλατειών-χώρων αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού
- Μεταφορά του νεκροταφείου στην περιοχή Μαύρη Πέτρα

γ) Την γενική εκτίμηση της χωρητικότητας των πολεοδομικών ενοτήτων σε κάτοικους για την επόμενη πενταετία ,των αναγκών σε γη για κοινωνική υποδομή επιπέδου πόλης και των αναγκών σε γη για κοινωνική υποδομή στις πολεοδομικές ενότητες

δ) τον καθορισμό ζωνών οικονομικών και θεσμικών κινήτρων και πολεοδομικών μηχανισμών

Β)Τις προτάσεις για την λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και την δημιουργία χώρων αστικού και περιαστικού πράσινου με:

α) Απομάκρυνση του χώρου συγκέντρωσης των απορριμμάτων από την περιοχή γης υψηλής παραγωγικότητας και από τον οικισμό

β) Απομόνωση των καναλιών άρδευσης της γεωργικής γης από τα κανάλια στα οποία διοχετεύονται αστικά και βιομηχανικά απόβλητα μέχρι την εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού

δ) Συνέχιση της αναδάσωσης στου λόφους βόρεια της πόλης με την χρησιμοποίηση συνδυασμού κωνοφόρων-φυλλοβόλων

ε) Φυτεύσεις προστασίας –ανάδειξης

Γ)Τις προτάσεις για τα απαραίτητα έργα και μελέτες των δικτύων υποδομής και ειδικότερα:

α) Έργα οδικού δικτύου

β) Έργα δικτύου ύδρευσης

γ) Έργα δικτύου αποχέτευσης όμβριων - αντιπλημμυρική προστασία - δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων

δ) Έργα Ενεργειακού και τηλεπικοινωνιακού συστήματος

Δ)Τις προτάσεις για την ασφάλεια-πυροπροστασία της πόλης

Ε) Τα απαραίτητα έργα για την ολοκλήρωση της εφαρμογής του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Στη συνέχεια το υπάρχον Γ.Π.Σ. αναθεωρήθηκε (ΦΕΚ 503/Δ/97, ΦΕΚ 618/Δ/91) με σκοπό την αναθεώρηση του ρυμοτομικού σχεδίου (ΦΕΚ 145/25-06-1928, ΦΕΚ 188/12-7-1975, ΦΕΚ 277/9-5-1978) και επέκταση αυτού (ΦΕΚ 27/1969, ΦΕΚ 98/1989). Με την τελευταία αναθεώρηση του σχεδίου έγιναν:

- 1) Αναθεώρηση ρυμοτομικού σχεδίου (καθορισμός νέων ρυμοτομικών γραμμών, στοών, πρασιών, εσωτερικών οικοδομικών γραμμών καθορισμός νέων συντελεστών δόμησης, καθορισμός κοινωφελών-κοινόχρηστων χώρων, χαρακτηρισμό πεζόδρομων, εντοπισμός των κτιρίων για διατήρηση Α, Β, Γ, Δ βαθμού, Καθορισμός ειδικών όρων δόμησης και καθορισμός περιοχών ανάπλασης και διατηρητέων παραδοσιακών συνόλων).
- 2) Προτάσεις για ζώνες κινήτρων και πολεοδομικών μηχανισμών (ζώνες κοινωνικού συντελεστή, ζώνη ειδικής ενίσχυσης, ζώνη ειδικών κινήτρων, ζώνη ενεργού πολεοδομίας, ζώνη κανονιστικών όρων δόμησης, ζώνη αγοράς συντελεστή)
- 3) Καθορισμός δικτύου κεντρικών-κοινωφελών λειτουργιών, ελεύθερων χώρων και μεταφορικής υποδομής
- 4) Διάγραμμα εφαρμογής-επέκταση σχεδίου πόλης
- 5) Προτάσεις για επέκταση-αναθεώρηση του Πολεοδομικού σχεδίου της πόλης

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.)

Η Δ/ση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, συνέταξε μελέτη ΖΟΕ, η οποία ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 1988. Η μελέτη αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την περιοχή Λίμνης Άγρα και οι χρήσεις γης που διακρίνονται είναι οικιστικής χρήσης και γεωργικής χρήσης ενώ η περιοχή της λίμνης θεωρείται περιοχή απόλυτης προστασίας και απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση πλην της γεωργικής.

Ειδική Χωροταξική Μελέτη (Ε.Χ.Μ.)

Η μελέτη αυτή χρηματοδοτήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ και συντάχθηκε από την ΑΝ.ΠΕ. Α.Ε. και την ΠΟΛΟΣ Α.Ε. το 1993 με στόχο την χωροταξική διερεύνηση των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων τουριστικού χαρακτήρα στην περιοχή του συμπλέγματος Όρος Βόρας - Λίμνη Βεγορίτιδα - Ιαματικά Λουτρά Λουτρακίου -Ανεμοδρόμιο Παναγίτσας. Στη μελέτη αυτή εμπεριέχεται και η περιοχή της λίμνης του Άγρα.

Η Δ/ση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, συνέταξε μελέτη ΖΟΕ, η οποία ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 1988. Τα όρια της Ζ.Ο.Ε. η οποία ορίζει πέντε

περιοχές χρήσεων γης, συμπίπτουν με νοητή γραμμή η οποία ενώνει τις κορυφές Προφήτης Ηλίας (2524 μ.), Σκληρή Πέτρα (2157 μ.), Σταφίδες (2399 μ.), Μοναστήρι (2151 μ.) το τριγωνομετρικό στα 1963 μ. και την κορυφή Τύμπανο. Η μελέτη αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την περιοχή της λίμνης του Άγρα και οι χρήσεις γης που διακρίνονται είναι οικιστικής χρήσης και γεωργικής χρήσης ενώ η περιοχή της λίμνης θεωρείται περιοχή απόλυτης προστασίας και απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση πλην της γεωργικής. Η μελέτη αυτή δεν εγκρίθηκε οπότε δεν υπάρχει εγκεκριμένη ΖΟΕ για την ευρύτερη περιοχή.

Οι ΖΟΕ δεν ενεργοποιήθηκαν με αποτέλεσμα την στιγμή αυτή να απαιτείται επανασχεδιασμός. Επειδή σημαντικός βαθμός στόχων έχει επιτευχθεί και πολλά έχουν υλοποιηθεί θα πρέπει να υπάρχει επαναπροσδιορισμός αναπτυξιακών στόχων Δήμου Έδεσσας με σύνταξη νέου ΓΠΣ και σχεδιασμός χρήσεων γης. Επιπλέον θα πρέπει να υπάρξει εφαρμογή των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων & σύνταξη νέων όπου δεν υπάρχουν.

Στην Δημοτική Ενότητα Βεγορίτιδας κέντρο είναι η Άρνισσα η οποία αποτελεί και τον μεγαλύτερο πληθυσμιακά οικισμό.

Σημειώνεται επίσης ότι στην Τ.Κ. Παναγίτσας ανήκουν και οι ακατοίκητες σήμερα περιοχές, με τις ονομασίες Πάτημα και Καλύβια, οι οποίες αποτελούσαν οικισμούς που καταστράφηκαν ολοσχερώς και εγκαταλείφθηκαν τη δεκαετία του '40.

Η όλη οργάνωση στο χώρο της οικιστικής ανάπτυξης παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Πυκνό σχετικά οικιστικό δίκτυο, αποτελούμενο από μικρού έως πολύ μικρού πληθυσμιακού μεγέθους οικισμούς.
2. Διασπορά των οικισμών (και της οικιστικής ανάπτυξης) στη συνολική γεωγραφική έκταση της ενότητας.
3. Απουσία σαφούς σχήματος οικιστικής οργάνωσης ή/και συνδέσεων των οικισμών μεταξύ τους.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά σχετίζονται προφανώς με τον σχετικά μεγάλο αριθμό των πρώην Κοινοτήτων και των οικισμών τους, που συνενώθηκαν για τη δημιουργία του σημερινού Δήμου, κυρίως όμως αποτελούν τυπικά χαρακτηριστικά της χωρίς κεντρικό σχεδιασμό οικιστικής ανάπτυξης στον ελληνικό ορεινό / ημιορεινό χώρο.

Επιπλέον ζήτημα φαίνεται καταρχήν να αποτελεί:

Η ύπαρξη περισσότερων ανθρωπογεωγραφικών υποπεριοχών, εντός της έκτασης του Δήμου, και συγκεκριμένα:

- της παραλίμνιας επίπεδης ζώνης και των οικισμών της, η οποία είναι προσανατολισμένη προς τη λίμνη Βεγορίτιδα (Άρνισσα και Περαία, και πιο εσωτερικά τα Νέα και παλαιά Ξανθόγεια, η Δροσιά και ο Κεδρώνας),
- μίας διακριτής ορεινής ζώνης με τους οικισμούς της, η οποία εφάπτεται και ανήκει στην ευρύτερη ορεινή και τουριστικά ανεπτυγμένη περιοχή του Καϊμακτσαλάν (κυρίως ο παλαιός και Νέος Άγιος Αθανάσιος και δευτερευόντως η Παναγίτσα και η Ζέρβη), και
- μίας επίσης διακριτής ορεινής ζώνης με τους οικισμούς της, η οποία εφάπτεται και είναι περισσότερο προσανατολισμένη προς την ορεινή ζώνη του Βερμίου και προς το ν. Ημαθίας (οικισμοί Άνω και Κάτω Γραμματικού).

Κεντρικής σημασίας για την περιοχή είναι επίσης η ύπαρξη δυο χαρακτηρισμένων παραδοσιακών οικισμών, του Παλαιού Αγίου Αθανασίου και των Παλαιών Ξανθογείων. Το σύνολο των υπαρχόντων κτισμάτων στους οικισμούς αυτούς χαρακτηρίζεται ως εξαιρετικού ενδιαφέροντος από αρχιτεκτονική – μορφολογική άποψη. Ο οικισμός του παλαιού Αγίου Αθανασίου είναι ανεπτυγμένος οικισμός με υψηλή τουριστική κίνηση. Ο οικισμός των παλαιών Ξανθογείων είναι εγκαταλελειμμένος οικισμός και τα κτίσματά του είναι ερειπωμένα ή κατεστραμμένα.

Στην περιοχή βρίσκεται ακόμα ένας εγκαταλελειμμένος οικισμός, το Πάτημα, με το σύνολο όμως του κτιριακού του αποθέματος κατεστραμμένο. Κτίσματα παραδοσιακής Μακεδονικής αρχιτεκτονικής υπάρχουν και σε άλλους οικισμούς του Δήμου, με ιδιαίτερη συγκέντρωση στο Άνω Γραμματικό.

Χώροι Αναψυχής - Χώροι Πρασίνου

Ο δήμος Έδεσσας διαθέτει ένα μεγάλο πλήθος χώρων αναψυχής και χώρων πρασίνου. Εντός του αστικού ιστού διαθέτει και συντηρεί το γεωπάрко των καταρρακτών, την περιοχή των Μύλων-Κανναβουργείο, τις διαδρομές προς τον Αρχαιολογικό χώρο του Λόγγου, τις περιοχές του Βαροσίου και του ψηλού Βράχου, τις πλατείες της πόλης καθώς και χώρους κοντά σε δημόσια κτίρια. Όλοι οι οικισμοί επίσης διαθέτουν κοινόχρηστους χώρους και χώρους αναψυχής πολλοί από τους οποίους δεν έχουν καταγραφεί στα ρυμοτομικά σχέδια ειδικά στην Δημοτική Ενότητα Βεγορίτιδας και απαιτείται σειρά δράσεων καταγραφής, αναβάθμισης και διαχείρισης των χώρων αυτών.

Σε ότι αφορά τον τομέα της δασικής αναψυχής αξίζει να αναφερθεί ότι Βόρεια - Βορειοανατολικά της πόλης της Έδεσσας βρίσκεται το περιαστικό Δάσος Πάρκο της Έδεσσας το οποίο δημιουργήθηκε με αναδασώσεις που ξεκίνησαν τη δεκαετία του 1950. Το πάρκο δημιουργήθηκε κυρίως για τη συγκράτηση των δασικών εδαφών και την προστασία από πλημμύρες της πόλης της Έδεσσας, του Σιδηροδρομικού σταθμού, της Σιδηροδρομικής γραμμής του δρόμου Έδεσσας – Αριδαίας και των γεωργο-δενδροκομικών καλλιεργειών που βρίσκονται προς κατάντη. Έχει συνολική έκταση 3.500 στρέμματα και παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία δασικών ειδών τόσο κωνοφόρων όσο και πλατύφυλλων ειδών. Η ψηλότερη κορυφή του πάρκου έχει υψόμετρο 606μ. και είναι γνωστή ως «606». Μέσα στο πάρκο υπάρχει το περίπτερο του Φυσιολατρικού Ομίλου Έδεσσας (ΦΟΕ).

Στο δάσος πάρκο Έδεσσας κατασκευάστηκαν από τη Δασική Υπηρεσία πολλά τεχνικά έργα. Χαρακτηριστικά αναφέρετε ότι στο εσωτερικό του πάρκου έχει κατασκευαστεί δίκτυο δρόμων, αντιπυρικών λωρίδων και μονοπατιών, ενώ περιμετρικά έχει κατασκευαστεί περίφραξη. Επίσης έχουν διαμορφωθεί κατάλληλα χώροι για απόλαυση της θέας (κιόσκια κ.α), οργανωμένοι χώροι για υπαίθρια γεύματα (τραπεζοπάγκοι,κ.α), χώροι άθλησης (γήπεδο καλαθοσφαίρισης, τένις , βόλεϊ κ.α). Με απόφαση της Δασικής Υπηρεσίας οι χώροι άθλησης παραχωρήθηκαν κατά χρήση στο Δήμο Έδεσσας. Τέλος στην περιοχή «Γαβαλλιώτισσα» του δάσους πάρκου ο Δήμος Έδεσσας έχει κατασκευάσει ένα μικρό αμφιθέατρο με χρήση κυρίως καλλιτεχνικών εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Παράλληλα και σε άλλα δάση της περιοχής του Δήμου Έδεσσας περί των οικισμών έχουν δημιουργηθεί χώροι δασικής αναψυχής. Συγκεκριμένα απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο αναβάθμισης, διαχείρισης & προστασίας κοινόχρηστων χώρων, υπαίθριων χώρων & χώρων πρασίνου

Χώροι Ελεύθεροι από Αυτοκίνητα - Κυκλοφοριακό

Ο δήμος Έδεσσας έχει ολοκληρώσει σημαντική παρέμβαση εντός του αστικού ιστού πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται σημαντικό έργο της ανάπλασης των ποταμοβραχιόνων το οποίο θα αποδώσει επίσης ένα σημαντικό τμήμα της πόλης στην ελεύθερη κυκλοφορία πεζών και ποδηλάτων. Ωστόσο με βάση τα νέα οικονομικά δεδομένα

απαιτείται ενίσχυση των πολιτικών χρήσης πράσινων μορφών μετακίνησης, κυρίως ποδηλάτων μέσα από σχεδιασμό ποδηλατοδρόμων. Αναβάθμιση Δικτύου κίνησης πεζών και ποδηλάτων. Στους οικισμούς αν και υφίστανται χώροι ελεύθεροι απαιτείται λήψη αποφάσεων περιορισμού και διαχείρισης της κυκλοφορίας κάτι που έρχεται σε σύγκρουση με τις χρήσεις για εμπορικές και τουριστικές δραστηριότητες (Αρνισσα, Άγιος Αθανάσιος).

Η ελλιπής νομοθεσία στο τμήμα της υποχρέωσης των κατοίκων να διαθέτουν χώρο στάθμευσης εντός των οικιών έχει δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα και στους ελεύθερους από αυτοκίνητα χώρους και στο κυκλοφοριακό εντός οικισμών και εντός πόλης. Η γενική εικόνα που υφίσταται και ανά την χώρα οι πεζοί και ποδηλάτες να κινούνται ανάμεσα από σταθμευμένα αυτοκίνητα πρέπει να αλλάξει στην κατεύθυνση της ποιότητας ζωής και της βελτίωσης και προστασίας των ελεύθερων χώρων και του οικιστικού περιβάλλοντος.

Δίκτυα Υποδομών

Συγκοινωνίες

Ο δήμος Έδεσσας, η Έδεσσα ως πρωτεύουσα του Ν.Πέλλας τελεί σήμερα υπό ιδιότυπο συγκοινωνιακό αποκλεισμό. Χωρίς ουσιαστική πρόσβαση στους άξονες της Εγνατίας οδού και της ΠΑΘΕ λόγω της μεγάλης απόκλισης στις χρονοαποστάσεις απαιτείται σημαντική παρέμβαση.

Πλησιέστερος συγκοινωνιακός κόμβος είναι η Θεσσαλονίκη από όπου η περιοχή εξυπηρετείται σε ότι αφορά θαλάσσιες μεταφορές και αερομεταφορές. Το έργο της νέας χάραξης της νέας Εθνικής Οδού Θεσσαλονίκης – Έδεσσας – Φλώρινας είναι ακόμη σε εξέλιξη. Τόσο η μεταφορά των αγροτικών προϊόντων προς την Δ. Ευρώπη και τα Βαλκάνια όσο και των επισκεπτών τουριστών είναι προβληματική και δημιουργεί μεγάλο κόστος και αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της περιοχής.

Εξίσου σημαντικό για την περιοχή είναι και το Λιμάνι της Ηγουμενίτσας από όπου διέρχονται το 100% των εξαγωγών νωπών προϊόντων της. Αντίθετα από την Θεσσαλονίκη διέρχεται σχεδόν το σύνολο των εισαγωγών, και μέρος των εξαγωγών μεταποιημένων κυρίως προϊόντων.

Δεν υπάρχει συνδετήρια οδός με την Εγνατία οδό (η οδός Έδεσσα – Σκύδρα – Βέροια είναι σε εξέλιξη) όπως επίσης και στοιχειώδης σύνδεση με την Αθήνα. Ο πιο ασφαλής τρόπος για να μην χαθεί ένας επισκέπτης ερχόμενος από την Νότια Ελλάδα είναι μέσω του συγκοινωνιακού κόμβου της Θεσσαλονίκης κάτι που επίσης επιβαρύνει αρνητικά την χρονοαπόσταση.

Επιπλέον ο δήμος Έδεσσας και ο Ν.Πέλλας είναι ο μοναδικός παραμεθόριος νομός στην χώρα που αν και έχει συνοριακή ζώνη δεν διαθέτει συνοριακή διάβαση. Ο Άξονας Έδεσσα – Αριδαία – ΠΓΔΜ θα βοηθούσε την έξοδο προϊόντων και υπηρεσιών προς τις αναπτυσσόμενες χώρες των Βαλκανίων.

Άρα αποκλειστικός άξονας που συνδέει την περιοχή μελέτης και ολόκληρο τον Νομό Πέλλας με την Θεσσαλονίκη και τα συγκοινωνιακά δίκτυα της χώρας, είναι η Εθνική Οδός 86 Θεσσαλονίκη-Γιαννιτσά -Έδεσσα- Φλώρινα.

Παρά την κατασκευή της παράκαμψης της Έδεσσας η μη ολοκλήρωση του άξονα Έδεσσα – Βεγορίτιδα καθιστά τόσο της περιοχή της Έδεσσας όσο και την περιοχή της Βεγορίτιδας με το σημαντικό τουριστικό θέρετρο του Αγίου Αθανασίου και του Χιονοδρομικού Κέντρου μη ανταγωνιστική συγκοινωνιακά λόγω επιβαρυσμένης χρονοαπόστασης.

Το οδικό δίκτυο, συμπληρώνεται με επαρχιακούς δρόμους που εξυπηρετούν την σύνδεση της Έδεσσας με επί μέρους οικισμούς καθώς και πλήθος αγροτικών δρόμων. Σημαντικότεροι από αυτούς ,στην περιοχή είναι η Επαρχιακή οδός Έδεσσας - Σωτήρας (8,3 km), η Επαρχιακή οδός Έδεσσας - Παραβεγορίτιδας οδού (36 km), η Επαρχιακή οδός Άγρα (από Εθν. Οδό Φλώρινας- Έδεσσας)-Κερασιάς (9,1 km) και η Επαρχιακή οδός Προάστιο-Πλατάνη-Φλαμουριά. Όλοι οι παραπάνω οδοί βρίσκονται σε σχετικά καλή κατάσταση (ασφαλτοστρωμένοι) από άποψη βατότητας και διαθέτουν επαρκές πλάτος (>6,0m) ωστόσο απαιτείται συντήρηση και βελτίωση γεωμετρικών χαρακτηριστικών. Σημαντικές επεμβάσεις θεωρούνται οι βελτιώσεις δασικών-αγροτικών δρόμων με στόχο την διασύνδεση μεταξύ των μικρών ορεινών οικισμών ενώ πολύ σημαντική για την τουριστική ανάπτυξη θεωρείται η σύνδεση ΧΚ Καϊμάκτσαλάν με το ΧΚ 3-5 Πηγάδια που θα έδινε οικονομική ώθηση στους οικισμούς του Ανατολικού Βερμίου Αγ.δημήτριος-Κεδρώνα, Άνω & Κάτω Γραμματικό όπως επίσης και η οδοποιία του Δ.Δ. Πλατάνης - περιοχής ‘΄Πολλά Νερά΄΄.

Οι συνδέσεις τα οικιστικά κέντρα του Ν. Πέλλας Αριδαία, Σκύδρα, και Γιαννιτσά. δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ικανοποιητικές. Διέρχονται μέσα από οικισμούς και μειώνουν σημαντικά την συνολική χρονοαπόσταση η οποία είναι δυσανάλογη της χιλιομετρικής απόστασης.

Η σιδηροδρομική σύνδεση του Δ. Έδεσσας εξασφαλίζεται μόνο με τον κλάδο Πλατύ-Θεσσαλονίκη του ΟΣΕ που διέρχεται από την πόλη της Έδεσσας. Η σύνδεση με την Φλώρινα-Κοζάνη είναι πλέον εξαιρετικά προβληματική. Ωστόσο αν και το σιδηροδρομικό δίκτυο είναι επαρκές και πρόσφατα ανακατασκευασμένο σε πολλά δύσβατα σημεία του εκτός από την βασική σύνδεση στην πόλη της Έδεσσας, περιφερειακά στον οικισμό του Άγρα και της Αρνισσας η σιδηροδρομική πρόσβαση είναι στοιχειώδης. Χωρίς άμεση και απευθείας σύνδεση με το Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης και χωρίς οργάνωση δικτύων για την μετακίνηση προς το Χιονοδρομικό Κέντρο Καϊμάκτσαλάν και τους οικισμούς η μετακίνηση μέσω αποκλειστικά Μέσων Μαζικής Μεταφοράς ουσιαστικά είναι ανέφικτη.

Υπάρχει εκτεταμένο δίκτυο αγροτικής και δασικής οδοποιίας. Το δασικό οδικό δίκτυο που υπάρχει, εκτός από την εκμετάλλευση του δάσους εξυπηρετεί και την περιήγηση σε αυτό. Υπάρχουν, επιπλέον, διαμορφωμένα μονοπάτια, καθώς επίσης και η διαδρομή των ευρωπαϊκών μονοπατιών περιήγησης E4 και E6.

συμπερασματικά απαιτείται αναβάθμιση συνδετηρίων αξόνων με εθνικά και διεθνή δίκτυα και βελτίωση & ολοκληρωμένη διαχείριση ενδοδημοτικού οδικού δικτύου

Ενέργεια

Ο Δήμος Έδεσσας καλύπτεται ενεργειακά μέχρι και τις ορεινότερες και πλέον απομακρυσμένες περιοχές με ηλεκτρικό ρεύμα. Με βάση τον προγραμματισμό της ΔΕΗ δεν διαφαίνεται κάποια σημαντική επέμβαση στα εξωτερικά δίκτυα της ευρύτερης περιοχής της Έδεσσας. Ωστόσο σημαντική θεωρείται η υπογειοποίηση των καλωδίων ιδιαίτερα σε περιοχές φυσικού κάλλους και σε ιστορικούς και παραδοσιακούς οικισμούς. Ωστόσο καταγράφεται ανάγκη αξιοποίησης απε & ανάπτυξης υποδομών ενέργειας όπως επίσης και αναβάθμιση, διαχείριση & επέκταση υποδομών ηλεκτροφωτισμού

Υδρευση

Το 100% των οικισμών της περιοχής και το 100% των σπιτιών του κάθε οικισμού υδροδοτούνται από δημοτικά δίκτυα ύδρευσης.

Συγκεκριμένα υπάρχουν στην περιοχή εννέα (9) γεωτρήσεις (Βρυτών, Μεσημερίου, Σαμαρίου, Λύκων, Μαργαρίτας, Σωτήρα, Καρυδιάς, Ριζαρίου, Φλαμουριάς και Πλατάνης) οι οποίες υδροδοτούν τους οικισμούς μέσω υδραγωγείων (22 για την περιοχή του Δήμου).

Οι περισσότεροι από τους οικισμούς του Δήμου Έδεσσας αναφέρεται να αντιμετωπίζουν προβλήματα ύδρευσης ή επάρκειας νερού. Ιδιαίτερα προβλήματα παρουσιάζουν οι οικισμοί με τουριστική δραστηριότητα όπως ο παλιός Άγιος Αθανάσιος λόγω της υψηλής κατά κεφαλήν κατανάλωσης νερού (300lit/ημέρα) σε συνδυασμό με ελλιπές δίκτυο. Την ευθύνη της υδροδότησης έχει η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης του Δήμου Έδεσσας, οι έλεγχοι είναι συστηματικοί και γίνονται κανονικά εργασίες χλωρίωσης. σε ποσοστό 85% των δικτύων των οικισμών της περιοχής μελέτης έχουν αντικατασταθεί. (pnc 85%) και άρα απαιτείται αναβάθμιση & διαχείριση υποδομών ύδρευσης

Άρδευση

Υφίσταται εκτεταμένο αρδευτικό δίκτυο που στηρίζεται κατά ένα χαμηλό ποσοστό στη χρήση επιφανειακών υδάτων φραγμάτων και λιμνοδεξαμενών και κατά το μεγαλύτερο μέρος γίνεται χρήση δημόσιων και ιδιωτικών γεωτρήσεων και απαιτείται σχέδιο ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτινων αποθεμάτων και των χρήσεων της.

Μέρος της περιοχής αρδεύεται από δίκτυο που διαχειρίζεται ο Τ.Ο.Ε.Β. Εδεσσαίου και το οποίο χρησιμοποιεί κυρίως τα νερά του ποταμού Εδεσσαίου για την εξυπηρέτηση των καλλιεργειών της ευρύτερης περιοχής.

Συνοφασμένη με την άρδευση, όσον αφορά στην χρήση των νερών του Εδεσσαίου, είναι και η αξιοποίησή τους για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στον υδροηλεκτρικό σταθμό της Δ.Ε.Η. που βρίσκεται κάτω από την περιοχή των καταρρακτών.

Η κατανομή της παροχής του Έδεσσαίου ανάμεσα στις αρδευτικές, ενεργειακές και τουριστικές(καταρράκτες) εφαρμογές του γίνεται με μια σειρά φραγμάτων, διανομέων (ο σημαντικότερος στη θέση "Κιουπρί " στο βόρειο άκρο της πόλης της Έδεσσας) και λοιπών υδραυλικών έργων, η διαχείριση των οποίων ανήκει στη Δ.Ε.Η., με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς τις οριακές παροχές για τις διάφορες χρήσεις.

Αποχέτευση

Στο σύνολο σχεδόν των οικισμών της περιοχής τα ακάθαρτα λύματα διοχετεύονται σε απορροφητικούς βόθρους. Υπάρχει η λειτουργία βιολογικού καθαρισμού στην περιοχή ο οποίος εξυπηρετεί τις ανάγκες κυρίως του αστικού κέντρου της περιοχής. Οι οικισμοί (Πλατάνη, Καισαριανά, Προάστειο, Φλαμουριά, Άγρας) και η πόλη της Έδεσσας είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο βιολογικού καθαρισμού, το οποίο λειτουργεί με ευθύνη της ΔΕΥΑΕ. Με υποδομή σύνδεσης είναι οι οικισμοί Κλησοχώρι, Ριζάρι και Μεσημέρι. Για την δημοτική ενότητα Βεγορίτιδα υπάρχει εγκεκριμένη χρηματοδότηση για μονάδα επεξεργασίας λυμάτων και συλλεκτήριους αγωγούς στην Αρνισσα.

Υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο σε όλους τους οικισμούς εκτός από εκείνους της ΤΚ Σωτήρας. Οι οικισμοί αυτοί Λύκοι, Σάμαρι, Σωτήρας, Μαργαρίτα εξυπηρετούνται από απορροφητικούς βόθρους. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι σε τμήμα του οικισμού Καρυδιάς δεν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του κεντρικού αποχετευτικού αγωγού και κατά συνέπεια μέρος των κατοίκων του οικισμού εξακολουθεί να εξυπηρετείται από βόθρους. Στην δημοτική ενότητα Βεγορίτιδας δεν υπάρχει ολοκληρωμένο δίκτυο αποχέτευσης στο μεγαλύτερο ποσοστό των οικισμών. Ωστόσο απαιτείται κατασκευή μικρής κλίμακας εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε όλους τους οικισμούς που δεν καλύπτονται με σύνδεση στο κεντρικό σταθμό κυρίως δε στην περιοχή της Βεγορίτιδας όπου τα λύματα επιβαρύνουν την ποιότητα των νερών της Λίμνης.

Απορρίμματα Απόβλητα

Τα απορρίμματα των οικισμών του Δ. Έδεσσας διατίθενται στο ΧΥΤΑ. Το σύστημα διαχείρισης περιλαμβάνει Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) (χωρητικότητας 26.397,00 μ³/έτος), μονάδα τεμαχισμού μεταχειρισμένων ελαστικών και

ογκωδών αντικειμένων (υπό προμήθεια), μονάδα ανάκτησης υλικών και έγινε αποκατάσταση του Χ.Α.Δ.Α. Έδεσσας. Τα μικρά μεγέθη των πληθυσμών των οικισμών περιορίζουν τα συνολικά ρυπαντικά φορτία. Σημαντικά φορτία δέχεται από το Δήμο της Έδεσσας και τον δήμο Σκύδρας.

Η περιοχή του Δήμου Έδεσσας ανήκει στη 2η Διαχειριστική Ενότητα του Νομού Πέλλας, ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων. Έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι μελέτες για την οργάνωση, κατασκευή και λειτουργία έργων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της συγκεκριμένης ενότητας. Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός ανέρχεται σε 50.000 κατοίκους και ανήκει στους νέους Δήμους Έδεσσας, Σκύδρας.

Υπάρχει ανησυχία για την βιωσιμότητα του ΧΥΤΑ μετά την λειτουργία Φορέα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης & Συλλογής Απορριμμάτων Κεντρικής Μακεδονίας λόγω του κινδύνου κάλυψης της φέρουσας ικανότητας ΧΥΤΑ από ρυπαντικά φορτία άλλων περιοχών εκτός Δήμου Έδεσσας και Σκύδρας. ως εκ τούτου απαιτείται ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων – ανακύκλωση και αναβάθμιση & διαχείριση υποδομών αποχέτευσης & επεξεργασίας αποβλήτων

Τηλεπικοινωνίες

Αυτόματη τηλεφωνική σύνδεση (σταθερή & κινητή) υπάρχει σε όλες τις περιοχές του Δ. Έδεσσας. Ειδικότερα στις τηλεπικοινωνίες δεν έχουν παρουσιαστεί προβλήματα με το υφιστάμενο δίκτυο. Αυξημένες είναι οι απαιτήσεις για πρόσβαση στο διαδίκτυο οι οποίες με τα υφιστάμενα δίκτυα δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν την ζήτηση ιδιαίτερα στην Δημοτική Ενότητα Βεγορίτιδας. Τα δύο ασύρματα δίκτυα ελεύθερης ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης των πρώην Δήμων Έδεσσας - Βεγορίτιδας έχουν ενοποιηθεί ωστόσο αυτά καλύπτουν μια βασική πρόσβαση ευάλωτη σε εξωγενείς παράγοντες.

Παράλληλα με την εκπομπή του νέου ψηφιακού σήματος από το κέντρο εκπομπής Χορτιάτη ένα μέρος του δήμου Έδεσσας καλύπτεται. Ένα μεγάλο μέρος παραμένει στην λήψη αναλογικού σήματος και απαιτείται αναβάθμιση & διαχείριση υποδομών ενσύρματων & ασύρματων τηλεπικοινωνιών

Χωροταξικό Σχέδιο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί μία χωρική ενότητα συνολικής έκτασης 18.811 τ.χλμ. που απαρτίζεται από επτά Περιφερειακές Ενότητες: Ημαθία, Θεσσαλονίκη, Κιλκίς, Πέλλα με πρωτεύουσα την Έδεσσα, Πιερία, Σέρρες και Χαλκιδική. Η αλλαγή του αυτοδιοικητικού χάρτη της χώρας απέδωσε 38 Δήμους στην επικράτειά της, έναντι των 133 Δήμων που είχαν δημιουργηθεί το 1997 με την αναδιάταξη του Καποδίστρια

Σε γεωφυσικό επίπεδο, η Κεντρική Μακεδονία έχει έναν έντονα ορεινό χαρακτήρα με πολυάριθμους ορεινούς όγκους στην εδαφική της επικράτεια, οι σημαντικότεροι των οποίων είναι: ο Όλυμπος και τα Δυτικά Πιέρια στην Πιερία, το Βέρμιο στην Ημαθία, ο Άθως και ο Χολομώντας στη Χαλκιδική, ο Χορτιάτης και ο Βερτίσκοκ στη Θεσσαλονίκη, τα Κερδύλλια (Θεσσαλονίκη, Σέρρες), τα όρη Βροντούς στις Σέρρες, η οροσειρά Κερκίνη (Κιλκίς, Σέρρες), ο Βόρας, το Πίνοβο, η Τζένα στην Πέλλα, το Πάικο (Πέλλα, Κιλκίς).

Η Κεντρική Μακεδονία αποτελεί την πιο αστικοποιημένη και πυκνοκατοικημένη περιφέρεια της χώρας μετά την Αττική. Σύμφωνα με το Χωροταξικό Σχέδιο Κεντρικής Μακεδονίας, το οικιστικό της δίκτυο διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα:

- 1) Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ)
- 2) Αστικά κέντρα στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας: Έδεσσα, Βέροια, Γιαννιτσά, Νάουσα,
- 3) Αστικά κέντρα που αναπτύσσονται ακτινικά από τη Θεσσαλονίκη: Κατερίνη, Κιλκίς, Σέρρες.

Η σημαντικότερη οικιστική ανάπτυξη εντοπίζεται στο «τόξο» του Θερμαϊκού κόλπου (Πιερία – Θεσσαλονίκη – Χαλκιδική). Το οικιστικό δίκτυο ανά Περιφερειακή Ενότητα παρουσιάζει διαφορετική διάρθρωση: στις ενότητες Θεσσαλονίκης και Πιερίας υπάρχει ένα κυρίαρχο αστικό κέντρο (Θεσσαλονίκη, Κατερίνη) και άρα «μονοπολικό πρότυπο οικιστικής διάρθρωσης», στις ενότητες Ημαθίας και Πέλλας κυριαρχεί το «πολυπολικό πρότυπο οικιστικής διάρθρωσης» (αστικά κέντρα Ημαθίας: Βέροια και Νάουσα, αστικά κέντρα Πέλλας: Έδεσσα και Γιαννιτσά). Στον αντίποδα βρίσκεται η Χαλκιδική που χαρακτηρίζεται από «απολική» οικιστική διάρθρωση, ενώ το Κιλκίς και οι Σέρρες βρίσκονται σε μία ενδιάμεση κατάσταση.

Παραθαλάσσιες περιοχές εντοπίζονται σε πέντε από τις επτά Περιφερειακές Ενότητες (εκτός Κιλκίς και Πέλλας), ωστόσο η Ημαθία και οι Σέρρες έχουν σχετικά μικρό μήκος ακτογραμμών. Στις παράκτιες περιοχές της Πιερίας και στις χερσονήσους της Χαλκιδικής, οι οποίες έχουν το

μεγαλύτερο θαλάσσιο μέτωπο, εντοπίζεται η κυριότερη τουριστική δραστηριότητα της Περιφέρειας αλλά και οξυμένα προβλήματα, κυρίως περιβαλλοντικά (όχληση, υποβάθμιση γεωργικής γης, περιβαλλοντική υποβάθμιση) και πολεοδομικά (συγκρούσεις χρήσεων γης, αυθαίρετη δόμηση).

Μεγάλη συγκέντρωση της βιομηχανίας στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, αξιόλογες συγκεντρώσεις στις Π.Ε. Ημαθίας, Κιλκίς και λιγότερο Πέλλας, με ισχυρή τοπική εξειδίκευση. Δυστυχώς, όμως, δεν έχουν δημιουργηθεί διακλαδικές συνδέσεις και έτσι μεσολαβεί το αστικό κέντρο για τη διακίνηση της παραγωγής προς τρίτες αγορές

Επίσης, στα μεγάλα αστικά κέντρα της Θεσσαλονίκης, της Βέροιας, της Νάουσας, της Έδεσσας, των Σερρών, της Γουμένισσας εντοπίζονται δείγματα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής. Τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες επανάχρησης των κτιριακών κελυφών και χωροθέτησης κυρίως τουριστικών, πολιτιστικών, καλλιτεχνικών ή και εκπαιδευτικών λειτουργιών σε αυτά.

Ως προς την ενδοπεριφερειακή κατανομή του παραγόμενου προϊόντος προκύπτει σαφέστατη υπεροχή της Π.Ε. Θεσσαλονίκης με ποσοστό 65,26%. Οι υπόλοιπες Ενότητες συμμετέχουν στο περιφερειακό ΑΕΠ με ποσοστά κάτω του 7%. Σχεδόν ισόποση συμμετοχή παρουσιάζουν η Π.Ε. Ημαθίας (6,77%), η Π.Ε. Σερρών (6,62%) και η Π.Ε. Πέλλας (6,49%). Οι Σέρρες και η Πέλλα εμφανίζουν ποσοστά ανεργίας αρκετά χαμηλότερα από το μέσο όρο της χώρας (7,84 και 8,86% αντίστοιχα).⁵

Ως παραδοσιακός οικισμός παρουσιάζεται ο Παραδοσιακός Οικισμός Άγιος Αθανάσιος ενώ αναγνωρίζεται ότι οικιστικά σύνολα που δεν περιλαμβάνουν κάποιο χαρακτηρισμένο παραδοσιακό οικισμό αλλά πρέπει να ενταχθούν σε δίκτυα ανάδειξης εντοπίζονται στην περιοχή Λαγκαδά (Π.Ε. Θεσσαλονίκης), στην περιοχή της Αρναίας (Π.Ε. Χαλκιδικής), στο Παγγαίο και το Μπέλες (Π.Ε. Σερρών), στο Πάικο και τα Κρούσια (Π.Ε. Κιλκίς), στο Βέρμιο (Π.Ε. Ημαθίας), στο Καϊμακτσαλάν και την Αριδαία (Π.Ε. Πέλλας), στον Όλυμπο και τα Πιέρια όρη (Π.Ε. Πιερίας).

Στο σχέδιο τονίζεται ο ρόλος που διαδραματίζει η Θεσσαλονίκη στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με την κατανάλωση, τη διακίνηση, τη διοίκηση και διαχείριση δραστηριοτήτων, κεφαλαίων, εργασίας και καινοτομίας. Η προϋπόθεση της σταδιακής

⁵ Στοιχεία του 2010 (Πριν την χρηματοπιστωτική κρίση)

εξισορρόπησης της βαρύτητας της Θεσσαλονίκης με απώτερο στόχο τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, θα επιτευχθεί με την ανάπτυξη των υποδομών και των αστικών περιοχών ώστε να βελτιωθεί η εσωτερική συνοχή της Περιφέρειας και να διαμορφωθεί ένα πολυκεντρικό δίκτυο αστικών κέντρων.

Επιπλέον οι ορεινές και ημιορεινές περιοχές θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να ανακοπεί η φυγή πληθυσμού προς τις αστικές περιοχές. Στα ορεινά της Κεντρικής Μακεδονίας εντοπίζονται οικισμοί που διαρκώς συρρικνώνονται ή εγκαταλείπονται. Η συνηθέστερη αναπτυξιακή προσέγγιση είναι η δημιουργία δικτύων τουρισμού – πολιτισμού – αναψυχής, ωστόσο οι δράσεις αυτές πρέπει να συνδυάζονται με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην ευρύτερη περιοχή.

Ανθρωπογενές Περιβάλλον – Κοινωνικά Χαρακτηριστικά

Πληθυσμός

Η φυσική κίνηση του πληθυσμού του Δ. Έδεσσας που δόθηκαν από το Ληξιαρχείο του Δ. Έδεσσας όσον αφορά τις γεννήσεις δεν δίνουν την πραγματική εικόνα αφού αυτά περιλαμβάνουν τις γεννήσεις που γίνονται στο Νοσοκομείο της Έδεσσας (περιλαμβάνει όλες σχεδόν τις γεννήσεις του Νομού). Δεν είναι θετικά ιδιαίτερα τα αποτελέσματα αν διακρίνει κανείς την υπογεννητικότητα που παρουσιάζουν αυτά τα ποσοστά και την θνησιμότητα του πληθυσμού μέσα στην 5ετία. Οι θάνατοι όπως παραστατικά φαίνεται έχουν μικρή μείωση, γεγονός ενθαρρυντικό για την περιοχή εφόσον φυσικά η περιοχή δεν κινδυνεύει από υπογεννητικότητα. Οι γεννήσεις (αν θεωρηθεί ότι σε ένα ποσοστό οι γεννήσεις αναφέρονται στο Δ. Έδεσσας) δείχνουν σημάδια μείωσης ιδιαίτερα ανησυχητικά για τον πληθυσμό της περιοχής. Αυτό που διακρίνεται είναι μία ισορροπία ίσως, μεταξύ των θανάτων και των γεννήσεων που πρακτικά αντανάκλα μια κοινωνία στάσιμη και χωρίς ιδιαίτερη τάση για φυσική ανέλιξη. Από την άλλη μεριά οι γάμοι παρουσιάζουν ιδιαίτερη μείωση γεγονός που αποδεικνύει την αδυναμία των ανθρώπων της περιοχής να δεσμευτούν και να δημιουργήσουν οικογένεια λόγω προβλημάτων όπως η ανεργία και το αυξημένο κόστος ζωής. Οι δύο αυτοί παράγοντες επηρεάζουν επίσης και τις γεννήσεις και θεωρούνται ανασταλτικά στοιχεία για την ανάπτυξη μιας περιοχής.

Η ηλικιακή σύνθεση αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της δομής του πληθυσμού ο οποίος κατανομημένος σε τρεις βασικές κατηγορίες: παιδικός (0-14 ετών), ενεργός (15-64 ετών) και γεροντικός (65 και άνω), επιτρέπει τον υπολογισμό σημαντικών δημογραφικών δεικτών και ειδικότερα των δεικτών γήρανσης & εξάρτησης.

Ο δείκτης γήρανσης αφορά στο ποσοστό που αντιπροσωπεύει ο γεροντικός πληθυσμός σε σχέση με τον παιδικό και στην περιοχή του Δ. Έδεσσας ο δείκτης αυτός έχει πολύ υψηλή τιμή. Το μεγάλο αυτό ποσοστό υποδηλώνει τον μεγάλο αριθμό γερόντων έναντι των νέων στην περιοχή και ιδιαίτερα στις αγροτικές περιοχές, γεγονός που προέρχεται από την μετακίνηση των νέων στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Ο δήμος Έδεσσας έχει υποστεί πληθυσμιακή συρρίκνωση και παράλληλα συρρίκνωση στο ποσοστό ανθρώπινου κεφαλαίου με υψηλή μόρφωση και εξειδίκευση. Παράλληλα, ο αριθμός των αναλφάβητων και των ατόμων που δεν έχουν τελειώσει τη βασική εκπαίδευση, ο οποίος αποτελεί σημαντικό δείκτη κοινωνικής ανάπτυξης ή υστέρησης, διατηρείται σε πολύ σχετικά χαμηλά επίπεδα στην περιοχή μελέτης. Αντίθετα, υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό πληθυσμού που είναι απόφοιτοι Στοιχειώδους & Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης που προέρχεται κυρίως από τους οικισμούς του Δήμου Έδεσσας, επιβεβαιώνοντας την κοινωνική υστέρηση που εμφανίζουν οι περιοχές αυτές.

Ισότητα Φύλων & Ευκαιριών, Δίκτυα Αλληλεγγύης

Ο δήμος Έδεσσας στηρίζει την ισότητα των φύλων και τις ίσες ευκαιρίες σε όλους. Επιπλέον στηρίζει και προάγουν δομές κοινωνικής αλληλεγγύης. Το κέντρο πρόληψης «Όραμα» Ν.Πέλλας στηρίζεται από τον δήμο Έδεσσας.

Βασικός στόχος είναι η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών μέσα από την ισότιμη συμμετοχή τους στην κοινωνική, επαγγελματική και οικογενειακή ζωή. Η υποστήριξη των δράσεων μέσα από δομές όπως το κέντρο πρόληψης «Όραμα» είναι η ανάπτυξη θετικών δράσεων για την ισότητα φύλων και ευκαιριών σε όλους. Μέσα από συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, υιοθέτηση οργανωτικών αλλαγών που ενσωματώνουν πρακτικές ίσων ευκαιριών, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, και οργάνωση δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης αμβλύνονται οι διαφορές και οι ανισότητες. Επειδή όλα αυτά απαιτούν ισχυροποίηση του ανθρώπινου παράγοντα παρέχεται υποστήριξη των σχετικών Μονάδων Εθελοντισμού η οποία αποτελεί προτεραιότητα ειδικά στην παρούσα οικονομική συγκυρία.

Εκπαίδευση

Στον Δ. Έδεσσας και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση λειτουργούν Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία με αξιοσημείωτο το γεγονός ότι υπάρχουν αρκετά (2θέσια-μονοθέσια). Σε αρκετούς οικισμούς ο αριθμός των μαθητών είναι συνολικά πολύ μικρός (<25 μαθητές για κάθε σχολείο και για το σύνολο των τάξεων). Σε όσους οικισμούς δεν λειτουργούν σχολικές μονάδες οι μαθητές μεταφέρονται με ευθύνη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Στην μέση εκπαίδευση ο δήμος Έδεσσας διαθέτει 4 Γυμνάσια και 2 Γενικά Λύκεια και Λυκειακές τάξεις, 1 ΤΕΕ, 1 ΤΕΣ, 1 ΙΕΚ και μια Μέση Τεχνική Νοσηλευτική Σχολή. Ακόμη αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το ΚΕΕ. Επίσης στην Έδεσσα λειτουργεί και Τμήμα Πανεπιστημιακού Επιπέδου το ΤΜΗΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το Τμήμα Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών είναι ένα από τα δύο νεότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Ιδρύθηκε το καλοκαίρι του 2004 (ΦΕΚ 138/22.7.2004) με σκοπό:

- Να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση στους τομείς μάρκετινγκ, πωλήσεων, διοίκησης δικτύων διανομής, εξαγωγών, διαφήμισης, έρευνας αγοράς, διοίκησης παραγωγής, διοίκησης εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), σχεδιασμού και ανάλυσης διαδικασιών, διοίκησης της ποιότητας, προβλέψεων ζήτησης, προγραμματισμού παραγωγής, διαχείρισης αποθεμάτων.
- Να παρέχει στους φοιτητές τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.
- Να διοργανώσει μεταπτυχιακές σπουδές, που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επί μέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.
- Έχει έδρα στην πόλη της Έδεσσας, όπου γίνονται όλα τα μαθήματα.

Υπολογίζεται ότι η Έδεσσα έχει 300 φοιτητές.

Η λειτουργία του τμήματος Μάρκετινγκ & Διοίκησης Λειτουργιών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας μπορεί να υποστηρίξει την επιστημονική έρευνα και την διάχυση των αποτελεσμάτων της καθώς και την προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού υψηλής ποιότητας.

Όλα τα σχολικά κτίρια και εκπαιδευτήρια λειτουργούν με την ευθύνη του Δήμου Έδεσσας και στόχος είναι η Ανάπτυξη, Βελτίωση & Λειτουργία Υποδομών Σχολικών Κτιρίων καθώς και η Ανάπτυξη & Διαχείριση Δομών Δια Βίου Μάθησης

Υγεία-Πρόνοια

Ο δήμος Έδεσσας εξυπηρετείται από το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Έδεσσας όπως και μεγάλος αριθμός κατοίκων και χιλιάδων επισκεπτών-τουριστών του Ν.Πέλλας και ειδικά της ορεινής περιοχής του Δήμου Έδεσσας. Στην Άρνισσα λειτουργεί το Κέντρο Υγείας και στους οικισμούς είτε υπάρχουν τα Αγροτικά Ιατρεία είτε γίνονται συχνές επισκέψεις από ιατρούς του Νοσοκομείου. Φαρμακεία λειτουργούν όχι μόνο στην Έδεσσα αλλά και σε αρκετούς οικισμούς. Η Υποστήριξη Δομών Υγείας στην πρωτεύουσα του Ν.Πέλλας αποτελεί στρατηγικό στόχο για τον Δήμο Έδεσσας.

Υφίστανται 2 ιδιωτικά ιατρικά, διαγνωστικά κέντρα, μία ιδιωτική γενική κλινική και μεγάλος αριθμός ιδιωτικών ιατρείων που καλύπτουν την πλειονότητα των ιατρικών ειδικοτήτων στην πόλη της Έδεσσας.

Στο τομέα της υγιεινής εκτός του υποτυπώδους χωρίς προδιαγραφές και αδειοδοτήσεις Δημοτικού Κυνοκομείου το οποίο καλύπτει στοιχειωδώς τις ανάγκες φιλοξενίας αδέσποτων ζώων. Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός αδέσποτων ζώων απαιτεί δράσεις διαχείρισης των αδέσποτων και προστασίας της δημόσιας υγείας. Επιπλέον απαιτείται ενημέρωση των δημοτών για την σωστή διαχείριση των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς.

Στον τομέα της πρόνοιας λειτουργούν μονάδες για βρέφη, παιδιά προσχολικής ηλικίας, μονάδες υποστήριξης ατόμων με ειδικές ανάγκες, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα ανοιχτής προστασίας ηλικιωμένων, μονάδες «βοήθεια στο σπίτι» και μονάδες «φροντίδα στο σπίτι». Επίσης λειτουργεί Γηροκομείο, άσυλο του παιδιού και περιορισμένο πρόγραμμα βοήθειας απόρων..

Για τον δήμο Έδεσσας παραμένει ο στόχος της ανάπτυξης & βελτίωσης μονάδων βρεφονηπιακής & παιδικής μέριμνας και η ανάπτυξη & βελτίωση δομών υποστήριξης 3ης ηλικίας καθώς και η υποστήριξη δομών ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Πολιτισμός

Η Έδεσσα αποτελεί κέντρο αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Εδώ βρίσκονταν η αρχαία ακρόπολη των Αιγών σύμφωνα με πολλούς ιστορικούς & μελετητές που αμφισβητούν την θεωρία του Ανδρόνικου και τοποθετούν την θέση της πρώτης πρωτεύουσας των Μακεδόνων και του μεγάλου Μακεδονικού Βασιλείου που άλλαξε τον δυτικό πολιτισμό, της πόλης των Αιγών στην Έδεσσα.

Οι ανασκαφές στα 11 στρέματα από τα 250 στρέματα της Αρχαίας Έδεσσας καθώς και η ελλιπής ανασκαφή στην ακρόπολη της και στα βασικά σημεία στο κέντρο της αρχαίας πόλης δεν έχουν τεκμηριώσει με πληρότητα την ιστορία την συνεχούς κατοίκησης για πάνω από 4500 χρόνια στο ίδιο μέρος με το ίδιο όνομα. Πόλη των νερών. Πρόκειται για παγκόσμια μοναδικότητα που ο δήμος της Έδεσσας αναγνωρίζει ότι απαιτείται διαχρονικά κάθε δυνατή προσπάθεια ανάδειξη της Αρχαίας Πόλης ως στοιχείο της αειφορίας της σύγχρονης Έδεσσας.

Επιπλέον το πέρασμα της Αρχαίας Εγνατίας οδού και η σύνδεση σε συνδυασμό με τις αναφορές σχετικά με τους οικισμούς της περιοχής (Αγρας, Ριζάρι, Λίμνη Βεγορίτιδα) και τις

οχυρωματικές θέσεις θέτουν επίσης ως προτεραιότητα την ανάδειξη της σημασίας της μέσω διαπολιτισμικών και υπερτοπικών δράσεων με περιοχές από την Κωνσταντινούπολη έως το αρχαίο Δυρράχιο.

Ο Βυζαντινός πολιτισμός και τα μνημεία ορθόδοξης λατρείας επίσης αποτελούν μοναδικά στοιχεία προσκυνηματικού ενδιαφέροντος με μοναδικές εκκλησίες (Παλιά Μητρόπολη, Ι.Ν.Πέτρου & Παύλου) και μονές (Αγ.Τριάδας, Υψώσεως Τιμίου Σταυρού) που συνθέτουν ένα αξιόλογο και ξεχωριστό πολιτιστικό δίκτυο με αναφορές στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια και την Ανατολή.

Επιπλέον η βιομηχανική ιστορία της Έδεσσας έχει δώσει ανενεργό κτιριακό απόθεμα παλιών βιοτεχνικών, βιομηχανικών μονάδων και αποθηκών που μπορούν να αξιοποιηθούν για νέες χρήσεις στην κατεύθυνση της ανάδειξης δράσεων υποστήριξης της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης μέσα από καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές, μουσειακές και παραγωγικές (μικρής κλίμακας) λειτουργίες. Παρά την σημαντική ανάπλαση στις περιοχές βιομηχανικής κληρονομιάς απαιτείται συνολική οργάνωση και διαχείριση του πολιτιστικού αποθέματος.

Ο δήμος Έδεσσας διαθέτει ένα πλούσιο πολιτιστικό καλεντάρι με σειρά εκδηλώσεων που προέρχεται από την παράδοση (Εδεσσαϊκό Καρναβάλι, Γιορτές Άνοιξης, Πολιτιστικό Καλοκαίρι) και συνδέεται στενά με την παραγωγή (Γιορτή Κερασιού, Γιορτή Ροδακίνου, Γιορτή Μήλου, Γιορτή Ακτινιδίου, Γιορτή Τσίπουρου) ή με θρησκευτικές γιορτές δημιουργώντας διαδρομές προσκυνηματικών περιηγήσεων (Θρησκευτικά Πανηγύρια) αλλά και σύγχρονων διαδρομών πολιτιστικού τουρισμού που δημιουργεί πολυθεματικές διαδρομές αξιοποιώντας την φύση, τον πολιτισμό, την υγεία και την ευεξία (δρόμοι του Νερού, δρόμοι του Κερασιού).

Στόχος του πολιτιστικού καλενταριού είναι η δικτύωση της πόλης και των οικισμών σε πολιτιστικά δίκτυα αναφοράς με ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών μέσα από ομάδες εθελοντών, συλλόγους στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της τοπικής πολιτιστικής παραγωγής με αναφορές στην οικουμενική ταυτότητα της πόλης και της περιοχής. Απαιτούνται δράσεις ανάδειξη & προστασία τοπικής ταυτότητας & τοπικού πολιτισμού

Ο δήμος Έδεσσας, συγκεντρώνει μοναδικά στοιχεία τοπικής ταυτότητας και πολιτιστικής κληρονομιάς, τα οποία εντοπίζονται στα εξής:

Παραδοσιακή Μακεδονική αρχιτεκτονική και πολεοδομία ορισμένων από τους οικισμούς, (Βαρόσι) και στους ορεινούς οικισμούς του Βόρα (Π. Άγιος Αθανάσιος, Π. Ξανθόγεια). Αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, ιστορικά γεγονότα και πλούσιο λαογραφικό υλικό, Ήθη και έθιμα, που ολοκληρώνουν τον κύκλο της ζωής και τον ετήσιο κύκλο εποχών, συνδέοντας το σήμερα με το χθες. Σημαντικούς χώρους – προσκυνηματικής λατρείας, από τους οποίους ορισμένοι αποτελούν ήδη χώρους που προσελκύουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών.

Παράλληλα ένα δυνατό σημείο αποτελεί η πλούσια γαστρονομία της περιοχής που συνδυάζεται με τα τοπικά προϊόντα την λαογραφία και την παράδοση και εκφράζεται μεέσα από Συνεταιρισμούς Γυναικών, που παράγουν παραδοσιακά προϊόντα (ζυμαρικά, τουρσιά, γλυκίσματα, κλπ.) ενώ σε πολλά από τα χωριά, λειτουργούν παραδοσιακές ταβέρνες και καφενεία, ενώ τα ίδια τα χωριά αποτελούν δείγμα τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Απαιτούνται δράσεις ανάδειξης & προστασίας ιστορικών & πολιτιστικών μνημείων, κτιρίων & τόπων

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά, υπάρχει ιδιαίτερα ευνοϊκό φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον στην περιοχή για την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων πολιτιστικού τουρισμού, οι οποίες είναι περιζήτητες από τους επισκέπτες, ενώ η δυνατότητα αξιοποίησης των παραπάνω χαρακτηριστικών με σκοπό την ανάδειξη της περιοχής σε πόλο έλξης επισκεπτών, έχει γίνει αποδεκτή τόσο από τους κατοίκους της περιοχής όσο και από τους τοπικούς φορείς οι οποίοι ακολουθούν ανάλογα προγράμματα, με την συνδρομή εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων

Η ανάδειξη όλων των παραπάνω γίνεται στο υφιστάμενο Λαογραφικό Μουσείου Έδεσσας το οποίο δεν επαρκεί για να αναδείξει τον πολιτιστικό πλούτο της περιοχής. Στόχος είναι η δημιουργία, βελτίωση & ανάδειξη μουσείων & συλλογών και η στήριξη πολιτιστικών δομών όπως το πολιτιστικό κέντρο της έδεσσας και της άρνισσας, η ανάδειξη και αξιοποίηση κτιρίων στους οικισμούς καθώς και η συνεχής καταγραφή του τοπικού πολιτιστικού αποθέματος.

Αθλητισμός

Ο δήμος Έδεσσας διαθέτει γήπεδα σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα. Στην πόλη της Έδεσσας διαθέτει εκτός από το Δημοτικό Στάδιο «Φόρης Γεντζής», το αθλητικό κέντρο «Πασά Τσαϊρ».

Ωστόσο η έλλειψη προσωπικού (συνταξιοδότηση) και πόρων δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην συντήρηση των χώρων.

Επιπλέον υπάρχουν 3 κλειστά γυμναστήρια (2 Έδεσσα, 1 Άρνισσα) και 1 κολυμβητήριο. Όλοι οι χώροι καταγράφονται σε ετήσια βάση⁶ και λειτουργούν με ευθύνη των Νομικών Προσώπων του Δήμου Έδεσσας⁷. Η λειτουργικότητα των χώρων θα ήταν καλύτερη εάν ένας φορέας αναλάμβανε την συντήρηση και ευθύνη λειτουργίας τους σε συνδυασμό με την υλοποίηση δράσεων μαζικού αθλητισμού και οργάνωσης μαζικών εκδηλώσεων.

Παράλληλα ο δήμος της Έδεσσας μέσα από το πρόγραμμα δράσεων της δημοτικής κοινωφελούς επιχείρησης Έδεσσας έχει θεσμοθετήσει τους Δρόμους του Νερού (Οκτώβριος) και του δρόμους του Κερασιού (Μάιος) στο διάστημα των οποίων γίνονται αθλητικοί αγώνες δρόμου και αγώνες ποδηλασίας με στόχο την προσέλκυση αθλητών από όλη την χώρα και την ταυτόχρονα την ανάπτυξη εθελοντών και του εθελοντισμού. Στόχος είναι η προσέλκυση αθλητών από περιοχές της Ελλάδας και των Βαλκανίων σε μια προσπάθεια ανάδειξης του αθλητικού πνεύματος αξιοποιώντας την τοπική ιστορία, τις οικουμενικές της μορφές και κυρίως τις διαδρομές (Αρχαία Εγνατία Οδός)

Στόχος του δήμου είναι ο εκσυγχρονισμός & λειτουργία αθλητικών εγκαταστάσεων όπως και η υποστήριξη & προώθηση μαζικού αθλητισμού & αθλητικών εκδηλώσεων και διοργανώσεων

⁶ Ετήσιος Προπονητικός Οδηγός Έδεσσας, έκδοση ΔΗΚΕΔΕ ΝΠΙΔ

⁷ Ευ Ζήν ΝΠΙΔ & Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Έδεσσας ΝΠΙΔ

Οικονομικό Περιβάλλον

Τομείς παραγωγής τοπικής οικονομίας, Δίκτυα Υποδομών

Πρωτογενής τομέας – Αγροτική παραγωγή

Κύριοι κλάδοι της γεωργικής παραγωγής στην περιοχή είναι η δενδροκομία και σε μικρότερο ποσοστό τα φυτά μεγάλης καλλιέργειας. Σημαντικότερα προϊόντα είναι, το κεράσι με αξιοσημείωτο ποσοστό στην παγκόσμια παραγωγή, το επιτραπέζιο ροδάκινο, το μήλο, και το ακτινίδιο. Στην εξέλιξή γίνεται φανερή η σημαντική μείωση στην καλλιέργεια του ροδάκινου στην περιοχή, ως αποτέλεσμα των δυσμενών συνθηκών διάθεσης του προϊόντος αυτού. Θετική είναι η πορεία του κερασιού, η πορεία του μήλου και σταθερή η πορεία ακτινιδίου. Υπάρχει στροφή των καλλιεργητών σε αναζήτηση καινοτόμων καλλιεργειών. Ωστόσο η υστέρηση Προώθησης διαδικασιών τεκμηρίωσης τοπικών προϊόντων για την απόκτηση σήμανσης ΠΟΠ, ΠΓΕ έχει περιορίσει την ικανότητα της τοπικής οικονομίας να εξάγει πιστοποιημένα τελικά προϊόντα με ονομασία προέλευσης και γεωγραφικής ένδειξης.

Αν και ο γεωργικός τομέας είναι δυναμικός και καταλαμβάνει σημαντικό ποσοστό της τοπικής οικονομίας, τα αγροτικά προϊόντα διακινούνται ως πρώτες ύλες και όχι ως προϊόντα με ταυτότητα της περιοχής άρα και αναγνωρισιμότητα με αποτέλεσμα την μακροπρόθεσμη υπανάπτυξη του κλάδου. Η εκπαίδευση & στήριξη αγροτών αποτελεί κρίσιμο ζήτημα όπως και η σύμπραξη με τους μεταποιητές και η οργάνωση των συνεταιρισμών για συσκευασίες που απευθύνονται στους τελικούς καταναλωτές μέσα από τα αναγνωρισμένα δίκτυα των μεγάλων διανομέων είναι βασικό θέμα. Επιπλέον λόγω μεγάλου κατακερματισμού του γεωργικού κλήρου είναι δύσκολη η ανάπτυξη εντατικών μορφών γεωργίας.

Η κτηνοτροφική παραγωγή επίσης είναι σημαντική και σε μεγάλο βαθμό επιδοτούμενη. Τόσο η εργασία του αγρότη όσο και του κτηνοτρόφου δεν αποτελεί ελκυστική εργασία για τους νέους κάτι που μειώνει την δυνατότητα ανάπτυξης υγιούς κτηνοτροφικής παραγωγής. Παράλληλα η ανυπαρξία γενετικής ταυτοποίησης και ανάπτυξης των ελληνικών φυλών ζώων και η αποσύνδεση με την πανεπιστημιακή έρευνα έχει δημιουργήσει την πλήρη εξάρτηση από το εξωτερικό. Έτσι η ανταγωνιστικότητα φθίνει μιας και περιορίζεται στην κάλυψη της εγχώριας ζήτησης δημιουργώντας αλυσιδωτά προβλήματα στην μεταποίηση και στις υπηρεσίες με προϊόντα χωρίς ταυτότητα, χωρίς αναγνωρισιμότητα.

Ο Δασικός πλούτος της περιοχής παραμένει αναξιοποίητος και περιορίζεται στην παραγωγή καυσόξυλων και λιγότερο στην παραγωγή εμπορεύσιμης ξυλείας ή άλλων προϊόντων. Παράλληλα τα προβλήματα της λαθροϋλοτομίας, της παράνομης θήρας και της παράνομης αυθαίρετης δόμησης περιορίζουν τον αριθμό των ενδιαυπημάτων και θέτουν σε κίνδυνο το πολύτιμο φυσικό περιβάλλον της περιοχής που αποτελεί την εγγύηση για την ποιότητα ζωής των πολιτών και ταυτόχρονα εγγύηση για την εμπειρία χιλιάδων επισκεπτών.

Ο δήμος Έδεσσας ήδη έχει προχωρήσει στην θεσμοθέτηση του ερευνητικού κερασεώνα στην ΤΚ Αγρα και υποστηρίζει την λειτουργία πρότυπων ερευνητικών κέντρων αγροτικής παραγωγής. μεγάλο ζήτημα ωστόσο παραμένει η βελτίωση, διάνοιξη, συντήρηση αγροτικών δρόμων και ο σχεδιασμός, οργάνωση, εκσυγχρονισμός & διαχείριση υποδομών άρδευσης και υδατικών αρδευτικών διαθεσίμων.

Δευτερογενής τομέας – Μεταποίηση

Η περιοχή του Δ. Έδεσσας δεν έχει να επιδείξει ιδιαίτερη ανάπτυξη στο χώρο της βιομηχανίας παρόλη την βιομηχανική της παράδοση έως τα τέλη της δεκαετίας του 1950 και αυτό κυρίως λόγω της απουσίας βιοτεχνικής, βιομηχανικής ζώνης κοντά στο αστικό κέντρο και νομοθέτηση περιορισμού της μεταποιητικής δραστηριότητας εντός των ζωνών αυτών. Εξαιρέση αποτελεί η ΒΙ.ΠΕ. Δροσιάς η λειτουργία της οποίας είναι περιορισμένη κυρίως λόγω της απουσίας συγκοινωνιακών δικτύων που καθιστά το κόστος μεταφοράς των προϊόντων απαγορευτικό. Από τότε εκτός από τον υδροηλεκτρικό σταθμό Άγρα στον ποταμό Έδεσσαίο στην περιοχή του Δ. Έδεσσας οι βιομηχανικές επιχειρήσεις ήταν πάντα περιορισμένες, εξαιτίας κυρίως του ελλιπούς εθνικού οδικού δικτύου και παρά την ποικιλία των επιχειρηματικών –επενδυτικών δυνατοτήτων που διαθέτει η περιοχή. Την σπονδυλική στήλη του τομέα απαρτίζουν κατά συνέπεια επιχειρήσεις μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων και γενικότερα της πρωτογενούς παραγωγής. Οι μεγαλύτερες μονάδες όπως είναι φυσικό ασχολούνται με την επεξεργασία των δυο σημαντικότερων προϊόντων του νομού (κεράσι – ροδάκινο). Βασικό συστατικό στοιχείο ανάπτυξης της μεταποίησης θα μπορούσε να αποτελέσει η λειτουργία επιχειρηματικού πάρκου με την συνεργασία του επιμελητηρίου Ν.Πέλλας που επίσης εδρεύει στην Έδεσσα.

Ο μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων στον τομέα των βιοτεχνιών οφείλεται στο γεγονός ότι κάποιοι κλάδοι δραστηριοτήτων όπως επισκευών και συντηρήσεων όπως επίσης και κλάδοι εγκαταστάσεων (ηλεκτρικές-υδραυλικές) εντάσσονται στον τομέα των βιοτεχνιών και έτσι η καταγραφή είναι ελλιπής και προβληματική. Επίσης ο μεγάλος αριθμός μονάδων του δευτερογενή τομέα αφορούν περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων οι οποίες όταν βρίσκονται στους οικισμούς εκτός Έδεσσας συνήθως λειτουργούν συμπληρωματικά με τις Γεωργικές ή άλλες δραστηριότητες του ιδιοκτήτη.

Περιγράφοντας τα κύρια χαρακτηριστικά των μονάδων δεν είναι δύσκολο να προσδιορίσουμε ότι πλην εξαιρέσεων οι επιχειρήσεις του δευτερογενή τομέα συνωστίζονται στους κλάδους της επεξεργασίας τροφίμων (προϊόντων επεξεργασίας του ισχυρά ανεπτυγμένου στην περιοχή πρωτογενή τομέα). Μικρότερος είναι ο αριθμός των επιχειρήσεων του τομέα επεξεργασίας ξύλου-επίπλων και των μεταλλικών κατασκευών, ενώ τέλος υπάρχουν ορισμένες μόνο επιχειρήσεις του κλάδου επεξεργασίας ορυκτών πρώτων υλών. Ένας κλάδος με μικρό αριθμό μονάδων αλλά με μεγάλο δυναμισμό και συμβολή στην απασχόληση είναι και εκείνος των μονάδων επεξεργασίας Μαρμάρου.

Ένα αρνητικό χαρακτηριστικό του δευτερογενή τομέα είναι και η εσωστρέφεια – τοπικός χαρακτήρας- που έχει το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν – σε ασυνήθιστο βαθμό για επιχειρήσεις του δευτερογενή τομέα – συγκεντρώσει τις προσπάθειες τους στην ικανοποίηση αναγκών της τοπικής αγοράς του νομού και λιγότερο της ευρύτερης ενώ υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες με άξονα τα νέα τεχνολογικά δεδομένα.

Ο δήμος Έδεσσας υπέστη έντονη αποβιομηχάνιση τις προηγούμενες δεκαετίες με αποτέλεσμα να χαθούν εκατοντάδες θέσεις εργασίας. Τόσο η ΒΙ.ΠΕ. Δροσιάς όσο και η ΒΙ.ΠΕ.Σκύδρας φιλοξενούν περιορισμένο αριθμό επενδυτικών σχεδίων μιας και οι μεταποιητικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις μπορούν να αδειοδοτήσουν τους χώρους παραγωγής και μεταποίησης σε οποιοδήποτε χώρο εκτός ΒΙ.ΠΕ. Με αυτό τον τρόπο υφίσταται μια διασπορά επιχειρήσεων και ταυτόχρονα ανεπαρκής δικτύωση και σύνδεση μεταξύ τους με πολλαπλές ανάγκες στήριξης τους με τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας.

Η λειτουργία ενός έστω και μικρής κλίμακας επιχειρηματικού πάρκου (Business Center) με ένταση στις τεχνολογίες ενέργειας και τεχνολογίες μεταποίησης θα έδινε διέξοδο στην υγιή επιχειρηματική πρωτοβουλία που θέλει να βρίσκεται πολύ κοντά στην Θεσσαλονίκη και ταυτόχρονα πολύ κοντά στα δυτικά Βαλκάνια.

Τα ΜΜΕ της περιοχής ακολουθούν την υποτονική παραγωγική / μεταποιητική επιχειρηματική δραστηριότητα αδυνατώντας να καταστούν ανταγωνιστικά στο ευρύτερο βαλκανικό περιβάλλον. Η εστίαση στο εσωτερικό περιβάλλον της περιοχής τα έχει καταστήσει εσωστρεφή άρα και σε μεγάλο βαθμό μη αναπτυξιακού χαρακτήρα, θνησιγενή, μη δικτύωσιμα άρα και μη αξιοποιήσιμα προς όφελος της περιοχής.

Στόχευση λοιπόν παραμένει η ενίσχυση της εξωστρέφειας και η προώθηση & στήριξη μεταποιητικών μονάδων τοπικών προϊόντων με παράλληλα προώθηση & ανάπτυξη της βι.πε δροσιάς και προσπάθεια για την οργάνωση χώρου ολοκληρωμένης και διασταυρούμενης μεταποιητικής επιχειρηματικότητας (επιχειρηματικό πάρκο).

Τριτογενής τομέας – Εμπόριο, Υπηρεσίες, Τουρισμός

Η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής είχε σχεδιασθεί αρχικά με το ΤΑΠ (1992) ως ενιαία για την περιοχή Έδεσσα –Βόρας/ Βεγορίτιδα η οποία ανακόπηκε με την δημιουργία του Δήμου Βεγορίτιδας ως ανεξάρτητου ΟΤΑ (1999-2010). Κύριος πόλος των επισκεπτών για όλο το χρόνο με 12μηνη προσέλκυση παραμένει η πόλη της Έδεσσας και οι Καταρράκτες της. Ωστόσο σημαντική είναι και η εποχική προσέλκυση προς το Χιονοδρομικό Κέντρο Βόρας-Καϊμάκτσαλάν κυρίως τους χειμερινούς μήνες με θετική επίδραση στους οικονομικούς δείκτες της περιοχής και στους γειτνιάζοντες οικισμούς, κύρια στον Αγιο Αθανάσιο και λιγότερο στην Παναγίτσα και τους υπόλοιπους παραλίμνιους οικισμούς της Λίμνης Βεγορίτιδας.

Υπάρχει πλήθος φυσικών αξιοθέατων, διάσπαρτων σε όλο το Νομό (Μαύρο Δάσος Βόρα, σπήλαια, κλπ.) τα οποία, σε συνδυασμό με όλα τα παραπάνω, δημιουργούν κατάλληλο περιβάλλον για εναλλακτικό, περιπατητικό και περιηγητικό τουρισμό.

Ένα δυναμικό κομμάτι του δήμου Έδεσσας που συμβάλλει στην Τουριστική Ανάπτυξη είναι τα Κέντρα Τουριστικής Πληροφόρησης στην Έδεσσα και στον Υγρότοπο ενώ σύντομα θα προστεθεί ένα στην περιοχή Ανατολικού Βερμίου και στην περιοχή Βεγορίτιδας. Η Έδεσσα αποτελούσε τουριστικό προορισμό πριν την ανακάλυψη του μοντέλου ήλιος-θάλασσα, με παραθερισμό που ήταν κυρίως η αναζήτηση της εξοχής και της φύσης. Σε αυτό συντέλεσε και η κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής από το 1892 που συνέδεε την Θεσσαλονίκη με το Μοναστήρι. Επιπλέον σταθμό στην πόλη αποτέλεσε η οργάνωση των ανθεστηρίων στις αρχές της δεκαετίας του '50 μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '70 αλλά και η λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας XENIA, υψηλών προδιαγραφών, του αρχιτέκτονα όλων των XENIA της Ελλάδας, Άρη Κωσταντινίδη.

Οι λόγοι που επέβαλαν την ανάπτυξη της πληροφόρησης ήταν κύρια η ευελιξία στην υλοποίηση ενός ετήσιου συνδυασμένου τουριστικού, πολιτιστικού, αθλητικού προγράμματος παράλληλα με την απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων για την καλύτερη αποτελεσματικότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης σε σχέση με την ενθάρρυνση των επενδύσεων σε όλη την περιοχή Έδεσσας - Βεγορίτιδας. Τα κέντρα πληροφόρησης περιλαμβάνουν όλες τις δράσεις οργάνωσης, προβολής, προώθησης, διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων στον ευρύτερο τομέα του τουρισμού για λογαριασμό του δήμου της Έδεσσας.

Σήμερα με βάση τις ευρωπαϊκές οδηγίες είναι αναγκαίο να συσταθεί Δημοτική Επιτροπή Τουριστικής Προβολής και σύσταση δικτύου (cluster) με επιχειρηματίες τουρισμού ευρείας αποδοχής και ανοιχτών διαδικασιών ώστε να συζητούνται προβλήματα και λύσεις.

Τα σημαντικότερα στοιχεία είναι η αξιοποίηση και μελέτη όλων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής και ανάδειξή της ως υπερτοπικό κέντρο της βαλκανικής ενδοχώρας και λιγότερο ως μεθοριακό προορισμό εσωτερικού τουρισμού.

Πέρα από τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό δικτύων πληροφόρησης στόχος είναι η ενθάρρυνση ολοκλήρωσης τουριστικών επενδύσεων που σχηματοποιούν την εικόνα του τουριστικού προορισμού προσφέροντας στο διηνεκές συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες ικανά να καλύπτουν τουρίστες και επισκέπτες επιμηκύνοντας το χρόνο παραμονής τους με ανεξίτηλες βιωματικές & διαδραστικές εναλλακτικές εμπειρίες που τονώνουν το ενδιαφέρον τους.

Ως τουριστικός δήμος, ο δήμος Έδεσσας διαθέτει αξιόλογη τουριστική υποδομή διαθέτοντας σημαντικές υποδομές στην περιοχή των καταρρακτών, την περιοχή των μύλων και του Βαροσίου. Ωστόσο η πολυσχιδής και πολυδαίδαλη νομοθεσία είναι αποτρεπτική στην κατεύθυνση μιας περιοχής ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης που θα επέτρεπε στους χιλιάδες επισκέπτες να δουν ολοκληρωμένη την πολυεπίπεδη επένδυση που προβλέφθηκε στο ΤΑΠ⁸ και προέβλεπε αφενός την αξιοποίηση και αφετέρου την διάχυση των χιλιάδων τουριστών των καταρρακτών στην ευρύτερη περιοχή. Ο χώρος του γεωπάρκου των καταρρακτών αποτελεί ιδιαίτερο μνημείο φυσικού κάλλους και η προστασία του μέσω περιορισμού και ελεγχόμενης πρόσβασης θα δημιουργούσε καλύτερες προϋποθέσεις αξιοποίησης και ανάδειξης των μοναδικών σε παγκόσμιο επίπεδο καταρρακτών που βρίσκονται στο κέντρο μιας πόλης. Άλλωστε το όνομα της πόλης μέσα στην υπερτρισχιλιόχρονη ιστορία της πάντα σήμαινε πόλη των νερών.

Ένα μέρος εκείνου του σχεδιασμού έχει ολοκληρωθεί στην Έδεσσα με την ανάπτυξη διαδρομών στο φρύδι της Έδεσσας, στην άκρη του βράχου με την αξιοποίηση των παλιών βιομηχανικών και βιοτεχνικών κτιρίων της προβιομηχανικής και βιομηχανικής περιόδου χωρίς να είναι πλήρως λειτουργικά και ανταποδοτικά. Επιπλέον η υλοποίηση της πεζοδρόμησης του κέντρου της πόλης

⁸ Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα 1992

έχει δημιουργήσει τουριστική ροή παρά τα προβλήματα που συνεχίζει να δημιουργεί η μη μεταφορά του γηπέδου που αποκόπτει στην κυριολεξία τον βασικό τουριστικό πόλο των καταρρακτών από το πεζοδρομημένο κέντρο της πόλης της Έδεσσας.

Η συνεργασία με το Πανεπιστήμιο HARVARD και το ΑΠΘ είχε ακριβώς την στόχευση της βελτίωσης της ιδιωτικής τουριστικής κατανάλωσης σύμφωνα με τα αρχεία του τμήματος τουρισμού⁹ μιας και η επένδυση του δήμου Έδεσσας στην τουριστική ανάπτυξη δημιούργησε το Χιονοδρομικό Κέντρο Βόρας-Καϊμάκτσαλαν (πρώτο έτος λειτουργίας το 1995 με φορέα διαχείρισης την Δημοτική Επιχείρηση Έδεσσας), τις υποδομές στο αεραθλητικό κέντρο Μακεδονίας-Θράκης (Ανεμοδρόμιο Παναγίτσας) και τις υποδομές στον υγρότοπο Αγρα-Βρυτών-Νησιού αξιοποιώντας χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ (Β' ΚΠΣ, Γ'ΚΠΣ, ΕΣΠΑ, Προγράμματα Διασυνοριακής Συνεργασίας Interreg).

Όλες οι παραπάνω παρεμβάσεις έχουν δημιουργήσει έναν υπερτοπικό πόλο τουρισμού κάτω από το όνομα ΕΔΕΣΣΑ & ΟΡΕΙΝΗ ΠΕΛΛΑ δημιουργώντας πάνω από 3000 τουριστικές κλίνες στο δήμο Έδεσσας με στόχευση κάθε οικισμός να διαθέτει ένα τουλάχιστο ξενώνα, 2 ετήσιες γιορτές ενταγμένες στο πολιτιστικό καλεντάρι του δήμου και ανοικτές για τους επισκέπτες και παράλληλα την ένταξη κάθε οικισμού σε ένα από τα δίκτυα διαδρομών που έχουν προταθεί ή υλοποιούνται ως δίκτυα τουριστικών διαδρομών (δρόμοι του νερού, δρόμοι του κερασιού, δρόμοι της γαστρονομίας του Καϊμάκτσαλάν, δρόμοι του Μεγάλου Αλεξάνδρου)

Στο δίκτυο του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος για το Ανατολικό Βέρμιο προβλέπονται μια σειρά δράσεων για την ανάπτυξη στην περιοχή και τους αγροτικούς οικισμούς στοχεύοντας να άρει τον αποκλεισμό της περιοχής και να τον εμπλέξει με την ήπια τουριστική δραστηριότητα.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο «Καϊμάκτσαλαν», είναι ένα από τα λίγα χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα με τόσο μεγάλη διάρκεια χιονιού, διαθέτει πίστες πολλών χιλιομέτρων και διαφόρων επιπέδων δυσκολίας και προσελκύει κάθε χειμώνα πλήθος επισκεπτών. Ο παλιός οικισμός του Αγίου Αθανασίου, με τους ξενώνες και τους χώρους εστίασης που δημιουργήθηκαν ύστερα από αναπαλαίωση πολλών από τα σπίτια του χωριού και αποτελούν δείγμα της τοπικής αρχιτεκτονικής, έχει μεγάλη δυναμικότητα παροχής φιλοξενίας σε επισκέπτες. Στόχος παραμένει η ενθάρρυνση ανάπτυξης τουριστικών καταλυμάτων σε όλους τους οικισμούς του

⁹ Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Έδεσσας / τμήμα πολιτιστικού τουρισμού & περιβάλλοντος

δήμου Έδεσσας ώστε να δημιουργηθεί πλήθος φιλόξενων καταλυμάτων, συμβατών με την τοπική αρχιτεκτονική, καθώς και μονάδες ανάδειξης της τοπικής γαστρονομίας με παραδοσιακές ταβέρνες, που προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες στους επισκέπτες, σε προσιτές τιμές παράλληλα με τις επιχειρήσεις εναλλακτικού τουρισμού (Ανεμοδρόμιο, trekking, ιππασία, τοξοβολία, κλπ.) και το καλεντάρι των πολιτιστικών εκδηλώσεων. Συμπερασματικά η οργάνωση & διαχείριση τουριστικών πόρων με την βελτίωση & αξιοποίηση τουριστικών υποδομών εναλλακτικού τουρισμού συνιστά για το δήμο έδεσσας στόχευση και μέσα από την αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων για την δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών.

Επιπλέον μιας και το αστικό κέντρο της Έδεσσας παράγει τις περισσότερες υπηρεσίες Logistics του τριτογενή τομέα και διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό επιχειρήσεων τραπεζών, ασφαλειών και χρηματοοικονομικών & λογιστικών υπηρεσιών. Όσον αφορά το εμπόριο ο δήμος Έδεσσας στηρίζει την Αναβάθμιση-Υποστήριξη Λαϊκών Αγορών, Διαχείριση Υπαίθριου Εμπορίου

Ανεργία, Μετεκπαίδευση, Επανένταξη, Απασχόληση

Τα τελευταία χρόνια αυτό που παρατηρείται είναι ένα συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό ανεργίας ιδιαίτερα μεγάλο στους νέους και τις γυναίκες. Επίσης αυξάνεται ο αριθμός των ανέργων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η δομή της οικονομίας του δήμου παρουσιάζει περιορισμένο τον δευτερογενή τομέα ο οποίος θα μπορούσε να προσφέρει θέσεις εργασίας. Παράλληλα υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό που είναι εντάσεως εργασίας αλλά υφίσταται απουσία σύνδεσης της τεχνικής εκπαίδευσης με τις ευκαιρίες απασχόλησης.

Λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, των τελευταίων χρόνων έχει περιορισθεί η δυνατότητα αυταπασχόλησης σε όλους τους τομείς. Συνεπώς είμαστε μπροστά σε ένα διογκούμενο πρόβλημα το οποίο έχει σημαντικές κοινωνικές επιπτώσεις. Σημαντικό ανθρώπινο δυναμικό μεταναστεύει είτε σε αστικά κέντρα της χώρας είτε στο εξωτερικό αναζητώντας θέσεις εργασίας. Τονωτική ένεση στο πρόβλημα αποτελούν τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα αντιμετώπισης της ανεργίας με αμφίβολη διάρκεια.

Για το λόγο αυτό ο Δήμος της Έδεσσας επενδύει στην εκπαίδευση μέσω της ενεργοποίησης του Κέντρου Εκπαίδευσης ενηλίκων για επανένταξη και απασχόληση ενώ παράλληλα υλοποιεί και συμμετέχει σε προγράμματα κοινωνικής απασχόλησης.

Η στροφή τα τελευταία χρόνια προς τις τουριστικές δραστηριότητες που είναι κατεξοχήν εντάσεως εργασίες δεν συνοδεύτηκε με τις κατάλληλες πολιτικές ανάδειξης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού με παράλληλη αδυναμία προσέλκυσης ανθρώπινου κεφαλαίου υψηλής ποιότητας.

Στόχος για την απασχόληση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί η συνεχής διερεύνηση δυνατοτήτων συμμετοχής σε προγράμματα αντιμετώπισης της ανεργίας και προώθησης της απασχόλησης

Αγορές, Τάσεις, Προβλήματα για την Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η ανεπαρκής ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, στην κατεύθυνση της παραγωγικότητας και μάλιστα σε καινοτόμες δράσεις που αξιοποιούν την σύγχρονη τεχνολογία, αποτελεί φαινόμενο παθογένειας. Χρειάζεται επανεκκίνηση του ενδιαφέροντος, των νέων ειδικά ανθρώπων, να ενταχθούν αρχικά σε τμήματα εκπαίδευσης και επανένταξης, στην συνέχεια σε θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων που δημιουργούν και αξιοποιούν, χρησιμοποιώντας τοπικά προϊόντα ή μεταποιώντας υφιστάμενα, κατακτώντας με εξωστρέφεια τις βαλκανικές και ευρωπαϊκές αγορές.

Βασικός στόχος είναι η βελτιστοποίηση των οικονομικών πολλαπλασιαστών της περιοχής, κάτι που συμβαίνει όταν υπάρχει σύνδεση δευτερογενή τομέα με τον πρωτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Παράλληλα η σύνδεση του τριτογενή τομέα με τους άλλους τομείς παραγωγής, δημιουργούν συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης και απαιτούνται δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Επειδή οι τεχνολογίες στους τομείς παραγωγής είναι κατά βάση εισαγόμενες, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες ανταλλαγής ιδεών, βέλτιστων πρακτικών και απόκτησης κατάλληλης τεχνογνωσίας.

Η αδυναμία κατοχύρωσης και υποστήριξης τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών, σε εθνικό επίπεδο καθώς και η μη προβολή τους ως προϊόντα Έδεσσας έχει μακροπρόθεσμα αρνητικά πολλαπλασιαστικά προβλήματα.

Η συμμετοχή σε εκθέσεις και η ενθάρρυνση επιχειρηματικών ταξιδίων για προώθηση προϊόντων, υπηρεσιών που φέρουν το όνομα της πόλης και της περιοχής ως στοιχείο ανταγωνιστικότητάς της (Κεράσια Έδεσσας, Ροδάκινα Φλαμουριάς Έδεσσας, Ακτινίδιο Ριζαρίου Έδεσσας), δημιουργεί δεδομένα συμπληρωματικότητας στην τοπική οικονομία και ενισχύει το όνομα της πόλης ως προστιθέμενης αξίας στις αγορές.

Η θέση του Δήμου Έδεσσας στην Ελλάδα, την Ν.Α.Ευρώπη & τον Κόσμο

Ο δήμος Έδεσσας μπορεί να αποτελέσει έναν υπερτοπικό πόλο στην κεντροδυτική Μακεδονία, αξιοποιώντας το όνομα και την θέση της Έδεσσας στο κέντρο των Βαλκανίων, την ιστορία των 3000 χρόνων, τις μορφές της παγκόσμιας ιστορίας που πέρασαν από την πόλη, το πλούσιο γεωμορφολογικό και φυσικό περιβάλλον, τα σημαντικά τοπικά προϊόντα, και τον πλούσιο τοπικό πολιτισμό, ως στοιχεία της οικουμενικότητάς της. Παράλληλα η εξωστρέφεια και η διασύνδεση των τομέων παραγωγής, μπορούν να βελτιώσουν συνολικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες συνθέτοντας ένα προστιθέμενης αξίας συνολικό προϊόν ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Β. Ο ΔΗΜΟΣ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Η Εφαρμογή του Καλλικράτη στο Δήμο Έδεσσας

Στο Δήμο Έδεσσας οι άμεσες επιπτώσεις από την εφαρμογή του Ν. 3852/2010

(Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αφορούν επιγραμματικά :

- την μεταβίβαση υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων από την πρώην Νομαρχία Πέλλας
- την άσκηση σειράς νέων αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σταδιακά.
- την συγχώνευση τεσσάρων (4) ΝΠΔΔ σε ένα (1)
- την συγκρότηση δύο (2) Σχολικών Επιτροπών σε αντικατάσταση πολυάριθμων παλαιότερων

Σε επίπεδο οργάνων και επιτροπών, ο Ν. 3852/2010 προβλέπει :

- Συγκρότηση Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.
- Συγκρότηση Επιτροπής Διαβούλευσης, Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας, Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, Συμβούλιο Μεταναστών κλπ.

Παράλληλα την περίοδο 2010 – 2011 στον Δήμο εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «Διαύγεια» και πραγματοποιήθηκε η ένταξη στην Ενιαία Αρχή Πληρωμής των μισθοδοτούμενων από τον Δήμο, σε εφαρμογή διατάξεων και νόμων πέραν του Καλλικράτη.

Τα κρίσιμα ζητήματα που προκύπτουν άμεσα για το Δήμο Έδεσσας και αφορούν την εσωτερική λειτουργία και ανάπτυξη, με στόχο την αποτελεσματικότητα και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, είναι:

- Οι διατιθέμενοι οικονομικοί πόροι (μείωση εσόδων λόγω και του Καλλικράτη), δεδομένης της οικονομικής θέσης του Δήμου, επαρκούν για την άσκηση όλου του εύρους των αρμοδιοτήτων που περιγράφει ο Νόμος 3852/2010;
- Υπάρχει κάποιο σχέδιο μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων της Δνσης Πολεοδομίας και της Δνσης Πρόνοιας στους ΟΤΑ, για τους οποίους έχει ευθύνη άσκησης της αρμοδιότητας ο Δήμος Έδεσσας;
- Οι ραγδαίες εξελίξεις σε ότι αφορά το προσωπικό (κύμα συνταξιοδοτήσεων, καθεστώς εφεδρείας και πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, μεγάλες μισθολογικές μειώσεις κλπ.) και η έλλειψη δυνατοτήτων ανανέωσης (περιορισμός - απαγόρευση προσλήψεων), μπορούν να αντιμετωπισθούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Δημοτικής Αρχής ;

- Οι θεσμοί διαβούλευσης και εκπροσώπησης των πολιτών που προβλέπονται από τον Ν. 3852/2010 επαρκούν για την κινητοποίηση της Τοπικής Κοινωνίας και την ανάπτυξη ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών στα δημοτικά δρώμενα;

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΔΕΣΣΑΣ

Α. Οργανωτικά χαρακτηριστικά

Αιρετή διοίκηση – Συλλογικά όργανα

Ο Δήμος Έδεσσας σε εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», αποτελείται από τον Δήμαρχο και τους ορισμένους με απόφαση Δημάρχου θεματικούς Αντιδημάρχους ενώ κορυφαίο όργανο διοίκησης είναι το Δημοτικό Συμβούλιο.

Συλλογικό συντονιστικό όργανο του Δήμου είναι η Εκτελεστική Επιτροπή η οποία παρακολουθεί την εφαρμογή της πολιτικής του Δήμου σε όλους τους τομείς αρμοδιότητάς του.

Διοικητική Δομή

Με την Απόφαση 12130 (ΦΕΚ Β' 2490/4-11-2011) του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης τέθηκε σε ισχύ ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Έδεσσας. Ο Οργανισμός περιγράφει αναλυτικά τη διοικητική δομή του Δήμου και τις αρμοδιότητες των Υπηρεσιών που τον συγκροτούν.

Οι υπηρεσίες οργανώνονται και υπάγονται σε οργανικές μονάδες του Δήμου Έδεσσας.

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Ειδικών Συμβούλων και Συνεργατών.
3. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
4. Νομική Υπηρεσία.
5. Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας
6. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
7. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- α) Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
- β) Τμήμα Αστυνόμευσης

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:

- A) Τμήμα Προγραμματισμού και Οργάνωσης
 - α) Γραφείο μελετών, έρευνας, σχεδιασμού και παρακολούθησης προγραμμάτων
 - β) Γραφείο αποτελεσματικότητας, απόδοσης, ποιότητας και οργάνωσης.
- B) Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών
 - α) Γραφείο Στρατηγικής, μελετών και διαχείρισης συστημάτων ΤΠΕ
 - β) Γραφείο διαχείρισης εξοπλισμού ΤΠΕ και γενικών αρμοδιοτήτων ΤΠΕ
- Γ) Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης
 - α) Γραφείο Φυτικής Παραγωγής
 - β) Γραφείο ζωικής παραγωγής
 - γ) Γραφείο Γεωργικής ανάπτυξης
 - δ) Γραφείο αλιείας
- Δ) Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
 - α) Γραφείο Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
 - β) Γραφείο Προστασίας καταναλωτή
 - γ) Γραφείο αδειών εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- E) Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού
 - α) Γραφείο Απασχόλησης
 - β) Γραφείο Τουρισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΠΡΑΣΙΝΟΥ – ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- A. ΤΜΗΜΑ Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
 - α) Γραφείο Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
 - β) Γραφείο Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων υλικών
 - γ) Γραφείο Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργειών
- B. ΤΜΗΜΑ Περιβάλλοντος και Πρασίνου
 - α) Γραφείο Περιβάλλοντος

- β) Γραφείο προστασίας - διαχείρισης δασών και οικοσυστημάτων
- γ) Γραφείο Μελετών, προμηθειών και φυτοτεχνικών έργων
- δ) Γραφείο Συντήρησης Πρασίνου
- ε) Γραφείο Κοιμητηρίων

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

A. ΤΜΗΜΑ Κοινωνικής Προστασίας

- α) Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής
- β) Γραφείο Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
- γ) Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- δ) Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

B. ΤΜΗΜΑ Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς

- α) Γραφείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
- β) Γραφείο Πολιτισμού
- γ) Γραφείο Αθλητισμού και Νέας Γενιάς
- δ) Γραφείο Σχολικών Φυλάκων

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

A. ΤΜΗΜΑ Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου

- α) Γραφείο Δημοτολογίων
- β) Γραφείο Ληξιαρχείου
- γ) Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

B. ΤΜΗΜΑ Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων και Ανθρώπινου Δυναμικού

- α) Γραφείο Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
- β) Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού
- γ) Γραφείο Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού
- δ) Γραφείο Διοικητικής Μέριμνας

Γ. ΤΜΗΜΑ Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών

- α) Γραφείο προγραμματισμού και οικονομικής πληροφόρησης
- β) Γραφείο λογιστηρίου και αποθηκών

γ) Γραφείο προμηθειών, υλικών, εξοπλισμού και Υπηρεσιών

Δ. ΤΜΗΜΑ Εσόδων και Περιουσίας

α) Γραφείο εσόδων

β) Γραφείο Δημοτικής Περιουσίας

Ε. ΤΜΗΜΑ Ταμείου

α) Γραφείο εισπρακτόρων

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Α. ΤΜΗΜΑ Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών, Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Πολιτικής Προστασίας

α) Γραφείο Συγκοινωνιακών Έργων

β) Γραφείο Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων

γ) Γραφείο Πολιτικής Προστασίας

Β. ΤΜΗΜΑ Κτιριακών Έργων, Υπαίθριων Χώρων, Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας

α) Γραφείο Κτιριακών Έργων και Υπαίθριων Χώρων

β) Γραφείο Συγκοινωνιών και Κυκλοφορίας

Γ. ΤΜΗΜΑ Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων, Ηλεκτροφωτισμού, Εξοικονόμησης Ενέργειας, Σηματοδότησης, Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

α) Γραφείο Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων, Ηλεκτροφωτισμού και Σηματοδότησης

β) Γραφείο Εξοικονόμησης Ενέργειας

γ) Γραφείο Εγκαταστάσεων και Αδειών Μεταφορών

Δ. ΤΜΗΜΑ κίνησης, συντήρησης οχημάτων – μηχανημάτων και καυσίμων

α) Γραφείο κίνησης

β) Γραφείο συντήρησης οχημάτων – μηχανημάτων

γ) Γραφείο καυσίμων

δ) Γραφείο αποθήκης

Ε. ΤΜΗΜΑ Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών

Ζ. ΤΜΗΜΑ Πολεοδομικών Εφαρμογών

Η. ΤΜΗΜΑ Ελέγχου Κατασκευών

5. Αυτοτελές Τμήμα ΚΕΠ που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών και Εσωτερικής Ανταπόκρισης Έδεσσας.

1. Γραφείο εξυπηρέτησης πολιτών

2. Γραφείο εσωτερικής ανταπόκρισης

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ ΜΕ
ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΑΡΝΙΣΣΑ

1. Τμήμα Διοικητικών – Οικονομικών Θεμάτων για την Εξυπηρέτηση του Πολίτη
 - α) Γραφείο Διοικητικών – Οικονομικών θεμάτων για την Εξυπηρέτηση του Πολίτη
 - β) Γραφείο Ληξιαρχείου
2. Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών και Εσωτερικής
Ανταπόκρισης ΚΕΠ Βεγορίτιδας

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής	Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός	Τοπική Οικονομία & Απασχόληση	
Τμήμα καθαριότητας και ανακύκλωσης	Τμήμα κοινωνικής Προστασίας	Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης	Γενικός Γραμματέας
Τμήμα Περιβάλλοντος και πρασίνου	Τμήμα Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς	Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων	Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και Ειδικών Συμβούλων
Τμήμα Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών, Εγγειοβελτιωτικών έργων και Πολιτικής Προστασίας	Ν.Π.Δ.Δ. "ΕΥ ΖΗΝ" (Κοινωνικής Πολιτικής, Αθλητισμού)	Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
Τμήμα κτιριακών έργων, υπαίθριων χώρων, συγκοινωνιών και κυκλοφορίας	ΔΗ.Κ.Ε.Δ.Ε (Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δ. Έδεσσας) Κοινωνική Πολιτική, Πολιτισμός, Αθλητισμός, Τουρισμός		Νομική Υπηρεσία
Τμήμα ηλεκτρομηχανολογικών έργων, ηλεκτροφωτισμού, εξοικονόμησης ενέργειας, σηματοδότησης, εγκαταστάσεων και αδειών μεταφορών		Τουριστική Έδεσσα Α.Ε. Ο.Τ.Α. (Δημοτική Επιχείρηση)	Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας
Τμήμα κίνησης-συντήρησης οχημάτων - μηχανημάτων και καυσίμων			Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής βοήθειας
Τμήμα έκδοσης οικοδομικών αδειών			Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας
Τμήμα πολεοδομικών εφαρμογών			Τμήμα Προγραμματισμού και Οργάνωσης
Τμήμα ελέγχου κατασκευών			Τμήμα Τεχνολογιών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Δ.Ε.Υ.Α. Έδεσσα			Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου
			Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων και Ανθρώπινου Δυναμικού
			Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών
			Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
			Τμήμα Ταμείου
			ΚΕΠ
			Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες

			Δημοτικής Ενότητας Βεγορίτιδας

Οι οργανικές μονάδες του Δήμου Έδεσσας όπως αποτυπώθηκαν στον ΟΕΥ αποτελούν το ιδεατό και όχι το πραγματικό. Συντάχθηκε σύμφωνα με πρότυπα και λαμβάνοντας υπόψη τις νέες αρμοδιότητες που αποκτούν οι Δήμοι με το Νόμο «Καλλικράτη». Στην πράξη είναι ανέφικτη η οργάνωση του Δήμου σύμφωνα με τον Οργανισμό, δεδομένου του αριθμού του προσωπικού που απασχολεί, αν ληφθεί υπόψη η μαζική αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης αλλά και η απαγόρευση των προσλήψεων λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών που αντιμετωπίζει η χώρα το τελευταίο διάστημα.

Έτσι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα δεδομένο: Ένας άρτια σχεδιασμένος οργανωτικά Δήμος ο οποίος στην πράξη παλεύει με κάθε διαθέσιμο μέσο και πόρο να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις που του ανατέθηκαν, χωρίς στην πραγματικότητα να διαθέτει τα απαιτούμενα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Όπως αποτυπώνεται στο ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από τους προϊσταμένους και διευθυντές των υπηρεσιών του Δήμου, των Νομικών του προσώπων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων, η έλλειψη προσωπικού και σε κάποιες περιπτώσεις η μη κατάρτιση στα ανατιθέμενα αντικείμενα, αποτελεί κυρίαρχο πρόβλημα λειτουργίας των Υπηρεσιών και ένα δεύτερο σημαντικό πρόβλημα είναι η ανεπάρκεια των διαθέσιμων χώρων για τη στέγαση αυτών των υπηρεσιών (μικροί χώροι –πολλοί υπάλληλοι σε ένα γραφείο), προβλήματα τα οποία φαντάζουν άλυτα δεδομένου ότι για ν' αντιμετωπιστούν απαιτούνται χρήματα και αντ' αυτού εφαρμόζονται περικοπές. Παρακάτω απεικονίζεται το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου Έδεσσας, των Νομικών του Προσώπων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων όπως αυτό κατανέμεται στις οργανικές μονάδες.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
2	ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας
3	ΠΕ Ειδικό Ένστολο Προσωπικό Δημοτικής Αστυνομίας
2	ΤΕ Ειδικό Ένστολο Προσωπικό Δημοτικής Αστυνομίας
15	ΔΕ Ειδικό Ένστολο Προσωπικό Δημοτικής Αστυνομίας
Ανθρώπινο Δυναμικό Υπηρεσιών Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
1	ΠΕ Γεωπόνων
1	ΠΕ Πληροφορικής
1	ΠΕ Δοσολόγων
Ανθρώπινο Δυναμικό Υπηρεσιών Περιβάλλοντος - Πρασίνου - Καθαριότητας	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
1	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
2	ΠΕ Γεωπόνων
1	ΔΕ Χειριστών Μηχ. Έργων

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

4	ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων Απορρ/ρων
2	ΔΕ Δενδροκηπουρών, κηπουρών
16	ΥΕ Εργατών Καθαριότητας
2	ΥΕ Εργατών Καθαριότητας (Ιδ. Δ. Αορίστου Χρόνου)
Ανθρώπινο Δυναμικό Υπηρεσιών Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
1	ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού
1	ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού
15	ΔΕ Σχολικών Φυλάκων (Ιδ.Δ. Αορίστου Χρόνου)
22	ΥΕ Καθαριστριών Σχολικών Μονάδων (Ιδ. Δ. Αορίστου Χρόνου)
Ανθρώπινο Δυναμικό Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
1	ΠΕ Οικονομολόγος
2	ΠΕ Διοικητικού
4	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού
1	ΠΕ Διοικητικού (Οικονομικός)
2	ΠΕ Οικονομικού - Λογιστικού
3	ΤΕ Διοικητικών - Λογιστικών
11	ΔΕ Διοικητικού
2	ΔΕ Υπαλλήλων Γραφείου (Ιδ. Δ. Αορίστου Χρόνου)
Ανθρώπινο Δυναμικό Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
8	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών
4	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
1	ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
1	ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών
2	ΠΕ Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών
3	ΤΕ Πολιτικών Μηχανικών
3	ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού
2	ΔΕ Ηλεκτρολόγων
2	ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων
1	ΔΕ Εργοδηγών
4	ΔΕ Τεχνιτών (Υδραυλικών)
1	ΔΕ Χειριστών Μηχ. Έργων
3	ΥΕ Εργατών Τεχνικής Υπηρεσίας
Ανθρώπινο Δυναμικό Αυτοτελούς Τμήματος ΚΕΠ	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
6	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών
3	ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών
Ανθρώπινο Δυναμικό Αποκεντρωμένης Υπηρεσίας Δημοτικής Ενότητας Βεγορίτιδας	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
2	ΔΕ Διοικητικού
Ανθρώπινο Δυναμικό «ΕΥ ΖΗΝ»	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
1	ΠΕ Παιδαγωγικής Δημοτικής
1	ΠΕ Νηπιαγωγών
1	ΤΕ Νηπιαγωγών
9	ΤΕ Βρεφονηπιοκόμων
1	ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών
1	ΤΕ Αδελφών Νοσοκόμων
1	ΤΕ Φυσιοθεραπευτών
1	ΔΕ Διοικητικού Επιμελητών
1	ΔΕ Βοηθών Βρεφοκόμων παιδοκόμων
6	ΔΕ Μαγείρων

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1	ΔΕ Τεχνιτών Υδραυλικών
2	ΔΕ Τεχνιτών Συντηρητών Χλοοτάπητα
4	ΥΕ Προσωπικό Καθαριότητας
Ανθρώπινο Δυναμικό ΔΕΥΑΕ	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
2	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών (1 Υπαλ. Δήμου)
1	ΤΕ Πολιτικών Μηχανικών (Υπάλληλος Δήμου)
2	ΤΕ Λογιστικού
1	ΤΕ Μηχ. Μηχανικών (Πρόγραμμα ΑΜΕΑ)
1	ΔΕ Διοικητικού (Πρόγραμμα ΑΜΕΑ)
2	ΔΕ Εργατών (1+1+1 - ΑΧ, ΟΧ και πρόγραμμα ΑΜΕΑ.)
2	ΔΕ Υδραυλικών
2	ΥΕ Εργατών (Υπαλ. Δήμου)
Ανθρώπινο Δυναμικό ΔΗΚΕΔΕ	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
1	ΠΕ Λασολόγος
1	ΠΕ Κοινωνιολόγων
2	ΠΕ Παιδαγωγών
1	ΠΕ Οικονομικού
1	ΠΕ Πληροφορικής
1	ΠΕ Οικονομικό
1	ΤΕ Λογιστικής
1	ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών
1	ΤΕ Βιβλιοθηκονομίας
1	ΔΕ Καλλιτεχνικός Δ/της Ωδείου
1	ΔΕ Διευθυντής
13	ΔΕ Διοικητικών Υπαλλήλων
3	ΔΕ Εκπαιδευτριες ΑμΕΑ
1	ΔΕ Συντηρητών
2	ΥΕ Τεχνίτες-Ελαιοχρωματιστές
1	ΥΕ Γενικών Καθηκόντων
3	ΥΕ Καθαρίστριες
1	ΥΕ Φύλακας
1	ΥΕ Κλητήρας
Ανθρώπινο ΔΗΚΕΔΕ (Ευρωπαϊκά Προγράμματα)	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
1	ΠΕ Παιδαγωγών
1	ΠΕ Κοινωνιολόγων
2	ΠΕ Γυμναστών
1	ΤΕ Βρεφονηπιοκόμων
2	ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών
3	ΔΕ Νοσηλεύτριες
1	ΔΕ Οδηγός
3	ΔΕ Επιμελητές Πρόνοιας
2	ΥΕ Καθαρίστριες
4	ΥΕ Οικογενειακοί Βοηθοί – Καθαρίστριες
Ανθρώπινο Δυναμικό ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΔΕΣΣΑΣ Α.Ε. Ο.Τ.Α.	
<i>Πλήθος</i>	<i>Κλάδος Ειδικότητα</i>
10	ΔΕ Μαγείρων – Β.Μαγείρων – Σερβιτόρων - Καθαριστριών
11	ΔΕ Μαγείρων – Β.Μαγείρων – Σερβιτόρων - Καθαριστριών

Οι ανάγκες κάθε υπηρεσίας αποτυπώθηκαν στο ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε και απαντήθηκε από όλους τους προϊσταμένους τμημάτων και διευθύνσεων. Στο ίδιο

ερωτηματολόγιο καταγράφηκε η υφιστάμενη κατάσταση κάθε υπηρεσίας και αναφέρθηκαν τα προβλήματα και οι αδυναμίες που αντιμετωπίζονται. Έγινε μνεία σε θέματα που αφορούν την καλύτερη οργάνωση κάθε υπηρεσίας και προτάσεις για βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας.

ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

1. Απασχολούμενο προσωπικό

ΤΜΗΜΑ: Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων & Ανθρώπινου Δυναμικού		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΑΕΙ	Γενικός Γραμματέας Δήμου
1	ΑΕΙ	Ειδικός Συνεργάτης Δημάρχου
1	ΑΕΙ	Ειδικός Σύμβουλος Δημάρχου
1	ΑΕΙ	Γραμματέας Δημάρχου
1	ΑΕΙ	ΠΕ Διοικητικού (Γραμματεία Δημοτικού Συμβουλίου)
1	ΑΕΙ	ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού (Γραφείο Ανθρώπινου Δυναμικού)
1	B/θμια εκπαίδευση	ΔΕ Σχολικών Φυλάκων (Γραφείο Δημάρχου)
1	B/θμια εκπαίδευση	ΔΕ Διοικητικού (Γραμματεία Δημοτικού Συμβουλίου)
2	B/θμια εκπαίδευση	ΔΕ Διοικητικού (Πρωτόκολλο-Διεκπεραίωση εγγράφων)

Σύμφωνα με την εκτίμηση της προϊσταμένης του τμήματος, τα προσόντα του προσωπικού που υπηρετεί στο παραπάνω Τμήμα είναι αντίστοιχες των δραστηριοτήτων, ενώ οι ειδικότητες δεν είναι αυτές που πρέπει. Υπάρχει έλλειψη προσωπικού για τις ανάγκες του τμήματος. Γίνεται αντιληπτό ότι με εσωτερική (άτυπη) μεταφορά υπαλλήλων από άλλες υπηρεσίες, απασχολείται ανθρώπινο δυναμικό για να καλυφθούν οι ανάγκες του τμήματος.

Παρόλο που το προσωπικό ανταπεξέρχεται στις απαιτήσεις του τμήματος, κρίνεται απαραίτητη η επιμόρφωσή του σε θέματα εξειδικευμένα αρμοδιότητάς του αλλά και στην τυποποίηση των δημοσίων εγγράφων, αντικείμενο που προτείνεται να γίνει υποχρεωτική επιμόρφωση του συνόλου του προσωπικού που συντάσσει δημόσια έγγραφα και όχι μόνο του συγκεκριμένου τμήματος.

Όσον αφορά την επάρκεια και την καταλληλότητα του χώρου που χρησιμοποιεί το τμήμα χαρακτηρίζεται και ανεπαρκής αλλά και ακατάλληλος λόγω του ότι εργάζονται πολλά άτομα στο ίδιο γραφείο γεγονός που δημιουργεί ασφυκτικές καταστάσεις ακατάλληλες προς εργασία.

Ο εξοπλισμός γραφείου αλλά και ο Η/Μ εξοπλισμός του τμήματος είναι οριακά ικανοποιητικός. Οι όποιες ελλείψεις αφορούν κυρίως τη δυσκολία συντήρησης και επισκευής λόγω περιορισμένων πιστώσεων. Έτσι περιοδικά παρατηρούνται προβλήματα.

Όλες οι λειτουργίες της υπηρεσίας υποστηρίζονται από ΤΠΕ αλλά πάντα υπάρχουν δυνατότητες βελτίωσης και αναβάθμισης, αρκεί να υπάρχουν οι ανάλογοι πόροι.

Διαπιστώνεται μια εσωτερική δυσκολία επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες του Δήμου αλλά αυτό οφείλεται μάλλον στις αυξημένες αρμοδιότητες κάθε τμήματος λόγω της εφαρμογής του Καλλικράτη.

Αυτό που κρίνεται απαραίτητο είναι η οργάνωση και λειτουργία νομικής υπηρεσίας στο Δήμο διότι είναι απαραίτητη και στο παρόν τμήμα αλλά και σχεδόν σε όλες τις υπηρεσίες του Δήμου. Ως προς τη συνεργασία του τμήματος με άλλες υπηρεσίες εκτός Δήμου προβλήματα καθυστερήσεων είναι αυτά που συνήθως προκύπτουν με αποτέλεσμα η αργοπορία διεκπεραίωσης υποθέσεων του τμήματος.

Το προσωπικό που υπηρετεί στο τμήμα Υποστήριξης αιρετών οργάνων και ανθρώπινου δυναμικού ανταπεξέρχεται με πάρα πολύ κόπο και συχνά δύσκολες συνθήκες εργασίας στις υποχρεώσεις του. Για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών κρίνεται απαραίτητη η εξεύρεση επί πλέον χώρου για τη στέγαση αλλά και μέριμνα για τη σταδιακή αντικατάσταση του εξοπλισμού, ο οποίος με το πέρασμα του χρόνου απαξιώνεται και δυσχεραίνει το έργο των υπαλλήλων. Επίσης αναφορικά πάντα με τη βελτίωση της άσκησης των αρμοδιοτήτων του τμήματος, κρίνεται απαραίτητη η επιμόρφωση των υπηρετούντων υπαλλήλων στα αντικείμενά τους ακόμη και υποχρεωτικά (σε περίπτωση που δεν το επιθυμούν οι ίδιοι).

Το προσωπικό που υπηρετεί στο Δήμο μετά από την εφαρμογή του Νόμου του Καλλικράτη και λόγω της μεταφοράς αυξημένων αρμοδιοτήτων στους Δήμους δεν επαρκεί. Το υπάρχον προσωπικό είναι αξιόλογο και κατά την άποψη της προϊσταμένης του τμήματος προτείνεται η αξιολόγηση του καθένα ώστε να τοποθετηθούν εκ νέου σε τμήματα σύμφωνα με τις ικανότητες, την εμπειρία και τις δεξιότητές του για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, δεδομένου ότι δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσληψης επί πλέον προσωπικού.

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟΥ

Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΑΕΙ	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ /ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΩΝ
1	Β/θμια εκπαίδευση	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ/1 ΛΗΞΙΑΡΧΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1	B/θμια εκπαίδευση	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΩΝ
2	B/θμια εκπαίδευση	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Με δεδομένες τις ασφυκτικές σε όλα τα επίπεδα συνθήκες, οι ειδικότητες και τα προσόντα του υπάρχοντος προσωπικού επαρκούν οριακά για την διεκπεραίωση των θεμάτων της Υπηρεσίας. Η πρώτη ανάγκη πρόσθετης και επαρκούς επιμόρφωσης /ενημέρωσης του προσωπικού της Υπηρεσίας αφορά τις διαρκώς μεταβαλλόμενες και αναπτυσσόμενες μορφές της ηλεκτρονικής διοίκησης των υπηρεσιών του Δημοσίου, στο οποίο θέμα υπάρχει από όλους (και από τον προϊστάμενο) σημαντικότατο έλλειμμα κατάρτισης .

Φυσικά υπάρχουν ανάγκες σεμιναριακής επιμόρφωσης /ενημέρωσης για τα ειδικότερα θέματα του αντικειμένου στο οποίο απασχολούνται (Ληξιαρχείο, Δημοτολόγια, Ιθαγένεια, Πρωτόκολλο κλπ), ωστόσο όλα αυτά δεδομένων των συνθηκών (λίγο προσωπικό, δυσκολία αναπλήρωσης κατά τη διάρκεια επιμόρφωσης) τίθενται σε δεύτερη μοίρα.

Οι χώροι δεν είναι ιδιαίτερα λειτουργικοί. Στον ίδιο χώρο λειτουργεί το Δημοτολόγιο και το Ληξιαρχείο. Το σωστό είναι το Ληξιαρχείο να έχει ανεξάρτητο χώρο διότι πραγματοποιούνται ευαίσθητες πράξεις π.χ. υιοθεσίες όπου θα έπρεπε να εξασφαλίζεται η εχεμύθεια.

Όσον αφορά τον εξοπλισμό του τμήματος στο επίπεδο του hardware (υπολογιστές, οθόνες, εκτυπωτές κλπ), η παλαιότητα των χρησιμοποιούμενων συσκευών δημιουργεί συχνά προβλήματα στην ομαλή και γρήγορη λειτουργία τους, τα οποία όμως γίνονται προσπάθειες αντιμετώπισης εκ των έσω. Η έλλειψη οικονομικών πόρων δεν επιτρέπει την αντικατάστασή τους η οποία όμως τουλάχιστον η μερική είναι απαραίτητη.

Στο επίπεδο των χρησιμοποιούμενων προγραμμάτων στις δραστηριότητες του Τμήματος, τα προγράμματα αυτά βρίσκονται σε πολύ ικανοποιητικό σημείο και τα όποια τυχόν προβλήματα προκύπτουν αντιμετωπίζονται από τους υπαλλήλους μηχανοργάνωσης του Δήμου Έδεσσας, πολλές φορές σε συνεργασία με τους αρμοδίους υπαλλήλους της εταιρείας πληροφορικής με την οποία συνεργάζεται ο Δήμος Έδεσσας. Φυσικά τα όρια αντοχής των συστημάτων πληροφορικής του Τμήματος (ειδικά του Γραφείου Δημοτολογίων) είναι χρονικά περιορισμένα, αλλά η οικονομική συγκυρία δεν επιτρέπει κατά οποιαδήποτε δαπάνη για το θέμα αυτό.

Υπάρχει ανάγκη προμήθειας για το τμήμα ενός νέου φωτοαντιγραφικού μηχανήματος, διότι ο όγκος των φωτοτυπιών που εξάγονται είναι μεγάλος και τείνει να γίνει απαγορευτικός για το μικρό φωτοαντιγραφικό μηχάνημα το οποίο χρησιμοποιείται αναγκαστικά σήμερα και το οποίο

κατά βάση είναι σκάνερ για τις ανάγκες του Ληξιαρχείου. Ωστόσο η οικονομική δυσπραγία καθιστά προφανώς πολύ δύσκολο κάτι τέτοιο. Τέλος σε θέματα γραφικής ύλης και εξοπλισμού γραφείου η κατάσταση είναι δύσκολη λόγω της οικονομικής δυσπραγίας, ωστόσο η συνεργασία με το γραφείο προμηθειών του Δήμου είναι άριστη και οι συνάδελφοι με κάθε τρόπο και με τη μικρότερη δυνατή οικονομική δαπάνη, ικανοποιούν τις ανάγκες του Τμήματος σε αυτά τα θέματα .

Η συνεργασία του τμήματος με τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου είναι άριστη. Κάποιες φορές υπάρχουν καθυστερήσεις στη συνεργασία του πρωτοκόλλου με κάποιες υπηρεσίες, καθυστερήσεις που πηγάζουν κυρίως από τη φύση των θεμάτων με τα οποία ασχολούνται οι υπηρεσίες αυτές (κυρίως τεχνικές υπηρεσίες και γραφείο Δημάρχου) αλλά με άριστη συνεργασία αντιμετωπίζονται συνήθως εν τη γενέσει τους χωρίς να δημιουργούν προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του Δήμου .

Δεδομένων των συνθηκών και του περιεχομένου των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου και του γεγονότος ότι είναι το Τμήμα με την μεγαλύτερη επαφή με τους δημότες – πολίτες, θεωρείται ότι η ανταπόκριση της υπηρεσίας στις απαιτήσεις των αποδεκτών του έργου της είναι κατά το ανθρωπίνως δυνατόν επαρκής (όχι στο βαθμό που θα έπρεπε) .

Δεδομένου ότι πάντα υπάρχει περιθώριο βελτίωσης των παρερχόμενων υπηρεσιών κρίνεται ότι θα συνέβαλε σημαντικά στην κατεύθυνση αυτή η κατάρτιση του προσωπικού σε θέματα πληροφορικής, με συμμετοχή σε σχετικά επιμορφωτικά σεμινάρια, καθώς και η αναζήτηση δυνατότητας μικρής ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού όχι απαραίτητα με νέες προσλήψεις αλλά ούτε και με την χρησιμοποίηση, σε θέσεις ευθύνης, εποχικών υπαλλήλων (οι οποίοι μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά σε συγκεκριμένες εργασίες όπως η ζητούμενη από την κεντρική εξουσία βελτίωση των δεδομένων του Εθνικού Δημοτολογίου), αλλά με την καλύτερη αξιοποίηση υπαλλήλων άλλων τομέων κυρίως στον τομέα της γρηγορότερης διεκπεραίωσης της αλληλογραφίας του Δήμου καθώς και της συντομότερης ανταπόκρισης σε νόμιμα αιτήματα πολιτών – δημοτών .

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΥ -ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Απασχολούμενο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
2	ΠΕ	Δ/κού -Οικ/κού
2	ΠΕ	Οικ/κού -Λογιστικού
2	ΠΕ	Διοικητικού

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1	ΤΕ	Δ/κού -Λογιστικού
1	ΤΕ	Δ/κού -Λογιστικού
ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		
1	ΤΕ	Δ/κού -Λογιστικού
1	ΔΕ	Δ/κού
1	ΔΕ	Υπαλ Γραφείου (ΙΔΑΧ)
ΤΜΗΜΑ ΤΑΜΕΙΟΥ		
1	ΠΕ	Δ/κού
1	ΤΕ	Δ/κού -Λογιστικού
2	ΔΕ	Δ/κού

Λόγω πρόσθετων αρμοδιοτήτων στους Δήμους το υπάρχον προσωπικό δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της Υπηρεσίας.

Υπάρχει διαρκής ανάγκη για επιμόρφωση του προσωπικού στα θέματα της Υπηρεσίας (Κατάρτιση προϋπολογισμού – Έλεγχος οικ. ΟΤΑ – Αναλυτική Λογιστική -Κοστολόγηση Έσοδα Ο.Τ.Α., -Προμήθειες – Είσπραξη –Ισολογισμοί) αλλά και εκπαίδευση στη χρήση των προγραμμάτων που χρησιμοποιεί η υπηρεσία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Ο χώρος του Δημαρχείου δεν επαρκεί για τη στέγαση των υπηρεσιών. Υπάρχει πρόβλημα χώρου στέγασης των υπαλλήλων αλλά και επάρκειας χώρου για την αρχειοθέτηση των χρηματικών ενταλμάτων του ταμείου και των λοιπών αρχείων της οικονομικής υπηρεσίας.

Υπάρχουν ανάγκες των τμημάτων σε Η/Μ εξοπλισμό (αντικατάσταση των Η/Υ λόγω παλαιότητας και προμήθεια ενός εκτυπωτή για το λογιστήριο) αλλά η οικονομική δυσπραγία καθιστά την ικανοποίηση αυτών των αναγκών απαγορευτική.

Λόγω της αύξησης των αρμοδιοτήτων κρίνεται χρήσιμη η ανακατανομή αρμοδιοτήτων στο προσωπικό για την εξασφάλιση της όσο το δυνατόν πιο εύρυθμης λειτουργίας της Υπηρεσίας.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η υποστήριξη της Υπηρεσίας από Νομικό και προτείνεται η οργάνωση και λειτουργία νομικής υπηρεσίας στο Δήμο Έδεσσας.

Σε κάποιες περιπτώσεις παρατηρείται δυσκολία συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες του Δήμου το οποίο προκύπτει από το φόρτο εργασίας των υπαλλήλων όπου συχνά το επείγον για το ένα τμήμα αποτελεί δευτερεύον θέμα για κάποιο άλλο.

Παρόλα τα προβλήματα και τις δυσκολίες λόγω μικρού αριθμού υπαλλήλων, της ακαταλληλότητας των χώρων και του ανεπαρκούς εξοπλισμού, οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους αποδέκτες τους κρίνονται ικανοποιητικές χάρη στις υπέρμετρες προσπάθειες του ανθρώπινου δυναμικού των οικονομικών υπηρεσιών.

Η κατάσταση μπορεί να βελτιωθεί με την καλύτερη αξιοποίηση των εργαζομένων σε αρμοδιότητες που μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα, σύμφωνα με τα προσόντα, την

εμπειρία και το χαρακτήρα του καθένα. Ανάγκη είναι η εξεύρεση λύσης για την ικανοποίηση των αναγκών σε χώρο και εξασφάλιση πόρων για τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού.

Προτάσεις για εσωτερική ανάπτυξη:

1	Εξοικονόμηση πόρων και ορθή χρήση των υφιστάμενων
2	Εσωτερική μετακίνηση υπαλλήλων
3	Εξοικονόμηση χώρων από την μεταφορά άλλων υπηρεσιών σε δημοτικά κτίρια
4	Να παραλειφθεί η εκτύπωση εγγράφων η αλληλογραφία να διακινείται μόνο ηλεκτρονικά
5	Μηνιαία & γραπτώς η καταγραφή αναγκών κάθε υπηρεσίας (ένα είδος εσωτερικής αξιολόγησης)

Γενικότερα για τη Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών κρίνεται απαραίτητη η προμήθεια επίσημων προγραμμάτων (office) για τη χρήση τους από τους υπαλλήλους διότι μόνο ελάχιστα προγράμματα με άδεια χρήσης υπάρχουν σήμερα στο Δήμο. Οι περισσότεροι υπάλληλοι χρησιμοποιούν εκδόσεις προγραμμάτων οι οποίες δίνονται ελεύθερα αλλά διαθέτουν περιορισμένες δυνατότητες.

Επίσης απαιτείται η προμήθεια ενός οχήματος για τη διακίνηση εγγράφων στις τοπικές κοινότητες, οι οποίες είναι πολλές και κάποιες από αυτές απέχουν αρκετά χιλιόμετρα από την έδρα του Δήμου. Εναλλακτικά προτείνεται η εγκατάσταση δικτύου internet και Η/Υ σε κάθε έδρα τοπικής κοινότητας προκειμένου να διαβιβάζονται ηλεκτρονικά τα απαραίτητα έγγραφα. Κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση των λειτουργικών προγραμμάτων που χρησιμοποιούνται από τα τμήματα της Δ/νσης. Ακόμη εκτιμάται πως θα έπρεπε να υπάρχει ένα ολοκληρωμένο λειτουργικό σύστημα, στο οικονομικό τμήμα που θα συνέδεε καλύτερα όλες τις οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου, καθώς και επέκτασή της στην εφαρμογή της αναλυτικής λογιστικής. Όσον αφορά την οργανωτική βελτίωση του Δήμου προτείνεται η αναθεώρηση του ΟΕΥ και συγχώνευση Δ/νσεων δεδομένου ότι το υφιστάμενο προσωπικό δεν επαρκεί για τη στελέχωση των υπαρχόντων οργανικών μονάδων.

Η άγνοια της πλήρους κατάστασης σχετικά με τη μεταφορά κι άλλων νέων αρμοδιοτήτων στους Δήμους από άλλους φορείς που τις ασκούσαν μέχρι σήμερα δημιουργεί αναστάτωση ανάμεσα στους εργαζόμενους διότι όλοι είναι υπερφορτωμένοι και μάλιστα με αρμοδιότητες νέες που καλούνται να τις μάθουν παράλληλα με τα υφιστάμενα καθήκοντα. Όλη αυτή η κατάσταση δημιουργεί τριβές και αν δεν βρεθεί λύση με πρόσληψη ή μεταφορά επί πλέον προσωπικού θα οδηγήσει σε ασφυκτικές εργασιακές συνθήκες στο Δήμο.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

Αποτελείται από δύο τμήματα εκ των οποίων μόνο το ένα λειτουργεί σύμφωνα με τον ΟΕΥ και παρέχει υπηρεσίας Πρόνοιας. Τα προνοιακά επιδόματα τα οποία αφορούν δικαιούχους όλου του

Ν. Πέλλας, εξυπηρετούνται από 1 ΠΕ Διοικητικού –Οικονομικού και 2 ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού ενώ οι υπηρεσίες φιλοξενούνται στο κτίριο της πρώην ΝΑ Πέλλας και, τα βιβλιάρια ανασφαλιστών ελέγχονται από 1ΤΕ Κηπουρών και 1 ΔΕ Ειδικό Ένστολο Προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας στο κτίριο του ΚΕΠ με άτυπη εσωτερική μετακίνηση για την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η έλλειψη προσωπικού και χώρου δυσχεραίνουν την παροχή υπηρεσιών προς τους δικαιούχους πολίτες και μάλιστα σε τόσο ευαίσθητους τομείς σε συνάρτηση με την τόσο δύσκολη οικονομική κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της χώρας λόγω των δημοσιονομικών δεσμεύσεων.

Αυτό που κρίνεται απαραίτητο είναι η ανακατανομή των υπηρετούντων υπαλλήλων και η άμεση εξεύρεση λύση στο πρόβλημα της έλλειψης χώρου για τις ανάγκες της εν λόγω υπηρεσίας.

Ανάγκη επίσης είναι η αναθεώρηση – τροποποίηση του ΟΕΥ έτσι ώστε οι οργανικές μονάδες να είναι και λειτουργικές.

Τέλος η πολιτική των προσλήψεων θα πρέπει να προσαρμοστεί στις αντικειμενικές ανάγκες. Το φαινόμενο που παρατηρείται της μεταφοράς όλο και περισσότερων αρμοδιοτήτων στους Δήμους χωρίς την αντίστοιχη μεταφορά ανθρώπινου δυναμικού και πόρων σταδιακά και αναπόφευκτα υποβαθμίζει την ποιότητα των υπηρεσιών του Δήμου προς τους πολίτες λόγω αντικειμενικών δυσχερειών.

Όσον αφορά το τμήμα Παιδείας, Αθλητισμού, Πολιτισμού και Νέας Γενιάς γίνονται γενναίες προσπάθειες να λειτουργήσει και να ανταποκριθεί έστω και στο ελάχιστο στις αρμοδιότητες που προβλέπονται διότι είναι πέρα από οτιδήποτε άλλο ανάγκη για τους Δημότες.

Ήδη προβλέπεται η ίδρυση κέντρου δια βίου μάθησης με βάση το Ν. 3879/2010 και τον Ιανουάριο του 2013 θα προχωρήσει η υλοποίηση προγραμμάτων εθνικής και τοπικής εμβέλειας.

Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τμήμα Προγραμματισμού

Το εν λόγω τμήμα είναι στελεχωμένο με 1 ΠΕ Γεωπόνων αλλά τα καθήκοντα ασκούνται με τη συνεργασία εργαζομένων άλλων τμημάτων που διαθέτουν εμπειρία και γνώση στα αντικείμενα του τμήματος. Σε μόνιμη σχεδόν βάση αρμοδιότητες του Τμήματος ασκεί 1 ΠΕ Δασολόγων και κατά περίπτωση δίδεται βοήθεια από εργαζόμενο ΠΕ Οικονομικού από τη ΔΗΚΕΔΕ άτυπα και εθελοντικά λόγω προσωπικού ενδιαφέροντος και κατανόησης της ανάγκης συνδρομής.

Σύμφωνα με το Νόμο του Καλλικράτη και τον ΟΕΥ το τμήμα Προγραμματισμού έχει αυξημένες αρμοδιότητες στο σχεδιασμό, συντονισμό και παρακολούθηση του Προγράμματος του Δήμου, στην υποβολή προτάσεων και παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών προγραμμάτων μέσω των οποίων υλοποιούνται έργα και δράσεις του Δήμου, φέρει την ευθύνη σύνταξης, παρακολούθησης και αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου. Σε όλα τα παραπάνω θα πρέπει να προστεθεί η ανάγκη για διαρκή ενημέρωση για τις δυνατότητες αξιοποίησης νέων προγραμμάτων χρηματοδότησης που άπτονται σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της οικονομίας, ανθρώπινου δυναμικού και υποδομών του Δήμου Έδεσσας.

Απαιτείται συνεργασία με άλλες υπηρεσίες του Δήμου (Τεχνική Υπηρεσία, Υπηρεσία Πρασίνου, αγροτικής ανάπτυξης, Προμηθειών, οικονομική Υπηρεσία, Γραμματεία Δημοτικού Συμβουλίου και Οικονομικής Επιτροπής) προκειμένου να δρομολογούνται και να υλοποιούνται με το σωστότερο και χωρίς άσκοπες καθυστερήσεις τρόπο οι δράσεις.

Γίνεται αντιληπτό ότι απαιτείται μια πολύ καλά και διεπιστημονικά στελεχωμένη Υπηρεσία Προγραμματισμού και φυσικά κατάλληλος χώρος για τη λειτουργία της. Σήμερα το τμήμα Προγραμματισμού λειτουργεί σε χώρο παράλληλα με το Τμήμα Πληροφορικής και το Τμήμα Πρασίνου και περιβάλλοντος με αποτέλεσμα να δημιουργούνται άκρως ακατάλληλες συνθήκες για το είδος της εργασίας του τμήματος Προγραμματισμού, το οποίο χρειάζεται χώρο αυτόνομο, με ησυχία και ικανό χώρο για την αρχειοθέτηση του υλικού του.

Οι χώροι του Δημαρχείου δεν επαρκούν για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών όλων των υπηρεσιών όπως αυτές διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους. Το άλλοτε άνετο Δημαρχείο της Έδεσσας ασφυκτιά σήμερα κάτω από τον αριθμό των απασχολούμενων υπαλλήλων, οι οποίοι σημειώτεον, δεν επαρκούν για τις ανάγκες των υπηρεσιών και των αρμοδιοτήτων όπως αυτές διευρύνθηκαν. Αποτέλεσμα είναι η χρήση ως χώρων γραφείων κάποιων χώρων του κτιρίου που μέχρι προ τινός κάλυπταν άλλες λειτουργίες και η στέγαση υπηρεσιών οι οποίες δεν είναι απόλυτα συναφείς ως προς το αντικείμενο στον ίδιο χώρο.

Όσον αφορά το τμήμα Προγραμματισμού θα έπρεπε να στεγάζεται σε ένα γραφείο χωρίς άλλες υπηρεσίες έτσι ώστε να υπάρχει ησυχία, δεδομένης της φύσης του αντικειμένου (συγγραφή προτάσεων, συμπλήρωση φακέλων, εκπόνηση επιχειρησιακού προγράμματος, συγγραφή αναφορών των προγραμμάτων, σχεδιασμός δράσεων του Δήμου). Υπάρχει λοιπόν άμεση ανάγκη εξεύρεσης χώρου για τη στέγαση του τμήματος προγραμματισμού προκειμένου να είναι αποτελεσματικοί οι υπάλληλοι που ασχολούνται με το αντικείμενο. Άλλως μειώνεται η παραγωγικότητα αλλά και η αποτελεσματικότητα λόγω εξωγενών παραγόντων, οι οποίοι δεν υπάρχει τρόπος να αποφευχθούν λόγω της χωρικής κατανομής των αντικειμένων και των υπηρεσιών.

Συνεπώς δύο πολύ βασικά θέματα υπάρχουν τα οποία δυσχεραίνουν σημαντικά τη λειτουργία του τμήματος Προγραμματισμού. Το ένα αφορά την έλλειψη προσωπικού και το δεύτερο την έλλειψη χώρου για την οργάνωση του γραφείου του τμήματος. Αποτέλεσμα είναι η πολύ συχνά «πυροσβεστική» αντιμετώπιση σημαντικών θεμάτων με όποιον βαθμό κινδύνου λαθών ή ελλείψεων αυτό έπεται.

Η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας και κατ' επέκταση των Δήμων πολύ συχνά απαγορεύει τον μακροχρόνιο και φιλόδοξο για τον τόπο σχεδιασμό δράσεων και περιορίζει το Δήμο σε δράσεις διαχειριστικού χαρακτήρα. Πολύ συχνά προτάσεις που στοχεύουν σε μεγάλονοα σχέδια για τον τόπο αντιμετωπίζονται ως β' προτεραιότητας και αυτό στερεί ή περιορίζει την ευκαιρία «να ονειρευτούμε» και να σχεδιάσουμε ένα καλύτερο αύριο και να παλέψουμε γι' αυτό όταν δεν έχουμε π.χ. χαρτί για τον εκτυπωτή μας.

Παρόλα αυτά γίνεται προγραμματισμός της δράσης του τμήματος αλλά πολύ συχνά δεν τηρείται, δεδομένης της έλλειψης προσωπικού και επειδή πολύ συχνά προκύπτουν θέματα άμεσης αντιμετώπισης. Όσον αφορά διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης, αυτές εν μέρει υπάρχουν (διαχειριστική επάρκεια για το ΕΣΠΑ) αλλά δεν τηρούνται αν και θα έπρεπε στο σύνολο του Δήμου και όχι μόνο στο συγκεκριμένο τμήμα. Αιτία είναι ο αυξημένος φόρτος εργασίας και η δυσκολία διαχείρισης της καθημερινότητας. Θα πρέπει η Διοίκηση του Δήμου να επιβάλλει σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Για την καλύτερη εφαρμογή κάποιου τέτοιου συστήματος απαιτείται επιμόρφωση των εργαζομένων, ιδιαίτερα των στελεχών σε θέματα διοίκησης μέσω στόχων και στην εφαρμογή Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης.

Κάποιες προτάσεις για τη βελτίωση της οργάνωσης και αποτελεσματικότητας του Τμήματος Προγραμματισμού συνοψίζονται επιγραμματικά παρακάτω:

1	Στελέχωση του τμήματος με επί πλέον προσωπικό

2	Βελτίωση της οργάνωσης παρακολούθησης των ζητημάτων του τμήματος
3	Δημιουργία βάσης δεδομένων για τις δράσεις που ολοκληρώθηκαν, υλοποιούνται και σχεδιάζονται
4	Οργάνωση του τρόπου παρακολούθησης των δυνατοτήτων – προγραμμάτων που δημοσιεύονται και τίθενται σε ισχύ για τη βέλτιστη αξιοποίησή τους προς όφελος του Δήμου
5	Ανάπτυξη κάποιων λογισμικών που δίνουν τη δυνατότητα ανά πάσα στιγμή σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο να έχει πλήρη εικόνα της πορείας υλοποίησης του σχεδιασμού του Δήμου
6	Δημιουργία κατάλληλων χώρων για εργασία πνευματική που απαιτείται ησυχία χωρίς την άνευ λόγου επαφή με τους δημότες (πχ παράπονα, αιτήματα κλπ που αφορούν άλλες υπηρεσίες του Δήμου)

Ο ανασχεδιασμός των χώρων που μπορεί να στεγαστεί κάθε υπηρεσία μέσα στο κτίριο του Δημαρχείου θα μπορούσε να επιλύσει σε κάποιον βαθμό τα προβλήματα συνθηκών εργασίας (μη επαφή με το κοινό, απρόσκοπτη ενασχόληση με το αντικείμενο του τμήματος).

Μια πιο αντικειμενική εκτίμηση του φόρτου εργασιών της κάθε επί μέρους υπηρεσίας του Δήμου θα μπορούσε να ανακατανείμει το προσωπικό και έτσι να προβλεφθούν επί πλέον άτομα για το τμήμα προγραμματισμού, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες εκ του οργανισμού και όχι με το συναίσθημα και την εθελοντική συνδρομή των υπαλλήλων.

Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Το τμήμα είναι στελεχωμένο με ΙΠΕ Πληροφορικής. Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες του Δήμου στεγάζονται σε διαφορετικά κτίρια εντός και εκτός της πόλης της Έδεσσας (ΚΕΠ, Πολεοδομία, Δημοτική Αστυνομία, Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Δημοτικής Ενότητας Βεγορίτιδας) υπάρχουν αυξημένες ανάγκες μετακίνησης για λειτουργικά προβλήματα του εξοπλισμού, για θέματα συντήρησης και θέματα υποστήριξης των χειριστών. Επίσης την τεχνική υποστήριξη σε θέματα πληροφορικής και ανάλογου εξοπλισμού του Νομικού Προσώπου «ΕΥ ΖΗΝ» το οποίο στεγάζεται σε κτίριο εκτός Δημαρχείου παρέχει το τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Τεχνολογιών.

Έτσι ότι πολύ συχνά απαιτείται η μετακίνηση του εργαζόμενου στους διάφορους χώρους εργασίας προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα και πολύ συχνά επίσης αυτός ο υπάλληλος δεν είναι αρκετός για τις τόσες αυξημένες ανάγκες τεχνικής υποστήριξης. Δεδομένης επίσης της ανάγκης εκσυγχρονισμού και εφαρμογής των Νέων Τεχνολογικών στη Δημόσια Διοίκηση πολύ συχνά προκύπτει ανάγκη υποστήριξης των εργαζομένων διαφόρων τμημάτων σε θέματα χρήσης προγραμμάτων και εξοπλισμού. Αν ληφθεί υπόψη ότι σε μεγάλο βαθμό ο εξοπλισμός είναι

αρκετών χρόνων και χρήζει αντικατάστασης η οποία δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί λόγω οικονομικής στενότητας, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι χρειάζεται επισκευή και συντήρηση του εξοπλισμού σχεδόν καθημερινά.

Εκτός όμως από την τεχνική υποστήριξη για την ορθή λειτουργία των συστημάτων, δικτύων και μηχανημάτων όλου του Δήμου το παρόν τμήμα βαρύνει η υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων προγραμμάτων της ψηφιακής σύγκλισης και της ΚτΠ η οποία απαιτεί σημαντικό χρόνο γραφικής εργασίας.

Κατόπιν όλων είναι προφανής η έλλειψη στελέχωσης του τμήματος. Σε μεγάλο βαθμό οι αρμοδιότητες υποστηρίζονται από εθελοντική συνδρομή εργαζομένου ο οποίος έχει γνώση στο αντικείμενο κι έτσι αντιμετωπίζεται ικανοποιητικά το σύνολο των αναγκών του Δήμου.

Όσον αφορά το χώρο στον οποίο στεγάζεται το τμήμα, αυτός είναι ο πλέον ακατάλληλος αν ληφθεί υπόψη ότι στον ίδιο εργασιακό χώρο λειτουργεί το τμήμα Προγραμματισμού και το Τμήμα Πρασίνου με ασυμβίβαστα αντικείμενα.

Η παλαιότητα του εξοπλισμού (Η/Υ και παρελκομένων, φωτοαντιγραφικών κλπ) οδηγεί σε αυξημένες δαπάνες συντήρησης και επισκευής σε μια οικονομική συγκυρία ιδιαίτερα δύσκολη. Λόγω της οικονομικής δυσπραγίας είναι επίσης αδύνατη η αντικατάσταση του εξοπλισμού κι έτσι παραμένει ένα μόνιμο πρόβλημα στον ΗΜ εξοπλισμό του Δήμου. Επίσης η χρήση επίσημων προγραμμάτων από τον κάθε χρήστη αποτελεί ένα μεγάλο κόστος για το Δήμο που επίσης δεν μπορεί να καλυφθεί κι έτσι γίνεται χρήση «ελεύθερων» προγραμμάτων με όποια προβλήματα μπορεί αυτό να σημαίνει.

Όσον αφορά την επιμόρφωση του προσωπικού και στα πλαίσια της πολιτικής του Δήμου προς αυτήν την κατεύθυνση, κρίνεται σκόπιμη στα θέματα που αφορούν στο σχεδιασμό, υλοποίηση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών καθώς και η συνεχής κατάρτιση για τις αναπτυσσόμενες τεχνολογίες για την εξυπηρέτηση των πολιτών και των εργαζομένων.

Αναφορικά με την ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας προς τους πολίτες αλλά και τους εργαζόμενους βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα αλλά υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή ηλεκτρονικών υπηρεσιών για:

- την πληρωμή οφειλών προς το Δήμο
- Αρχαιοθέτηση αποθήκης
- Αρχαιοθέτηση αποφάσεων
- Μηχανογραφημένο πρόγραμμα νεκροταφείων

Παράλληλα με αναθεώρηση του ΟΕΥ και πιο σαφή διαχωρισμό των τμημάτων και των αρμοδιοτήτων τους, με γραπτές εντολές προς τους υπαλλήλους από τη διοίκηση η υπηρεσία θα

λειτουργεί πιο αποτελεσματικά με δεδομένο τις συνεχώς αυξανόμενες αρμοδιότητες που περιέρχονται στο Δήμο.

Η λειτουργία του τμήματος έχει ανάγκη υποστήριξης από Νομική Υπηρεσία η οποία δυστυχώς δεν υφίσταται, αλλά και υποστήριξης από εξωτερικούς συνεργάτες – εταιρείες προμήθειας των λειτουργικών προγραμμάτων σε θέματα μηχανογράφησης και τηλεπικοινωνιακών συστημάτων τα οποία είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία του Δήμου.

Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο και η εφαρμογή νέων προγραμμάτων από τα Υπουργεία αναγκάζει το Δήμο σε προσαρμογή των υπαρχόντων προγραμμάτων στις νέες ανάγκες. Για το λόγο αυτό χρειάζεται υποστήριξη από εξωτερικούς συνεργάτες προκειμένου τα προγράμματα να εκσυγχρονιστούν και να εναρμονιστούν με τις νέες απαιτήσεις. Παράλληλα οι συνεχώς αυξανόμενες αρμοδιότητες που αναθέτονται στο Δήμο λόγω του νόμου του Καλλικράτη, απαιτούν την ανάπτυξη νέων λογισμικών και προγραμμάτων ώστε να ανταποκριθεί αξιοπρεπώς ο Δήμος. Όμως η δύσκολη οικονομική κατάσταση που βρίσκεται ο Δήμος δεν επιτρέπει την αμοιβή αυτών των συνεργατών με αποτέλεσμα την ύπαρξη προβλημάτων.

Δεδομένου ότι αυτά τα προβλήματα δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν εκ των έσω, είναι ανάγκη να βρεθούν πόροι, ίσως από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, έτσι ώστε τα προσπεραστούν αυτού του είδους τα εμπόδια και να βελτιωθεί η παροχή υπηρεσίας προς τους πολίτες.

Ανάγκη επίσης είναι η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του Δήμου ποσού ικανού να καλύπτει τις ανάγκες επισκευής, συντήρησης και αναβάθμισης του εξοπλισμού αλλά και τις ανάγκες σε αναλώσιμα έτσι ώστε να λειτουργούν αξιοπρεπώς οι υπηρεσίες.

Απαιτείται επίσης νέος σχεδιασμός εξοπλισμού προκειμένου να επιτευχθεί το καλύτερο αποτέλεσμα με το χαμηλότερο κόστος. Αυτό θα σήμαινε πχ ένα μεγάλο εκτυπωτικό μηχάνημα ανά υπηρεσία και όχι ατομικούς εκτυπωτές (προς εξοικονόμηση αναλώσιμων και με καλύτερη ποιότητα εκτύπωσης), ενοικίαση φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων με πρόβλεψη του κόστους συντήρησης αφού η αγορά νέου εξοπλισμού στοιχίζει πολύ, κλπ.

Επίσης ο Δήμος διαθέτει μητροπολιτικό δίκτυο οπτικών ινών, το οποίο θα πρέπει να γίνει σχεδιασμός αξιοποίησής του με οικονομικό όφελος για το Δήμο και ποιότητα επικοινωνίας για τους φορείς που θα το χρησιμοποιήσουν.

Γενικότερα χρειάζεται σχεδιασμός, μελέτη και συνδυασμός πολλών εναλλακτικών για την εύρυθμη λειτουργία του Δήμου σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις.

Σημαντικό επίσης είναι η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού του τμήματος προκειμένου να επιλύονται τα όποια προβλήματα πιο γρήγορα, δεδομένης και της χωρικής διασποράς των υπηρεσιών, αλλά να υπάρχει και αναπλήρωση σε περίπτωση απουσίας.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Τμήμα Συγκοινωνιακών Υδραυλικών, Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Πολιτικής Προστασίας

Το υφιστάμενο προσωπικό δεδομένων των αντικειμένων και της έκτασης του νέου Δήμου Έδεσσας μετά τη συνένωση με το Δήμο Βεγορίτιδας σε εφαρμογή του Νόμου του Καλλικράτη δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των αναγκών του τμήματος. Υπάρχει σημαντική έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού αλλά και ανάγκη επιμόρφωσης του υφιστάμενου σε θέματα Νομοθεσίας Δημοσίων έργων και Πολιτικής Προστασίας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει ο Δήμος να εφαρμόσει πιο οργανωμένη πολιτική επιμόρφωσης καταγράφοντας τις πραγματικές ανάγκες και όχι μόνο τα αιτήματα των εργαζομένων.

Επίσης οι χώροι εργασίας είναι ανεπαρκείς και ακατάλληλοι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του τμήματος, διότι συνυπάρχουν στο ίδιο, μικρό γραφείο 4 άτομα μηχανικοί οι οποίοι πρέπει να σχεδιάσουν, να μελετήσουν, να οργανώσουν τη δουλειά που αφορά στην επίβλεψη έργων και να συνεργαστούν κατά περίπτωση με υπαλλήλους άλλων τμημάτων και αναδόχους έργων. Έτσι δημιουργείται φασαρία και εμποδίζεται η εργασία του ενός από τις υποχρεώσεις του άλλου. Όσον αφορά την υλικοτεχνική υποδομή του τμήματος κι εκεί υπάρχει πρόβλημα διότι χρειάζονται επισκευές ή και αντικαταστάσεις υφιστάμενου εξοπλισμού, ανανέωση των χρησιμοποιούμενων προγραμμάτων και προμήθεια αρκετών για τις ανάγκες της υπηρεσίας αναλώσιμων τα οποία δεν γίνονται λόγω της κακής οικονομικής κατάστασης του Δήμου και τον περιορισμό των διαθέσιμων πόρων για το λόγο αυτό.

Ακόμη για τη σωστότερη λειτουργία του τμήματος αλλά και του Δήμου γενικότερα κρίνεται αναγκαία η αναθεώρηση του ΟΕΥ και η υπαγωγή του γραφείου Πολιτικής Προστασίας στο Δήμαρχο ή δημιουργία αυτοτελούς αντίστοιχου γραφείου.

Γενικά θα πρέπει να γίνει αναθεώρηση του ΟΕΥ του Δήμου και ένας πιο προσεκτικός σχεδιασμός των Δ/σεων και τμημάτων έτσι ώστε να μπορούν να λειτουργούν συντονισμένα, λαμβάνοντας υπόψη και το διαθέσιμο προσωπικό και των προσόντων που αυτό διαθέτει για υπάρχει αποτελεσματικότητα στη λειτουργία του Δήμου.

Η έλλειψη του προσωπικού που είναι σοβαρότατο θέμα δεδομένων των αυξημένων αρμοδιοτήτων του Δήμου αλλά και της έκτασης που καταλαμβάνει είναι δύσκολο έως αδύνατο να αντιμετωπιστεί με τη σημερινή δημοσιονομική κατάσταση της χώρας. Όμως η ανακατανομή του υφιστάμενου προσωπικού και η επιμόρφωσή του σε ειδικά θέματα μπορεί σαφέστατα να βελτιώσει την κατάσταση.

Τα όποια προβλήματα παρουσιάζονται σήμερα τα οποία και υποβιβάζουν την ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας προς τους Δημότες έχουν ως κύρια αιτία την έλλειψη πόρων. Θα ήταν σκόπιμο να γίνει προσπάθεια εξεύρεσης πόρων μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Τμήμα Κτιριακών Έργων, Υπαιθρίων Χώρων, Συγκοινωνιών & Κυκλοφορίας

Το προσωπικό που στελεχώνει το τμήμα δεν επαρκεί για τις ανάγκες του διότι η περιοχή ευθύνης του Δήμου είναι δυσανάλογα μεγάλη προς το προσωπικό του. Η συνένωση του Δήμου Έδεσσας με το Δήμο Βεγορίτιδας οδήγησε σε σημαντική αύξηση της έκτασης και φυσικά των έργων χωρίς αντίστοιχη αύξηση του προσωπικού της τεχνικής υπηρεσίας. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την άσκηση των καθηκόντων διότι χρειάζονται μετακινήσεις σε μεγάλες αποστάσεις χωρίς η Υπηρεσία να διαθέτει όχημα για το σκοπό αυτό. Η όποια μετακίνηση με υπηρεσιακό αυτοκίνητο πρέπει να γίνει σε συνεννόηση με άλλα τμήματα ή συχνά με τα ιδιωτικά αυτοκίνητα των υπαλλήλων για να μη χάνεται πολύτιμος χρόνος.

Οι χώροι εργασίας που στεγάζουν το τμήμα δεν επαρκούν διότι στον ίδιο χώρο στεγάζονται αρκετά άτομα και υπάρχει μεγάλη επισκεψιμότητα πολιτών λόγω και της φύσης του αντικειμένου του τμήματος. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την εργασία των εργαζομένων στον ίδιο χώρο όταν άλλοι πρέπει να υποδεχθούν κοινό και την ίδια στιγμή άλλοι να σκεφτούν και να συντάσσουν μελέτες και προϋπολογισμούς.

Παράλληλα υπάρχει σημαντικό πρόβλημα χώρου για την αρχειοθέτηση του υλικού του τμήματος και τη φύλαξη των φακέλων συγχρηματοδοτούμενων έργων που απαιτείται η προσβάσιμη τοποθέτησή τους για αρκετά χρόνια.

Γίνεται αντιληπτό ότι οι αρμοδιότητες του τμήματος ασκούνται με πραγματικό αγώνα και προσωπική υπέρμετρη προσπάθεια του καθένα, προκειμένου να έρθουν σε πέρας οι υποθέσεις οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και τυχόν λάθη επισύρουν σοβαρές ευθύνες και κυρώσεις.

Ο χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός (Η/Υ, εκτυπωτές κλπ) χρειάζεται αντικατάσταση και πολύ συχνή συντήρηση, αλλά λόγω έλλειψης πόρων γίνεται με πολλή δυσκολία. Η προμήθεια ενός οχήματος, φωτογραφικής μηχανής, φωτοαντιγραφικού μηχανήματος, εκτυπωτή σχεδίων είναι άκρως απαραίτητα για την καλή λειτουργία της υπηρεσίας.

Όλα τα παραπάνω θέματα από την πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού μέχρι την επέκταση του Δημαρχείου και δημιουργία νέων χώρων εργασίας και την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού θα ήταν δυνατό να αντιμετωπιστούν αν υπήρχαν διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι. Η οικονομική στενότητα που επικρατεί στις μέρες μας σε όλο το κράτος δεν επιτρέπει να γίνουν βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση. Θα πρέπει να γίνει όμως προσπάθεια εξοικονόμησης κάποιων πόρων ώστε να καλυφθούν τα ελάχιστα δυνατά.

Η οικονομική δυσπραγία που υπάρχει δημιουργεί προβλήματα στην συνεργασία με την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου διότι έργα που κατασκευάζονται ή μελέτες που εκπονούνται από ανάδοχες εταιρείες ή πρόσωπα, δεν μπορούν να πληρωθούν στον χρόνο που απαιτείται. Υπάρχουν καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων λόγω χρονοβόρων διαδικασιών που ισχύουν στο δημόσιο (π.χ. απαιτείται υπογραφή αρκετών εγκριτικών Αποφάσεων Δ.Σ. & Ο.Ε. από τον Περιφερειάρχη Κ. Μακεδονίας με αποτέλεσμα να έρχεται στα χέρια μας Απόφαση και μετά από 2 μήνες)

Αντιμετωπίζονται τεράστια προβλήματα στην εκτέλεση των έργων αφενός λόγω των εξαιρετικά χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνται για αποφάσεις και εργασίες των Αρχαιολογικών Υπ/σιών (όταν εμπλέκονται στα έργα) και αφετέρου λόγω της αδυναμίας προσαρμογής των υπηρεσιών αυτών στις σημερινές οικονομικές συνθήκες που περνά η χώρα και αυτή αντανακλάται στις χρηματοδοτήσεις των έργων. Η ανελαστική αντιμετώπιση και αδυναμία συνεργασίας που επιδεικνύουν οι Υπ/σίες αυτές μας καθυστερούν στην εκτέλεση κάποιων έργων, στην απορρόφηση κονδυλίων του ΕΣΠΑ και πιθανά στην δημιουργία επί πλέον οικονομικής επιβάρυνσης του Δήμου για επιστροφή κονδυλίων του ΕΣΠΑ (λόγω μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης έργου).

Παρόλες τις δυσκολίες το τμήμα ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις του με τους υπαλλήλους συχνά να εργάζονται πέραν του ωραρίου τους και χωρίς αμοιβή για την εξυπηρέτηση των αναγκών των έργων και των μελετών. Επίσης χρησιμοποιούν τα δικά τους μεταφορικά μέσα ή άλλον αναγκαίο εξοπλισμό (π.χ. φωτογραφική μηχανή) για επίβλεψη και τεκμηρίωση των εργασιών των έργων.

Η αναθεώρηση του ΟΕΥ θα βοηθούσε προς την κατεύθυνση της καλύτερης οργάνωσης και τη δημιουργία των τμημάτων σύμφωνα με τη δυνατότητα στελέχωσής τους με το υφιστάμενο ανθρώπινο δυναμικό.

Υπάρχει ανάγκη υποστήριξης της Υπηρεσίας μας από:

1. Έναν δικηγόρο με ειδικότητα στα Δημόσια Έργα,
2. Έναν υπάλληλο που θα παρακολουθεί τα προγράμματα χρηματοδότησης έργων

3. Συνεργαζόμενα τεχνικά γραφεία με εξειδικευμένο προσωπικό και εξοπλισμό που να μπορεί να στηρίζει τις μελέτες των έργων σε περιπτώσεις ειδικών κατασκευών, σύνταξης σχεδίων και αρχιτεκτονικών μελετών κ.λ.π.

Η βελτίωση της λειτουργίας της υπηρεσίας είναι δυνατό να επιτευχθεί με:

1. Επί πλέον κτιριακές εγκαταστάσεις
2. Ανανέωση του εξοπλισμού
3. Προμήθεια νέου εξοπλισμού πληροφορικής
4. Βελτίωση οργάνωσης – μείωση Δ/σεων και τμημάτων στον ΟΕΥ του Δήμου

Το αντικείμενο του τμήματος αφορά το οικιστικό περιβάλλον και τις υποδομές. Τα προβλήματα που εντοπίζονται στους τομείς αυτούς είναι:

1. Κακή κατάσταση δρόμων (ασφάλτου), πεζοδρομίων & πεζόδρομων καθώς και ανοιχτών χώρων (πάρκων, πλατειών, παιδ. χαρών κ.λ.π.) λόγω του ότι δεν εφαρμόζεται συντήρηση στον βαθμό που θα έπρεπε.
2. Η πόλη της Έδεσσας χρειάζεται περισσότερο «πράσινο» με πύκνωση και αντικατάσταση φυτών από την παραδοσιακή γλωρίδα του τόπου.
3. Το κέντρο της πόλης Έδεσσας ταλαιπωρείται από ηχορρύπανση λόγω των καταστημάτων εστίασης (μπαρ, καφετερίες κλπ) που δεν ελέγχονται τις μεταμεσονύχτιες ώρες (η Δημοτ. Αστυνομία δεν εργάζεται το βράδυ και η Αστυνομία παραπέμπει τους διαμαρτυρόμενους κατοίκους στον Δήμο).

Ιστορικά, λόγω του προβλήματος αυτού, όπου δημιουργήθηκαν περιοχές με πολλά καταστήματα εστίασης, οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να μετακομίσουν. Μεταγενέστερα η πολιτεία κάνει προσπάθειες για «αναβίωση» των περιοχών αυτών με επιστροφή των κατοίκων, όμως χωρίς καλά αποτελέσματα (π.χ. περιοχή Πλάκας & Μεταξουργείου στην Αθήνα).

4. Το Δημοτικό Στάδιο είναι ανεπίτρεπτο να βρίσκεται στο κεντρικότερο σημείο της Έδεσσας. Αντίστοιχα στο κέντρο της πόλης δεν υπάρχει μία μεγάλη πλατεία-ανοιχτός χώρος για συναθροίσεις, ομιλίες, γιορτές, συναυλίες και λοιπές εκδηλώσεις.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων προτείνεται:

1. Ετήσια χρηματοδότηση έργων επισκευής δρόμων (ασφάλτου), πεζοδρομίων & πεζόδρομων καθώς και ανοιχτών χώρων (πάρκων, πλατειών, παιδ. χαρών κ.λ.π.) με ικανή πίστωση.
2. Έλεγχο από την Δημοτική Αστυνομία (σε συνεργασία με τους γεωπόνους του Δήμου) των δημόσιων χώρων ώστε να αποτρέπεται οι δημότες να φυτεύουν στα

πεζοδρόμια τα φυτά που επιλέγουν οι ίδιοι. Η επιλογή των φυτών και δένδρων στους κοιν. Χώρους θα πρέπει να γίνεται αποκλειστικά από τους γεωπόνους του Δήμου.

3. Πρέπει να βρεθεί τρόπος ώστε να γίνονται μεταμεσονύχτιοι έλεγχοι από την Δημοτική Αστυνομία για την ηχορύπανση του κέντρου της πόλης Έδεσσας (ειδικά τα Σαββατοκύριακα).

4. Εύρεση κονδυλίων για την μεταφορά του Δημοτικού σταδίου Έδεσσας και κατασκευή νέου σε χωροθετημένο χώρο έξω από την πόλη. Αντίστοιχα χρηματοδότηση μελέτης ανάπλασης χώρου παλιού Δημοτικού σταδίου Έδεσσας.

Τμήμα ηλεκτρομηχανολογικών έργων

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ + ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
1	ΤΕ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΕ
2	ΔΕ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ
1	ΤΕ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΕ (με εσωτερική απόσπαση από τη Δημοτική Αστυνομία)

Οι ειδικότητες του απασχολούμενου προσωπικού είναι αυτές που απαιτούνται για τη στελέχωση του τμήματος, ο αριθμός τους όμως δεν επαρκεί για τις ανάγκες, δεδομένου ότι με το νόμο Καλλικράτη ο Δήμος Έδεσσας μεγάλωσε πολύ και ο Δήμος με τον οποίο συνενώθηκε δεν απασχολούσε αντίστοιχο προσωπικό. Έτσι το υπάρχον προσωπικό του πρώην Δήμου Έδεσσας κλήθηκε να καλύψει τις ανάγκες του διευρυμένου Δήμου. Για το λόγο αυτό μετακινήθηκε άτυπα εργαζόμενος από τη Δημοτική Αστυνομία στο παρόν τμήμα δεδομένου ότι κατείχε τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Ακόμη και με αυτήν την ενίσχυση του τμήματος σε προσωπικό δεν είναι εύκολο να αντιμετωπιστούν έγκαιρα όλες οι ανάγκες του νέου Δήμου και των σχολείων των οποίων η συντήρηση βαρύνει το Δήμο.

Επίσης ο προϊστάμενος του τμήματος είναι και ο μοναδικός που ασχολείται με την εκπόνηση μελετών ΗΜ και την επίβλεψη των αντίστοιχων έργων και εργασιών. Γενικά απαιτείται επί πλέον προσωπικό στον τομέα των μελετών, επίβλεψης και σχεδιασμού (μηχανολόγος) αλλά και στον τομέα των συνεργείων για να μπορέσει η ποιότητα υπηρεσίας προς τους αποδέκτες να είναι αυτή που πρέπει.

Δεδομένου ότι πολλά είναι αυτά που αλλάζουν και με γρήγορους ρυθμούς υπάρχει ανάγκη επιμόρφωσης του προσωπικού σε θέματα αφορούν:

- Ενεργειακές μελέτες (ΚΕΝΑΚ)
- Εκπόνηση μελετών έργων με χρήση Η/Υ
- Μετρήσεις υφιστάμενων ηλεκτρικών εγκαταστάσεων με χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (Νέα σχέδια ΔΕΗ)

Οι ανάγκες του τμήματος δεν περιορίζονται στο ανθρώπινο δυναμικό. Ο χώρος που διατίθεται δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της υπηρεσίας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Μικρή αποθήκη για τα υλικά ηλεκτροφωτισμού
- Έλλειψη ντουλαπιών και φοριαμών
- Γενική έλλειψη γραφείων στην Τεχνική Υπηρεσία
- Υπερπληθυσμός στα γραφεία και θόρυβος

Επίσης σημειώνονται ανάγκες σε θέματα εξοπλισμού.

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Πρόσθετες ανάγκες σε Η/Μ εξοπλισμό
ΑΛΛΑΓΗ ΛΑΜΠΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΦΟΠ	ΜΙΚΡΟ ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ ΟΧΗΜΑ ΓΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΥΣ ΣΕ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΒΑΣΗ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΕΧΝΙΤΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΥ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ ΕΡΓΩΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΙΧ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Ακόμη και στον υφιστάμενο εξοπλισμό παρατηρούνται προβλήματα διότι δεν τηρούνται οι χρόνοι και οι διαδικασίες συντήρησης οχημάτων του Δήμου (πχ εργοστασιακή συντήρηση του καλαθοφόρου μετά από συγκεκριμένες ώρες λειτουργίας, αλλαγή ελαστικών κλπ) λόγω έλλειψης πιστώσεων.

Οι ανάγκες της υπηρεσίας αφορούν και σε εξοπλισμό πληροφορικής (τα προγράμματα δεν έχουν άδειες χρήσης και είναι ξεπερασμένα και Η/Υ με περιφερειακά διότι υπάρχουν απαιτήσεις από ιδιαίτερα μηχανήματα για την τεχνική Υπηρεσία) οι οποίες δεν καλύπτονται και πάλι λόγω έλλειψης χρημάτων. Συνεπώς οι εργασίες ολοκληρώνονται δύσκολα, με καθυστέρηση και όχι με το καλύτερο αποτέλεσμα.

Επίσης υπάρχει ανάγκη νομικής υποστήριξης της Υπηρεσίας ιδιαίτερα κατά τις δημοπρατήσεις έργων όπως επίσης και εξωτερικού συνεργάτη, εργολάβου, που θα καλείται να συνδράμει σε ειδικές περιπτώσεις (εορταστικός στολισμός, νέες Η/Μ εγκαταστάσεις ή επισκευές που απαιτούνται ειδικά μηχανήματα).

Σχετικά με τα επί μέρους ζητήματα του τμήματος τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει αναφέρεται ότι:

- Τα περισσότερα δίκτυα ΦΟΠ στην Έδεσσα στην Άρνισσα και στα χωριά του Δήμου είναι απαρχαιωμένα και ιδιαίτερος ενεργοβόρα. Τα περισσότερα φωτιστικά είναι ατμών Υδραργύρου 125 - 250 W και μέτριας ποιότητας λόγω χαμηλότερου κόστους αρχικής αγοράς. Το φωτιστικό αποτέλεσμα στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι μέτριο έως κακό λόγω έλλειψης σχετικής φωτοτεχνικής μελέτης όταν αυτά τοποθετήθηκαν.
- Τα δίκτυα φωτισμού των πάρκων του Δήμου δεν ηλεκτροδοτούνται από δικούς τους πίνακες διανομής (pillars) αλλά είναι συνδεδεμένα (παρανόμως) με τα δίκτυα ΦΟΠ της ΔΕΗ με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα ασφάλειας (γείωσης). Έχουν κατασκευασθεί δε προ 30ετίας, σχετικά πρόχειρα χωρίς να τηρούνται προφανώς οι προδιαγραφές ασφαλείας (βάθη τοποθέτησης καλωδίων, προστατευτικοί σωλήνες κλπ). Υπάρχουν πλέον έντονα σημάδια παλαιότητας.
- Οι εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις των κτηρίων του Δήμου και των σχολείων είναι σχετικά καλές και ασφαλείς. Όποια προβλήματα ανακύπτουν αντιμετωπίζονται από το συνεργείο των ηλεκτρολόγων του δήμου ή τον εργολάβο και ανάλογα με την ύπαρξη ή όχι ανταλλακτικών.
- Λόγω έλλειψης πιστώσεων, εσχάτως έχει δημιουργηθεί πρόβλημα με την ύπαρξη ανταλλακτικών και αναλώσιμων. Υπάρχει έλλειψη λαμπών, καλωδίων, οργάνων έναυσης, ηλεκτρολογικού υλικού πινάκων(ασφαλειών) κλπ.

Για την βελτίωση της λειτουργίας της υπηρεσίας τόσο εσωτερικά όσο και ως προς την παροχή υπηρεσιών προς τους δημότες επιγραμματικά προτείνεται:

1. Προμήθεια νέου μικρού καλαθοφόρου οχήματος
2. Μηχανογράφηση τεχνικών μελετών έργων
3. Εγκατάσταση νέου εξοπλισμού πληροφορικής
4. Ένταξη σε χρηματοδοτικά προγράμματα για την αναβάθμιση του φωτισμού εντός των πόλεων με νέα φωτιστικά LED και αυτόνομα δίκτυα ηλεκτροφωτισμού
5. Ένταξη σε χρηματοδοτικά προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας για την αντικατάσταση εσωτερικών ενεργοβόρων Η/Μ εγκαταστάσεων (νέα φωτιστικά φθορισμού, αντιστάθμιση ενέργειας στα συστήματα κεντρικών θερμάνσεων, μόνωση κτιρίων κλπ)

6. Εξοικονόμηση πόρων για την κάλυψη των αναγκών σε θέματα αναλωσίμων, προγραμμάτων κλπ για την εύρυθμη λειτουργία του τμήματος.

Τμήματα έκδοσης οικοδομικών αδειών, πολεοδομικών εφαρμογών, ελέγχου κατασκευών

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
2	ΠΕ	Αρχιτέκτονες μηχανικοί
3	ΠΕ	Πολιτικοί μηχανικοί
1	ΤΕ	Εργοδηγός
3	ΔΕ	Διοικητικοί
1	ΥΕ	Οδηγός

Ο αριθμός και οι ειδικότητες του προσωπικού επαρκούν για την κάλυψη των σημερινών αναγκών της υπηρεσίας, υπάρχει όμως ανάγκη επιμόρφωσης σε θέματα του νέου κανονισμού έκδοσης οικοδομικών αδειών και του νέου οικοδομικού κανονισμού.

Θα πρέπει να γίνει σύμπτυξη των τμημάτων με τροποποίηση του Οργανισμού του Δήμου σε ένα γιατί δεν υπάρχει αντικείμενο για τρία τμήματα, επίσης τα θέματα αλληλοκαλύπτονται και επιλύονται τελικά από τους ίδιους υπαλλήλους εφόσον δεν έχουν κατανεμηθεί κατά τμήματα. Επίσης πολύ συχνά παρατηρείται ανάγκη νομικής υποστήριξης και κρίνεται απαραίτητη η οργάνωση και λειτουργία νομικής υπηρεσίας στο Δήμο.

Η υπηρεσία παρά την μεταφορά των αρμοδιοτήτων των πολεοδομιών στους δήμους λόγω του Καλλικράτη παραμένει στο κτίριο του Διοικητηρίου. Σύμφωνα με την παρ.1-2 του άρθρου 2 της αρ.74532/29-12-2010 (ΦΕΚ 2031/Β) Απόφασης Υφυπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ο Δήμος Έδεσσας οφείλει να παρέχει διοικητική υποστήριξη στους δήμους Αριδαίας και Σκύδρας, συνέπεια αυτού του γεγονότος είναι η δυνατότητα παραμονής της υπηρεσίας στους ίδιους χώρους που στεγάζονταν (σχετ. το άρθρο 4 της παραπάνω απόφασης). Επειδή η προθεσμία για την διοικητική υποστήριξη των δήμων λήγει στις 31-12-2012 θα πρέπει να προγραμματιστεί η εξεύρεση χώρου στέγασης της υπηρεσίας.

Ο ΗΜ εξοπλισμός της υπηρεσίας χρειάζεται αναβάθμιση διότι τα προγράμματα που χρησιμοποιούνται λειτουργούν πολύ αργά. Γενικά αντιμετωπίζονται προβλήματα ταχύτητας στην εκτέλεση των εργασιών που έχει ως αποτέλεσμα καθυστερήσεις στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και στην παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και το κράτος.

Απαιτείται επίσης φωτογραφική μηχανή για τις ανάγκες αυτοψίας αυθαιρέτων που πραγματοποιεί η Υπηρεσία.

Όσον αφορά τα προβλήματα που εντοπίζει η υπηρεσία στον τομέα αρμοδιοτήτων της αυτά συνοψίζονται:

1. Ανάγκη επαναπροσδιορισμού αναπτυξιακών στόχων με σύνταξη νέου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου διότι το προηγούμενο συντάχθηκε πριν από 25 χρόνια μόνο για την πόλη της Έδεσσας και όχι για τον Δήμο στις σημερινή του έκταση
2. Δυσκολίες στην εφαρμογή και λειτουργία των δρόμων και των κοινοχρήστων χώρων στους οικισμούς(Άγρας, Μεσημέρι, Αγ.Αθανάσιος, Π.Ξανθόγεια, Άνω Γραμματικό) που δεν έχουν εγκεκριμένο σχέδιο, λόγω εδαφικών αμφισβητήσεων
3. Οικόπεδα κοινοφελών χρήσεων (σχολεία, νηπιαγωγεία, κλπ) αποχαρακτηρίζονται λόγω μη αποζημίωσης των οικοπέδων
4. Καταπάτηση κοινοχρήστων του Δήμου από Ιδιώτες
5. Δυσκολία στην κυκλοφορία της πόλης από την μη εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων (αδιάνοικτα τμήματα οδών σε κεντρικά σημεία της πόλης),

Δυνατότητα επίλυσης κάποιων από τα θέματα διαφαίνεται από την κατάρτιση μελέτης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού και χρηματοδότησής της από το Πράσινο Ταμείο.

Γενικότερα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Δήμου σε θέματα που αφορούν το αντικείμενο της υπηρεσίας προτείνεται:

1. Ανάθεση Γενικού Πολεοδομικού Δήμου
2. Ανάθεση σύνταξης πολεοδομικών μελετών για τους οικισμούς που δεν έχουν εγκεκριμένο σχέδιο (Άγρας, Μεσημέρι, Αγ.Αθανάσιος, Π.Ξανθόγεια, Άνω Γραμματικό)
3. Έγκριση διαγράμματος κοινοχρήστων χώρων μέχρι την έγκριση των πολεοδομικών μελετών για τους παραπάνω οικισμούς
4. Διεκδίκηση ιδιοκτησίας του Δήμου (καταπατημένα χέρσα κοινά)
5. Ιεράρχηση της σπουδαιότητας και προγραμματισμός για τις διανοίξεις των οδών με επίσπευση του Δήμου
6. Διαμόρφωση των χαρακτηρισμένων, σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 12 του ΓΟΚ '85, ακαλύπτων χώρων
7. Υλοποίηση κάθε κατεύθυνσης του ισχύοντος πολεοδομικού σχεδίου (Έγκριση ΓΠΣ Δήμου Έδεσσας ΦΕΚ967/Δ/15-10-1986) που δεν έχει παρωχυθεί, μέχρι την έγκριση νέου.

Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Τμήμα καθαριότητας

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ	Αρχιτ. Μηχανικών
1	ΠΕ	Πολ. Μηχανικών
2	ΔΕ	Χειρ. Μηχ/των Έργου
4	ΔΕ	Οδηγών Απορριματοφόρου
1	ΔΕ	Οδηγών Αυτοκινήτων (ΙΔΑΧ)
12	ΥΕ	Εργατών Καθ/τας
1	ΥΕ	Εργατών Νεκροταφείου
2	ΥΕ	Εργατών Καθ/τας (ΙΔΑΧ)

Το υπάρχον προσωπικό αντιστοιχεί στις απαιτήσεις των δραστηριοτήτων της υπηρεσίας αλλά κρίνεται απαραίτητη η ενδυνάμωση της με προσωπικό ειδικευμένο στην συντήρηση των οχημάτων -μηχανημάτων που διαθέτει αλλά και προσωπικό εργατικό.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις δεν επαρκούν για τη στέγαση των υπηρεσιών καθαριότητας αλλά δεν υπάρχουν και επαρκείς χώροι για τη στάθμευση, ασφαλή φύλαξη και συντήρηση των οχημάτων και για την πλύση των κάδων. Γίνεται αντιληπτό ότι υπάρχει σημαντικό πρόβλημα στη σωστή λειτουργία της υπηρεσίας η οποία είναι πολύ σημαντική για τη δημόσια υγεία.

Επίσης σημαντική έλλειψη παρατηρείται και στον εξοπλισμό της υπηρεσίας όπου απαιτούνται 2 τουλάχιστον επί πλέον απορριματοφόρα οχήματα, 1 σάρωτρο, 1 μηχανήμα για την πλύση των κάδων καθώς και 1 όχημα ανακύκλωσης. Τέλος απαιτούνται 150 νέοι κάδοι απορριμμάτων για την κάλυψη στοιχειωδώς των αναγκών του Δήμου για την άρτια λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας.

Σημαντική έλλειψη θεωρείται η απουσία γκαράζ, ώστε να γίνονται οι όποιες εργασίες συντήρησης απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του στόλου των απορριματοφόρων και λοιπών οχημάτων που διαθέτει η Υπηρεσία.

Ως προς την επάρκεια του Η/Μ εξοπλισμού γραφείου υπάρχει και εκεί έλλειψη διότι απαιτείται ένας τουλάχιστον Η/Υ και εκτυπωτής για τις ανάγκες του γραφείου που συντονίζει το σύστημα καθαριότητας και αποκομιδής απορριμμάτων στο Δήμο.

Όσον αφορά την υποστήριξη της υπηρεσίας από ΤΠΕ σημειώνεται ότι δεν υπάρχει σημαντική χρήση αυτών. Η ύπαρξη κατάλληλων λογισμικών θα βοηθούσε σημαντικά στη βελτίωση της λειτουργίας της υπηρεσίας.

Υπάρχει σε κάποια θέματα επικάλυψη με την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών αλλά αυτό αποτελεί αστοχία του ΟΕΥ ο οποίος θα πρέπει να αναθεωρηθεί για να μην υπάρχουν θέματα εμπλεκόμενων αρμοδιοτήτων.

Η υπηρεσία λειτουργεί με εσωτερικό προγραμματισμό χωρίς να εφαρμόζεται κάποιο σύστημα προγραμματισμού και αξιολόγησης. Γίνεται καθημερινός αγώνας για την αντιμετώπιση των θεμάτων καθαριότητας δεδομένου του αριθμού των απασχολούμενων και του διαθέσιμου στόλου οχημάτων για τον σκοπό αυτό.

Αυτό που θα συντελούσε στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπαλλήλων είναι η επιμόρφωση σε θέματα διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις ίσως θα πρέπει να είναι και υποχρεωτική λαμβανομένου υπόψη ότι υπάρχει σημαντική εξέλιξη στο θέμα αυτό παγκοσμίως.

Η εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την οργάνωση του Δήμου στο θέμα αυτό. Αυτό σημαίνει εγκεκριμένος κανονισμός καθαριότητας μετά από εκπόνηση μελέτης και καθορισμό των κατάλληλων σημείων τοποθέτησης των κάδων έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των δημοτών αλλά να εξασφαλίζεται και η απρόσκοπτη αποκομιδή από την υπηρεσία καθαριότητας. Στην κατεύθυνση αυτήν είναι ανάγκη να γίνουν κάποια γοργά βήματα για να επιτευχθεί το βέλτιστο δυνατό.

Συνοψίζοντας, τα προβλήματα λειτουργίας της υπηρεσίας καθαριότητας άπτονται στην έλλειψη εξοπλισμού και ανθρώπινου δυναμικού κατάλληλα καταρτισμένου, στην έλλειψη χώρου για τη στέγαση και άρτια οργάνωση του γραφείου καθαριότητας, στην έλλειψη κάδων απορριμμάτων, στην μη ύπαρξη δημοτικού γκαράζ για τη συντήρηση και ασφαλή φύλαξη των υφιστάμενων οχημάτων τα οποία όλα οφείλονται σε έλλειψη οικονομικών πόρων. Η πρόχειρη και περιστασιακή αντιμετώπιση του θέματος της τοποθέτησης των κάδων στο Δήμο δημιουργεί επί πλέον προβλήματα δυσχεραίνοντας το έργο της υπηρεσίας και υποβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Προτείνεται

- η έγκριση του κανονισμού καθαριότητας με λεπτομερή μελέτη και σχεδιασμό των σημείων τοποθέτησης κάδων λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των δημοτών αλλά και τη λειτουργία της υπηρεσίας
- Η δημιουργία συνεργείου για τον έλεγχο και τη συντήρηση των οχημάτων
- Η κατάρτιση του προσωπικού
- Η προμήθεια του απαιτούμενου εξοπλισμού (οχήματα, κάδοι, Η/Υ, κατάλληλα προγράμματα)
- Επίλυση του προβλήματος της έλλειψης χώρου για την οργάνωση της υπηρεσίας καθαριότητας.

ΤΜΗΜΑ Περιβάλλοντος και Πρασίνου

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ + Διδακτορικό	Γεωπόνων
1	ΠΕ	Γεωπόνων
1	ΔΕ	Κηπουρών/Δενδροκόμων
3	ΥΕ	Εργατών Καθαριότητας
1	ΥΕ	Τεχνιτών

Τα προσόντα και οι ειδικότητες του υπάρχοντος προσωπικού δεν αντιστοιχούν στις απαιτήσεις των δραστηριοτήτων του Τμήματος αλλά κυρίως δεν επαρκεί το προσωπικό ως προς τον αριθμό (απαιτούνται εργάτες κήπων). Επίσης απαιτείται ένας υδραυλικός για τις βλάβες των αρδευτικών συστημάτων των πάρκων και την κατασκευή νέων όπου απαιτείται καθώς και ένας χειριστής/οδηγός ανυψωτικού μηχανήματος. Ο τελευταίος παραχωρείται από το Τμήμα Καθαριότητας σήμερα αλλά υπάρχει πρόβλημα συνεννόησης και προτεραιοτήτων του κάθε τμήματος.

Υπάρχει επίσης ανάγκη επιμόρφωσης του υπάρχοντος προσωπικού σε θέματα όπως:

- Δενδροκομία πόλεων
- Διαχείριση συντήρησης χώρων πρασίνου (Maintenance Management)
- Διοίκηση μέσω στόχων

ώστε να βελτιωθούν τα ουσιαστικά προσόντα του προσωπικού και κατ' επέκταση η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Το τμήμα πρασίνου έχει ανάγκη από διάφορους χώρους για τη σωστή οργάνωση και λειτουργία. Υπάρχουν ανάγκες σε χώρους γραφείων για την εκπόνηση μελετών και σχεδίων διαχείρισης και συντήρησης του αστικού πρασίνου το οποίο σημειωτέον είναι ιδιαίτερα σημαντικό για το Δήμο της Έδεσσας. Στα γραφεία επίσης της υπηρεσίας μπορούν να απευθύνονται οι δημότες προκειμένου να θέσουν ζητήματα που αφορούν το πράσινο και τις δενδροστοιχίες του Δήμου και εκεί στον ίδιο χώρο γίνεται ο προγραμματισμός των εργασιών και των συνεργειών. Ακόμη τα θέματα που αφορούν την άρδευση των χώρων πρασίνου (μελέτη κατασκευής, συντήρηση, λειτουργία) πραγματοποιούνται μέσα στο εν λόγω γραφείο. Οι συνθήκες είναι ιδιαίτερα αντίξοες, διότι στον ίδιο χώρο στεγάζονται υπάλληλοι από άλλα τμήματα με διαφορετικές αρμοδιότητες και αντικείμενα και γίνεται θόρυβος, γεγονός που δυσχεραίνει το έργο όλων. Επίσης το τμήμα πρασίνου δραστηριοποιείται σε εξωτερικούς του Δημαρχείου χώρους. Διαθέτει φυτώριο και θερμοκήπιο όπου εκεί παράγεται σημαντικός αριθμός καλλωπιστικών φυτών που

χρησιμοποιούνται στο αστικό πράσινο και παρατηρείται η καταλληλότητα ή όχι κάποιων ειδών για τις συνθήκες της περιοχής πριν χρησιμοποιηθούν σε μόνιμες φυτεύσεις. Σήμερα απαιτείται μια σειρά εξοπλισμού και εργασιών προκειμένου να υπάρχει καταλληλότητα και ασφάλεια στους εν λόγω χώρους. Απαιτείται περίφραξη στο φυτώριο, υπόστεγο για τα μηχανήματα και δίκτυο σκίασης για τα θερμοκήπια. Απαιτείται δημιουργία χώρου ανακύκλωσης των οργανικών υπολειμμάτων (φύλλα, χόρτα, κλαδιά) και χώρος αποδυτηρίων για το εργατικό προσωπικό. Ακόμη για την απρόσκοπτη ανταπόκριση στις ανάγκες της υπηρεσίας απαιτείται εξοπλισμός ο οποίος περιγράφεται αναλυτικά ως εξής:

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Πρόσθετες ανάγκες σε Η/Μ εξοπλισμό
Συντήρηση χλοοταπήςτων	1 Χλοοκοπτικό τρακτέρ 20-25HP
	2 Zero-turn χλοοκοπτικές μηχανές (τύπου rider)
	1 μηχανήμα εξαερισμού χλοοταπήςτων
	1 μηχανή επανασποράς
Κλάδεμα δένδρων	2 Αλυσοπρίονα κλαδέματος
Γενικές εργασίες	1 αυτοκίνητο Pickup με κοτσαδούρα για τη μεταφορά του μηχανήματος συγκομιδής φύλλων, του τρέιλερ χλοοκοπτικού ελκυστήρα και των πετρελαιοκίνητων αντλιών νερού
Άρδευση πάρκων	Βάση με ρόδες για την καθημερινή μεταφορά αντλίας νερού με τα παρελκόμενά της ως μικρό τρέιλερ
	Απαιτείται σύστημα διαχείρισης της άρδευσης των πάρκων από κεντρικό σημείο (πχ ένα υπολογιστή στο γραφείο συνδεδεμένο με τους προγραμματιστές άρδευσης των πάρκων)

Βέβαια παρατηρούνται και προβλήματα στη συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού τα οποία προκύπτουν από την έλλειψη χρημάτων για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης και επισκευής.

Υπάρχουν πραγματικές ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής για τις δραστηριότητες της υπηρεσίας ως ακολούθως:

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής και εξοπλισμό γραφείου
Σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων	Αντικατάσταση 2 παλιών υπολογιστών (ο νεώτερος είναι 8 ετών)
Μελέτες διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων	Προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού Autocad
Μελέτες διαμόρφωσης	Προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού προμετρήσεων και

υπαίθριων χώρων	κοστολόγησης έργων
Μελέτες διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων και συντήρηση πρασίνου	Προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού GIS
Συντήρηση πρασίνου	Κεντρικό σύστημα ελέγχου άρδευσης πάρκων
Συντήρηση πρασίνου	Σύστημα επικοινωνίας της βάσης με τα εξωτερικά συνεργεία και μεταξύ τους (ασύρματοι κλπ)

Ως προς τη συνεργασία του τμήματος με άλλες υπηρεσίες του Δήμου αναφέρεται ότι υπάρχει πρόβλημα με το Τμήμα Καθαριότητας ως προς κάποιες αρμοδιότητες- μη ύπαρξη σαφών ορίων δράσης καθώς επίσης το γεγονός ότι για την παραχώρηση χειριστή ανυψωτικού μηχανήματος και μηχανημάτων πρέπει να υπάρχει καθημερινή τριβή μεταξύ των δύο τμημάτων.

Με τις άλλες υπηρεσίες δεν παρατηρείται κάποιο πρόβλημα, υπάρχει συνεργασία μιας και δεν υπάρχει επικάλυψη αρμοδιοτήτων.

Με τις υπηρεσίες εκτός Δήμου υπάρχει κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία με τη ΔΕΗ (συχνότερα) και την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Το πρόβλημα με τη ΔΕΗ αφορά στον τρόπο που αυτή περνά και κλαδεύει τα δένδρα κοντά στα καλώδια του ηλεκτρικού. Ο τρόπος κλαδέματος είναι απαράδεκτος στις περισσότερες των περιπτώσεων και συχνά αφήνουν κομμένα κλαδιά πάνω στα δένδρα να κρέμονται. Επίσης καθυστερούν την αποκομιδή των προϊόντων κλαδέματος και τα παράπονα τα δέχεται το Τμήμα Περιβάλλοντος και Πρασίνου. Τέλος έχει διαπιστωθεί ότι η ΔΕΗ «φυτεύει» κολώνες όπου να 'ναι χωρίς να συνεννοηθεί με τον ιδιοκτήτη του δημόσιου χώρου δηλαδή το Δήμο.

Σχετικά με την Πυροσβεστική Υπηρεσία υπάρχει κάποιου είδους εμπαιγμός στις περιπτώσεις που έχει ζητηθεί η παραχώρηση του μεγάλου ανυψωτικού μηχανήματος που διαθέτει για την απομάκρυνση κάποιων ξερών κλαδιών από μεγάλα δένδρα το οποία συχνά είναι επικίνδυνα για πρόκληση ατυχήματος.

Στην υπηρεσία πρασίνου υπάρχει προγραμματισμός ως ένα επίπεδο αλλά δεν τηρούνται επαρκή στατιστικά στοιχεία και δεν αξιολογούνται. Το βασικότερο πρόβλημα είναι ότι υπάρχουν συνεχείς παρεμβολές πολιτικών προσώπων το οποίο σε συνδυασμό με την έλλειψη προσωπικού οδηγούν σε παρεμβάσεις πυροσβεστικού τύπου από το Τμήμα. Υπάρχει επίσης ανάγκη εκπαίδευσης του προσωπικού που διαχειρίζεται τη συντήρηση του πρασίνου πάνω σε maintenance management.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους αποδέκτες ανταποκρίνονται μόνο σε ορισμένο βαθμό και όχι πλήρως λόγω σοβαρής έλλειψης προσωπικού, διασκορπισμό σε μεγάλη έκταση των χώρων

πρασίνου και οικονομικών δυσκολιών (πχ για ανάθεση εργολαβίας κλαδεμάτων, κουρεμάτων, κοπής αγριόχορτων αλλά και για αγορά μηχανημάτων).

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Ο Δήμος Έδεσσας είναι ένας δήμος ο οποίος θεωρείται πράσινος. Σε μελέτη του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αναφέρεται αναλογία πρασίνου ανά κάτοικο 7,2m² που είναι από τα μεγαλύτερα μεταξύ των ελληνικών πόλεων. Από την έλευση της νέας χιλιετίας και ως σήμερα οι πράσινοι χώροι έχουν αυξηθεί σε αριθμό αλλά έχουν αυξηθεί και οι απαιτήσεις συντήρησης πολλών από τους υφιστάμενους λόγω αναβάθμισής τους με φυτεύσεις και κατασκευή αρδευτικών δικτύων. Η αύξηση των απαιτήσεων συντήρησης η οποία σε συνδυασμό με τη σταδιακή μείωση του προσωπικού (συνταξιοδότηση μονίμων και μειούμενος αριθμός εποχιακών εργατών) έχει οδηγήσει σε μειωμένα επίπεδα συντήρησης των χώρων πρασίνου. Αυτήν τη στιγμή το Τμήμα διαθέτει αποκλειστικά για τη συντήρηση του πρασίνου μόνιμο προσωπικό 1 κηπουρό (ΔΕ), 3 εργάτες καθαριότητας (ΥΕ) και 1 τεχνίτη (ΥΕ) ο οποίος στην ουσία δουλεύει ως εργάτης καθαριότητας. Οι 2 από αυτούς αναμένεται να συνταξιοδοτηθούν το επόμενο έτος και ο ένας μετά από 3 έτη.

Από την άλλη, η συνένωση του Δήμου Έδεσσας με αυτόν του Δήμου Βεγορίτιδας έχει οδηγήσει σε δραματική αύξηση των χώρων πρασίνου χωρίς παράλληλη αύξηση του προσωπικού, καθώς ο πρώην Δήμος Βεγορίτιδας δεν διέθετε μόνιμο προσωπικό για το πράσινο. Τέλος οι μεγάλες αποστάσεις που πρέπει πλέον να καλύψει ένα συνεργείο του τμήματος για να φτάσει από τη βάση στο χώρο εργασίας, έχει μειώσει το διαθέσιμο αριθμό ωρών για τις εργασίες συντήρησης επιδεινώνοντας την κατάσταση. Παράλληλα η ραγδαία επιδείνωση των οικονομικών του δήμου και της χώρας έχει ως αποτέλεσμα τη μη ανάθεση σε εξωτερικό συνεργάτη (εργολάβο) τμήματος της συντήρησης.

Το πράσινο, ως αντικείμενο που απαιτεί συντήρηση, παρουσιάζει ορισμένες ιδιαιτερότητες σε σχέση με άλλα αντικείμενα. Τα φυτά είναι ζωντανοί οργανισμοί και ως εκ τούτου αναπτύσσονται συνεχώς και ιδιαίτερα την άνοιξη. το πράσινο απαιτεί συντήρηση «στην ώρα του», διαφορετικά οι ανάγκες συντήρησης διογκώνονται υπέρογκα και τα συνεργεία συντήρησης λειτουργούν μόνο πυροσβεστικά, τρέχοντας πίσω από τις εξελίξεις και όπου η κατάσταση είναι χειρότερη ή τα παράπονα περισσότερα (άρα άνιση μεταχείριση των χρηστών-όποιος φωνάζει περισσότερο αυτός και ικανοποιείται πρώτος). Επιπλέον μικρές αλλά συνεχείς μειώσεις του επιπέδου συντήρησης μπορεί να μην γίνονται εύκολα αντιληπτές αλλά οδηγούν, σε βάθος χρόνου, σε τέτοια μείωση της ποιότητας του πρασίνου που καθιστά την ριζική

αναδιάρθρωση και επανεγκατάσταση του πρασίνου ως τη μόνη λύση επαναφοράς επιπέδου ποιότητας στους χώρους πρασίνου.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι οι χώροι πρασίνου του Δήμου να μην παρουσιάζουν, πέρα από εξαιρέσεις, ικανοποιητική εικόνα. Ιδανικά θα έπρεπε να υπάρχει μια ομάδα κριτηρίων ταξινόμησης της συντήρησης των πάρκων και των λοιπών χώρων πρασίνου (Park maintenance standards) η οποία θα συνοδεύει ένα σχέδιο-πλάνο διαχείρισης της συντήρησής τους το οποίο επίσης δεν υπάρχει. Επιπλέον δεν υπάρχει η γνώση κατάρτισης τέτοιων σχεδίων διαχείρισης από το προσωπικό του Δήμου.

Ορισμένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα και σχετίζονται με τη συντήρηση του πρασίνου είναι τα παρακάτω με πολλά να ξεκινούν από την έλλειψη προσωπικού και πόρων:

- Ακακία Κων/πόλεως - πρόβλημα ψύλλας Αποτελεί σοβαρό πρόβλημα δεδομένου του μεγάλου ποσοστού του συγκεκριμένου είδους στις δενδροστοιχίες του Δήμου.
- Αδέσποτα και κατοικίδια. Προκαλούν σημαντικές ζημιές και υποβαθμίζουν το πράσινο του Δήμου. Επίσης υπάρχει κίνδυνος για την υγεία των εργατών που έρχονται σε επαφή με τις ακαθαρσίες των ζώων καθώς και των πολιτών που επιθυμούν να απολαύσουν το πράσινο.
- Ανακύκλωση οργανικών υπολειμμάτων υπηρεσίας (κλαδέματα - κουρέματα). Το πρόβλημα εντοπίζεται στην εύρεση χώρου περιφραγμένου και διαμορφωμένου κατάλληλα, στην έλλειψη εργατικών χεριών, στο μικρό σχετικά μέγεθος του υφιστάμενου μηχανήματος, την μη διάθεση του γεωργικού ελκυστήρα του γηπέδου (απαραίτητου για τη λειτουργία του τεμαχιστή) για τη συγκεκριμένη εργασία (λόγω φόρτου εργασίας και παρεμβολής άλλης υπηρεσίας) και προφανώς έλλειψη και πολιτικής βούλησης.
- Αρδευτικά δίκτυα πάρκων. Στα περισσότερα πάρκα υπάρχουν αρδευτικά δίκτυα με καταιονιστήρες popur και προγραμματιστές άρδευσης, αλλά παρόλα αυτά ορισμένα και κυρίως συνοικιακά δεν διαθέτουν αρδευτικό δίκτυο ή διαθέτουν υποτυπώδες δίκτυο. Πρόβλημα αποτελεί ο έλεγχος των προγραμματιστών άρδευσης οι οποίοι σε κάθε αλλαγή του καιρού θα πρέπει να επαναρυθμίζονται για να μην γίνεται σπατάλη νερού και για να προσαρμοστεί η άρδευση στις απαιτήσεις των φυτών. Καθώς όμως ο αριθμός τους είναι μεγάλος απαιτεί επιτόπια επίσκεψη σε πολλά διαφορετικά σημεία και σε μικρό χρονικό διάστημα και αυτό είναι προβληματικό. Για το λόγο αυτό απαιτείται η εγκατάσταση συστήματος κεντρικού ελέγχου των αρδευτικών δικτύων το οποίο θα ανιχνεύει και τυχόν διαρροές. Επίσης πρόβλημα με τα αρδευτικά δίκτυα κυρίως αυτά που έχουν μικροκαταιονιστήρες αποτελούν οι ζημιές από ζώα και κλοπές

των μικροκαταιονιστήρων πιθανόν για χρήση στους οπωρώνες. Τα αρδευτικά δίκτυα με σύγχρονους καταιονιστήρες υφίστανται λιγότερες ζημιές από βανδαλισμούς αλλά χωρίς οι ζημιές να εκλείπουν. Ένα ακόμη πρόβλημα με τη συντήρηση των αρδευτικών δικτύων είναι η έλλειψη τεχνίτη που να γνωρίζει όλο το φάσμα των εργασιών συντήρησης που σχετίζονται με τα αρδευτικά δίκτυα.

- Βανδαλισμοί. Οι ζημιές λόγω βανδαλισμών και κλοπών φυτικού υλικού είναι μια πραγματικότητα. Σε κάθε καινούργια φύτευση τόσο με εποχιακά φυτά όσο και με πολυετή υπάρχουν κλοπές φυτών. Επίσης υπάρχουν καταστροφές φυτικού υλικού που επικεντρώνονται κυρίως στα πεζοδρόμια και τις ζαρντινιέρες σε ότι αφορά τα μικρά φυτά ενώ στα δένδρα οι βανδαλισμοί εξαπλώνονται σε όλη την πόλη και αφορά στην κοπή ολόκληρων δένδρων ή κάποιων κλαδιών όπου οι κάτοικοι δεν τα επιθυμούν ή στην ξήρανσή τους με κάθε πρόσφορο μέσο.
- Κλαδέματα. Στον τομέα αυτό τα προβλήματα επικεντρώνονται κυρίως στην έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού, στον έλεγχο της χρήσης ανυψωτικού μηχανήματος από άλλο τμήμα (ανάγκη για συνεννόηση και συντονισμό τόσο για το μηχάνημα όσο και για χειριστή) και στο γεγονός ότι η φόρτωση των προϊόντων κλάδευσης γίνεται με τα χέρια σε φορτηγό που επίσης ελέγχει άλλο τμήμα.
- Δημοτικό φυτώριο. Το δημοτικό φυτώριο οργανώθηκε με σκοπό την παραγωγή φυτών για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου Έδεσσας σε φυτά και άνθη καθώς και για την φροντίδα όσων φυτών περίσσεψαν από κάποια ανάπλαση. Επίσης η ύπαρξη του θερμοκηπίου αποτελεί έναν τρόπο απασχόλησης του προσωπικού τις βροχερές ημέρες που δεν μπορούν να κάνουν κάτι άλλο. Προβλήματα εντοπίζονται στην κατάσταση κάποιων υποδομών (φράχτης, δίχτυ σκίασης) αλλά κυρίως στην έλλειψη μόνιμου προσωπικού στο χώρο. Αποτέλεσμα αυτού είναι η ανάπτυξη ζιζανίων στα φυτοδοχεία τα οποία παράγουν και αυτά σπόρους και η κατάσταση διαιωνίζεται τόσο στο φυτώριο όσο και στην οριστική θέση των φυτών.
- Συντήρηση απομακρυσμένων περιοχών. Η ύπαρξη πολλών χωριών στο Δήμο της Έδεσσας σε μακρινή απόσταση, καθιστά δύσκολη τη συντήρηση και τον έλεγχο των απομακρυσμένων χώρων πρασίνου. Απαιτείται μεγάλος χρόνος μεταφοράς του προσωπικού στο χώρο εργασίας, γεγονός που μειώνει το διαθέσιμο χρόνο για αυτή καθαυτή την εργασία. Μία λύση θα ήταν η δημιουργία ενός τοπικού σταθμού συντήρησης του πρασίνου στην Άρνισσα, εξοπλισμένη με μηχανήματα και εργαλεία που να αποτελεί τη βάση από όπου θα ξεκινάει προσωπικό για να συντηρήσει τους

χώρους πρασίνου του πρώην Δήμου Βεγορίτιδας. Μία άλλη λύση θα ήταν η ανάθεση της συντήρησης απομακρυσμένων χώρων σε εξωτερικό συνεργάτη (εργολάβο).

- Συντήρηση χλοοτάπητα. Εμφανής είναι η έλλειψη ενός χορτοκοπτικού ελκυστήρα που να ελέγχεται από το Τμήμα. Υπάρχει ένας μικρός αλλά και αυτός παρουσιάζει αρκετά προβλήματα λειτουργίας καθώς επίσης πλέον το Τμήμα δεν διαθέτει όχημα για τη μεταφορά του στους χώρους εργασίας. Το τελευταίο οδήγησε στη συντήρηση των χλοοταπίτων τη χρονιά που διανύουμε μόνο με χλοοκοπτικές μηχανές με ό,τι αυτό σημαίνει στην σπατάλη εργατικού προσωπικού. Είναι απαραίτητη σε εποχές με έλλειψη προσωπικού και όχι μόνο βέβαια, η εκμηχάνιση των εργασιών, που σημαίνει για τη συντήρηση των χλοοταπίτων τη χρήση του μεγαλύτερου μηχανήματος που μπορεί να δουλέψει στους συγκεκριμένους χώρους. Επίσης θα πρέπει να γίνει προσπάθεια τα πάρκα που αναπλάθονται να μην περιλαμβάνουν διάσπαρτα φυτά και κυρίως θάμνους μέσα στο χλοοτάπητα ή πολύ περίεργα σχήματα χλοοτάπητα για να διευκολύνεται το κούρεμα. Με το ίδιο σκεπτικό θα πρέπει να βελτιωθούν τα παλιότερα πάρκα στα οποία μια ριζική αναδιάρθρωση δεν είναι εφικτή σήμερα.

Δυνατότητες αντιμετώπισης των προβλημάτων δεν διαφαίνονται εύκολα. Μία δυνατότητα που έχει εντοπιστεί και γίνεται προετοιμασία προς αυτή την κατεύθυνση, αφορά στη δυνατότητα να χρηματοδοτηθεί από το Πράσινο Ταμείο η προμήθεια και εγκατάσταση του κεντρικού συστήματος ελέγχου αρδευτικών δικτύων πάρκων.

Όλα τα προβλήματα φαίνεται να βρίσκουν λύση μόνο με εξασφάλιση οικονομικών πόρων που φαντάζει αδύνατο σήμερα. Παρόλα αυτά γίνεται μια προσπάθεια καταγραφής προτάσεων για την επίλυσή τους. Τα προβλήματα είναι αρκετά και υπάρχουν δράσεις που μπορούν να έχουν βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα και άλλες που απαιτούν χρόνια για να φανεί αποτέλεσμα.

Έλλειψη προσωπικού και πόρων. Το πρόβλημα αυτό είναι και το σημαντικότερο. Η έλλειψη προσωπικού αντιμετωπίζεται κυρίως με πόρους οπότε το πρόβλημα είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί με τις δυνάμεις του Τμήματος καθώς και με πρόσληψη νέου προσωπικού. Θα πρέπει να καταστεί σαφές σε όσους αποφασίζουν το πόσο σημαντικό είναι το θέμα της συντήρησης και ότι θα πρέπει να αποτελεί την κύρια μέριμνα τους. Επίσης το κόστος συντήρησης θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη σε οποιαδήποτε δράση του Δήμου είτε αφορά σε νέα ανάπλαση είτε αφορά μία εκδήλωση ή άλλου είδους δράση. Στα πλαίσια των δυνάμεων του Τμήματος θα πρέπει να γίνουν τα εξής για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό:

1. Αλλαγές στις φυτεύσεις των υφιστάμενων χώρων πρασίνου.
2. Προσαρμογή της διαμόρφωσης διαφόρων χώρων στην συντήρηση με μηχανικά μέσα καθώς και γενικότερη εκμηχάνιση της συντήρησης. Τα παραπάνω μεταφράζονται σε:

- Εύρεση αυτοκινήτου με κοτσαδόρο για τη μεταφορά του τρέιλερ του μικρού γλοοκοπτικού ελκυστήρα και του μηχανήματος συλλογής φύλλων από χώρο σε χώρο.
 - Προμήθεια ελκυστήρα με παρελκόμενο γλοοκοπής.
 - Διάθεση του πολυμηχανήματος και χειριστή από το Τμήμα Καθαριότητας για την κοπή αγριόχορτων στις άκρες των δρόμων.
 - Αγορά δαγκάνας για το γερανό του Δήμου για τη γρήγορη φόρτωση των κλαδιών.
3. Ολοκλήρωση κατασκευής αρδευτικών δικτύων νέου τύπου στους πράσινους χώρους που μπορεί να γίνει είτε με ανάθεση εργολαβίας είτε στους μικρότερους χώρους με μέσα του Τμήματος (απαιτείται φυσικά και η προμήθεια των υλικών πέρα από το εργατικό προσωπικό). Επίσης πολύ σημαντική είναι και η προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος κεντρικού ελέγχου των αρδευτικών δικτύων των πάρκων το οποίο μπορεί να χρηματοδοτηθεί από πόρους του Πράσινου Ταμείου.
 4. Ανάπτυξη του εθελοντισμού στη φροντίδα των πράσινων χώρων είτε σε επίπεδο γειτονιάς είτε σε επίπεδο πόλης
 5. Ενημέρωση των πολιτών για τις ζημιές που προκαλούνται από βανδαλισμούς ή ζώα με στόχο την αλλαγή στάσης απέναντι στο πράσινο.
 6. Ανάθεση σε εξωτερικό συνεργάτη τμήματος της συντήρησης πχ των απομακρυσμένων περιοχών.
 7. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης της συντήρησης του πρασίνου καθώς και καθιέρωση δεικτών συντήρησης των πράσινων χώρων του Δήμου
 8. Προώθηση του ζητήματος της ανακύκλωσης των οργανικών υπολειμμάτων του Τμήματος με τη δημιουργία κατάλληλου χώρου και τη διάθεση προσωπικού ανάλογα με την ευχέρεια που υπάρχει σε κάθε στιγμή.

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής του Δήμου Έδεσσας αποτελεί μεγάλο κεφάλαιο καθώς περιλαμβάνει σημαντική έκταση δασών, υγροτόπων, λιμνών και γενικά περιοχών οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως SPA και βρίσκονται υπό ειδικό καθεστώς προστασίας. Το οικοσύστημα του όρους Βόρα, ο υγρότοπος Άγρα- Βρυτών – Νησίου, η λίμνη Βεγορίτιδα, τα δάση τα οποία είναι δημοτικά ή συνιδιόκτητα και χρήζουν ειδικών μελετών διαχείρισης είναι μερικά μόνο θέματα τα οποία πρέπει να επιληφθεί το τμήμα. Αναλυτικότερα:

Δάση

- Καταστροφή δασών από παράνομες λαθροϋλοτομίες (ιδίως στο Δημοτικό Δάσος Μεσημερίου), εκχερσώσεις, καταπατήσεις (Κερασιά, Καρυδιά, Παναγίτσα, Αγ. Αθανάσιος), δημιουργία παράνομων χώρων απόληψης και απόθεσης αδρανών υλικών (Βρυτά, Νησί).
- Λαθροθηρία.
- Έλλειψη θέσπισης ειδικών περιοχών προστασίας (Βόρας).

Διαχείριση υδάτινου πλούτου

- Σταδιακή υποβάθμιση υδροτόπου Άγρα – Βρυτών – Νησίου (επιχωματώσεις και μπαζώματα στην περιοχή του Αγ. Γεωργίου, παράνομη παρέμβαση από ιδιώτες στο τοπίο, καταστροφή των υποδομών όπως παρατηρητήρια, κιόσκια, πινακίδες ενημέρωσης κ.α, οικιακά λύματα εντός του υδροτόπου από τον οικισμό των Βρυττών, απορρίμματα εντός του υδροτόπου (το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις πηγές), καταπάτηση ακαλλιέργητων εκτάσεων περιμετρικά της λίμνης από κερασοπαραγωγούς, λαθροθηρία, λαθροϋλοτομία, ψάρεμα κατά την περίοδο απαγόρευσης, ρύπανση της λίμνης από φυτοφάρμακα].
- Σταδιακή υποβάθμιση της λίμνης Βεγορίτιδας (απορρίμματα περιμετρικά και εντός της λίμνης, ρύπανση από φυτοφάρμακα, λαθροθηρία, ψάρεμα κατά την περίοδο απαγόρευσης)
- Κατανάλωση μεγάλων ποσοτήτων νερού από δραστηριότητες (γεωργία, τουρισμός, οικιακή κατανάλωση) με αποτέλεσμα την ετήσια διακύμανση της ζήτησης (έντονα προβλήματα τη θερινή περίοδο στις γεωργικές καλλιέργειες και τη χειμερινή στον οικ. Π. Αγ. Αθανασίου).
- Αποσπασματική και ευκαιριακή αντιμετώπιση της πίεσης για κάλυψη των αναγκών σε νερό.
- Απουσία σύγχρονων και βιώσιμων μελετών για τη διαχείριση των υδάτινων αποθεμάτων
- Λειτουργία αρκετών γεωτρήσεων, χωρίς ουσιαστικό έλεγχο, για την κάλυψη κυρίως αρδευτικών αναγκών.
- Πτώση της στάθμης στους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες (μεγάλος βάθος άντλησης νερού).
- Ρύπανση του νερού η οποία μπορεί να ταξινομηθεί σε τρεις κύριες κατηγορίες, κατά σειρά :

1. Γεωργική Ρύπανση (εφαρμογή ανεξέλεγκτων ποσοτήτων λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων στο έδαφος κ.λπ.)
2. Αστική Ρύπανση (έλλειψη μονάδων επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς, έλλειψη δικτύου αποχέτευσης σε αρκετούς οικισμό –ιδίως Παλαιού Αγ. Αθανασίου)
3. Βιομηχανική Ρύπανση (έλλειψη μονάδων επεξεργασίας λυμάτων ή μη λειτουργία αυτών που υφίστανται).

Διαχείριση των αστικών στερεών απορριμμάτων - Ανακύκλωση

- Ανεξέλεγκτη διάθεση απορριμμάτων σε δάση, ρέματα, ποτάμια, ακόμη και σε περιοχές ειδικής προστασίας (Εδεσσαίος, λίμνη Άγρα, Δάσος Μεσημερίου. οικ. Π. Αγ. Αθανασίου).
- Έλλειψη εφαρμογής ολοκληρωμένου προγράμματος ανακύκλωσης.

ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το κομμάτι του οικιστικού περιβάλλοντος που κατά βάση αφορά στο Τμήμα Περιβάλλοντος και Πρασίνου είναι αυτό των κοινόχρηστων χώρων δηλαδή πλατειών, πάρκων, χώρων αναψυχής, χώρων πρασίνου. Στον Τομέα αυτό σημαντικές είναι οι προσπάθειες του Δήμου να βελτιώσει και να καταστήσει περισσότερο ελκυστική την πόλη καθώς και να βελτιώσει την καθημερινότητα των πολιτών της. Έτσι έχουν υλοποιηθεί μια σειρά από δράσεις και έργα καθώς και δράσεις ενημέρωσης και προβολής, παράλληλα με την κατασκευή νέων υποδομών όπως ο Βιολογικός Καθαρισμός και ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Με το πέρασμα των ετών διαπιστώθηκε η ανάγκη ενός συνολικού σχεδιασμού και βιώσιμης ανάπτυξης της πόλης που θα ιεραρχεί τις επεμβάσεις και δράσεις στον αστικό ιστό θέτοντας στόχους και προσαρμόζοντας τους στο συνεχώς μεταλλασσόμενο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Προς αυτή την κατεύθυνση ωρίμασε η συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης με αποτέλεσμα την εκπόνηση του ερευνητικού προγράμματος «Εδεσσα-Οικολογική Πόλη: Σχέδιο Ανάδειξης Δήμου Έδεσσας σε Υπερτοπικό Πόλο Οικο-Πολιτιστικού Τουρισμού και Αναψυχής». Το αποτέλεσμα της συνεργασίας αυτής ήταν η πρόταση για την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου πρασίνου και ανοιχτών υπαίθριων χώρων με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και με στόχο την ανάδειξη των ιδιαίτερων

πολιτιστικών και τοπιακών χαρακτηριστικών της πόλης έτσι ώστε να αποτελέσουν πόλο έλξης για τον τουρισμό, να αναβαθμίσουν την εικόνα της και τον τρόπο ζωής των κατοίκων. Το πρόγραμμα αυτό ιεράρχησε επίσης τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει ο Δήμος σχετικά με τους υπαίθριους χώρους του και το πράσινο της πόλης.

Πέρα από τις στρατηγικού τύπου παρεμβάσεις υπάρχουν και άλλα ζητήματα που αφορούν τους υπαίθριους χώρους της πόλης και θα πρέπει να λυθούν:

1. Η ποσότητα και η ποιότητα των παιδικών χαρών δεν είναι ικανοποιητική και θα πρέπει να ληφθούν δράσεις επ' αυτού. Επίσης η χωρική κατανομή τους δεν είναι ικανοποιητική. Η έλλειψη χώρων παιχνιδιού οδηγεί σε υπερβολική επιβάρυνση των υφιστάμενων με αποτέλεσμα την κακή εικόνα τους καθώς και των γύρω από αυτές πράσινων χώρων.
2. Έλλειψη επαρκών πράσινων χώρων κυρίως στη νοτιοδυτική πλευρά της πόλης της Έδεσσας.
3. Καταστροφή πεζοδρομίων από ρίζες δένδρων.
4. Καταστροφές δένδρων από τους πολίτες
5. Φύτευση δένδρων από τους πολίτες χωρίς την έγκριση του Τμήματος μ' αποτέλεσμα να φυτεύονται ακατάλληλα και προβληματικά δένδρα που αυξάνουν τις ανάγκες συντήρησης ή που μπορεί να αποβούν επικίνδυνα για τους πολίτες.
6. Ζήτημα κλιματικής αλλαγής και μείωση ενεργειακού αποτυπώματος του Δήμου. Πάνω στο θέμα αυτό ο Δήμος έχει προχωρήσει στην υπογραφή του Συμφώνου των Δημάρχων και στο πρόγραμμα City Sec και εκπονεί Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια (ΣΔΑΕ). Η συμφωνία προβλέπει την υιοθέτηση δράσεων για τη μείωση των εκπομπών του CO₂ περισσότερο από το 20% που έχει θεσμοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης έχει εγκριθεί η πρόταση του Δήμου για χρηματοδότηση από το ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης του Δημαρχείου και του Πολιτιστικού Κέντρου καθώς και επεμβάσεις ενεργειακής φύσης στο δημοτικό φωτισμό. Πέρα όμως από τα παραπάνω θα πρέπει να ληφθούν δράσεις που να σχετίζονται με αναδασώσεις και δενδροφυτεύσεις ώστε να ενισχυθεί ο μηχανισμός αντίστασης στις επιδράσεις της κλιματικής αλλαγής.

Οι πόροι του Πράσινου Ταμείου φαίνεται να είναι ένας τρόπος χρηματοδότησης για την υλοποίηση πολλών δράσεων πάνω σε αυτό τον τομέα. Πιθανολογείται επίσης η χρηματοδότηση στην επόμενη φάση του ΕΣΠΑ πολλών δράσεων σχετικών με εξοικονόμηση ενέργειας και βιοκλιματικό σχεδιασμό υπαίθριων χώρων ενώ θα προχωρήσει από ότι

φαίνεται η δημιουργία εταιρειών που αναλαμβάνουν την ενεργειακή αναβάθμιση ενός κτιρίου και πληρώνονται μέσω της εξοικονόμησης που θα γίνει σε ηλεκτρισμό και θέρμανση.

Ανάγκη επικαιροποίησης του στρατηγικού σχεδίου ανοιχτών χώρων της πόλης και ανάθεση μελέτης για το νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της πόλης.

Ανάγκη δημιουργίας ενός γενικού πλάνου για τους χώρους πρασίνου της Άρνισσας καθώς και καταγραφής όλων των χώρων πρασίνου του πρώην Δήμου Βεγορίτιδας.

Απουσία καταγραφής και χωρικής κατανομής των παιδικών χαρών του Δήμου καθώς και της ποιότητάς τους ώστε να μπορούν να ληφθούν αποφάσεις για την αναβάθμισή τους.

ΓΕΩΡΓΙΑ

Στον τομέα της γεωργίας σχεδιάστηκε από τον Νόμο του Καλλικράτη μια σειρά αλλαγών ως προς τους φορείς οι οποίοι υλοποιούν και ελέγχουν τα θέματα του πρωτογενή τομέα. Έτσι προβλέπεται μια σειρά αρμοδιοτήτων που ασκούσαν από τις Νομαρχιακές Υπηρεσίες να περιέλθουν στους Δήμους αλλά ακόμη μέχρι και σήμερα δεν έχει γίνει καμία πρόοδος προς την κατεύθυνση αυτή. Έτσι δεν είναι απόλυτα ξεκάθαρο ποια ακριβώς αντικείμενα θα ασκούνται από τους Δήμους και ποια θα παραμείνουν στις Περιφερειακές Υπηρεσίες, καθώς και αν και σε ποιο βαθμό με την μεταφορά των αρμοδιοτήτων θα γίνει και μεταφορά ανθρώπινου δυναμικού. Σε περίπτωση που γίνει μόνο μεταφορά αρμοδιοτήτων υπάρχει σοβαρός κίνδυνος αδυναμίας άσκησης των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων λόγω έλλειψης προσωπικού. Κατά την παρούσα τα αντικείμενα που σχετίζονται με τη γεωργία και ελέγχονται από το Δήμο είναι:

- Αρδευτικά δίκτυα χωραφιών (Συντήρηση, επέκταση)
- Συντήρηση Κερασεώνα (επιδεικτικός κερασεώνας ο οποίος δημιουργήθηκε για συμβουλευτική στήριξη των κερασοπαραγωγών δεδομένης ότι το κεράσι αποτελεί τη σημαντικότερη καλλιέργεια στην περιοχή)
- Γεωργική στατιστική
- Απαιτούμενα έγγραφα αδειών γεωτρήσεων

Η έλλειψη προσωπικού και φυσικά η έλλειψη πόρων για την πρόσληψη επί πλέον προσωπικού δυσχεραίνει σημαντικά την άρτια άσκηση των αρμοδιοτήτων του τμήματος, δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό των δημοτών ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα και χρειάζονται

επιστημονική στήριξη αλλά και βελτίωση των υποδομών (άρδευση κλπ). Γίνεται προσπάθεια αξιοποίησης κάθε δυνατότητας (συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα) για την παροχή του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος από πλευράς του Δήμου Έδεσσας προς τον αγρότη.

Υπάρχει καλή συνεργασία με τις υπηρεσίες εκτός Δήμου η οποία είναι και απαραίτητη για τη λειτουργία του τμήματος (Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης, περιβάλλοντος, στατιστική υπηρεσία κλπ).

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Και Τμήμα Αστυνόμευσης

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
2	ΠΕ	Δημοτικής Αστυνομίας
3	ΠΕ	Ειδικό Ένστολο Προσωπικό Δημοτικής Αστυνομίας
2	ΤΕ	Ειδικό Ένστολο Προσωπικό Δημοτικής Αστυνομίας
15	ΔΕ	Ειδικό Ένστολο Προσωπικό Δημοτικής Αστυνομίας

Υπάρχει επάρκεια προσωπικού ως προς τον αριθμό και τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

Υπάρχει πάντα ανάγκη για επιμόρφωση στα εξειδικευμένα αντικείμενα της Υπηρεσίας.

Οι ανάγκες της Δημοτικής Αστυνομίας αφορούν εξοπλισμό όπως:

- Ανανέωση ασυρμάτων
- Αντικατάσταση υπηρεσιακού οχήματος
- Εξοπλισμός ποδηλάτου-ποδηλάτη

Επίσης υπάρχει ανάγκη για προμήθεια στολής η οποία τον τελευταίο καιρό γίνεται με ευθύνη και έξοδα του κάθε εργαζόμενου και όχι με δαπάνη του Δήμου όπως προβλέπεται.

Ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής και εξοπλισμό γραφείου αναφέρονται ως εξής:

- Αντικατάσταση φωτοαντιγραφικού - σαρωτή (scanner)
- Αναβάθμιση λογισμικού
- Αναβάθμιση hardware
- Αγορά λογισμικού για εγκατάσταση ηλεκτρονικών χαρτών κτλ

Η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας, λειτουργεί κατά κανόνα σε βάρδιες και επτά μέρες την εβδομάδα, συμπεριλαμβανομένων αργιών κ,λπ.. Η υπάρχουσα τμηματοποίηση (τμήμα επιχειρησιακού σχεδιασμού και τμήμα αστυνόμευσης ή παρόμοια) αποφεύγει το σκόπελο της κατανομής «εξωτερικών» αρμοδιοτήτων σε συγκεκριμένα τμήματα. Ωστόσο, στην ουσία δεν αποτελεί τμηματοποίηση, αλλά ωραιοποιημένη εκδοχή του διαχωρισμού : «γραμματεία» και «αστυνόμευση». Από την άλλη εκ των πραγμάτων για να υπάρχει πραγματική τμηματοποίηση, -άρα και εξειδίκευση- απαιτείται ένας ελάχιστος αριθμός προσωπικού, κάτι που μόνο ελάχιστοι δήμοι στη χώρα μπορούν να πετύχουν. Η «εγγενής» έλλειψη τμηματοποίησης, είναι μειονέκτημα γιατί απαιτεί από όλους (όσους έχουν εξωτερική υπηρεσία) να τα «ξέρουν όλα. Η υπηρεσία της ΔΑ ήδη αναλαμβάνει και ασκεί αρμοδιότητες που δεν ανήκουν στις αποκλειστικές που της έχει αναθέσει ο νομοθέτης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα: α) αφενός συνιστά παρατυπία, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις, όπου η διοικητική δράση μπορεί να έχει συνέπειες για τους πολίτες- μπορεί να καθίσταται και παρανομία. β) η ανάληψη διοικητικών βαρών και αρμοδιοτήτων από αναρμόδιο –ή έστω της προεργασίας αυτών- οδηγεί σε εφησυχασμό των καθ' ύλην αρμοδίων και «δια μαγείας» μετατόπιση αθέμιτη ευθυνών και όγκου εργασιών

Η Υπηρεσία έχει ανάγκη νομικής υποστήριξης η οποία λείπει από όλον το Δήμο μιας και δεν υφίσταται οργανωμένη νομική υπηρεσία ούτε νομικός σύμβουλος.

Ακόμη υπάρχει έλλειψη προσδιορισμού καθηκόντων και περιγραμμάτων εργασίας, με αποτέλεσμα τη σύγχυση και την επικάλυψη αυτών. Τόσο σε διοικητικές διαδικασίες (π.χ. η διαδικασία κατά την οποία γίνεται μία διοικητική αποβολή), όσο και σε υλικές ενέργειες (π.χ. Το «βάψιμο» των διαβάσεων»), παρατηρείται έλλειψη καθορισμού καθηκόντων (π.χ. ποιος κάνει τι), έλλειψη ελέγχου (ποιος ελέγχει αν έγινε τι) και έλλειψη προγραμματισμού (π.χ πότε πρέπει να γίνει τι, πόσοι πρέπει να συμμετάσχουν σε τι κ.λ.π).

Η συνεργασία της Δημοτικής Αστυνομίας με τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου δεν είναι η ενδεδειγμένη δεδομένου ότι οι ευκαιρίες που προκύπτουν από την υλοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων δεν κοινοποιούνται στην υπηρεσία και κατά συνέπεια οι όποιες ιδέες δεν ανάγονται σε πράξη.

Επίσης οι περισσότερες μεσο – μακροπρόθεσμες ιδέες που κατατίθενται από την Δημοτική Αστυνομία δεν υιοθετούνται αλλά παράλληλα δεν δίνεται και η ευκαιρία να εκτεθούν επισήμως στη συνέχεια να κριθούν ως εκτελεστές ή όχι.

Τέλος απουσιάζει η ουσιαστική επαφή και επικοινωνία των στελεχών της υπηρεσίας με τη διοίκηση του Δήμου. Συνέπεια είναι η έλλειψη δυνατότητας ανταλλαγής απόψεων, ιδεών και σύνθεσης για την επίλυση των όποιων προβλημάτων κατά καιρούς εμφανίζονται. Οι συζητήσεις

είναι ευκαιριακές ενώ θα έπρεπε σε πάρα πολλά ζητήματα στα οποία εμπλέκεται η Δημοτική Αστυνομία να υπάρχει ενεργός συμμετοχή.

Όσον αφορά τη συνεργασία με της υπηρεσίες με άλλες εκτός Δήμου αυτές αφορούν χρονοβόρες επιβαλλόμενες εκ του νόμου διαδικασίες, ακόμη και εντός του οικισμού της πόλης (βραδεία αλληλογραφία, διαδοχική ανάθεση έργου από υπηρεσία σε υπηρεσία κ.ά.). Η λογική πολλές υπηρεσίες προκειμένου να υπάρχει εκατέρωθεν άτυπος έλεγχος, έχει οδηγήσει σε αχρείαστη γραφειοκρατία. Για παράδειγμα, στην έκδοση αδειών κοινόχρηστων χώρων: μέχρι και σήμερα, ενώ υπάρχει Δημοτική Αστυνομία, ο «παλαιός» νομοθέτης και το Υπουργείο, εξακολουθούν να απαιτούν «γνώμη» της Αστυνομικής Αρχής (ΕΛ.ΑΣ.-τότε όταν νομοθετήθηκε δεν υπήρχε Δημ Αστυνομία), ενώ θα μπορούσε η «γνώμη» να δοθεί από τη Δημ. Αστυνομία, βάσει γενικής της αρμοδιότητας.

Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας θεωρείται ότι ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στα καθήκοντα. Ωστόσο, οι «υπηρεσίες» που προσφέρονται είναι κατά βάση αυτεπάγγελτα προσφερόμενες και «δυσμενείς» για τους παραλήπτες, κάτι που καθιστά την παροχή τους προβληματική και δυσάρεστη. Δηλαδή, η τοπική αστυνόμευση, έχει ως προαπαιτούμενο την «ωριμότητα» της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας και την αποδοχή από αυτήν (κατά το μεγαλύτερο μέρος της) του ελέγχου και του αυτοελέγχου. Αντίθετα, εάν μία κοινωνία, δικαιολογημένα ή όχι, με ευθύνη της πολιτικής και των πολιτικών ή και δική της, δεν επιθυμεί πραγματικά τις υπηρεσίες της Δημοτικής Αστυνομίας, τότε η παροχή υπηρεσιών, γίνεται αντιληπτή ως «καταστολή», «αυθαιρεσία» και όχι ως κοινωνικό αγαθό. Γιατί τότε –πολύ απλά- δεν αντιστοιχεί η αστυνόμευση στην επιθυμία των πολλών και στην άποψη τους για όσα αυτή αντιπροσωπεύει.

Η διοίκηση του Δήμου θα πρέπει να γνωρίζει, το ρόλο της Δημοτικής Αστυνομίας, που η κεντρική Διοίκηση και ο νομοθέτης, καθόρισε για αυτήν –κάτι που δεν ισχύει- και εν συνεχεία, να προγραμματίσει τη δράση της με βάση τις τοπικές ανάγκες. Οποιαδήποτε πρόταση είναι εκ του περισσού, όταν η διοίκηση δεν γνωρίζει-ακόμη και σήμερα- το ρόλο της ΔΑ και φαίνεται να αξιολογεί ότι η λειτουργία της την βλάπτει (μικρο) πολιτικά.

Για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας της Υπηρεσίας προτείνεται:

1. Να υπάρχει (και να εκτελείται) ένας προγραμματισμός δράσεων του Δήμου, προκειμένου να επιτυγχάνονται οι στόχοι που τίθενται.
2. Καθορισμός στόχων, ανά Δ/νση και Τμήμα, αλλά και ως σύνολο.
3. Καλύτερος συντονισμός (βλέπε έλλειψη περιγραμμάτων εργασίας και καθηκοντολογιών).
4. Έλεγχος των πεπραγμένων. Αξιολόγηση.

Επίσης σημαντικό εργαλείο για βήματα βελτίωσης είναι το γεγονός ότι διατίθεται έμπυχο δυναμικό με ευρεία γκάμα τυπικών προσόντων το οποίοι αν αξιοποιηθεί σωστά μπορεί να συνεισφέρει τα μέγιστα.

Δεδομένου επίσης του αντικειμένου της υπηρεσίας διαγιγνώσκονται διάφορα προβλήματα όπως:

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ :

- Συνεχιζόμενη απόρριψη αποβλήτων, ρύπανση.
- Έλλειψη αποδέκτη μπαζών και άλλων αποβλήτων.

ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ :

- Έλλειψη χωροθέτησης και οργάνωσης στον τρόπο απόθεσης οικιακών απορριμμάτων (κάδοι κ.λ.π.).
- Έλλειψη δράσεων αλλαγής νοοτροπίας σχετικά με το θέμα.

ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ :

- Έλλειψη μακρόχρονου σχεδιασμού για παρεμβάσεις στον αστικό ιστό, με σκοπό την προσβασιμότητα την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικών εφαρμογών για μείωση γραφειοκρατίας, όπου αυτό είναι εφικτό
- Ανάπτυξη Εθελοντισμού: αναγκαία συνθήκη για το μέλλον, ελλείψει πόρων

Η λύση των ανωτέρω προβλημάτων αποτελεί προϊόν συνεργασίας και συντονισμένης προσπάθειας όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, κατόπιν σχεδιασμού και σχεδίου δράσης.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Απασχολούμενο Προσωπικό

ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
5	ΠΕ	ΔΙΕΚΠΑΙΡΕΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ
2	ΤΕ	ΔΙΕΚΠΑΙΡΕΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ		
1	ΠΕ	ΔΙΕΚΠΑΙΡΕΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ
1	ΤΕ	ΔΙΕΚΠΑΙΡΕΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Τα προσόντα των υπαλλήλων του ΚΕΠ ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της Υπηρεσίας υπάρχει όμως ανάγκη επί πλέον επιμόρφωσης σε θέματα που αφορούν:

1. Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες μιας στάσης μέσα από τις υποδομές της Εθνικής Πύλης ΕΡΜΗΣ
2. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Πολίτες
3. Νομιμότητα και διαφάνεια στη Δημόσια διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση
4. Ποιοτικές Υπηρεσίες του Δημοσίου Τομέα προς τον Πολίτη
5. Βελτίωση δεξιοτήτων επικοινωνίας, ομαδικής συνεργασίας, διαχείρισης συγκρούσεων και κρίσεων
6. Χτίζοντας την αποτελεσματική ομάδα
7. Ηλεκτρονική γραμματειακή υποστήριξη

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις στις οποίες σήμερα λειτουργεί το ΚΕΠ οριακά επαρκούν ενώ παράλληλα στο χώρο παρέχονται υπηρεσίες προς τους αλλοδαπούς και τους ανασφάλιστους της Πρόνοιας.

Οι ελλείψεις σε εξοπλισμό που σημειώνονται είναι ελάχιστες και αφορούν το ΚΕΠ της Δημοτικής ενότητας Βεγορίτιδας.

Τα όποια προβλήματα μπορεί να παρουσιάζονται στη λειτουργία των μηχανημάτων ή του δικτύου αντιμετωπίζονται από το προσωπικό του Δήμου.

Τα λειτουργικά προγράμματα που χρησιμοποιούνται στο ΚΕΠ συντηρούνται από το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω της πύλης ΕΡΜΗΣ .

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ήδη χρησιμοποιούν συστήματα πληροφορικής και επικοινωνίας για την παροχή υπηρεσιών στον πολίτη. Με την ενεργοποίηση των ηλεκτρονικών θυρίδων θα προκύψουν ανάγκες αναβάθμισης του εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνίας καθώς και scanner για τη Δημοτική Ενότητα Βεγορίτιδας.

Προς το παρόν η λειτουργία του ΚΕΠ δεν παρουσιάζει κανένα πρόβλημα ως προς την οργάνωση και την άσκηση αρμοδιοτήτων. Με την ανάληψη νέων αρμοδιοτήτων οι οποίες δεν πλήρως γνωστό πώς θα ασκούνται ενδεχομένως να προκύψουν προβλήματα γραφειοκρατικής καθυστέρησης κυρίως.

Ωστόσο υπάρχει ανάγκη νομικής υποστήριξης καθώς και υποστήριξη σε θέματα μηχανοργάνωσης και πληροφορικής η οποία αναζητείται από το Δήμο.

Συχνά προκύπτουν κάποια προβλήματα λόγω

- της μη τήρησης της διαδικασίας της αυτεπάγγελτης αναζήτησης από κάποιους φορείς (τα σχολεία οφείλουν να αναζητούν τα πιστοποιητικά γέννησης των μαθητών κατά την εγγραφή τους και όχι να τους παραπέμπουν στο ΚΕΠ)
- της παραπομπής των πολιτών από διάφορους φορείς στο ΚΕΠ για θέματα που δεν είναι αρμοδιότητά του (Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών παραπέμπει πολίτες που

δεν έχουν πρόσβαση σε Η/Υ για εκτύπωση βεβαιώσεων του ΟΠΕΚΕΠΕ ενέργεια που μπορεί να υλοποιηθεί από την Ένωση)

Τέτοιες ενέργειες προκαλούν κόστος σε χρόνο και αναλώσιμα τα οποία βαρύνουν το ΚΕΠ ενώ δε θα έπρεπε.

Στο ΚΕΠ εφαρμόζεται προγραμματισμός δράσης και με την εφαρμογή του νόμου για τη στοχοθεσία έργων έχουν προβλεφθεί διαδικασίες παρακολούθησης, αξιολόγησης και δράσεις.

Οι υπηρεσίες που παρέχει το ΚΕΠ προς τους πολίτες ικανοποιούν σε μεγάλο βαθμό τις προσδοκίες τους και αυτό εισπράττεται από τους εργαζόμενους καθημερινά.

Για να διατηρηθεί η ποιότητα των υπηρεσιών του ΚΕΠ στο σημερινό επίπεδο απαιτείται η συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού σε θέματα άμεσου αντικειμένου και η εξασφάλιση πόρων για τη συντήρηση και αντικατάσταση του Η/Μ εξοπλισμού.

Ν.Π.Δ.Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ “ΕΥ ΖΗΝ»

Ο Δήμος Έδεσσας στα πλαίσια της εφαρμογής του Νόμου του Καλλικράτη προχώρησε στη σύσταση ενός Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΕΥ ΖΗΝ» στο οποίο ορίστηκαν αρμοδιότητες Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Αθλητισμού. Το ΕΥ ΖΗΝ αποτελείται από τρία τμήματα:

1. Τμήμα προσχολικής αγωγής και παιδικής φροντίδας
2. Τμήμα προστασίας τρίτης ηλικίας
3. Τμήμα αθλητικών δραστηριοτήτων

Διοικείται από 9μελές Συμβούλιο που απαρτίζεται από δημοτικούς συμβούλους και εκπροσώπους φορέων, ενώ πρόεδρος είναι δημοτικός σύμβουλος οριζόμενος από το Δήμαρχο Έδεσσας.

Η έδρα, τα γραφεία της διοίκησης του Νομικού Προσώπου, βρίσκεται στον Βρεφονηπιακό σταθμό Έδεσσας όπου και συνεδριάζει το ΔΣ.

Απασχολούμενο Προσωπικό		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1	ΠΕ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
1	ΔΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ		
1	ΤΕ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
9 (2+1+1+3+2)	ΤΕ	ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
1	ΔΕ	ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΚΟΜΩΝ ΠΑΙΔΟΚΟΜΩΝ
6 (1+1+1+2)	ΔΕ	ΜΑΓΕΙΡΩΝ
3(1+2)	ΥΕ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ		
1	ΤΕ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ
1	ΤΕ	ΑΔΕΛΦΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ
1	ΤΕ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ
1	ΥΕ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ		
1	ΔΕ	ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ
2	ΔΕ	ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΤΩΝ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΑ

Οι ειδικότητες και τα προσόντα του προσωπικού που υπηρετεί στα τρία (3) Τμήματα αντιστοιχούν στις απαιτήσεις λειτουργίας τους, ωστόσο κρίνεται απαραίτητη η ενίσχυση του προσωπικού:

- α. στους παιδικούς σταθμούς με βοηθούς Βρεφονηπιοκόμων αλλά και προσωπικού καθαριότητας,
- β. στο ΚΑΠΗ με πρόσληψη Ιατρού, οικογενειακού βοηθού, εργοθεραπευτή,
- γ. στις αθλητικές εγκαταστάσεις με προσωπικό καθαριότητας, ηλεκτρολόγο, ναυαγοσώστη, Καθηγητή Φυσικής Αγωγής

Ιδιαίτερο πρόβλημα υπάρχει στα γραφεία της Διεύθυνσης Διοίκησης όπου δεν υπηρετεί προσωπικό κλάδων που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία των γραφείων της Διεύθυνσης Διοίκησης (π.χ. Διοικητικού Οικονομικού, Πληροφορικής, Δ/κού Λογιστικού)

Παράλληλα δεν ασκείται συστηματική επιμόρφωση του προσωπικού και ο λόγος είναι ότι δεν υπάρχει προσωπικό για να αντικαταστήσει τους απόντες στα καθήκοντά τους που είναι αδύνατο να μείνουν χωρίς αντικατάσταση διότι αφορούν ευαίσθητους τομείς κοινωνικής πολιτικής (νήπια, ηλικιωμένοι κλπ).

Ωστόσο η ανάγκη για επιμόρφωση υφίσταται και είναι πολύ σημαντική για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Τα θέματα που είναι απαραίτητο να επιμορφωθούν οι εργαζόμενοι κατ' ελάχιστο είναι:

- Επιθετικότητα νηπίων, δυσλεξία, αυτισμός, ενσωμάτωση παιδιών μεταναστών στους παιδικούς σταθμούς, αντιμετώπιση μεταδοτικών ασθενειών
- Θέματα με παιδαγωγικό περιεχόμενο και ψυχολογίας
- Σημαντικά εργαλεία για την ανανέωση και ποιότητα των παιδαγωγικών πρακτικών
- Πρώτες βοήθειες - αντιμετώπιση
- Νέες μέθοδοι εκπαίδευσης
- Απόκτηση έγκυρων επιστημονικών δεξιοτήτων που εφαρμόζονται τόσο σε υγιείς όσο και σε χρόνιους ασθενείς (π.χ. διαβητικοί)
- Προγράμματα χρήσης και εκμάθησης Η/Υ

Παράλληλα οι χώροι στους οποίους στεγάζονται οι Υπηρεσίες του Ν.Π. δεν είναι λειτουργικοί και αυτό πηγάζει από μια σειρά δεδομένων όπως:

- Στα κτίρια που ανήκουν στο Ν.Π. συστεγάζονται και άλλες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα να περιορίζεται ο χώρος που θα μπορούσε να διατεθεί για την εξυπηρέτηση των αναγκών της υπηρεσίας, γίνεται δηλαδή λιγότερο λειτουργικός, καθώς επίσης δημιουργούνται και άλλα προβλήματα που προκύπτουν από αυτή την συλλειτουργία.
π.χ.
 - στον Παιδικό Σταθμό Παναγίτσας συστεγάζεται νηπιαγωγείο, δεν υπάρχει αποθηκευτικός χώρος τροφίμων, και προκειμένου τα νήπια να πάνε στην τουαλέτα περνάνε μέσα από την κουζίνα. Τίθεται λοιπόν θέμα υγιεινής και ασφάλειας των νηπίων.
 - στον Παιδικό Σταθμό Άγρα συστεγάζεται νηπιαγωγείο και 1 τάξη δημοτικού σχολείου, και για να χρησιμοποιηθούν οι τουαλέτες από τα παιδιά του νηπιαγωγείου και του δημοτικού περνάνε μέσα από την αίθουσα απασχόλησης των νηπίων του παιδικού σταθμού γεγονός που καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη τη δουλειά της βρεφονηπιοκόμου αλλά και είναι επικίνδυνο για την ασφάλεια των νηπίων, επειδή υπάρχουν συνέχεια πόρτες ανοιχτές.
 - στον Π.Σ. Άρνισσας συστεγάζεται νηπιαγωγείο και ΚΔΑΠ με αποτέλεσμα και εκεί να περιορίζεται ο χώρος αλλά και ο χρόνος παραμονής των νηπίων στον παιδικό σταθμό, αφού το ΚΔΑΠ φιλοξενεί τα παιδιά στον ίδιο χώρο όπου φιλοξενούνται και τα νήπια του παιδικού σταθμού.

- στον Β' ΔΠΣ Έδεσσας συστεγάζονται νηπιαγωγεία.
- στον Βρεφονηπιακό Σταθμό Έδεσσας συστεγάζονται 4 τάξεις του 9ου Δημοτικού Σχολείου Έδεσσας, με κοινή είσοδο στο κτίριο.
- στο ΚΑΠΗ συστεγάζεται η Δημόσια Βιβλιοθήκη. Η κοινή χρήση της εισόδου δημιουργεί προβλήματα.
- Σε όλους αυτούς τους χώρους η κοινή χρήση ρεύματος (το οποίο πληρώνεται μόνο από την υπηρεσία μας) και πετρελαίου δημιουργεί προβλήματα και διαφωνίες.
- Στους αθλητικούς χώρους δεν υπάρχουν άδειες λειτουργίας, και υπάρχουν πολεοδομικές παραβάσεις σύμφωνα με τον τελευταίο έλεγχο της επιτροπής ελέγχου. Έχει ανατεθεί η μελέτη για την Τοπογραφική αποτύπωση των Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Ν.Π. και την υποβολή δηλώσεων αυθαιρέτων με βάση το ν. 4014/2011 σε μηχανικό, αλλά δεν έχουν γίνει οι δηλώσεις εξαιτίας της αδυναμίας της υπηρεσίας μας να καταβάλλουμε το ποσό για τις δηλώσεις.

Επίσης σημαντικές είναι και οι ελλείψεις σε εξοπλισμό οι οποίες δυσχεραίνουν τη λειτουργία του Ν.Π. και υποβιβάζουν την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει.

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Πρόσθετες ανάγκες σε Η/Μ εξοπλισμό
Η διαπαιδαγώγηση των νηπίων, η καθαριότητα των χώρων των παιδικών σταθμών, ο κλιματισμός των χώρων των παιδικών σταθμών	Προμήθεια στερεοφωνικών συγκροτημάτων, τηλεοράσεων, DVD, υπολογιστών, εκτυπωτών, κλιματιστικών, ηλεκτρικών σκουπών, πλυντηρίου ρούχων, πλαστικοποιητών

Η έλλειψη πιστώσεων έχει κάνει απαγορευτική οποιαδήποτε προσπάθεια για κτιριακές συντηρήσεις-βελτιώσεις και προμήθειες ή αντικαταστάσεις, τεχνικού εξοπλισμού, ειδικά για τους αθλητικούς χώρους και το ΚΑΠΗ, μιας και η λειτουργία των παιδικών σταθμών ενισχύεται με τα χρήματα από το ΕΣΠΑ με τη δράση «εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής»

Η υφιστάμενη εγκατάσταση του καλοριφέρ στον Α' ΔΠΣ δεν καλύπτει τις ανάγκες θέρμανσης των χώρων με αποτέλεσμα μεγαλύτερη απ' ότι θα χρειαζόταν κατανάλωση πετρελαίου. Απαιτείται αλλαγή των κουφωμάτων της τραπεζαρίας και μίας αίθουσας νηπίων για λόγους μόνωσης αλλά και ασφάλειας νηπίων. Απαιτείται διαμόρφωση του αύλειου χώρου και συντήρηση της παιδικής χαράς.

Στον Β' ΔΠΣ Έδεσσας πρέπει να γίνει επισκευή ρωγμών, επειδή υπάρχει κίνδυνος πτώσης σε περίπτωση σεισμού(σύμφωνα με γνώμη υπαλλήλου τεχν. Υπηρεσιών του Δήμου), αλλαγή

ντουλαπιών κουζίνας, αγορά παιδαγωγικού υλικού, αντικατάσταση καλυμμάτων καλοριφέρ για καλύτερη απόδοση θέρμανσης, προμήθεια μοκετών, προμήθεια 50 καρεκλών νηπίων, διαχωριστικό κλιμακοστασίου με το χώρο του παιδικού σταθμού λόγω απώλειας θερμότητας. Στον παιδικό σταθμό Παναγίτσας πρέπει να αντικατασταθεί οπωσδήποτε η καπνοδόχος επειδή είναι αμιάντου.

Στο ΚΑΠΗ υπάρχουν φθαρμένες υδρορροές, οι σωληνώσεις καθώς και κάποια είδη υγιεινής στις τουαλέτες είναι προς αντικατάσταση. Επίσης στο στέγαστρο χρειάζονται τεχνικές παρεμβάσεις.

Η χρήση των συστημάτων πληροφορικής είναι περιορισμένη διότι υπάρχει έλλειψη προσωπικού κλάδων κατάλληλων για τη χρήση του προγράμματος μισθοδοσίας και λογιστικής.

Επίσης στο ΚΑΠΗ υπάρχει ήδη μηχανογραφημένο μητρώο μελών. Με δεδομένο την αύξηση του δείκτη παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού που αφορά και τομέα ενεργών ηλικιωμένων, θα ήταν χρήσιμο ένα σύστημα πληροφόρησης που θα στόχευε στην προστασία και ασφάλεια όλων των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας. Αυτό θα μπορούσε να έχει υποστήριξη και άλλων φορέων όπως π.χ. του ΟΤΕ, που ήδη υπάρχει με το κουμπί του κινδύνου, κ.λ.π.

Η διαχείριση του προσωπικού, θα πρέπει να υποστηριχθεί με την προμήθεια προγράμματος διαχείρισης προσωπικού

Η προμήθεια ενός τουλάχιστον υπολογιστή σε κάθε παιδικό σταθμό, θα έδινε την δυνατότητα στο προσωπικό για εμπλουτισμό των γνώσεών του αλλά και διαφόρων δραστηριοτήτων των εκπαιδευτικών του προγραμμάτων καθώς επίσης και επικοινωνίας με τη Διεύθυνση και άλλες υπηρεσίες.

Απαραίτητη θεωρείται και η προμήθεια φαξ για την επικοινωνία μεταξύ των οργανικών μονάδων του φορέα αλλά και την προμήθεια εκτυπωτή για την εκτύπωση εποπτικού υλικού.

Ιδιαίτερα μεγάλα προβλήματα υπάρχουν στην αντιμετώπιση όλων των αναγκών για την εύρυθμη λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων, εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού.

Η εύρυθμη λειτουργία τριών παιδικών σταθμών στον πρώην Δήμο Βεγορίτιδας θεωρούμε ότι είναι αδύνατο να επιτευχθεί στην παρούσα συγκυρία. Ακόμη και η προσπάθεια λειτουργίας τους που καταβάλλεται αυτή τη στιγμή από την διοίκηση με τη πρόσληψη προσωπικού με δίμηνη απασχόληση, θεωρούμε ότι δε λύνει το πρόβλημα της εύρυθμης λειτουργίας τους.

Θα μπορούσε να προγραμματιστεί η λειτουργία ενός παιδικού σταθμού σε κεντρικό σημείο της περιοχής, στελεχωμένου με το απαραίτητο προσωπικό και έχοντας τους απαραίτητους χώρους, γεγονός που θα απόβαινε τελικά σε όφελος των νηπίων και των οικογενειών τους.

Στον Βρεφονηπιακό Σταθμό Έδεσσας απαιτείται αύξηση κατά ένα τμήμα νηπίων, με πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού.

Στον παιδικό σταθμό Άγρα θα πρέπει να υπάρχει και μία βοηθός επειδή συχνά ο αριθμός αυξάνεται πέραν του προβλεπόμενου αριθμού. Επίσης πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει και καθαρίστρια επειδή εδώ και πολλά χρόνια τα χρέη καθαρίστριας εκτελεί πέραν των δικών της η μαγείρισσα.

Πέραν των αρμοδιοτήτων που ανήκουν στο ΚΑΠΗ, υπάρχει συνεργασία της Κοινωνικής Λειτουργού και με το Τμήμα κοινωνικής πρόνοιας καθώς και του τμήματος Εισαγγελίας Πρωτοδικών, για υποθέσεις ηλικιωμένων αλλά και ανηλίκων, λόγω έλλειψης στους χώρους αυτούς Κοινωνικών λειτουργών. Επίσης ζητείται διεκπεραίωση υποθέσεων «ΟΚΑΝΑ», Κέντρου «ΟΡΑΜΑ» της πόλης μας, όπως και ψυχολογικών κέντρων και λοιπών κλειστών ιδρυμάτων όπου θεωρείται απαραίτητη η συνεργασία και η διασταύρωση στοιχείων από παρεμφερείς Υπηρεσίες. Νέα αρμοδιότητα άτυπα διεξάγεται στο Γηροκομείο, με πρόγραμμα αναβίωσης αναμνήσεων και συμμετοχής των ηλικιωμένων

Η λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων αυτή τη στιγμή είναι ελλιπής από την υπηρεσία μας λόγω έλλειψης προσωπικού. Από την ημερομηνία συγχώνευσης των πρώην Ν.Π. στο «ΕΥ ΖΗΝ» μέχρι σήμερα έχουν παραιτηθεί για συνταξιοδότηση, από το ήδη μειωμένο προσωπικό των αθλητικών εγκαταστάσεων, πέντε (5) υπάλληλοι, με αποτέλεσμα να καλούνται να εξυπηρετήσουν το κολυμβητήριο, τα γήπεδα της πόλης της Έδεσσας (κλειστά και υπαίθρια) και δέκα χωριών (Κλεισοχώρι, Σωτήρα, Μεσημέρι, Καρυδιά, Άγρας, Φλαμουριά, Κερασιά, Ριζάρι, Βρυτά) τρεις (3) μόνιμοι υπάλληλοι. Αναγκαστικά λοιπόν θα πρέπει να υπάρχει ενίσχυση και υποστήριξη από τις υπηρεσίες του Δήμου με προσωπικό διάφορων ειδικοτήτων απαραίτητων για τη λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων (προσωπικό καθαριότητας, ηλεκτρολόγοι, προσωπικό υπηρεσίας πρασίνου, προσωπικό για συντήρηση κτιρίων κ.λ.π.).

Βέβαια επειδή ο ελάχιστος αριθμός προσωπικού των αθλητικών εγκαταστάσεων όπως αυτός έχει διαμορφωθεί μετά τις συνταξιοδοτήσεις, δημιουργεί ιδιαίτερα μεγάλο πρόβλημα στη λειτουργία των χώρων αυτών και επειδή θεωρούμε ότι δεν λύνεται το πρόβλημα μόνο με την υποστήριξη του Δήμου, υπάρχει η πρόταση να υπαχθούν οι αθλητικές εγκαταστάσεις στις υπηρεσίες του Δήμου.

Οπωσδήποτε υπάρχει ανάγκη υποστήριξης από το Δήμο για διάφορες εργασίες που δεν μπορούν να γίνουν από το προσωπικό των παιδικών σταθμών και του ΚΑΠΗ, όπως ηλεκτρολογικές εργασίες, κούρεμα χόρτων και κλάδεμα δέντρων, υδραυλικές εργασίες, εργασίες ειδικότητας πληροφορικής.

Μεγάλο πρόβλημα για την υπηρεσία αποτελεί η έλλειψη των απαιτούμενων χρηματοδοτήσεων για την κάλυψη των αναγκών μισθοδοσίας προσωπικού και λειτουργίας των χώρων, γεγονός που εμποδίζει και για τον προγραμματισμό των στόχων που πρέπει να επιτευχθούν.

Υπενθυμίζεται ότι υπάρχουν οφειλές επιχορηγήσεων από το Δήμο προς το Ν.Π. για να καλυφθούν προηγούμενες οφειλές του Ν.Π. σε προμηθευτές, ταμεία κ.λ.π. υποχρεώσεις. Υπάρχει ανάγκη για Νομική υποστήριξη σε θέματα εργασιακά και συνταξιοδότησης. Σαφώς είναι απαραίτητη η υποστήριξη του ΚΑΠΗ από προγράμματα χρηματοδοτήσεων, γιατί, εκτός των βασικών υπηρεσιών (ψυχαγωγικών-νοσηλευτικών κ.λ.π.), θα μπορούσε να υλοποιηθεί πρόγραμμα π.χ. επιμορφωτικό σε σχέση με την ιστορία του τόπου, σε σχέση με την αρχαιολογία και επισκέψεις δωρεάν σε μουσεία, όπως και σε θεατρικές παραστάσεις. Ακόμη και πρόγραμμα πρόληψης νοσηλευτικών αναγκών, π.χ. test pap για τις γυναίκες, εξετάσεις για άνδρες κ.λ.π. Συνήθως υπάρχει έλλειψη μέσου μεταφοράς (εκτός του ΕΚΑΒ) για τους ηλικιωμένους που παραπέμπονται σε ιδρύματα και Κέντρα Νοσηλείας. Όμως γίνεται προσπάθειες να αντιμετωπιστεί αυτό, με κάλυψη από το πρόγραμμα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ».

Στις περιπτώσεις Κοινωνικών Ερευνών και επισκέψεων στα σπίτια θα χρειαζόταν Νομική κάλυψη για το δικαίωμα της αυτοψίας, που μπορεί να γίνεται από ειδικευμένο προσωπικό, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις «ΑΝΟΙΑΣ» των ηλικιωμένων και όπου υπάρχει έλλειψη συγγενικού περιβάλλοντος.

Στους παιδικούς σταθμούς γίνεται προγραμματισμός του εκπαιδευτικού προγράμματος από το προσωπικό των σταθμών, καθώς επίσης και προγραμματισμός της δράσης του βοηθητικού προσωπικού, τόσο για την υγιεινή του χώρου όσο και για την βελτίωση της ποιότητας των γευμάτων των νηπίων. Γίνεται αξιολόγηση του προσωπικού με τη σύνταξη εκθέσεων αξιολόγησης αλλά δεν υπάρχει πρόγραμμα προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης του έργου της υπηρεσίας μας.

Στα ΚΑΠΗ Οι εκθέσεις πεπραγμένων τηρούνται σε ετήσια βάση και γίνεται καταγραφή όλων των περιστατικών και των δράσεων, αφού προηγείται ο ανάλογος προγραμματισμός που εγκρίνεται από τη Διοίκηση του Κέντρου, με βάση την απήχηση και την αποδοχή στους ηλικιωμένους.

Θεωρείται ότι οι υπηρεσίες του φορέα ανταποκρίνονται κατά το μέγιστο δυνατόν στις απαιτήσεις των αποδεκτών τους. Όσον αφορά τους παιδικούς σταθμούς και το ΚΑΠΗ οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές, εκτός των περιπτώσεων των παιδικών σταθμών που δεν είναι στελεχωμένοι με το απαιτούμενο προσωπικό. Επειδή όμως πάντα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε κάθε παρεχόμενη υπηρεσία, η επίλυση των προβλημάτων που υπάρχουν θα βελτίωνε ακόμη περισσότερο τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

ΥΓΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

- Στο ΚΑΠΗ Έδεσσας είναι εγγεγραμμένα, σύμφωνα με το μητρώο, 1836 μέλη.

- Υπάρχει έλλειψη σε προσωπικό καθαριότητας, και οικογενειακού βοηθού
- Απαιτούνται οπωσδήποτε συντηρήσεις των κτιρίων και των εγκαταστάσεών τους, προμήθειες διαφόρων ειδών (π.χ. καινούριο φωτοαντιγραφικό μηχάνημα)

Η ένταξη του ΚΑΠΗ στο ΕΣΠΑ ή άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα, θα εξυπηρετούσε μεγαλύτερο αριθμό ηλικιωμένων.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων προτείνεται:

1. Πρόσληψη προσωπικού καθώς η ποιότητα των κοινωνικών υπηρεσιών εξαρτάται απολύτως από τον αριθμό και την ποιότητα του ειδικού ανθρώπινου δυναμικού ή συγχώνευση υπηρεσιών σε κατάλληλα κτίρια
2. Ευπαθής κοινωνική ομάδα θεωρούνται και οι ηλικιωμένοι που δε μπορούν να αυτοδιαχειριστούν τα προβλήματά τους. Άρρωστοι δεν είναι μόνο όσοι νοσούν, αλλά και όσοι χάνουν τη «κοινωνική τους ευεξία» που τους προσφέρεται με τη βελτίωση του τρόπου ζωής τους και την ενσωμάτωση της «πρόληψης» στις υπηρεσίες Υγείας. Επομένως ο Δήμος μπορεί να συμβάλει δημιουργώντας προγράμματα που προάγουν την υγεία, π.χ. όπως διακοπής καπνίσματος, αύξησης φυσικής δραστηριότητας, βελτίωση διατροφής, προαγωγή προσυμπτωματικού ελέγχου για διάφορες παθήσεις. Επίσης μπορούν να αναπτυχθούν και να λειτουργήσουν «Δημοτικά Ιατρεία» για απόρους και ανασφάλιστους ηλικιωμένους, καθώς και προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης, όπου θα προσφέρεται προληπτική ιατρική και υποστηρικτική κοινωνική εργασία οικογένειας πάσχοντος και ψυχοκοινωνική υποστήριξη.
3. Η συντήρηση κτιρίων και των εγκαταστάσεων θα μπορούσε ίσως να γίνει με την συνδρομή τεχνιτών του Δήμου.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς έχουν γίνει περίπου 200 αιτήσεις και έχουν ικανοποιηθεί όλες.

Αυτή τη στιγμή δεν λειτουργούν οι παιδικοί σταθμοί Φλαμουριάς, Πλατάνης, Βρυτών και Μεσημερίου, λόγω μικρού αριθμού νηπίων που υπάρχουν εκεί και έλλειψης προσωπικού. Τα νήπια των χωριών αυτών φιλοξενούνται σε παιδικούς σταθμούς της Έδεσσας και του Άγρα. Το προσωπικό ειδικοτήτων Βρεφονηπιοκόμων, Μαγείρων και Καθαριότητας δεν επαρκεί ούτε για τους παιδικούς σταθμούς που λειτουργούν, με αποτέλεσμα την πλημμελή ορισμένες φορές, και παρά το ιδιαίτερα μεγάλο ενδιαφέρον που δείχνει το προσωπικό, λειτουργία των σταθμών.

Στις περιπτώσεις αδειών προσωπικού (κανονικών, λόγω ασθένειας ή άλλων αδειών) υπάρχει ιδιαίτερα μεγάλο πρόβλημα, επειδή δεν μπορεί να αντικατασταθεί ο υπάλληλος που απουσιάζει. Η αυξανόμενη ζήτηση για εγγραφές νηπίων στους παιδικούς σταθμούς λόγω: α. ικανοποίησης των αποδεκτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες, β. της οικονομικής κρίσης και γ. των χαμηλών τροφείων που υπάρχουν σ' αυτούς, σε σχέση με τους ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς είναι σίγουρο ότι θα εντείνει το πρόβλημα.

Υπάρχει έλλειψη σε προσωπικό καθαριότητας, μαγείρων και βρεφονηπιοκόμων προκειμένου να λειτουργήσουν περισσότεροι παιδικοί σταθμοί.

Απαιτούνται οπωσδήποτε συντηρήσεις των κτιρίων και των εγκαταστάσεών τους, προμήθειες διαφόρων ειδών (φωτυπικά, Η/Υ, Φαξ, παιδαγωγικό υλικό, έπιπλα νηπίων κ.λ.π).

Τα προαναφερόμενα προβλήματα υπάρχει η δυνατότητα ν' αντιμετωπιστούν με:

- Πρόσληψη προσωπικού καθώς η ποιότητα των κοινωνικών υπηρεσιών εξαρτάται απολύτως από τον αριθμό και την ποιότητα του ειδικού ανθρώπινου δυναμικού ή συγχώνευση υπηρεσιών σε κατάλληλα κτίρια
- Συντήρηση κτιρίων και των εγκαταστάσεων. Θα μπορούσε ίσως να γίνει με την συνδρομή τεχνιτών του Δήμου.

Επίσης, θεωρώντας ότι η λειτουργία τριών παιδικών σταθμών στον πρώην Δήμο Βεγορίτιδας είναι ιδιαίτερα δύσκολη λόγω έλλειψης προσωπικού, πρόταση είναι η λειτουργία ενός παιδικού σταθμού στην Άρνισσα όπου θα μεταφέρονται τα νήπια όλων των εργαζόμενων γονέων με δική τους ευθύνη.

Βέβαια για να γίνει αυτό, θα πρέπει:

- α. οι υπηρεσίες που συστεγάζονται στο κτίριο του παιδικού σταθμού Άρνισσας (Νηπιαγωγείο και ΚΔΑΠ) να βρουν αλλού χώρο στέγασης
- β. Να γίνουν οι απαραίτητες συντηρήσεις στο κτίριο (σοβάντισμα σε διάφορα σημεία, ελαιοχρωματισμός, διαμόρφωση αυλής)

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Υπάρχει έλλειψη προσωπικού, διαφόρων ειδικοτήτων, με αποτέλεσμα την πλημμελή λειτουργία π.χ. του κολυμβητηρίου και των γηπέδων

Στους αθλητικούς χώρους δεν υπάρχουν άδειες λειτουργίας, και υπάρχουν πολεοδομικές παραβάσεις σύμφωνα με τον τελευταίο έλεγχο της επιτροπής ελέγχου. Έχει ανατεθεί η μελέτη για την Τοπογραφική αποτύπωση των Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Ν.Π. και την υποβολή δηλώσεων αυθαιρέτων με βάση το ν. 4014/2011 σε μηχανικό, αλλά δεν έχουν γίνει οι δηλώσεις εξαιτίας της αδυναμίας της υπηρεσίας να καταβάλλει το ποσό για τις δηλώσεις.

Για να αρθούν τα προβλήματα που υφίστανται θα πρέπει:

1. Οι αρμοδιότητες λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων να περάσουν στο Δήμο Έδεσσας, να ενσωματωθούν δηλ. στον Ο.Ε.Υ. του Δήμου, καθώς επίσης και το προσωπικό που υπάρχει (3 υπάλληλοι)
2. Σε περίπτωση που δεν γίνει η παραπάνω ενέργεια θα πρέπει να γίνουν προσλήψεις προσωπικού, επομένως απαιτούνται επί πλέον επιχορηγήσεις.
3. Να γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες για την έκδοση αδειών λειτουργίας και τακτοποίησης αυθαιρέτων

Θέματα που αφορούν την Οργανωτική δομή και τα συστήματα λειτουργίας του «ΕΥ ΖΗΝ»

- Ο Ο.Ε.Υ. του Ν.Π.Δ.Δ. εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο Έδεσσας και θα ακολουθήσει η διαδικασία για τη δημοσίευσή του.
- Οι αρμοδιότητες του τμήματος αθλητικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνεται στον Ο.Ε.Υ. σύμφωνα με ενημέρωση από τον Δήμο θα περάσουν στο Δήμο Έδεσσας.
- Υπάρχει αναστολή λειτουργίας τεσσάρων παιδικών σταθμών λόγω έλλειψης νηπίων αλλά και προσωπικού(ΔΠΣ Φλαμουριάς, ΔΠΣ Βρυτών, ΔΠΣ Πλατάνης, ΔΠΣ Μεσημερίου), και λειτουργούν με δίμηνες προσλήψεις τρεις παιδικοί σταθμοί(ΔΠΣ Αγίου Αθανασίου, ΔΠΣ Άρνισσας, ΔΠΣ Παναγίτσας).

Για τη βελτίωση εσωτερικής ανάπτυξης προτείνεται:

1. Λειτουργία 1 παιδικού Σταθμού επαρκώς στελεχωμένου με προσωπικό στον πρώην Δήμο Βεγορίτιδας.
2. Τεχνολογική αναβάθμιση των υπηρεσιών των λειτουργιών του Ν.Π.

Ανθρώπινο δυναμικό και συνεργασίες

Στα γραφεία της Διεύθυνσης δεν είναι στελεχωμένη η οικονομική υπηρεσία με προσωπικό ειδικοτήτων που απαιτούνται για την λειτουργία της (π.χ ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, Πληροφορικής) με αποτέλεσμα η οικονομική διαχείριση (εντάλματα, μισθοδοσίες, προμήθειες, έσοδα, έξοδα) να γίνεται από υπάλληλο ΠΕ Παιδαγωγικής Δημοτικής. Επίσης στα γραφεία απαιτείται η ύπαρξη ενός ακόμη υπαλλήλου Διοικητικών Γραμματέων με γνώση Η/Υ. Στους παιδικούς σταθμούς υπάρχει έλλειψη προσωπικού όλων των ειδικοτήτων που απαιτούνται για τη λειτουργία τους

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Στο ΚΑΠΗ υπάρχει έλλειψη προσωπικού καθαριότητας, οικογενειακής βοηθού
 Στους αθλητικούς χώρους υπάρχει έλλειψη Ναυαγοςώστη, Ηλεκτρολόγου, προσωπικού
 καθαριότητας

Θα πρέπει να γίνει προγραμματισμός για πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού , σύμφωνα
 με το πίνακα που ακολουθεί αν υπάρχει η βούληση για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών
 του ΝΠΔΔ «ΕΥ ΖΗΝ» Καταγράφεται η πραγματική ανάγκη αν και είναι γνωστό ότι οι
 δυνατότητες είναι μηδενικές δεδομένων των περιορισμών που ισχύουν λόγω της
 δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας.

Επί πλέον προσωπικό που απαιτείται		
	Κατηγορία/κλάδος	Αριθμός
Υπηρεσία απασχόλησης		
Α' ΔΠΣ Έδεσσας	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
Β' ΔΠΣ Έδεσσας	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
Δημοτικός Βρεφον. Σταθμός Έδεσσας	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Άγρα	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
Δημοτικός Παιδικός Σταθμός	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
Παναγίτσας	ΥΕ Μαγείρων	1
Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Άρνισσας	ΤΕ Βρεφονηπιοκόμος	1
	ΔΕ Βοηθ. Βρεφον/μος	1
	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
	ΥΕ Μαγείρων	1
Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Αγίου Αθανασίου	ΤΕ Βρεφονηπιοκόμος	1
	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
	ΥΕ Μαγείρων	1
Γραφεία Διεύθυνσης	ΠΕ Διοικ/ού Οικ/κού	1
	ΠΕ Πληροφορικής	1
	ΤΕ Διοικητικών	1
	Γραμματέων	
ΚΑΠΗ	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
	ΥΕ Οικογ. βοηθός	1
Κολυμβητήριο – Κλειστό γήπεδο (πρώην ΔΑΚ)	ΔΕ Ναυαγοςώστης	1
	ΔΕ Ηλεκτρολόγος	1
	ΥΕ Προσ/κό Καθ/τας	1
Υπαίθρια γήπεδα-κλειστό γήπεδο	ΥΕ Προσ/κό καθ/τας	1

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν καλυφθούν οι θέσεις του προσωπικού που απαιτούνται για τη στελέχωση της οικονομικής υπηρεσίας, προτείνεται η οικονομική διαχείριση του φορέα να ασκείται από την οικονομική υπηρεσία του Δήμου Έδεσσας.

Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Υπάρχει ανάγκη προμήθειας εξοπλισμού μηχανοργάνωσης, σχεδόν σε όλους τους παιδικούς σταθμούς, καθώς επίσης και κατάρτισης του προσωπικού στη χρήση Η/Υ και διαδικτύου. Επίσης η προμήθεια Η/Υ και των απαραίτητων λογισμικών θα συμβάλλει στην εσωτερική ανάπτυξη της υπηρεσίας.

Κτιριακή υποδομή και περιουσία

Η ακίνητη περιουσία του Ν.Π. (χωρίς όμως να υπάρχουν στοιχεία μεταβίβασής της σε αυτό) είναι:

- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Αγίου Αθανασίου
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Άρνισσας
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Παναγίτσας
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Βρυττών (δεν λειτουργεί)
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Φλαμουριάς (δεν λειτουργεί)
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Πλατάνης (δεν λειτουργεί)
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Μεσημερίου (δεν λειτουργεί)
- Ιδιόκτητο κτίριο Δ.Π.Σ. Άγρα
- Ιδιόκτητο κτίριο Α' Δ.Π.Σ. Έδεσσας
- Ιδιόκτητο κτίριο Β' Δ.Π.Σ. Έδεσσας
- Ιδιόκτητο κτίριο Δημοτικού Βρεφονηπιακού Σταθμού Έδεσσας
- Κτίριο ΚΑΠΗ Έδεσσας
- Κολυμβητήριο
- 2 Κλειστά γήπεδα
- 12 Υπαίθρια γήπεδα

Η κινητή περιουσία των παιδικών σταθμών είναι καταγεγραμμένη στα βιβλία υλικού (αναλώσιμου και μη αναλώσιμου)

Κρίνεται απαραίτητο να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες προς κάθε αρμόδιο φορέα προκειμένου να μεταβιβαστεί η περιουσία στο «ΕΥ ΖΗΝ» καθώς και για τη νομιμοποίηση των αθλητικών εγκαταστάσεων.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΈΔΕΣΣΑΣ
(Δ.Ε.Υ.Α.Ε.)

Η ΔΕΥΑ Έδεσσας είναι Δημοτική Επιχείρηση ειδικού χαρακτήρα και έχει στην αρμοδιότητά της το σύνολο των θεμάτων που άπτονται στην Ύδρευση, την Αποχέτευση και τη Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων του Δήμου Έδεσσας. Μετά από τη συνένωση του Δήμου Έδεσσας με το Δήμο Βεγορίτιδας γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες ώστε η περιοχή ευθύνης της ΔΕΥΑΕ να επεκταθεί στα όρια του νέου Δήμου Έδεσσας.

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1 Αορίστου Χρόνου	ΠΕ	Πολιτικών Μηχανικών
1 Μόνιμος Δήμου	ΠΕ	Πολιτικών Μηχανικών
1 Μόνιμος Δήμου	ΤΕ	Πολιτικών Μηχανικών
2 Αορίστου Χρόνου	ΤΕ	Λογιστικού
1 Αορίστου Χρόνου	ΔΕ	Εργάτης
2 Μόνιμοι Δήμου	ΔΕ	Υδραυλικών
2 Μόνιμοι Δήμου	ΥΕ	Εργατών
1 Ορισμένου χρόνου	ΔΕ	Εργάτης
1 Πρόγραμμα Α.Μ.Ε.Α.	ΤΕ	Μηχ.Μηχανικών
1 Πρόγραμμα Α.Μ.Ε.Α.	ΔΕ	Διοικητικού / Οικονομικού
1 Πρόγραμμα Α.Μ.Ε.Α.	ΔΕ	Εργάτης

Οι ειδικότητες και τα προσόντα του υπάρχοντος προσωπικού αντιστοιχούν στις απαιτήσεις των δραστηριοτήτων της Υπηρεσίας, ωστόσο δεν επαρκούν. Υπάρχει ουσιαστική έλλειψη τόσο εργατοτεχνικού όσο και διοικητικού προσωπικού

Προσωρινά, οι ανάγκες της επιχείρησης καλύπτονται από προσωπικό του δήμου (1 πολ. μηχανικός ΠΕ, 1 πολ. Μηχανικός ΤΕ, 2 υδραυλικοί και 2 εργάτες)

Η ΔΕΥΑΕ στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο χώρο ο οποίος όμως δεν επαρκεί. Υπάρχει ανάγκη για χώρο γραφείων αλλά και αποθηκευτικό για τη φύλαξη των υλικών της επιχείρησης.

Εκτός από τις ανάγκες σε χώρο υπάρχει σημαντική ανάγκη για την προμήθεια αποφρακτικού αυτοκινήτου για την υπηρεσία αποχέτευσης αλλά και ανάγκη προμήθειας οχήματος για τις εργασίες ύδρευσης. Ακόμη είναι αναγκαία η προμήθεια εκσκαφέα τύπου bobcat για την ύδρευση.

Η Υπηρεσία χρησιμοποιεί λογισμικό για την έκδοση των λογαριασμών και τη διαχείριση καταναλωτών το οποίο σήμερα χρειάζεται αναβάθμιση προκειμένου η Υπηρεσία να μπορεί να λειτουργεί χωρίς προβλήματα.

Για τη βελτίωση της λειτουργίας της ΔΕΥΑΕ χρειάζεται η αύξηση των τμημάτων, στην ουσία η εφαρμογή του ΟΕΥ αλλά αυτό είναι εφικτό μόνο με την πρόσληψη επί πλέον προσωπικού κάτι που δε διαφαίνεται για το άμεσο μέλλον.

Σήμερα συχνά υπάρχει ανάγκη υποστήριξης της Υπηρεσίας από εξωτερικούς συνεργάτες διαφόρων ειδικοτήτων όπως:

- Νομικός
- Ηλεκτρολόγος
- Συντηρητής Η/Υ (Hardware – software)
- Χημικός
- Οικονομολόγος

διότι οι παραπάνω υπηρεσίες, αν και σημαντικές για την εύρυθμη λειτουργία της Δ.Ε.Υ.Α.Ε. είτε δεν καλύπτονται αυτή την στιγμή από μόνιμο προσωπικό (π.χ. ηλεκτρολόγος, οικονομολόγος) είτε δεν υπάρχει ανάγκη να καλύπτονται από μόνιμο προσωπικό (π.χ. νομικός ή ειδικός Η/Υ).

Ο Προγραμματισμός της Υπηρεσίας γίνεται μέσω του Τεχνικού Προγράμματος και του προϋπολογισμού που συντάσσονται ετησίως και η αξιολόγηση γίνεται μέσα από τα οικονομικά αποτελέσματα του ετήσιου ισολογισμού.

Οι υπηρεσίες της ΔΕΥΑΕ προς τους Δημότες είναι οι καλύτερες δυνατές κάτω από τις υπάρχουσες δυνατότητες. Η προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού και η εξασφάλιση ενός μεγαλύτερου και πιο λειτουργικού χώρου θα συμβάλλουν στη βέλτιστη απόδοση.

Οι αρμοδιότητες της ΔΕΥΑΕ αφορούν ευαίσθητους τομείς για την ποιότητα ζωής και την υγεία των πολιτών. Το θέμα της ύδρευσης όπως και το θέμα της αποχέτευσης είναι βασικά για την καθημερινότητα του καθένα.

Η σωστή διαχείριση του πόσιμου νερού, η βελτίωση των υποδομών εξοικονόμησης – μεταφοράς και ποιότητας νερού, η παροχή με τον καλύτερο τρόπο στους καταναλωτές του απαραίτητου και αναντικατάστατου αγαθού που λέγεται νερό είναι υψίστης σημασίας θέματα για τη σύγχρονη κοινωνία.

Επίσης η ύπαρξη και σωστή λειτουργία των δικτύων αποχέτευσης, η ελεγχόμενη διάθεση και επεξεργασία των οικιακών υγρών αποβλήτων είναι πολύ σημαντικά για τη διαφύλαξη της Δημόσιας Υγείας και την προστασία του περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει καταμετρημένο ακριβώς το μήκος των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης. Σήμερα λειτουργούν για τις ανάγκες ύδρευσης 12 γεωτρήσεις, 7 φυσικές πηγές, 23 δεξαμενές και 14 αντλιοστάσια στον πρώην Δήμο Έδεσσας. Για την περιοχή του πρώην Δήμου Βεγορίτιδας δεν υπάρχουν ακόμη ακριβή στοιχεία. Ακόμη δεν έχουν όλοι οι καταναλωτές

υδρόμετρα (12000 στους οικισμούς του πρώην Δήμου Έδεσσας που έχουν υδρόμετρα σε λειτουργία) και συνεπώς δεν υπάρχει η δυνατότητα καταμέτρησης της κατανάλωσης νερού στο Δήμο.

Για τον πρώην Δήμο Έδεσσας στοιχεία που αφορούν την αποχέτευση προκύπτουν από τα στοιχεία της Μονάδας επεξεργασίας λυμάτων. Έτσι έχουμε 150m³/h ή περίπου 1.300.000m³/έτος.

Και στους δύο τομείς αρμοδιότητας οι υποδομές δεν είναι οι απαιτούμενες σε όλη την έκταση του Δήμου και για την βελτίωση της κατάστασης αλλά και την αρχή της ίσης μεταχείρισης όλων των δημοτών απαιτείται:

1. Ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων (καθορισμός υδρευόμενων περιοχών, κεντρικοί μετρητές παροχών, τοποθέτηση υδρομέτρων σε όλους τους καταναλωτές νερού)
2. Αναβάθμιση και επέκταση δικτύων διανομής νερού (π.χ. αντικατάσταση αμιαντοσωλήνων, επεκτάσεις δικτύων ύδρευσης στο όρια των υδρευόμενων περιοχών, τηλεέλεγχος κ.λ.π.)
3. Αναβάθμιση και επέκταση δικτύων αποχέτευσης (π.χ. διαχωρισμός δικτύων ομβρίων – ακαθάρτων, επεκτάσεις δικτύων στα όρια των υδρευόμενων περιοχών κ.λ.π. κατάργηση βόθρων)
4. Κατασκευή κατάλληλων Ε.Ε.Λ. για όλους τους οικισμούς στην περιοχή αρμοδιότητας της Δ.Ε.Υ.Α.Ε.

Για την υλοποίηση όλων των ανωτέρω απαιτούνται σημαντικοί οικονομικοί πόροι που μόνο μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων μπορούν να εξασφαλιστούν. Οι ίδιοι πόροι της Επιχείρησης μόνο για επισκευές μικρής κλίμακας επαρκούν. Γίνεται κάθε προσπάθεια αξιοποίησης τέτοιων προγραμμάτων ώστε να βελτιωθούν οι υποδομές των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης στο Δήμο.

Αυτό που προτείνεται για την άμεση αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων είναι η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από το υφιστάμενο προσωπικό και συνεπώς θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη πόρων για το λόγο αυτό.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΈΔΕΣΣΑΣ (ΔΗΚΕΛΕ)

Η Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Έδεσσας προέκυψε από την συγχώνευση των:

1. «Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Έδεσσας» (ΔΗ.Κ.Ε.Δ.Ε.) με τον διακριτικό τίτλο «Παρέμβαση», που συστήθηκε με την υπ' αριθμ. 232/2008 απόφαση του

Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Έδεσσας, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 8001/2009, απόφαση του Γ.Γ. της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 332/2009 τ. Β΄. και της

2. «Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Ανάπτυξης Βεγορίτιδας Δήμου Βεγορίτιδας» (ΔΗ.Κ.ΕΠ.Α.), που συστήθηκε με την υπ' αριθμ. 145/2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βεγορίτιδας, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 6.116/2008, απόφαση του Γ.Γ της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 2.360/2008 τ. Β΄.

Η διαδικασία συγχώνευσης των δύο παραπάνω επιχειρήσεων που έγινε βάση των διατάξεων του άρθρου 109 του Ν. 3852/2010 ολοκληρώθηκε με την δημοσίευση του ΦΕΚ 1093 2-6-2011 που αποτελεί και το καταστατικό της επιχείρησης.

Η λειτουργία της Επιχείρησης περιλαμβάνει τους παρακάτω τομείς και δραστηριότητες:

1.1. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- 1.1.1. Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- 1.1.2. Λειτουργία Ενυδρείου – Ερπετάριου
- 1.1.3. Λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου
- 1.1.4. Μόνιμη έκθεση έργων Έδεσσαίων καλλιτεχνών
- 1.1.5. Λειτουργία Θερινού Κινηματογράφου
- 1.1.6. Λειτουργία τμημάτων ωδείου, χορωδίας και χορωδιακού εργαστηρίου

1.2. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

- 1.2.1. Λειτουργία τμημάτων Μαζικού Αθλητισμού
- 1.2.2. Αθλητικές Διοργανώσεις
- 1.2.3. Λειτουργία & Διαχείριση Αθλητικού Κέντρου «Πασά Τσαϊρ»

1.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- 1.3.1. Λειτουργία του Παραγωγικού Εργαστηρίου ατόμων με Ειδικές Ανάγκες «Περίτεχνο»

1.4. ΔΟΜΕΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- 1.4.1. Λειτουργία συγχρηματοδοτούμενων δράσεων και δομών κοινωνικής πολιτικής και αλληλεγγύης
- 1.4.2. Βοήθεια Στο Σπίτι I
- 1.4.3. Βοήθεια Στο Σπίτι II
- 1.4.4. Βοήθεια Στο Σπίτι III
- 1.4.5. Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών «Μπατάνι»
- 1.4.6. Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Βεγορίτιδας

- 1.4.7. Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες «Ορίζοντας»
- 1.4.8. Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Κ.Η.Φ.Η.
- 1.4.9. Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
- 1.5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
 - 1.5.1. Γραφείο Περιβάλλοντος & Πολιτιστικού Τουρισμού
 - 1.5.2. Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Έδεσσας
 - 1.5.3. Κέντρο Πληροφόρησης Υγροτόπου Άγρα-Βρυτών-Νησίου
 - 1.5.4. Κέντρο Πληροφόρησης Επισκεπτών Βεγορίτιδος
 - 1.5.5. Εκδόσεις – Έντυπη και Ηλεκτρονική προβολή δράσεων
- 1.6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Διοικητικών Υπηρεσιών

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	Π.Ε.	Δασολόγων
1	Π.Ε.	Κοινωνιολόγων
2	Π.Ε.	Παιδαγωγών
1	Π.Ε. + Μεταπτυχιακό	Οικονομικού
1	Π.Ε.	Οικονομικού
1	Τ.Ε.	Λογιστικής
1	Τ.Ε.	Κοινωνικών Λειτουργιών
1	Τ.Ε.	Βιβλιοθηκονομίας
1	Δ.Ε.	Καλλιτεχνικός Δ/ντης Ωδείου
1	Δ.Ε.	Διευθυντής
12	Δ.Ε.	Διοικητικών Υπαλλήλων
3	Δ.Ε.	Εκπαιδευτριες ΑμΕΑ
2	Υ.Ε.	Τεχνίτες-Ελαιοχρωματιστές
1	Υ.Ε.	Γενικών Καθηκόντων
3	Υ.Ε.	Καθαρίστριες
1	Υ.Ε.	Φύλακας
1	Υ.Ε.	Κλητήρας

ΤΜΗΜΑ Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Απασχολούμενο προσωπικό Ορισμένου Χρόνου		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	Π.Ε.	Παιδαγωγών
1	Π.Ε.	Κοινωνιολόγων
2	Π.Ε.	Γυμναστών
1	Τ.Ε.	Βρεφονηπιοκόμων
2	Τ.Ε.	Κοινωνικών Λειτουργών
3	Δ.Ε.	Νοσηλεύτριες
1	Δ.Ε.	Οδηγός
3	Δ.Ε.	Επιμελητές Πρόνοιας
2	Υ.Ε.	Καθαρίστριες
4	Υ.Ε.	Οικογενειακοί Βοηθοί – Καθαρίστριες

Το υφιστάμενο προσωπικό σε γενικές γραμμές είναι αρκετό ωστόσο υπάρχουν ανάγκες όπως π.χ.

- Το λογιστήριο στερείται Π.Ε. Οικονομικού (η υπάλληλος που διαθέτει πτυχίο Οικονομικού δεν έχει εργαστεί ποτέ σε λογιστήριο) και για αυτό τον λόγο γίνεται ανάθεση κάποιων εργασιών του λογιστηρίου σε εξωτερικό συνεργάτη.
- Η χρήση εξειδικευμένων προγραμμάτων λογιστικής παρακολούθησης απαιτεί συνεχή προσπάθεια ενημέρωσης, επιμόρφωσης και κυρίως διάθεση για μάθηση των νέων δεδομένων
- Με εσωτερικές μετακινήσεις καλύπτονται τα διάφορα κενά που δημιουργούνται κατά την λειτουργία της επιχείρησης οι οποίες αν και καλύπτουν τα τυχόν κενά εκ των έσω σε κάποιες περιπτώσεις να μην είναι και οι ενδεδειγμένες.
- Χρειάζεται εξειδικευμένο προσωπικό σε δομές/υπηρεσίες όπως π.χ. του λαογραφικού μουσείου, του ενυδρείου – ερπετάρειου κ.λ.π.

Όσον αφορά την ανάγκη επιμόρφωσης του προσωπικού σε θέματα αρμοδιότητάς του αυτή είναι υπαρκτή. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οργάνωση - διοίκηση και λειτουργία Κοινωνικών Δομών
- Εξειδικευμένα λογισμικά χρήσης Η/Υ π.χ. ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, λογισμικό λογιστηρίου λογισμικό μισθοδοσίας, κ.α.

Ο χώρος στον οποίο λειτουργεί ένα μεγάλο μέρος της ΔΗΚΕΔΕ είναι το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Έδεσσας. Οι διαθέσιμοι χώροι οι οποίοι λειτουργούν ως γραφεία δεν είναι οι πλέον ενδεδειγμένοι λόγω του ότι σχεδιάστηκε το κτίριο για να εξυπηρετήσει άλλες ανάγκες και όχι

διοικητικές. Πέρα όμως από την στενότητα του χώρου της διοίκησης προβλήματα υπάρχουν και σε άλλα κτίρια στα οποία στεγάζονται δομές της Επιχείρησης. Έτσι:

- Η δομή ΚΔΑΠ-ΜΕΑ «Ορίζοντας» στεγάζεται σε μικρό ως προς τους χώρους και αμφισβητούμενης ιδιοκτησίας κτήριο που δημιουργεί προβλήματα στην λειτουργία της δομής.
- Επιπρόσθετα η δομή Παραγωγικό εργαστήριο «Περίτεχνο» στεγάζεται σε χώρο (Παλιό Νοσοκομείο) παραχωρούμενο από το Υπουργείο Υγείας.

Είναι σημαντικό να βρεθεί νέος χώρος εγκατάστασης ώστε να συστεγαστούν οι δύο δομές γεγονός που θα οδηγήσει σε πολλαπλά οφέλη τόσο για την λειτουργία των δύο δομών όσο και για την συνολική λειτουργία της επιχείρησης.

Θα πρέπει να γίνει σημαντική προσπάθεια ώστε όλα τα παραχωρούμενα κτήρια από τον Δήμο Έδεσσας προς την Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Δήμου Έδεσσας να έχουν όλες τις προβλεπόμενες άδειες ώστε να μπορεί η Δημοτική Επιχείρηση να αναπτύξει δραστηριότητες που αλλιώς θα είναι αδύνατο να αναπτυχθούν σε νόμιμα πλαίσια.

Τα κτήρια παρόλη την διαρκή και τακτική τους συντήρηση από την Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση θα πρέπει να ενταχθούν σε ένα συνολικό σχεδιασμό παρεμβάσεων για την μείωση της ενεργειακής τους κατανάλωσης. Ο σχεδιασμός αυτός πρέπει να αναληφθεί από τον Δήμο Έδεσσας και την Τεχνική του υπηρεσία. Αποσπασματικές και ευκαιριακές ενέργειες και δράσεις επιτείνουν το πρόβλημα.

Εκτός από τα προβλήματα και τις ελλείψεις που σημειώνονται στα κτίρια, ανάγκες υπάρχουν σε ΗΜ εξοπλισμό προκειμένου η Επιχείρηση να λειτουργεί εύρυθμα και να παρέχει υπηρεσίας ποιότητας προς τους Δημότες. Έτσι αναφέρονται παρακάτω οι ανάγκες σε εξοπλισμό ανά δραστηριότητα.

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Πρόσθετες ανάγκες σε Η/Μ εξοπλισμό
Βοήθεια στο σπίτι (τρεις δομές)	Επιβατικό αυτοκίνητο 1000 έως 1400 cc τουλάχιστον ένα
Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Ειδικές ανάγκες «Ορίζοντας»	Λεωφορείο 15-19 θέσεων (Η δομή διαθέτει ένα λεωφορείο που είναι όμως παλιό και εμφανίζει συχνά βλάβες)
Πολιτιστικές Δραστηριότητες Υποστήριξη εκδηλώσεων Δημοτικών Διαμερισμάτων	Ημιφορητό κλειστού τύπου (κλουβάκι)
Πολιτιστικές Δραστηριότητες Υποστήριξη εκδηλώσεων Δημοτικών Διαμερισμάτων	Τραπεζοκαθίσματα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες μίας πολιτιστικής εκδήλωσης (π.χ. 600 πλαστικές καρέκλες και 150 πλαστικά τραπέζια
Πολιτιστικές Δραστηριότητες Υποστήριξη	Εξέδρα διαστάσεων 10 m X 10 m.

εκδηλώσεων Δημοτικών Διαμερισμάτων	
Πολιτιστικές Δραστηριότητες Υποστήριξη εκδηλώσεων Δημοτικών Διαμερισμάτων	Ηχητικό συγκρότημα με προδιαγραφές για την κάλυψη μίας μικρής σε απαιτήσεις πολιτιστικής εκδήλωσης
Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Έδεσσας – Αίθουσες πολλαπλών εκδηλώσεων	Αγορά αυτόματων πωλητών καφέ, αναψυκτικών , νερού και snacks
ΚΔΑΠ ΕΔΕΣΣΑΣ – ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ	Ανανέωση του εξοπλισμού των δομών (παιδικά τραπέζια, καρέκλες, παιχνίδια δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών, κ.α.)
ΚΔΑΠ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ	Εξοπλισμός εξωτερικής παιδικής χαράς

Πέρα από τις ανάγκες σε πρόσθετο εξοπλισμό καταγράφονται ανάγκες για τη συντήρηση των κτιρίων και του υπάρχοντος εξοπλισμού:

- Θα πρέπει να υπάρχει συνεχής συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Έδεσσας έτσι ώστε να αλληλοσυμπληρώνονται οι ειδικότητες τεχνικών που διαθέτει ο Δήμος Έδεσσας συνολικά πχ. Η επιχείρηση έχει ελαιοχρωματιστές που βάφουν κάθε έτος αρκετές σχολικές μονάδες και Δημοτικά κτήρια, ο Δήμος Έδεσσας έχει ηλεκτρολόγους που μπορούν να αναλάβουν και κάποιες ηλεκτρολογικές εργασίες που τυχόν χρειάζεται η επιχείρηση κ.ο.κ.
- Ο Δήμος Έδεσσας έχει παραχωρήσει προς χρήση 6 κτίρια τα οποία απαιτούν για να είναι λειτουργικά, συνεχή συντήρηση ως εκ τούτο δημιουργείται ένα σημαντικό ποσό εξόδων σε ετήσια βάση για την επιχείρηση κάτι που είναι αρκετά δύσκολο μίας και η χρηματοδότηση από τον Δήμο προς την επιχείρηση είναι πάρα πολύ μικρή και όχι σε τακτικά χρονικά διαστήματα
- Το κτήριο του Λαογραφικού Μουσείου θα πρέπει να τύχει εκτεταμένης συντήρησης κυρίως των εξωτερικών κουφωμάτων, δράση που απαιτεί σημαντικό χρηματικό ποσό για τα οικονομικά δεδομένα της επιχείρησης την παρούσα χρονική στιγμή. Παρόλα αυτά και παρά τις οικονομικές δυσκολίες έχει ξεκινήσει η σταδιακή (ανά όροφο) αντικατάσταση των εξωτερικών κουφωμάτων

Επίσης:

- Είναι επιτακτική ανάγκη η διασύνδεσης όλων των Η/Υ της επιχείρησης με συσκευή BACK-UP έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος σημαντικών απωλειών δεδομένων
- Θα πρέπει να εξασφαλιστούν οι προβλεπόμενες άδειες χρήσης του χρησιμοποιούμενου software

- Η χρήση των λογισμικών και κυρίως τα λογιστικών προγραμμάτων απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και προσπάθεια γεγονός που σε κάποιες περιπτώσεις δημιουργεί προβλήματα
- Θα πρέπει να τεθεί σε προγραμματισμό ώστε να γίνεται ανανέωση συστημάτων πληροφορικής (software και hardware) ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Αυτό προϋποθέτει την δημιουργία ενός μητρώου όλου του εξοπλισμού ώστε να είναι εφικτός ο προγραμματισμός της αντικατάστασης τους. Επιπρόσθετα θα πρέπει σε όλες τις δομές να τοποθετηθεί τουλάχιστον ένας επιτραπέζιος υπολογιστής

Ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής και εξοπλισμό γραφείου

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής και εξοπλισμό γραφείου
Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων	Βιντεοπροβολέας σταθερός υψηλής ανάλυσης
Πολιτιστικές Εκδηλώσεις	Βιντεοπροβολέας φορητός
Τμήμα Προμηθειών	Λογισμικό διαχείρισης παγίων
Γραφείο Πρωτοκόλλου	Λογισμικό διαχείρισης Εγγράφων & Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου
Διάφορες δομές	4 πλήρη συστήματα Η/Υ

Όσον αφορά την οργανωτική δομή της Υπηρεσίας θα πρέπει:

- Να γίνει ευδιάκριτη η αρμοδιότητα κάθε τμήματος ώστε να μην υπάρχουν αλληλεπικαλύψεις μεταξύ τους π.χ. το Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών με το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης.
- Να καθοριστούν επακριβώς οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων κυρίως στον τομέα των προμηθειών και της ανάθεσης παροχής υπηρεσιών έτσι ώστε να αποφευχθεί η εκ των υστέρων τακτοποίηση τους .
- σε κάθε τμήμα να υπάρχει αναπλήρωση και συμπλήρωση αντικειμένων για τις περιπτώσεις απουσίας και αδειών των υπαλλήλων έτσι ώστε να μη δημιουργούνται κενά δυσλειτουργίας.

Ακόμη θα πρέπει να υπάρχει στενότερη συνεργασία και κυρίως καθορισμένη εντός πλαισίων συνεργασία με το Τμήμα Προγραμματισμού του Δήμου, ώστε να λαμβάνεται ενημέρωση για τυχόν προγράμματα και δράσεις που προκηρύσσονται. Επιπρόσθετα θα πρέπει η επιχείρηση να αναλαμβάνει στο βαθμό των δυνατοτήτων της συμμετοχή ως εταίρος στα διάφορα χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Η νομική υποστήριξη ασκείται από εξωτερικό συνεργάτη δικηγόρο κατά περίπτωση και μόνο όταν είναι απόλυτη ανάγκη.

Το οικονομικό πρόβλημα αποτελεί τον κύριο ανασταλτικό παράγοντα για την λειτουργία της επιχείρησης αλλά και τον σχεδιασμό – υλοποίηση δράσεων τόσο σε υφιστάμενους τομείς δραστηριότητας όσο και σε νέους που σχεδιάζει να δραστηριοποιηθεί. Ως εκ τούτου η συνεργασία με την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου είναι κάπως προβληματική (χωρίς να είναι ευθύνη της υπηρεσίας ή των υπαλλήλων) μιας και δεν υπάρχουν τακτικές προγραμματισμένες καταβολές χρημάτων σύμφωνα με το Διετές Πρόγραμμα Δράσης που έχει εγκριθεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Έδεσσας.

Με την τεχνική υπηρεσία του Δήμου θα πρέπει να υπάρχει συντονισμός των δραστηριοτήτων και των ενεργειών μιας και αρκετές δράσεις είτε σχεδιάζονται και υλοποιούνται από κοινού είτε έχουν κοινό στόχο και σκοπό. Φαινόμενα όπου με επικλήσεις διαφόρων λόγων οι τεχνικές υπηρεσίες αδυνατούν να ανταποκριθούν σε επείγουσες ανάγκες τεχνικής φύσεως δεν θα πρέπει να παρατηρούνται. Η επιχείρηση έχει μεγάλη αυτονομία σε πολλά τεχνικά θέματα αλλά κάποιες φορές απαιτείται η συνδρομή και της τεχνικής υπηρεσίας (π.χ. εκδηλώσεις καρναβαλιού, πολιτιστικό καλοκαίρι, κ.α.)

Την παρούσα χρονική στιγμή δεν υπάρχει κάποιο αντικειμενικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης του έργου της Υπηρεσίας. Αρμόδια όργανα για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του συνολικά παραγόμενου έργου είναι το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης καθώς και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Έδεσσας.

Στα θέματα του προγραμματισμού των δράσεων υπάρχουν επικεφαλής τμημάτων οι οποίοι σε συνεργασία με τον Πρόεδρο και τον Διευθυντή της επιχείρησης κάνουν τον προγραμματισμό των δράσεων.

Θα πρέπει να παραμετροποιηθεί και να εφαρμοστεί ένα αντικειμενικό σύστημα αξιολόγησης των δράσεων και των παρεχομένων υπηρεσιών. Η φύση της επιχείρησης - που έχει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων – καθιστά πολύ δύσκολη την αντικειμενική εφαρμογή του που θα απαιτήσει αρκετή προσπάθεια από όλο το προσωπικό της επιχείρησης.

Στις δομές ΚΔΑΠ-ΜΕΑ, ΚΔΑΠ, Βοήθεια στο Σπίτι, ΚΗΦΗ ο προγραμματισμός των δράσεων και η καθημερινή λειτουργία τους γίνεται από τον επιστημονικά υπεύθυνο της δομής.

Το επίπεδο των υπηρεσιών που παρέχει η επιχείρηση ως προς τις ανάγκες των αποδεκτών της βρίσκεται σε ένα αρκετά καλό επίπεδο. Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσής τους αλλά κυρίως ανάπτυξης νέων δράσεων και κυρίως δράσεων κοινωνικής πολιτικής και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα διαρκούς

καταγραφής των διαρκώς μεταβαλλόμενων αναγκών των αποδεκτών, ώστε να είναι εφικτή η προσαρμογή των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Ακόμη υπάρχουν 9 Μονάδες Infokiosk οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν σε ΣΔΙΤ για τεκμηρίωση προβολής της περιοχής

Δικτυακός τόπος ανάπτυξης πολιτιστικών / τουριστικών / περιβαλλοντικών πληροφοριών με χρηματοδότηση Ευρωπαϊκού Προγράμματος στην κατεύθυνση της βελτίωσης και αυτοματοποίησης του υφισταμένου θα μπορούσε να αποφέρει σημαντικά πολλαπλά οφέλη στην Επιχείρηση.

Η Ανάπτυξη Πληροφοριακού συστήματος καταγραφής report και διαχείρισης πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και τουριστικών πληροφοριών και χρηματοδότηση μέσα από πρόγραμμα ευρωπαϊκό θα ενίσχυε σημαντικά την παρεχόμενη υπηρεσία.

Εγκατάσταση λογισμικού που να επιτρέπει την εσωτερική τηλεφωνική επικοινωνία των εργαζομένων μέσω διαδικτύου χωρίς επιπλέον χρεώσεις θα βελτίωνε σημαντικά την εσωτερική λειτουργία της Υπηρεσίας.

Τμήμα Πολιτιστικού Τουρισμού, Περιβάλλοντος & Πληροφορικής.

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
1	ΠΕ+ MASTER	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
1	ΔΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
1	ΔΕ	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ – ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Το τμήμα Πολιτιστικού Τουρισμού, Περιβάλλοντος & Πληροφορικής λειτουργεί οριακά με 3 άτομα (προϊστάμενος & 2 υπάλληλοι) και έχει την βοήθεια εθελοντών και συνεργασιών.

Τουλάχιστον 2 ακόμη άτομα με ανάλογο επιστημονικό υπόβαθρο & πολυγλωσσικότητα, ένα τουλάχιστο άτομο ανά τομέα ένα για τον πολιτιστικό τουρισμό, ένα για το περιβάλλον και ένα για πληροφορική είναι αναγκαία για την επαρκή στελέχωση με την βοήθεια πάντα των εθελοντών ανά θεματικό τομέα.

Δεδομένου ότι δεν ασκείται συστηματική πολιτική επιμόρφωσης του προσωπικού προτείνεται η λήψη απόφασης από το ΔΣ του Δήμου Έδεσσας για υποχρεωτική παρακολούθηση έως 4 προγραμμάτων εκπαίδευσης σε ετήσια βάση σε αντικείμενο του κάθε υπαλλήλου /στελέχους σχετικού με το αντικείμενο που του έχει ανατεθεί. Τα προγράμματα μπορούν να είναι πλήρως χρηματοδοτούμενα ακόμη και να οργανώνονται στην Έδεσσα από το ΕΚΔΔ και την ΕΣΤΑ. Στα προγράμματα αυτά να συμμετέχει και το προσωπικό των ΝΠΙΔ & ΝΠΔΔ κάτι που δεν γίνεται έως σήμερα.

Όσον αφορά τα θέματα που κρίνεται χρήσιμο έως και απαραίτητο να επιμορφωθούν οι εργαζόμενοι του τμήματος είναι:

- ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ (Culture Destination Management)
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ – ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ – ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ & ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ & ΤΟΠΙΚΗ ΧΛΩΡΙΔΑ - ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ & ΙΧΘΥΟΠΑΝΙΔΑ

Οι υπηρεσίες του τμήματος στεγάζονται στο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου Έδεσσας με όποια προβλήματα αυτό δημιουργεί. Όμως ανάγκες υπάρχουν για τη λειτουργία των αντικειμένων εκτός της διοίκησης. Έτσι:

- Απαιτείται ένα επιπλέον Κέντρο Πληροφόρησης στην περιοχή Βεγορίτιδας (λόγω συνένωσης με τον Δ.Βεγορίτιδας, περιοχή Αγίου Αθανασίου- Άρνισσας) και ένα Κέντρο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης στον πυρήνα του υγροτόπου Άγρα-Βρυτών-Νησίου. Επίσης απαιτείται χώρος διαμονής των εθελοντών στην πόλη της Έδεσσας

Οι υφιστάμενοι χώροι είναι λειτουργικοί

Ωστόσο παρατηρούνται ελλείψεις και ανάγκες σε εξοπλισμό για την εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας. Αναλυτικότερα:

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Πρόσθετες ανάγκες σε Η/Μ εξοπλισμό
Κέντρο Πληροφόρησης Έδεσσας	Πλήρες Σύστημα Η/Υ / Εκτυπωτή Καρτών / Αυτόματου Συστήματος Εκδόσεως Εισιτηρίων
Πολιτιστικό Κέντρο	Πλήρες Σύστημα Εξοικονόμησης Ενέργειας με χρήση ΑΠΕ για χρήση και εκπαίδευση στην εξοικονόμηση ενέργειας προστασίας περιβάλλοντος
Συμμετοχή σε Εκθέσεις / Συνέδρια / Εκδηλώσεις για προβολή της πόλης	Πλήρες Κινητό Σύστημα AUDIOVISUAL για παρουσιάσεις προβολής εκτός πόλης
Οικοτουριστικό Κέντρο Πληροφόρησης Υγροτόπου Άγρα-Βρυτών-Νησίου	Αυτοκίνητο 4 X 4 για μεταφορά εξοπλισμού και εθελοντών
Οικοτουριστικό Κέντρο Πληροφόρησης Υγροτόπου Άγρα-Βρυτών-Νησίου	6 Ποδήλατα για μετακίνηση εθελοντών.

Η συντήρηση του υφιστάμενου εξοπλισμού γίνεται στο βαθμό του δυνατού με ίδια μέσα.

Κυριότερο πρόβλημα αποτελεί η οργάνωση και διαχείριση ανταλλακτικών/υπηρεσιών, η οποία γίνεται από εξωτερικούς προμηθευτές μιας και οι οικονομικές τους απαιτήσεις με βάση τις νέες διαμορφούμενες συνθήκες στην αγορά απαιτούν πληρωμές άμεσα ή σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα.

Τα υφιστάμενα συστήματα πληροφορικής λειτουργούν τοπικά & αυτόνομα χωρίς να υπάρχει ένας WEB-SERVER ο οποίος να είναι δυνατόν να διατηρεί μεγάλους όγκους δεδομένων / χρήστη και παράλληλα να εγγυάται ασφάλεια δεδομένων.

Οι ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής και εξοπλισμό γραφείου δεν είναι αμελητέες. Υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις, οι οποίες ανά δραστηριότητα είναι:

Δραστηριότητες της Υπηρεσίας	Ανάγκες σε εξοπλισμό πληροφορικής και εξοπλισμό γραφείου
Κέντρο Πληροφόρησης Έδεσσας	Πλήρες Σύστημα Η/Υ / Εκτυπωτή Καρτών
Τμήμα Πολιτιστικού Τουρισμού – Πολιτιστικό Κέντρο	Έγχρωμος Laser Εκτυπωτής για παραγωγή προωθητικών εντύπων μικρού triage
Τμήμα Πολιτιστικού Τουρισμού – Πολιτιστικό Κέντρο	Πλήρες Σύστημα WEB-SERVER για αποθήκευση μεγάλου όγκου δεδομένων / Φωτογραφιών / Βίντεο / Κειμένων σχετικά με την Έδεσσα.
Συμμετοχή σε Εκθέσεις / Συνέδρια / Εκδηλώσεις για προβολή της πόλης	Πλήρες Ηλεκτρονικό Κινητό Σύστημα AUDIOVISUAL για παρουσιάσεις προβολής εκτός πόλης
Γραφείο Πληροφορικής - Γραμματείας	Αυτόματο Scanner εισερχομένων /εξερχομένων εγγράφων για διανομή και αυτόματη αρχειοθέτηση εγγράφων
Γραφείο Πληροφορικής	Πλήρες Σύστημα SERVER ή WEB Server για αποθήκευση μεγάλου όγκου δεδομένων & λήψη αντιγράφων ασφαλείας για την εξυπηρέτηση όλων των τμημάτων της επιχείρησης.
Γραφείο Πληροφορικής	Πλήρες Σύστημα Ασφάλειας Δεδομένων από επιθέσεις κακόβουλου λογισμικού.

Επίσης, όλες οι λειτουργίες και δραστηριότητες του Τμήματος θα πρέπει να υποστηρίζονται από λογισμικό εξ αποστάσεως διαχειριζόμενο (web application). Παράλληλα όλα τα αρχεία πρέπει να φυλάσσονται σε κεντρικό Η/Υ (server) ή Web Server

Όσον αφορά την οργανωτική δομή και λειτουργία του τμήματος αναφέρεται:

Το τμήμα φέρει την ευθύνη λειτουργίας σε ετήσια βάση ενός Κέντρου Πληροφόρησης επισκεπτών (365 ημέρες / 2496 ώρες), του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης (365 ημέρες το χρόνο) & του ενυδρείου (365 ημέρες / 2496 ώρες) με 3 άτομα αορίστου χρόνου, 1 άτομο ορισμένου χρόνου & 7 εθελοντές). Το τμήμα έχει προϊστάμενο και αναφέρεται στον διευθυντή και ακολούθως στο πρόεδρο και το ΔΣ. Επίσης υφίσταται συνεργασία με το τμήμα Τουρισμού του Δήμου Έδεσσας.

Στο τμήμα Πολιτιστικού Τουρισμού πρέπει να ενταχθούν όλες οι δομές που σχετίζονται με την εξυπηρέτηση των επισκεπτών για να υπάρξει ενοποίηση των δομών που αποτελούν το κορμό της έννοιας: «Έδεσσα, ενιαίος τουριστικός-πολιτιστικός-περιβαλλοντικός προορισμός». Δηλαδή

το Υπαίθριο Μουσείο Νερού (Μύλοι - Κανναβουργείο), το Λαογραφικό Μουσείο και όποιοι δορυφορικοί χώροι σε οικισμούς της ευρύτερης περιοχής.

Οτιδήποτε έχει σχέση με επισκέπτη θα πρέπει να λειτουργεί με άξονα την λογική της ενοποίησης της εικόνας του προορισμού και αυτό να γίνεται σε επίπεδο λειτουργικού σχεδιασμού/προγραμματισμού από το τμήμα Πολιτιστικού Τουρισμού.

Η υπηρεσία συνεργάζεται με όλα τα τμήματα της επιχείρησης μιας και ζητήματα πληροφορικής απασχολούν όλη την δομή της.

Επίσης βρίσκεται σε απόλυτη συνεργασία με τις υπηρεσίες του δήμου Έδεσσας. Με το τμήμα Προγραμματισμού και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την χρηματοδότηση δράσεων και χρειάζεται ελάχιστη υποστήριξη από εξωτερικούς συνεργάτες κυρίως σε θέματα προμηθειών/υπηρεσιών (έντυπα, αναλώσιμα, υπηρεσίες φιλοξενίας ιστοτόπου κλπ)

Για πολλά θέματα περιορισμού της πρόσβασης σε αξιοθέατα χρειάζεται εκτός από τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και του ΔΣ του φορέα και νομική επάρκεια.

Στη συνεργασία του τμήματος με τις υπηρεσίες του Δήμου τα σημαντικότερα προβλήματα αφορούν το λειτουργικό σχεδιασμό αντιμετώπισης ζητημάτων γεγονός που δημιουργεί σε μεγάλο βαθμό μια συγκεντρωτική και γραφειοκρατική διοίκηση. Η λογιστική διαχείριση των ζητημάτων και η σχέση με τους προμηθευτές μπορεί να καθυστερήσει σημαντικά την υλοποίηση ενός προγράμματος ή μιας απόφασης του φορέα.

Πρέπει να είναι ξεκάθαρη η διαδικασία στο τι γίνεται σε κάθε περίπτωση. Πχ Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης (Αδειοδότηση, διαδικασία, ενημέρωση νομικού πλαισίου, διαδικασίες, κριτήρια, πραγματική λειτουργία, έλεγχος διαδικασιών, ανατροφοδότηση).

Η πηγή όλων είναι η άγνοια των διαδικασιών από όλους. Δεν είναι δυνατόν οι εργαζόμενοι να ενημερώνονται από ιδιωτικό κανάλι πληροφόρησης (dimosnet) και να μην υπάρχει ενιαίος κεντρικός φορέας ενημέρωσης.

Ο Προγραμματισμός της δράσης της Υπηρεσίας προβλέπεται στο Διετές Σχέδιο δράσης της ΔΗΚΕΔΕ. Η οικονομική παρακολούθηση και αξιολόγηση γίνεται από το οικονομικό τμήμα της ΔΗΚΕΔΕ σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Το φυσικό αντικείμενο καταγράφεται και αξιολογείται με εσωτερική διαδικασία.

Η υπηρεσία στο βαθμό που εκτελεί μόνη της τον ετήσιο προγραμματισμό ανταποκρίνεται στις ανάγκες των αποδεκτών. Όταν η υπηρεσία απαιτεί την επιπρόσθετη παροχή υπηρεσιών τρίτων για την ευρύτερη κάλυψη αναγκών των αποδεκτών της τότε λόγω της οικονομικής στενότητας η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών περιορίζεται.

Για τη βελτίωση της εσωτερικής ανάπτυξης της υπηρεσίας προτείνεται:

1. Ανάπτυξη ολοκληρωμένου web-λογισμικού συστήματος διαχείρισης προορισμού Πολιτιστικού Τουρισμού με λειτουργία στα 3 κέντρα (Έδεσσα, Υγρότοπος Αγρα-Βρυτών-Νησίου, Λίμνη Βεγορίτιδα)
2. Ανάπτυξη κρίσιμων δεικτών λειτουργίας σε κάθε δράση με σαφείς στόχους
3. Συνεχής Κατάρτιση Προσωπικού & εθελοντών
4. Ανάπτυξη εθελοντισμού για την καλύτερη διάχυση πληροφόρησης και καλύτερη και οικονομικότερη λειτουργία των κοινωφελών υπηρεσιών.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Προβλήματα:

- Η αδυναμία κατανόησης αξιοποίησης ευκαιριών δημιουργίας σταθερών εσόδων από σταθερές δομές (ενιαίο εισιτήριο για Καταρράκτες-Μουσείο Νερού-Τοπικές Μετακινήσεις κλπ) και η διαμόρφωση συνθηκών μείωσης του λειτουργικού κόστους χωρίς περιορισμό δράσεων με παράλληλα οφέλη (υιοθέτηση συστημάτων ΑΠΕ). 45.000 επισκέπτες στο Κέντρο Πληροφόρησης επισκεπτών Έδεσσας το οποίο αποτελεί το 12%-15% των συνολικών επισκεπτών. Πολλοί από τους επισκέπτες (60% από Ευρώπη, κυρίως Ανατολική, Βαλκάνια & Τουρκία) ζητούν εισιτήριο και βασικές υπηρεσίες. Το εισιτήριο θα καλύψει την χρηματοδότηση των υπηρεσιών και τα λειτουργικά κόστη διαχείρισης, συντήρησης περιβάλλοντος, καθαρισμού, ενημέρωσης, έντυπης & ηλεκτρονικής πληροφόρησης κλπ
- Έλλειψη δομών παρουσίασης πολιτιστικού περιβαλλοντικού αποθέματος και συγκρότηση σταθερών και περιοδικών εκθεσιακών δομών εμπλουτισμού τουριστικής εμπειρίας (Ιστορία Γεωπάρκου Καταρρακτών, Ιστορία Καταρρακτών, περιβαλλοντική διαμαρτυρία & διάσωση καταρρακτών, θεματικές εποχικές εκθέσεις κλπ)
- Η έλλειψη ουσιαστικών αποφάσεων στήριξης & συγκρότησης ενός πολιτιστικού καλενταριού του Δήμου Έδεσσας με την ανοικτή συμμετοχή εθελοντών και πολιτιστικών συλλόγων, στην κατεύθυνση της προσέλκυσης επισκεπτών, ενθάρρυνση της τοπικής κοινωνίας και δημιουργίας διασταυρούμενου οφέλους με σαφείς οδηγίες για συμπληρωματικότητα και μη επικάλυψη εκδηλώσεων.
- Η έλλειψη αποφάσεων στήριξης & συγκρότησης εκπαιδευτικών δομών και ευαισθητοποίησης τοπικού πληθυσμού στην στήριξη αυτών. Όλα αυτά δημιουργούν ανεπαρκή εκπαίδευση και μετάδοση πνεύματος συνεργασίας. Το ανθρώπινο δυναμικό υστερεί από άποψη νέων ηλικιών και επαγγελματικών προσόντων το οποίο σε

συνδυασμό με την ανεπάρκεια της απαραίτητης τεχνικής υποστήριξης και την έλλειψη επαρκών καναλιών μεταφοράς τεχνογνωσίας παραμένει ανεκμετάλλευτο.

- Η μη ενοποίηση των δομών πολιτιστικού τουρισμού, και η εσωστρέφεια σε συνδυασμό με την έλλειψη αποφάσεων προκαλεί αδυναμία μάρκετινγκ, ανάδειξης και προβολής των πάσης φύσεως πόρων της περιοχής όπως και την δυνατότητα ανάπτυξης νέων πόρων.
- Οι περιορισμένες περιβαλλοντικές δομές σε συνδυασμό με την έλλειψη σαφούς νομοθεσίας και αποφάσεων προκαλεί αδυναμία μάρκετινγκ, ανάδειξης και προβολής των πάσης φύσεως πόρων της περιοχής.
- Προβλήματα προσπελασιμότητας στο εσωτερικό της περιοχής λόγω ελλιπούς τουριστικής, πολιτιστικής, περιβαλλοντικής ή πολυμορφικής μη ομοιογενούς σήμανσης (Καταρράκτες – Οικισμοί) με έλλειψη ξένης γλώσσας ακόμα και στις οδικές πινακίδες. Έλλειψη συντήρησης υφισταμένων.
- Η απουσία επαρκών τυπικών συνεργασιών ανάμεσα στα τμήματα του Δ. Έδεσσας και των φορέων του για ένα θέμα όπως ο πολιτιστικός τουρισμός ο οποίος ως πυλώνας του τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας απαιτεί ενοποιημένη αντιμετώπιση.
- Έλλειψη ολοκληρωμένων εργαλείων τεκμηρίωσης, ομαδοποίησης, προβολής, ανάδειξης και ενημέρωσης για το πολιτιστικό και περιβαλλοντικό απόθεμα με στόχο τον πολιτιστικό τουρισμό.

Δυνατότητες αντιμετώπισης των ανωτέρω έχουν εντοπιστεί από τις υπηρεσίες του τμήματος και αναφέρονται ως εξής:

- Πολλά κτίρια που ανήκουν στο Δήμο Έδεσσας μπορούν να αξιοποιηθούν από προγράμματα της ΕΕ και να αποτελούν δορυφορικά κτίρια του Υπαίθριου Μουσείου Νερού Έδεσσας (πχ Σπίτι του παιδιού σε Άγιο Αθανάσιο, Κερασιά, Καρυδιά, παλιά σχολεία) με υποδομές έκθεσης και επισκεψιμότητας και κάλυψη του λειτουργικού κόστους με εθελοντές.
- Πολλές δραστηριότητες σε όλη την διάρκεια του χρόνου από πολλούς συλλόγους οι οποίες μπορούν με τον κατάλληλο επικουρικό σχεδιασμό και οργάνωση να αποτελούν εκδηλώσεις ανοικτές όχι μόνο για δημότες αλλά και επισκέπτες.
- Ο συντονισμός του πλούσιου πολυπολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος της περιοχής με την δημιουργία ενός πολιτιστικού – τουριστικού δικτύου ως τουριστικός Δήμος Έδεσσας, θα μπορούσε να δημιουργήσει επαφές με τις χώρες/περιοχές αναφοράς (πχ Γερμανόφωνοι & Γερμανομαθείς με την Γερμανία, Μικρασιάτες με την Τουρκία, Πόντιοι με Τουρκία/Γεωργία, Σύλλογοι Εδεσσαίων στις Πόλεις

Θεσσαλονίκη-Αθήνα, Εδεσσαϊκές Προσωπικότητες με αναφορές στις πόλεις διαμονής τους, Πολιτιστικοί Περιβαλλοντικοί Φορείς με Αναφορές στα δίκτυα που συμμετέχουν)

- Η συνεχής προώθηση και αναβάθμιση της ιστοσελίδας (www.edessacity.gr) με αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και την αναβάθμιση με modules για νέες συσκευές κινητής τηλεφωνίας μέσω καταχώρησης σε δικτυακούς χώρους και αξιοποίησης ελληνικών και ξένων ΜΜΕ μέσω της διαδικασίας της φιλοξενίας από μέλη του τουριστικού δικτύου.
- Η κινητοποίηση και εμπύχωση εκ μέρους των στελεχών στην κατεύθυνση της ενθάρρυνσης και στήριξης μικρών επιχειρηματιών και πολιτιστικών παραγωγών (συλλόγων, ομάδων) στην κατεύθυνση της στήριξης δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Προτάσεις για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων προβλημάτων και αξιοποίηση των ευκαιριών και δυνατοτήτων είναι:

- Βασική στρατηγική κατεύθυνση είναι η τάση προς την παραγωγή ολοκληρωμένων προϊόντων και υπηρεσιών έναντι απλά της κατανάλωσης. Οι διαδικασίες ανάπτυξης, σχεδιασμού, οργάνωσης, καθοδήγησης, ελέγχου και ανατροφοδότησης μπορούν να εγγυηθούν το ποιοτικό πολιτιστικό αποτέλεσμα των προϊόντων και των υπηρεσιών που θα διατίθενται σε πολίτες και επισκέπτες.
- Ενθάρρυνση του τοπικού παραγωγικού δυναμικού σε επίπεδο προϊόντων και υπηρεσιών
- Ένταξη δομών παρουσίασης πολιτιστικού αποθέματος σε ευρωπαϊκά προγράμματα για χρηματοδότηση των παγίων στοιχείων με εξασφάλιση μείωσης λειτουργικού κόστους με σύναψη συμφωνιών με πολιτιστικούς συλλόγους και ομάδες.
- Στήριξη εκδηλώσεων ή αναβάθμιση με ανάπτυξη πολύπτυχων αθλητικών εκδηλώσεων (Δρόμοι του Νερού, Δρόμοι του Κερασιού) για περαιτέρω ενεργητική διάχυση πληροφόρησης σε ειδικό κοινό.
- Στήριξη του πρωτογενή τομέα παραγωγής της τοπικής οικονομίας μέσω ένταξης στις πολιτιστικές εκδηλώσεις ανάλογων δράσεων (Γιορτή Ροδακίνου, Κερασιού, Ακτινιδίου)
- Η στήριξη του δευτερογενή τομέα της οικονομίας και η ένταξή του σε ανάλογες εκδηλώσεις (Δρόμοι του Νερού, του Κερασιού) με βάση τις τοπικές πρώτες ύλες (ταυτοποιημένα γεωργικά & κτηνοτροφικά προϊόντα, ξύλο) για την ανάπτυξη τοπικών κλάδων μεταποίησης και επιχειρηματικότητας.

- Η δημιουργία βάσης με άξονα τις τεχνολογικές εξελίξεις και η διάχυση της δυνατότητας χρήσης του Internet για προβολή, ενημέρωση και αυτό-μόρφωση. Η ύπαρξη αξιόλογων τουριστικών πόρων και η ανάπτυξη μορφών τουρισμού όπως η χιονοδρομία, ο ορεινός, ο λιμναίος, ο ορειβατικός και ο φυσιολατρικός τουρισμός, δημιουργούν δυνατότητες απασχόλησης στον τριτογενή τομέα και δημιουργίας νέων πεδίων συνεργασίας.
- Στήριξη και δημιουργία υπερτοπικών δικτύων για την προσβασιμότητα στην περιοχή όπως η ανάπτυξη και στήριξη προγράμματος (πχ Διεθνείς Αγώνες πολλαπλών αθλημάτων για την μετακίνηση στην αρχαία Εγνατία οδό).
- Υποστήριξη μέσω της ανάπτυξης πληροφόρησης των σύγχρονων μορφών οργάνωσης της δραστηριότητας φορέων και επιχειρήσεων για δημιουργία οικονομιών κλίμακας και βελτίωση των οικονομικών πολλαπλασιαστών που αποτελούν επιπλέον ευκαιρίες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής.
- Η συνεχής προώθηση της απαίτησης για άμεση βελτίωση της πρόσβασης στα υφιστάμενα συγκοινωνιακά δίκτυα (οδικό & σιδηροδρομικό) που προσεγγίζουν την περιοχή.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΛΕΣΣΑΣ Α.Ε. Ο.Τ.Α.

Απασχολούμενο προσωπικό		
Αριθμός υπαλλήλων	Επίπεδο εκπαίδευσης	Κλάδος/ειδικότητα
21	3 Πτυχιούχους Σχολής Μαγειρικής	Μάγειρες
	Απ. Λυκείου	Β' Μάγειρες
	Απ. Λυκείου	Σερβιτόροι
	Απ. Δημοτικού	Σερβιτόροι

Το προσωπικό ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Επιχείρησης περισσότερο λόγω μακρόχρονης εμπειρίας στον κλάδο και όχι λόγω σχετικής εκπαίδευσης. Ωστόσο υπάρχουν αυξημένες ανάγκες επιμόρφωσης σε θέματα ξένης ορολογίας σχετικής με τα επισιτιστικά επαγγέλματα καθώς και στην τεχνική εστίασης και εξυπηρέτησης σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα:

- Μεγάλο πρόβλημα στη στεγανοποίηση του κτίσματος και στην μόνωσή του με αποτέλεσμα να είναι επιβεβλημένη η κατασκευή σκεπής ή η εξ αρχής μόνωση – στεγανοποίηση του κτηρίου. Το πρόβλημα δεν είναι μόνο αισθητικό αλλά και

ασφαλείας λόγω για τους πελάτες και τους εργαζόμενους αφού υπάρχουν ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις στην ψευδοροφή που συνεχώς είναι μέσα σε νερά.

- Οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις είναι απαρχαιωμένες και προβληματικές – απαιτείται νέα εγκατάσταση ή συντήρηση της υπάρχουσας με ουσιαστικές παρεμβάσεις.
- Ο εξοπλισμός της κουζίνας είναι απαρχαιωμένος, δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες σύγχρονης κουζίνας.

Δεν υπάρχει αρκετός χώρος στάθμευσης για ΙΧ και λεωφορεία.

Ανάγκη δημιουργίας εξωτερικών WC γιατί σήμερα η εξυπηρέτηση όλων των τουριστών (που δεν είναι κατ' ανάγκη πελάτες) γίνεται από το κατάστημα της Τουριστικής Α.Ε.

Υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε ΗΜ εξοπλισμό στην κουζίνα:

- Σύγχρονοι ψυκτικοί θάλαμοι για συντήρηση μαγειρευμένων φαγητών
- Σύγχρονοι ψυκτικοί θάλαμοι για συντήρηση α' υλών
- Σκεύη και μηχανήματα για την ταχύτερη παρασκευή τροφίμων

Επίσης οι εγκαταστάσεις γκαζιού δεν είναι οι ενδεδειγμένες. Απαιτείται συντήρηση ή αντικατάσταση.

Όσον αφορά την χρήση σύγχρονων συστημάτων πληροφορικής αναφέρεται ότι έχει γίνει από την επιχείρηση προμήθεια ERP και σύστημα παραγγελιοληψίας που είναι απαραίτητα για μια σύγχρονη επιχείρηση αλλά δεν είχαν τεθεί σε λειτουργία.

Από 18/2/2012 άρχισε η πιλοτική λειτουργία τους και από 1-1-2013 η ουσιαστική εφαρμογή και του ERP και του συστήματος παραγγελιοληψίας.

Σχετικά με την οργανωτική δομή της επιχείρησης αναφέρεται ότι:

- Το οργανόγραμμα είναι ξεπερασμένο και δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες της επιχείρησης χωρίς να έχουν αναπτυχθεί θέσεις ευθύνης για την κατανομή των συνολικών εργασιών και αρμοδιοτήτων της επιχείρησης.
- Από 1-1-2013 θα εφαρμοστεί νέο οργανόγραμμα με πραγματικές αρμοδιότητες και θέσεις ευθύνης μέσα στην επιχείρηση.
- Υπάρχει παντελής έλλειψη γραμματειακής υποστήριξης και στελεχών μέσα στην επιχείρηση. Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν θέσεις μαγείρων και σερβιτόρων.

Η Επιχείρηση συχνά έχει ανάγκη από:

- Νομική υποστήριξη
- Υποστήριξη από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου για βλάβες – Φθορές και περιβάλλον χώρο
- Υποστήριξη από την Υπηρεσία πρασίνου για το πάρκο των καταρακτών

- Υποστήριξη από το νεοσύστατο γραφείο τουρισμού για
 - ο προβολή των επιχειρήσεων
 - ο Διεργημένα για οργανωμένα γκρούπ από το εξωτερικό

Προγραμματισμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου της Υπηρεσίας δεν υφίσταται. Η Επιχείρηση βρίσκεται στο στάδιο προγραμματισμού και σχεδιάζεται η αξιολόγηση τμημάτων και προσωπικού βασισμένη στο νέο οργανόγραμμα που θα ισχύσει.

Δυνατότητες βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών υπάρχουν μεγάλες με παράλληλη αξιοποίηση της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης.

Για την βελτίωση της λειτουργίας της Επιχείρησης προτείνεται:

Ενδοεπιχειρησιακά
Νέα οργανωτική δομή
Κατάρτιση προσωπικού
Προγραμματισμός – στόχοι και αξιολόγηση
Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς τουρισμού
Βελτίωση των υποδομών (κτηριακών και υλικοτεχνικών)

Δήμος Έδεσσας
Διαμόρφωση χώρου πάρκιγκ
Προβολή του συνολικού τουριστικού προϊόντων
Διευκόλυνση στην πρόσβαση των τουριστικών λεωφορείων στους Καταρράκτες
Επισκευή κτηριακών εγκαταστάσεων (το κτήριο είναι ιδιοκτησία του Δήμου) για πρόληψη και αποφυγή ατυχημάτων εργατικών αλλά και πελατών – τουριστών)

Για την αξιολόγηση της κατάστασης του Δήμου και του Δήμου ως οργανισμού παρατίθενται πίνακες ανά τομέα ανάπτυξης, προκειμένου να αποτυπωθεί με πιο σαφή τρόπο ο Δήμος της

Έδεσσα. Ακολουθεί SWOT ανάλυση απ' όπου και προκύπτουν τα κρίσιμα ζητήματα ανά τομέα.

Ο όραμα τα Δημοτικής Αρχής για την ανάπτυξη του Δήμου, σε συνάρτηση με τα κρίσιμα ζητήματα, όπως αυτά προκύπτουν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, λαμβάνοντας υπόψη και την οικονομική συγκυρία της χώρας οδηγούν στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δήμου για τα έτη 2013 – 2014.

SWOT Analysis

(Δυνάμεις-Αδυναμίες Εσωτ.Περιβάλλοντος, Ευκαιρίες-Απειλές Εξωτ. Περιβάλλοντος)

Εσωτερικό περιβάλλον		Εξωτερικό περιβάλλον	
Δυνατά Σημεία	Αδύνατα Σημεία	Ευκαιρίες	Απειλές
ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
Φυσικό Περιβάλλον με πλούσια γεωμορφολογία, ιδιαίτερο μικροκλίμα για παραγωγή προϊόντων & παροχή υπηρεσιών	η έλλειψη σαφούς πολιτικής καταγραφής ποιότητας φυσικού περιβάλλοντος και παρατήρησης της φύσης	Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων για την προστασία, ανάδειξη και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος	Δημοσιονομική Κατάσταση της χώρας
Πλούσιο υδάτινο δυναμικό (Καταρράκτες, Λίμνες, Υγρότοποι, Ποτάμια, Πηγές)	Υποβάθμιση ποιότητας επιφανειακών και υπόγειων υδάτων	Ανάπτυξη προγραμμάτων εθελοντισμού για την ευασητοποίηση στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος	Μη ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών στην εθνική νομοθεσία
Πλούσια χλωρίδα και πανίδα που συνθέτει αξιόλογη βιοποικιλότητα	Καταπάτηση παραλίμιων εκτάσεων για άσκηση γεωργικής δραστηριότητας	Ανάπτυξη προγραμμάτων ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού για φυσικού περιβάλλοντος	Πολύπλοκες & Χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης Φορέων Διαχείρισης υδάτινων οικοσυστημάτων
Σημαντικός Δασικός Πλούτος	Ασφάλεια & Φύλαξη Δασών	Ανάπτυξη συνεργασιών με δομές περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης	Περιορισμένες Χρηματοδότησεις
Λειτουργία Βιολογικού Καθαρισμού & ΧΥΤΑ	Μη κάλυψη του συνόλου των οικισμών με μονάδες επεξεργασίας λυμάτων	Αξιοποίηση βοτάνων & φαρμακευτικών φυτών	Πολύπλοκη

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Θεσμοθετημένες περιβαλλοντικά περιοχές προστασίας	Έλλειψη μελέτης διαχείρισης υδάτινων αποθεμάτων	Ανάπτυξη κοινών ερευνητικών προγραμμάτων με πανεπιστημιακά και ερευνητικά κέντρα	Μη συμμόρφωση με αποφάσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα από Ευρωπαϊκά δικαστήρια
	Έλλειψη θεσμοθέτησης χώρων για απόρριψη αδρανών υλικών	Διαδημοτική Συνεργασία σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος	
	Μη αποκατάσταση χώρων λατομείων	Ένταξη σε εθνικά και διεθνή δίκτυα ανάδειξης και προστασίας του φυσικού πλούτου και κληρονομιάς.	
	Έλλειψη εφαρμογής ολοκληρωμένου προγράμματος ανακύκλωσης		
	Έλλειψη κουλτούρας και περιβαλλοντικής συνείδησης		
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ			
Η πόλη της Έδεσσας, αστικό κέντρο και πρωτεύουσα του Ν.Πέλλας με δυνατότητες ευρείας υπεριοτικής υποστήριξης στην Κεντροδυτική Μακεδονία	Έλλειψη συνολικού ΓΠΣ για τον Δήμο Έδεσσας	Ξεκίνησε η εφαρμογή του Εθνικού Κτηματολογίου στην περιοχή	Έλλειψη χρηματοδότησης για απαλλοτριώσεις οικοπέδων κοινωφελών χρήσεων
Πληθώρα χώρων πρασίνου και αναψυχής εντός και εκτός αστικών κέντρων οικισμών	Έλλειψη εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων για το σύνολο των οικισμών	Αξιοποίηση ΣΔΙΤ	Κλοπές και βανδαλισμοί κτιρίων, υποδομών και κοινόχρηστων χώρων
Θεσμοθετημένες περιοχές ως ιστορικοί τόποι	Έλλειψη ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας κοινόχρηστων χώρων	Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για αστικές αναπλάσεις	Χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες εγκρίσεων πολεοδομικών μελετών και εφαρμογών

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Διατηρητέοι οικισμοί με ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική κληρονομιά	Έλλειψη ολοκληρωμένου προγράμματος συντήρησης πρασίνου	Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για προμήθεια εξοπλισμού υπαίθριων χώρων	Πολυσχιδές νομοθετικό πλαίσιο
Παραδοσιακοί & Ενδιαφέροντες οικισμοί και κτίρια	Έλλειψη παιδικών χαρών βάσει ισχυουσών προδιαγραφών		Συγκεντρωτική λειτουργία της κρατικής διοίκησης
Ανάδειξη του εμπορικού και ιστορικού κέντρου της Έδεσσας	Μη μεταφορά δημοτικού σταδίου στην νέα του θεσμοθετημένη θέση		
Σημαντική παρουσία του νερού εντός του αστικού ιστού	Πρόβλημα χωροθέτησης νεκροταφείων Έδεσσας και οικισμών		
Ιδιαίτερη οικιστική ταυτότητα σε κάθε οικισμό			
Ύπαρξη χώρου στο κέντρο της πόλης κατάλληλου την πλήρη αναμόρφωση του κέντρου της Έδεσσας			
ΔΙΚΤΥΑ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ			
Κομβικό γεωγραφικό σημείο της Κεντροδυτικής Μακεδονίας	Έλλειψη συνοριακής εξόδου και συνδετήριας οδού με ΠΓΔΜ	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων για αντικατάσταση - επέκταση δικτύων	Απομόνωση του δήμου Έδεσσας από τα εθνικά και τα ευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών
	Κακή σύνδεση με τα εθνικά οδικά δίκτυα (ΠΑΘΕ-Εγνατία) και το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης	Ένταξη σε προγράμματα καταγραφής, εξοικονόμησης ενέργειας	Περιορισμένοι χρηματοδοτικοί πόροι για κατασκευή-αντικατάσταση υποδομών - Μεγάλο κόστος έργων υποδομής
Εκτεταμένα δίκτυα ύδρευσης	Κακή κατάσταση και προβλήματα ασφάλειας στην ενδοδημοτική οδοποιία	Ένταξη στον ενιαίο σχεδιασμό προαστιακών σιδηροδρόμων με το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης	

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Δίκτυο αντιπλημμυρικής προστασίας	Έλλειψη μονάδων επεξεργασίας λυμάτων για τους οικισμούς	Δυνατότητα ανάπτυξης ενδοδημοτικής συγκοινωνίας	
	Περιορισμένα δίκτυα αποχέτευσης		
	Μικτά δίκτυα αποχέτευσης - Λειτουργία Βόθρων		
Υπαρξη σύγχρονου δικτύου ευρυζωνικής (οπτικές ίνες)	Μερική εγκατάσταση υδρομέτρων στους οικισμούς		
Δίκτυο πεζοδρόμων στο κέντρο της πόλης	Έλλειψη πολιτικής για την ορθολογική λειτουργία		
Ολοκληρωμένο δίκτυο ενσύρματης και ασύρματης επικοινωνίας στην πόλη της Έδεσσας	Παλαιότητα δικτύων ύδρευσης		
	Μη ύπαρξη θεσμοθετημένων ποδηλατοδρόμων		
	Προβλήματα προσβασιμότητας σε δρόμους και πεζοδρόμια		
	Ελλιπή δίκτυα ενσύρματης και ασύρματης επικοινωνίας στους οικισμούς		
	Έλλειψη ασφάλειας στα δίκτυα ηλεκτροφωτισμού των κοινόχρηστων χώρων		
	Καταγραφή ενεργειακής κατανάλωσης		

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	Απουσία επίγειο ψηφιακού σήματος στην πλειονότητα των οικισμών.		
ΥΓΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ			
Ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού δομών στήριξης των δημοτών	Δεν επαρκεί το κτιριακό απόθεμα, ο εξοπλισμός και το ανθρώπινο δυναμικό	Αξιοποίηση πόρων ΕΣΠΑ και λοιπών χρηματοδοτικών προγραμμάτων	Μειωμένες χρηματοδοτήσεις για τη λειτουργία των δομών κοινωνικής υποστήριξης
Συμμετοχή του Δήμου στο διαδημοτικό δίκτυο υγείας	Μεγάλος αριθμός και συνεχώς αυξανόμενος αδέσποτων ζώων	Προγράμματα ευαισθητοποίησης των πολιτών για θέματα ευπαθών κοινωνικών ομάδων	Περιορισμός προσλήψεων - δημοσιονομική κατάσταση της χώρας
	Έλλειψη κατάλληλων υποδομών και δομών υγιεινής για αδέσποτα και δεσποζόμενα ζώα	Συνεργασία μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων και συλλόγων για αντιμετώπιση κοινωνικών θεμάτων και προβλημάτων δημόσιας υγείας	Αυξημένοι κίνδυνοι λόγω ασθενειών των αδέσποτων για τη δημόσια υγεία
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ - ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ			
Λειτουργία Πανεπιστημιακού τμήματος στην πόλη της Έδεσσας	Παλαιότητα σχολικών κτιρίων	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων για βελτίωση, επέκταση και κατασκευή νέων δομών	Μειωμένες χρηματοδοτήσεις
Ικανοποιητικός αριθμός σχολικών κτιρίων	Ιδιαίτερα ενεργοβόρα κτίρια σχολείων	Δράσεις ευαισθητοποίησης για την ανάπτυξη του εθελοντισμού	

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων	Λειτουργία νηπιαγωγείων σε χώρους καταστημάτων (ενοικιαζόμενους)		
Λειτουργία κέντρου φιλοξενίας εθελοντών			
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ			
Ισχυρή τοπική ταυτότητα και σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα	Έλλειψη οργανωμένου σχεδίου προβολής - προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου	Αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	Έλλειψη πόρων
Μεγάλος αριθμός ιστορικών κτιρίων και τόπων, μουσείων και πολιτιστικών μνημείων	Αδυναμία συντήρησης και απουσία φύλαξης των πολιτιστικών υποδομών	Αξιοποίηση προγράμματος ΣΔΙΤ	Έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού - απαγόρευση προσλήψεων
Μεγάλος αριθμός πολιτιστικών - αθλητικών συλλόγων	Αδυναμία συντήρησης και σωστής λειτουργίας των αθλητικών υποδομών	Διακρατικές συνεργασίες για διοργάνωση διεθνών αθλητικών οργανώσεων στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων	Κίνδυνοι υποβάθμισης κτιριακής υποδομής λόγω ελλιπούς προστασίας
Πληθώρα πολιτιστικών εκδηλώσεων σε όλη τη διάρκεια του έτους	Μη νομιμοποιημένες αθλητικές εγκαταστάσεις (χωρίς άδεια λειτουργίας)		Χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης από Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο
Σημαντικός αριθμός αθλητικών χώρων και εγκαταστάσεων σε όλη την επικράτεια του Δήμου	Έλλειψη θεσμοθετημένου φορέα διαχείρισης του υπαίθριου Μουσείου Νερού Έδεσσας		

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ύπαρξη προμελέτης του Μουσείου Πόλης και έγκριση χωροθέτησής του	Αδυναμία συντήρησης μουσειακών συλλογών		
Εγκεκριμένη μελέτη κατασκευής νέου σταδίου Έδεσσας στην περιοχή Πασά Τσαΐρ			
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ			
Σημαντική παραγωγή αγροτικών προϊόντων	Έλλειψη σήμανσης ΠΟΠ και ΠΓΕ για τα τοπικά προϊόντα	Αξιοποίηση προγραμμάτων αγροτικού τομέα	Κλιματολογικές συνθήκες
Αξιοσημείωτο ποσοστό στην παγκόσμια παραγωγή κερασιού	Μη επαρκής συντήρηση αγροτικών υποδομών	Αξιοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης και εκπαίδευσης αγροτών και σε νέες καλλιέργειες	Έλλειψη πόρων
σημαντικός δασικός πλούτος	Μεγάλο μήκος αγροτικών δρόμων και δικτύων άρδευσης	Δυνατότητες Τυποποίησης αγροτικών προϊόντων	Απουσία κεντρικής πολιτικής βούλησης για εκπαίδευση στον πρωτογενή τομέα
Μεγάλο δίκτυο αγροτικών δρόμων	Μεγάλος αριθμός γεωτρήσεων που συνεπάγεται αυξημένο κόστος λειτουργίας και συντήρησης	Ανάπτυξη συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια	
Σημαντικές υποδομές άρδευσης (δίκτυα, γεωτρήσεις, φράγματα, δεξαμενές)	Έλλειψη οργανωμένου σχεδίου διαχείρισης της άρδευσης		
Λειτουργία πρότυπου ερευνητικού Κερασεώνα	Αδυναμία γενετικής ταυτοποίησης και αναπτυξης τοπικών και άλλων ελληνικών φυλών		

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Λειτουργία ικανού αριθμού πτηνοτροφικών μονάδων μεγάλης δυναμικότητας	Έλλειψη κτηνοτροφικών πάρκων		
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ			
Υπάρχει η ΒΙ.ΠΕ. Δροσιάς	Ανεπαρκής σύνδεση με τα εθνικά οδικά δίκτυα	Αξιοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και χρηματοδότησης δράσεων	Δημοσιονομική κατάσταση της χώρας
Ικανοποιητικός αριθμός οικοτεχνιών μεταποίησης αγροτικών προϊόντων	Έλλειψη οργανωμένου σχεδίου προσέλκυσης επενδυτών	Αξιοποίηση πηγών για εμφιάλωση	Αρνητικό και ελλιπές θεσμικό περιβάλλον για επενδύσεις
Υπαρξη πιστοποιημένων πηγών για εμφιάλωση		Ίδρυση κάθετων κτηνοτροφικών μονάδων	Πολύπλοκες και χρονοβόρες αδειοδοτήσεις
		Θεσμοθέτηση ολοκληρωμένου και καθετοποιημένου βιοτεχνικού πάρκου	Ασαφές φορολογικό περιβάλλον
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ			
Υπαρξη δικτύου αξιοθεάτων παγκόσμιας μοναδικότητας μέσα στον αστικό ιστό	Αδυναμία συγκρότησης συνδυασμένου τουριστικού προϊόντος	Ένταξη σε δίκτυα παγκόσμιας κληρονομιάς	Ανεπαρκής τουριστική κατάρτιση
Τα ευρωπαϊκά μονοπάτια Ε4 / Ε6 διασταυρώνονται στο Δήμο Έδεσσας	Αδυναμία σύνδεσης με τους άλλους τομείς παραγωγής της τοπικής οικονομίας	Δυνατότητα Προορισμού για 12μηνο τουρισμό	Μειωμένη τουριστική κατανάλωση λόγω της οικονομικής συγκυρίας

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Περιοχές χαρακτηρισμένες ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους	Αδυναμία δικτύωσης μέσω μεταφοράς για ολοκληρωμένες τουριστικές μετακινήσεις	Αξιοποίηση Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού & Αγροτουρισμού	Ισχυροί ανταγωνιστικοί προορισμοί στις βαλκανικές χώρες
Ισχυρή τουριστική υποδομή στο αστικό κέντρο με πολλαπλές αναπλάσεις	Μη οικονομική εκμετάλλευση των τουριστικών του πόρων	Διαδημοτική Συνεργασία για την αξιοποίηση θερμών πηγών	Ιδιότυπος συγκοινωνιακός αποκλεισμός του τουριστικού προορισμού
Δυνατότητα υποδοχής και αξιοποίησης επενδυτικών σχεδίων	Ανάγκη ενδυνάμωσης κουλτούρας τουριστικής συνείδησης	Υπαγωγή σε χρηματοδοτικά προγράμματα τουριστικών επενδύσεων	Ανεπαρκής δικτύωση με τα εμπορικά δίκτυα της χώρας
Υπαρξη σημαντικών τουριστικών επενδύσεων στους οικισμούς περί του Χιονοδρομικού Κέντρου Βόρας	Ελλιπής δικτύωση φορέων και επιχειρήσεων τουρισμού	Ευκαιρία δημιουργίας ανταγωνιστικού προϊόντος	
Υπαρξη αεραθλητικού κέντρου παγκόσμιας μοναδικότητας	Εσωστρέφεια φορέων και επιχειρήσεων	Ευκαιρία δημιουργίας συμπληρωματικού προϊόντος με όμορες περιοχές	
Αναγνωρισμένος ως τουριστικός δήμος από το 1958	Έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας, δήμων, φορέων και επιχειρήσεων	Αξιοποίηση ΣΔΙΤ	
Μεγάλος αριθμός χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	Έλλειψη ανταγωνιστικότητας εμπορικών επιχειρήσεων	Δημιουργία Λαϊκής Αγοράς Βιολογικών προϊόντων	
Πολλοί και ιδιαίτεροι τουριστικοί πόροι σε όλη την επικράτεια του Δήμου	Ανάγκη επανασχεδιασμών λαϊκών αγορών		
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ			
Δυνατότητες Απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα	Μειωμένες Ευκαιρίες Απασχόλησης	Ευκαιρίες εξειδίκευσης για απασχόληση στον τουρισμό	Απουσία Σύνδεσης τεχνικής εκπαίδευσης με τις ευκαιρίες απασχόλησης

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

		Αξιοποίηση προγραμμάτων αντιμετώπισης της ανεργίας	Αύξηση ανεργίας λόγω μειούμενων θέσεων απασχόλησης
		Κίνητρα για αυταπασχόληση	Μετανάστευση νέου ανθρωπίνου δυναμικού στα αστικά κέντρα
			Μετανάστευση επιστημονικού ανθρωπίνου δυναμικού στο εξωτερικό
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ			
Αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό	Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού	Αξιοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων	Δημοσιονομική κατάσταση της χώρας
Κτιριακή υποδομή σε καλή κατάσταση	Μη σωστή κατανομή προσωπικού - προβλήματα οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών	Χρηματοδοτήσεις δράσεων βελτίωσης και επέκτασης κτιριακών υποδομών μέσω προγραμμάτων	Μειωμένες χρηματοδοτήσεις
Ικανή μηχανοργάνωση υπηρεσιών	Έλλειψη κτιριακών υποδομών	Μεταβίβαση κατά χρήση στο Δήμο κτιριακών αποθεμάτων άλλων φορέων	Απαγόρευση προσλήψεων προσωπικού
Ικανοποιητικός αριθμός δομών παροχής υπηρεσιών προς τους δημότες	Έλλειψη οχημάτων και μηχανολογικού εξοπλισμού	Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για προμήθεια οχημάτων και μηχανολογικού εξοπλισμού	Αύξηση αρμοδιοτήτων του Δήμου λόγω του Νόμου του Καλλικράτη
Αξιόλογη ακίνητη περιουσία προς εκμετάλλευση	Έλλειψη εξοπλισμού πληροφορικής και αναλωσίμων	Αξιοποίηση πόρων για την αναβάθμιση του εξοπλισμού πληροφορικής και δικτύων επικοινωνίας	

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Σημαντικές υποδομές τουρισμού - πολιτισμού - αθλητισμού	Αστοχίες στην κατάρτιση των ΟΕΥ των Υπηρεσιών / μη ύπαρξη κανονισμών λειτουργίας		
	Έλλειψη εξειδικευμένης τεχνικής και νομικής υποστήριξης, τεχνικού ασφαλείας και ιατρού		
	Μη ορθολογική αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας		
	Αδυναμίες εισπρακτικού μηχανισμού νόμιμων εσόδων		
	Κτίρια ενεργειακά ενεργοβόρα		
	Ελλιπής Ασφάλεια Εγκαταστάσεων & Εξοπλισμού		
	Μη νομιμοποίηση αθλητικών εγκαταστάσεων		
	Μη μεταγραφή μέρους ακίνητης περιουσίας		
	Έλλειψη πολιτικής οργανωμένης επιμόρφωσης προσωπικού		

ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 2013-2014 ΦΑΣΗ Α' ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

	Έλλειψη οργανωμένης αποθήκης και διαχείρισης υλικού		
	Έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης της κινητής περιουσίας για την αποφυγή σπατάλης		

Το όραμα

Το *μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό όραμα* αποτελεί ουσιαστικά την επιθυμητή κατάσταση στην οποία επιδιώκεται να βρεθεί ο Δήμος Έδεσσας στα επόμενα χρόνια. Η διατύπωση του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού οράματος αφορά τόσο στη γενικότερη εικόνα της περιοχής του Καλλικρατικού Δήμου Έδεσσας (Δημοτικές Ενότητες Έδεσσας και Βεγορίτιδας), όσο και στην προοπτική μελλοντικής εξέλιξης του Δήμου ως οργανισμού σε επίπεδο σχεδιασμού, λήψης και υλοποίησης αποφάσεων και αναπτυξιακών πολιτικών.

Με δεδομένα τα γεωφυσικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Έδεσσας, καθώς επίσης και τις πρώτες προσεγγίσεις των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, το *μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό όραμα* για την περιοχή του Καλλικρατικού Δήμου Έδεσσας μπορεί να συνοψιστεί ως η δημιουργία κατάλληλων υποδομών, η εξασφάλιση συνθηκών και η αξιοποίηση ευκαιριών - προκλήσεων - συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ισόρροπη ανάπτυξη ολόκληρης της περιοχής του Δήμου, με βιώσιμες και αποδοτικές οικονομικές δραστηριότητες, με κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, με σεβασμό στον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον.

Ο γενικός αυτός προσανατολισμός του οραματικού στόχου για τα ερχόμενα χρόνια εξειδικεύεται μέσα από την *υιοθέτηση συγκεκριμένων αρχών* που διέπουν, κατ' αρχήν το σχεδιασμό και στη συνέχεια την υλοποίηση του συνόλου των αναπτυξιακών δράσεων. Οι βασικότερες από τις αρχές αυτές συνοψίζονται ως εξής:

- ✓ Διαφύλαξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες.
- ✓ Ισόρροπη ανάπτυξη ανάμεσα στο αστικό κέντρο της Έδεσσας και στους μικρότερους οικισμούς.
- ✓ Διασφάλιση ποιότητας στα έργα και στις δράσεις σε κάθε αναπτυξιακό τομέα
- ✓ Θετική αξιοποίηση της θέσης του Δήμου στη διασυνοριακή περιοχή με την ΠΓΔΜ.
- ✓ Θετική αξιοποίηση της θέσης του Δήμου στο κέντρο της ευρύτερης περιοχής της Κεντροδυτικής Μακεδονίας.
- ✓ Αξιοποίηση της θέσης του Δήμου σε σχέση με τους υπόλοιπους διοικητικούς σχηματισμούς (Περιφέρεια, όμοροι Δήμοι) της ευρύτερης περιοχής.
- ✓ Δημιουργία συνθηκών υγιούς και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης σε όλους τους παραγωγικούς τομείς, με έμφαση τον πρωτογενή και την παραγωγή ποιοτικών επώνυμων τοπικών προϊόντων, αλλά και τον τριτογενή με τον εναλλακτικό τουρισμό και την εμπορία - προώθηση των τοπικών προϊόντων.
- ✓ Ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής.

- ✓ Σεβασμός στο οικοπολιτιστικό απόθεμα της περιοχής.

Η οργάνωση και λειτουργία του Δήμου Έδεσσας ως μηχανισμού σχεδιασμού, διοικητικής υποστήριξης, υλοποίησης και ελέγχου των αναπτυξιακών δράσεων για την περιοχή συνιστά την πλέον κρίσιμη παράμετρο από όσες δύνανται να διασφαλίσουν την επιτυχή εφαρμογή ενός συγκροτημένου αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδιασμού. Η αποτελεσματικότητα του Δήμου, ως οργανισμού, στο νέο πλαίσιο που έχει πλέον τεθεί από την εφαρμογή του Καλλικράτη απαιτεί τον προσδιορισμό - σε ένα πρώτο επίπεδο - ενός *μεσοπρόθεσμου οράματος εσωτερικής ανάπτυξης*, το οποίο συνοψίζεται ως η δημιουργία ενός οργανισμού με σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή, σαφή οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία, επαρκές, ορθολογικά κατανομημένο και εκπαιδευμένο προσωπικό, ενός οργανισμού, ο οποίος μέσα από συγκεκριμένο σύστημα προγραμματισμού, υλοποίησης και ελέγχου διατομεακών δράσεων και έργων, αφενός θα συνιστά το βασικό μοχλό υποστήριξης της αναπτυξιακής προσπάθειας της περιοχής και αφετέρου θα παρέχει γρήγορα και εύκολα υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πολίτες.

Η προσέγγιση αυτού του οραματικού στόχου για την εσωτερική λειτουργία του Δήμου Έδεσσας μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την *εφαρμογή συγκεκριμένων αρχών*, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- ✓ Διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων.
- ✓ Σεβασμός των αρχών της ανοιχτής και συμμετοχικής διακυβέρνησης.
- ✓ Χρηστή διαχείριση και διοίκηση, με αναλυτική παρουσίαση πεπραγμένων και εκτενή δημόσιο διάλογο.
- ✓ Πιστή και αποτελεσματική υποστήριξη του στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιοχής.
- ✓ Συνεργασία με όλους τους τοπικούς κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς και άλλους φορείς.

Η στρατηγική του Δήμου

Με την επιλογή της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου Έδεσσας μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες και κριτήρια οριοθετείται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης, με την πρόταση ενός ορθολογικού μοντέλου επαναπροσδιορισμού του ρόλου της περιοχής και με την αξιοποίηση όλων των διαφαινόμενων ευκαιριών του εξωτερικού περιβάλλοντος, που σχετίζονται με τη θέση στην Κεντροδυτική Μακεδονία, τους όμορους Δήμους και την ΠΓΔΜ.

Το μοντέλο στρατηγικού σχεδιασμού που ακολουθεί, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των γενικών και ειδικών στόχων τοπικής ανάπτυξης και τον απώτερο στόχο επίτευξης μιας ολοκληρωμένης μακροπρόθεσμης πορείας. Ειδικότερα, επιχειρείται η ανάλυση των βασικών αναπτυξιακών στρατηγικών στόχων, οι οποίοι προκύπτουν ως απάντηση στην αναζήτηση του νέου ρόλου που η περιοχή καλείται να παίξει σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και άκρως ανταγωνιστικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, που είναι απολύτως εμφανές στη διαδικασία αναπροσαρμογής της λειτουργίας δημοσίου χαρακτήρα υποδομών (π.χ. Νοσοκομείο, Πανεπιστημιακό Τμήμα, Δ.Ο.Υ. κλπ).

Κατά το σχεδιασμό της στρατηγικής ανάπτυξης της περιοχής λαμβάνονται υπόψη **σημαντικές παράμετροι**, οι οποίες σε ένα πρώτο επίπεδο σχετίζονται με τα βασικά χαρακτηριστικά, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τη γενικότερη δυναμική της περιοχής του Δήμου. Οι σημαντικότερες από αυτές τις παραμέτρους είναι:

- ✓ Τα γεωφυσικά και οικιστικά χαρακτηριστικά του Δήμου
- ✓ Η γεωγραφική θέση του Δήμου
- ✓ Τα χαρακτηριστικά των οικονομικών δραστηριοτήτων
- ✓ Τα διοικητικά χαρακτηριστικά της περιοχής και ο ρόλος της Έδεσσας
- ✓ Οι νέες προοπτικές και αρμοδιότητες άσκησης τοπικής διακυβέρνησης από την εφαρμογή του Καλλικράτη

Πέρα από αυτές τις παραμέτρους, ο σχεδιασμός της αναπτυξιακής στρατηγικής για την περιοχή λαμβάνει υπόψη και μία σειρά άλλων παραμέτρων, οι οποίες σχετίζονται με το ευρύτερο εγχώριο και διεθνές περιβάλλον, μέσα στο οποίο ο Δήμος Έδεσσας καλείται να σχεδιάσει και να υλοποιήσει έργα και αναπτυξιακές δράσεις σε διάφορους τομείς. Ορισμένες από τις κρίσιμες αυτές παραμέτρους είναι:

- ✓ Οι γενικές κατευθύνσεις της ΕΕ για τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των περιφερειών
- ✓ Οι πολύτιμες εμπειρίες από την υλοποίηση έργων στο πλαίσιο των προηγούμενων Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (Β' και Γ' ΚΠΣ) και του ΕΣΠΑ
- ✓ Το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον που καθορίζεται από την εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Έδεσσας, αλλά και τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, ο νέος ρόλος της περιοχής εξειδικεύεται και συγκεκριμενοποιείται μέσα από τη διατύπωση σαφών στρατηγικών στόχων ανάπτυξης, οι οποίοι εκτός των άλλων αποτελούν ένα ποιοτικό μέτρο επιτυχίας της αναπτυξιακής πορείας. Κάθε στρατηγικός στόχος διατυπώνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να περιλαμβάνει τη σκοπιμότητα και τη συμβολή του στην κοινωνική, οικονομική, και πολιτισμική ανάπτυξη της περιοχής, καθώς και στην διαφύλαξη και προστασία του φυσικού της περιβάλλοντος.

Γενικοί αναπτυξιακοί στρατηγικοί στόχοι

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά χαρακτηριστικά της πόλης και των οικισμών του Δήμου Έδεσσας, εξαιρετικής σημασίας είναι ο στόχος της βελτίωσης της ποιότητας της ζωής σε ολόκληρη την περιοχή του Δήμου. Η επίτευξη αυτού του στόχου φέρνει σε πρώτο πλάνο τους πολίτες, αφού η βελτίωση της ποιότητας των υποδομών κάθε τύπου (βασικά δίκτυα, μεταφορές, δημόσιοι χώροι, αναπλάσεις αισθητικής αναβάθμισης, αλλαγές στη χρήση γης όπου είναι απαραίτητο κλπ), αναμένεται να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην καθημερινότητα των κατοίκων όλων των οικισμών.

Οι αλλαγές αυτές μπορούν και πρέπει να σχεδιάζονται, μελετούνται και υλοποιούνται μέσα στο πλαίσιο της προστασίας του μοναδικού φυσικού περιβάλλοντος, που περιλαμβάνει έναν υγρότοπο μεγάλης περιβαλλοντικής αξίας, τμήμα μίας από τις μεγαλύτερες λίμνες της χώρας και έναν ιδιαίτερα αξιόλογο ορεινό όγκο με επιστέγασμα το Καϊμακτσαλάν, από τον οποίο πηγάζει ο Έδεσσαίος ποταμός, που με τη σειρά του δημιουργεί ευαίσθητα οικοσυστήματα στο διάβα του και βέβαια το μοναδικό συνδυασμό αστικού τοπίου και καταρράκτη. Η μοναδική θέση της πόλης της Έδεσσας και η ύπαρξη ενός αξιόλογου υδροφόρου ορίζοντα, δημιουργούν την ανάγκη να δούμε με άλλη οπτική αυτό τον θησαυρό που χάρισε η φύση στον τόπο μας.

Έτσι γίνεται αντιληπτό ότι παράλληλα με τις παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της γενικής εικόνας των οικισμών, ζωτικής σημασίας για την περιοχή είναι και η συνεχής επιδίωξη βελτίωσης της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος, το οποίο, μολονότι παρουσιάζει σημαντική ποικιλία και ομορφιά, δέχεται ισχυρές πιέσεις από τις εντεινόμενες ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή. Στο πλαίσιο αυτό η επεξεργασία αστικών και βιομηχανικών λυμάτων και η αποτελεσματική διαχείριση και προστασία τόσο των υγροτόπων όσο και των οικοσυστημάτων του ορεινού όγκου έχουν καθοριστική σημασία για την ποιότητα ζωής των πολιτών και την παρακαταθήκη που θα μείνει για τις επόμενες γενιές.

Μικρότερης κλίμακας, αλλά εξίσου σημαντικές για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών, είναι και οι παρεμβάσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας των οικισμών, την περαιτέρω συστηματοποίηση και αναβάθμιση της διαδικασίας αποκομιδής και διαχείρισης των απορριμμάτων, την εφαρμογή διαδικασίας ανακύκλωσης απορριμμάτων, την ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων (π.χ. δασικοί).

Ο στόχος της δημιουργίας κατάλληλων συνθηκών που θα συμβάλλουν προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της γενικότερης εικόνας της τοπικής κοινωνίας στο επίπεδο της συνοχής και της αλληλεγγύης είναι σταθερά προσανατολισμένος προς τον πολίτη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προσπάθεια ελαχιστοποίησης των φαινομένων περιθωριοποίησης των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού λόγω ανεργίας, την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους στην πρόσβαση σε υπηρεσίες και αγαθά κλπ.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου Έδεσσας εντάσσονται δράσεις που σχετίζονται τόσο με το εσωτερικό, όσο και με το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου. Συγκεκριμένα στόχος είναι η διατήρηση και επεκταση των υφιστάμενων δομών και προγραμμάτων προνοιακής υποστήριξης και φροντίδας των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (ηλικιωμένοι, ΑΜΕΑ, εργαζόμενες μητέρες ανήλικων τέκνων, άνεργοι κλπ), ενώ από την άλλη εξαιρετικά κρίσιμο είναι το εγχείρημα της διατήρησης και βελτίωσης των υποδομών υγείας της περιοχής, μέσα στις γενικότερες συνθήκες ανακατατάξεων που πραγματοποιούνται στο χώρο της Δημόσιας Υγείας.

Ο σχεδιασμός και η επιτυχημένη υλοποίηση ενός συγκροτημένου σχεδίου που στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών κάθε τύπου εκπαίδευσης και στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών άθλησης και ψυχαγωγίας για όλους τους πολίτες, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους δείκτες επιτυχίας μίας ολοκληρωμένης πολιτικής για την κοινωνική ευημερία.

Κομβική σημασία στην επίτευξη του στόχου αυτού είναι η ανάδειξη και αξιοποίηση των πλούσιων και ποικίλων στοιχείων του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής στην καθημερινότητα των πολιτών. Η εξοικείωση με τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής, η ουσιαστική επαφή με τον τοπικό λαϊκό πολιτισμό, η ενίσχυση και προβολή της σύγχρονης εικαστικής και όχι μόνο δημιουργίας, η συντονισμένη και αλληλοσυμπληρούμενη δράση πολιτιστικών φορέων και συλλόγων συνιστούν τις βασικές προτεραιότητες του ολοκληρωμένου σχεδίου παρεμβάσεων στον τομέα του πολιτισμού.

Στον ιδιαίτερα νευραλγικό τομέα της παιδείας, πέρα από τους συνολικούς σχεδιασμούς του αρμόδιου Υπουργείου, οι δυνατότητες παρεμβάσεων που δίνονται στο Δήμο μέσα από την εφαρμογή του Καλλικράτη είναι αυξημένες και παρέχουν περιθώρια χάραξης μίας στρατηγικής προσαρμοσμένης στις τοπικές συνθήκες και ανάγκες. Η βελτίωση των σχολικών υποδομών, η ορθολογική κατανομή πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, η υλοποίηση πιλοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα σχολεία, η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών, οι δράσεις Δια Βίου Μάθησης αποτελούν τα κυριότερα πεδία ανάπτυξης συγκεκριμένων πολιτικών. Σε ότι αφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στόχο αποτελεί η διατήρηση του υφιστάμενου τμήματος Ανώτατης Εκπαίδευσης στην περιοχή μέσα από το δυναμικό επαναπροσδιορισμό της σχέσης του με την τοπική κοινωνία.

Η ποικίλη αθλητική παράδοση της περιοχής, η οποία συνεχίζεται σήμερα από τους συλλόγους και τα αθλητικά σωματεία, συνιστά μία ισχυρή βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των

συνθηκών άθλησης των πολιτών της περιοχής. Ένα τέτοιο εγχείρημα σε επίπεδο σχεδιασμού και υλοποίησης έργων και δράσεων περνά μέσα από τη λειτουργία υποδομών (όπως το Κολυμβητήριο της πόλης), από τη βελτίωση υπαρχουσών σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες, τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των αθλητικών χώρων, τη βελτίωση της εικόνας και της ασφάλειάς τους, την ενίσχυση των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού κλπ. Η χωροταξική οργάνωση των αθλητικών δραστηριοτήτων της πόλης είναι ένας ακόμη στόχος.

Τα διοικητικά, πληθυσμιακά και ποικίλα γεωφυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Έδεσσας καθορίζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την τοπική αναπτυξιακή διαδικασία και τους στόχους που τίθενται για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση.

Είναι γνωστό ότι στα διοικητικά όρια του νέου Δήμου εντάσσονται πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές, με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά σε πολλαπλά επίπεδα (κοινωνικό, οικονομικό, χωροταξικό, πολιτισμικό κλπ). Ειδικότερα, στο επίπεδο του δομημένου χώρου κυριαρχεί η πόλη της Έδεσσας, με αστικά χαρακτηριστικά, ως προς την οικιστική ανάπτυξη, τη συγκέντρωση υπηρεσιών, τις οικονομικές δραστηριότητες, τα κοινωνικοπολιτιστικά χαρακτηριστικά των κατοίκων κλπ. Το υπόλοιπο τμήμα του Δήμου χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη μικρότερων ή μεγαλύτερων οικισμών, με οικιστικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά αγροτικού κατά βάση χαρακτήρα.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω δεδομένα χαρακτηριστικά του Δήμου Έδεσσας, είναι σχεδόν αυτονόητο ότι πρώτος και ενδεχομένως εξαιρετικά κρίσιμος στόχος είναι η ισόρροπη ανάπτυξη ανάμεσα στην πόλη της Έδεσσας και τις αγροτικές ημιορεινές και ορεινές περιοχές του Δήμου. Η επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου προωθείται μέσα από στοχευμένες παρεμβάσεις σε διάφορους αναπτυξιακούς τομείς, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη και σχεδιάζονται με βάση τα εξειδικευμένα χαρακτηριστικά της περιοχής/οικισμού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, βασική παράμετρο για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου αποτελεί η υιοθέτηση στο επίπεδο του σχεδιασμού και της υλοποίησης έργων και δράσεων της αρχής της συμπληρωματικότητας και της συνέργειας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ισόρροπη ανάπτυξη των διαφόρων περιοχών, είτε ο διαχωρισμός αυτός γίνεται σε επίπεδο πληθυσμιακό (αστικό κέντρο και χωριά, είτε σε γεωφυσικό (πεδινές, ημιορεινές, ορεινές) είτε σε διοικητικό επίπεδο (Δημοτικές Ενότητες).

Η μελλοντική πορεία και η επιβίωση της περιοχής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επιτυχημένη εφαρμογή ενός νέου οικονομικού μοντέλου, προσαρμοσμένου στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται λόγω της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κρίσης. Βασική παράμετρος για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων, δράσεων και προγραμμάτων, τα οποία, αφενός θα λαμβάνουν υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τα χαρακτηριστικά της περιοχής (αγροτική οικονομία στους μικρότερους οικισμούς με εξαιρετικής ποιότητας και επώνυμα προϊόντα, μικρή συμμετοχή του δευτερογενή τομέα και δυνατότητες ανάπτυξης του τριτογενούς τομέα με το εμπόριο στην πόλη της Έδεσσας και τον τουρισμό στον άξονα Έδεσσα – υγρότοποι – ορεινοί οικισμοί και χιονοδρομικό κέντρο) και αφετέρου θα αξιοποιούν τις ενδεχόμενες ευκαιρίες που θα προκύψουν από τις

διαδικασίες εξόδου από την κρίση ή ακόμη και από ευκαιρίες που δημιουργούνται μέσα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και σχετίζονται με δυνατότητες εξαγωγής των τοπικών προϊόντων που πια δεν απορροφώνται στην εγχώρια αγορά.

Στον τομέα αυτό, η πλέον αποδοτική για το μέλλον της περιοχής στρατηγική επιλογή είναι η δυναμική αξιοποίηση της θέσης του Δήμου Έδεσσας, αφενός σε σχέση με τη διασυνοριακή περιοχή με την ΠΓΔΜ και αφετέρου με την κεντρική της θέση στην Κεντροδυτική Μακεδονία. Η ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η προώθηση ουσιαστικής συνεργασίας με παράγοντες της όμορης χώρας και η δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος για οικονομική – επενδυτική δράση συνιστούν τους βασικότερους άξονες ενός γενικότερου σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης.

Εξίσου σημαντικές στον τομέα αυτό είναι και οι δράσεις που επενδύουν στο ανθρώπινο δυναμικό της περιοχής - κυρίως τους οικονομικά ενεργούς πολίτες - και στοχεύουν στην περαιτέρω ανάπτυξη και αξιοποίησή του, στην αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης. Για την επίτευξη του στόχου αυτού σχεδιάζονται δράσεις και προγράμματα που σχετίζονται με την κατάρτιση, τη γυναικεία και νεανική επιχειρηματικότητα, τις δομές παροχής τεχνογνωσίας για καινοτόμες οικονομικές/επιχειρηματικές δραστηριότητες, την ενίσχυση των νέων αγροτών, τα επαγγέλματα που συνδυάζονται με τον τουρισμό κλπ.

Καθορισμός των Αξόνων

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων. Οι άξονες αυτοί αφορούν:

- Α. στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Β. στην ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας και των μέτρων για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό
- Γ. στην οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση
- Δ. στην ανάπτυξη του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τους πολίτες, τους λοιπούς δημόσιους και άλλους τοπικούς φορείς.

Κατά συνέπεια οι προτεινόμενοι άξονες του Στρατηγικού Σχεδίου είναι τέσσερις:

Άξονας 1^{ος} «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»

Άξονας 2^{ος} «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» ,

Άξονας 3^{ος} «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Άξονας 4^{ος} «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου»

για κάθε έναν από τους οποίους εξειδικεύονται Μέτρα και Στόχοι τοπικής ή εσωτερικής ανάπτυξης.

Καθορισμός των Μέτρων

Άξονας 1^{ος}

«Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»

Μέτρα:

1.1 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 1.1.1 Προστασία φυσικού περιβάλλοντος
- 1.1.2 Ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος
- 1.1.3 Ορθολογική διαχείριση υδάτινου δυναμικού
- 1.1.4 Βελτίωση ποιότητας ατμόσφαιρας και μικροκλίματος

1.2 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ

- 1.2.1 Επαναπροσδιορισμός αναπτυξιακών στόχων του Δήμου – Σύνταξη ΓΠΣ
- 1.2.2 Εφαρμογή εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και σύνταξη νέων όπου δεν υπάρχουν
- 1.2.3 Αναβάθμιση, διαχείριση και προστασία κοινόχρηστων χώρων, υπαίθριων χώρων και χώρων πρασίνου

1.3 ΔΙΚΤΥΑ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ, ΟΔΙΚΟ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

- 1.3.1 Αναβάθμιση και διαχείριση υποδομών ύδρευσης
- 1.3.2 Αναβάθμιση και διαχείριση υποδομών αποχέτευσης και επεξεργασίας αποβλήτων
- 1.3.3 Αξιοποίηση ΑΠΕ και ανάπτυξη υποδομών ενέργειας
- 1.3.4 Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων – ανακύκλωση
- 1.3.5 Αναβάθμιση, διαχείριση και επέκταση υποδομών ηλεκτροφωτισμού
- 1.3.6 Βελτίωση και διαχείριση ενδοδημοτικού οδικού δικτύου
- 1.3.7 Αναβάθμιση συνδετηρίων αξόνων με εθνικά και διεθνή δίκτυα
- 1.3.8 Αναβάθμιση δικτύου κίνησης πεζών και ποδηλάτων
- 1.3.9 Αναβάθμιση και διαχείριση υποδομών ασύρματων και ενσύρματων τηλεπικοινωνιών

Άξονας 2^{ος}

«Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Εκπαίδευση, δια βίου Μάθηση, Πολιτισμός και
Αθλητισμός»

Μέτρα:

2.1 ΥΓΕΙΑ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

- 2.1.1 Υποστήριξη δομών υγείας
- 2.1.2 Υποστήριξη δομών υγιεινής αδέσποτων και δεσποζόμενων ζώων
- 2.1.3 Ανάπτυξη και βελτίωση δομών υποστήριξης τρίτης ηλικίας
- 2.1.4 Ανάπτυξη και βελτίωση δομών βρεφονηπιακής και παιδικής μέριμνας
- 2.1.5 Υποστήριξη δομών ευπαθών κοινωνικών ομάδων

2.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ-ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

- 2.2.1 Ανάπτυξη, βελτίωση και λειτουργία υποδομών σχολικών κτιρίων
- 2.2.2 Ανάπτυξη και διαχείριση δομών ΔΙΑ ΒΙΟΥ μάθησης
- 2.2.3 Υποστήριξη μονάδων εθελοντισμού

2.3 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ-ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

- 2.3.1 Ανάδειξη και προστασία τοπικής ταυτότητας και τοπικού πολιτισμού
- 2.3.2 Ανάδειξη και προστασία ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων, κτιρίων και τόπων
- 2.3.3 Δημιουργία, βελτίωση και ανάδειξη μουσείων και συλλογών
- 2.3.4 Στήριξη πολιτιστικών δομών
- 2.3.5 Εκσυγχρονισμός και λειτουργία αθλητικών εγκαταστάσεων
- 2.3.6 Υποστήριξη και προώθηση μαζικού αθλητισμού και αθλητικών εκδηλώσεων και διοργανώσεων

Άξονας 3^{ος}

«Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Μέτρα:

3.1 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

- 3.1.1 Υποστήριξη και λειτουργία πρότυπων ερευνητικών κέντρων αγροτικής παραγωγής
- 3.1.2 Προώθηση διαδικασιών τεκμηρίωσης τοπικών αγροτικών προϊόντων για την αποκτήση σήμανσης, ΠΟΠ, ΠΓΕ
- 3.1.3 Βελτίωση, διάνοιξη, συντήρηση αγροτικών δρόμων
- 3.1.4 Σχεδιασμός, οργάνωση, εκσυγχρονισμός και διαχείριση υποδομών άρδευσης και υδατικών αρδευτικών διαθεσίμων
- 3.1.5 Εκπαίδευση και στήριξη αγροτών

3.2 ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

- 3.2.1 Προώθηση και στήριξη μεταποιητικών μονάδων τοπικών προϊόντων
- 3.2.2 Προώθηση και ανάπτυξη ΒΙΠΕ Δροσιάς

3.3 ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

- 3.3.1 Οργάνωση και διαχείριση των τουριστικών πόρων
- 3.3.2 Βελτίωση και αξιοποίηση τουριστικών υποδομών εναλλακτικού τουρισμού
- 3.3.3 Αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων για τη δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών
- 3.3.4 Αναβάθμιση – υποστήριξη λαϊκών αγορών
- 3.3.5 Διαχείριση υπαίθριου εμπορίου

3.4 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

- 3.4.1 Συμμετοχή σε προγράμματα αντιμετώπισης της ανεργίας και προώθησης της απασχόλησης

Άξονας 4^{ος}

«Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας & Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου»

Μέτρα:

4.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ & ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ

4.1.1 Εκπαίδευση- επιμόρφωση, ανακατανομή, ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού

4.2 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ & ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

4.2.1 Τροποποίηση ΟΕΥ και κατάρτιση κανονισμών λειτουργίας

4.2.2 Οργάνωση πολιτικής προστασίας

4.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΟΧΗΜΑΤΩΝ & ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

4.3.1 Βελτίωση κτιριακών υποδομών

4.3.2 Ενίσχυση και διαχείριση του στόλου των οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού

4.4 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ, ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

4.4.1 Ενίσχυση και ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και εσωτερικών δικτύων

4.5 ΕΛΕΓΧΟΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ

4.5.1 Εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης υπηρεσιών προς τους πολίτες